

רוני (אהרן) שדה - משרד עורך דין Roni (Aharon) Sade- Law Office

ח.פ 513014167

רוני שדה, עורך דין, ממונה בטיחות
רחוב אהוד מנור 7 נתניה 4265953

דוא"ל: ronis-law@netvision.net.il

טל: 052-8260360, פקס: 0747621153, Fax:

תאריך: 24.5.2021 Date:

לכבוד

מר חזי שוורצמן, מפקח עבודה ראשי וראש מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

א,נ,

הנדון: פרסום טיוטה להערות הציבור – תקנות הבטיחות בעבודה (בודקים מוסמכים לכלים טעוני בדיקה)

בשם מרשתי עמותת לשכת ממוני הבטיחות בישראל- מקצוענים זה אנחנו (ע.ר.) (להלן: "העמותה"), הריני לפנות אליך כדלקמן:

1. בתאריך 23.3.2020, נרשמה העמותה שבנדון.
2. עובר לכתיבת מכתבי זה, בעמותה לעיל חברים 1828 ממוני בטיחות בהכשרתם והיא מהווה ארגון ממונים על הבטיחות המייצג את המספר הגדול ביותר של ממונים על הבטיחות שחברותם בעמותה בתוקף. זאת ועוד, חבריה רשומים כדין בפנקס החברים של העמותה הגלוי לכל חברה וכאשר כל חברי העמותה ביקשו כדין להצטרף לשורות העמותה.
3. בחודש מאי 2021 התפרסם להערות הציבור דו"ח הערכת השפעות רגולציה – טיוטה להערות הציבור בנוגע לתקנות הבטיחות בעבודה (בודקים מוסמכים לכלים טעוני בדיקה). (להלן: "דו"ח השפעת נטל רגולציה- תקנות בודקים מוסמכים")
עותק דו"ח השפעת נטל רגולציה- תקנות בודקים מוסמכים, מצ"ב נספח 1
4. מצאתי לנכון לציין כבר בתחילת דברי, כי נושא כלים טעוני בדיקה ובודקים מוסמכים מנוהל למראית עין בהתאם לאינטרסים צרים הנגועים בחוסר שקיפות אמיתית ובחוסר תום לב. ניהול זה משמר לאורך עשרות שנים את המונופול הקיים בשוק בודקים של כלים טעוני בדיקה, בדגש על שני תחומים עיקריים והם: בודקי עגורני צריח ובודקים למכונות לחץ. שוק זה צריך להיות חופשי ופתוח בצורה שקופה כמו כל תחום וכל שוק ואסור שיהיה בידיים של הבודקים עצמם.
5. אשר על כן, נדרשת פעולה אמיצה ומהירה של מינהל הבטיחות לצורך פתיחת קורסים מדי שנה בכל אחד מהתחומים, הכנסת כמות גדולה של בודקים בכל שנה, הוצאת המונופול של חניכה, הדרכה, הסמכה, אופן העבודה והבדיקה ואפילו "אזורי עבודה סגורים" מידיהם של הבודקים עצמם.
6. יובהר כי במצב הקיים ולאור מידע שהתקבל על ידינו ואשר ידוע לכל, נוצר מצב מסוכן במשק לפיו קיימים בודקים "מוסמכים" על כל הנושאים והינם "דור המדבר"

רוני (אהרן) שדה - משרד עורך דין Roni (Aharon) Sade- Law Office

ח.פ 513014167

רוני שדה, עורך דין, ממונה בטיחות

רחוב אהוד מנור 7 נתניה 4265953

דוא"ל: ronis-law@netvision.net.il

טל': 052-8260360, פקס': 0747621153 Fax:

כאשר כלל לא בטוח האם חלקם עונים על הקריטריונים של קבלה לקורס בודקים מוסמכים כפי שמתבצע היום על פי נוהל מינהל הבטיחות בעניין הסמכה ונוהל עבודה של בודקים מוסמכים לכלי הרמה ומתקני לחץ מתאריך 6.2007 (להלן: "הנוהל").

עותק הנוהל מצ"ב **נספח 2**

7. משכך, מבורכת הכוונה של מינהל הבטיחות להסדיר בתקנות את נושא כלים טעוני בדיקה ולרבות את הסמכת הבודקים המוסמכים לכלים אלה.

8. הערות מרשתי לטיוטה המוצעת:

א. הצורך בהתערבות ממשלתית:

1) סעיף ג' – כלים טעוני בדיקה בכללותם אינם מדע גרעיני והקורסים להכשרה של מינהל הבטיחות אשר מורכבים מתנאי קבלה שתלויים במידה רבה על הכרות עם בודק וותיק לצורך חניכה ומעבר וועדת קבלה על ידי בודק וותיק אחר פוסלת אנשים טובים, מקצועיים ואיכותיים לא פחות מהבודק עצמו אך ורק משיקולים של "פגיעה בפרנסה" של אותם בודקים ובכך מקשים על כניסה לתחום ויוצרים מונופול בחסות המדינה. דווקא פתיחה של עוד קורסים, הכנסת מרצים מהאקדמיה ומהעולם (כמו נציגים של יצרנים של מכונות) הן הפתרון ליצירת סביבה מקצועית ובטוחה יותר לציבור ולעובדים.

נראה כאילו האינטרס של הבודקים עצמם הוא המוביל לאורך השנים ולא האינטרסים והסמכויות שמפורטות בסעיף זה. מקצועות רופא מנתח, טייס מטוסי נוסעים, מהנדסים מכל הסוגים יכולים להיות פתוחים לקהל בצורה פשוטה ואמיתית יותר מתחום זה כולל הסמכות והכשרות בחו"ל. להסתמך בהכשרות על דור מדבר שהוסמך בקורס של מספר מצומצם מאוד של מפגשים והוא אשר התלווה לחניכה בשטח במצב דהיום - זאת לא הכשרה שצריכה להתבסס על "ניסיון" של הבודקים בלבד.

2) דווקא בחקר תאונות, "מומחה מאקדמיה" אשר נטול כל שיקול פוליטי ואינו משתייך לבודקים עצמם הוא הגורם הנכון לבדוק את התאונה! בחקר אמיתי של תאונה נדרשות לעיתים גם מעבדות, בדיקת חוזק חומרים וגורמים הנדסיים אחרים. אשר לבודק הוותיק, לדור המדבר אין את הידע והיכולת לייצר תהליך נכון של חקר אמיתי. גם המכונות המסובכות והמורכבות שיש היום בשוק, הן כננות, גלגלות עם אביזרים נלווים בדמות הנדסת מכונות אינן חקר הגרעין! בתאונות אוויריות ישנם גורמים שהוסמכו באמצעות מכרז לבצע חקירות של תאונות מטעם החוקר הראשי ויש מודלים נוספים שניתן לאמץ כדי שגם תחומים אלה לא יהיו נגועים משיקולים של "אחד שומר על השני".

3) אמירה בסיסית בדו"ח השפעת נטל רגולציה - תקנות בודקים מוסמכים לפיה "הדבר ממחיש את הצורך בהמשך השבחה והקפדה על איכותם ורמתם המקצועית של הבודקים המוסמכים" – היא אמירה חשובה

רוני (אהרן) שדה - משרד עורך דין Roni (Aharon) Sade- Law Office

ח.פ 513014167

רוני שדה, עורך דין, ממונה בטיחות

רחוב אהוד מנור 7 נתניה 4265953

דוא"ל: ronis-law@netvision.net.il

טל: 052-8260360, פקס: 0747621153 Fax:

שבבסיסה טמונה חשיבה יצירתית כדי לפתוח את השוק למהנדסים טובים בכל אחד מהתחומים בכל שנה, אכיפה על עבודת הבודקים באמצעות מאגר ממוחשב אמיתי, תסקירים דיגיטאליים שניתן לאסוף מהם סטטיסטיקה ועובדות אמיתיות, הכשרות על ידי היצרן ולא תורה שבעל פה העוברת מדור לדור באמצעות דור המדבר. אימוץ תורה מחו"ל של כללי המקצוע הטובים וכיצד ולא השארה של הנושא להחלטת הבודק ושמירה על רמות הכנסה של משק שלם למספר מצומצם מאוד של בודקים - כל אלה הם המפתח ליישום המשפט הכה חשוב.

ב. סעיף סקירה:

(1) הנתונים שמוצגים בטבלה שבדו"ח השפעת נטל רגולציה - תקנות בודקים מוסמכים אינם מדויקים והערכת המינהל אינה מדייקת. מינהל הבטיחות מוזמן להצטרף בצורה סמויה לבודקים על מנת לוודא שהטבלה לא מדויקת ולראות עד כמה המציאות רחוקה מזה.

- מעליות – הרי אין צורך להרחיב במילים כדי להבין שאם בודקים 11 מעליות נוסעים ביום, הבדיקה לא יכולה להיות מקיפה ומקצועית. מינהל הבטיחות בעצמו ביצע אכיפה בנושא לפני מספר שנים ואף הוציא לאחרונה הנחיות לבודקים בעקבות זאת.
- בודקים למיכלי לחץ – מדוע לא מצויין שאין קורסים ואין וועדות הסמכה כבר שנים רבות בתחום! מדוע מסובך למינהל הבטיחות לפתוח כזה קורס ולהסמיך בודקים נוספים בכל שנה. כל ממונה בטיחות שניסה לתאם בדיקה עם בודק מיכלי לחץ, מבין שיש פה בעיה של זמינות לשוק.
- בודק מכונות הרמה – בודק מכונות הרמה בודק 6.8 אביזרים אבל זאת לאחר שעת עבודה אחת בלבד בפועל בשטח. במשך יום עבודה עושה הבודק עשרות של כלים.
- בודקים פנים מפעליים – הנתון המוצג הזה פשוט לא נכון בשטח. הבודקים הפנים מפעליים (כל ה-305) ממש לא בודקים כל יום 39 אביזרים. רובם לא בודקים כלל אביזרים או מבצעים בדיקות בודדות בשנה! בעניין זה מוצע לבדוק את כמות התסקירים שמתקבלים במינהל הבטיחות על ידי אותם בודקים פנים מפעליים שמחויבים על פי חוק לשלוח את התסקיר למנהל הבטיחות.
- בעניין בודקי עגורני צריח הרי שבפן העובדתי, נראה כי בודק עגורני צריח בודק בממוצע 3-4 עגורנים ביום! זאת מסקר שביצענו בקרב ממוני בטיחות אליהם מגיעים הבודקים. הנתון בדו"ח השפעת נטל רגולציה - תקנות בודקים מוסמכים לעיל לפיו מבצע בודק עגורן צריח 1.15 ביום מהווה לדעת מרשתי הערכת חסר בהערכת הרגולטור. הגילדה של בודקים לעגורני צריח תיבדק ביום מן הימים על ידי גוף

רוני (אהרן) שדה - משרד עורך דין Roni (Aharon) Sade- Law Office

ח.פ 513014167

רוני שדה, עורך דין, ממונה בטיחות

רחוב אהוד מנור 7 נתניה 4265953

דוא"ל: ronis-law@netvision.net.il

טל: 052-8260360, פקס: 0747621153 Fax:

בקרה כזה או אחר ואז יובהר לעיני כל מהי הסיבה האמיתית להיותה של גילדה זאת שוק כה סגור שאינו מאפשר פתיחת קורסי בודקים מוסמכים מידי שנה - קורסים שאמורים להכפיל את כמות הבודקים בשוק שמגלגל על פי מספרי מינהל הבטיחות עשרות מיליוני שקלים בשנה ובו פועלים בפועל 7-10 בודקים בלבד (לא 14 בודקים כפי שמציינת הטבלה בדו"ח השפעת נטל רגולציה- תקנות בודקים מוסמכים לעיל). לעניות דעתה של מרשתי, מן הראוי כי מינהל הבטיחות יבדוק את נושא עמידתם של כלל הבודקים המוסמכים בקריטריונים המצוינים בנוהל ההסמכה וכאשר ברור כי חלקם של הבודקים המוסמכים מוסמכים על כל סוגי הכלים טעוני בדיקה. לעניין זה יובהר כי יש לערוך בדיקה מעמיקה לעניין חידוש רישיונם כבודקים מוסמכים בהתאם לנוהל מינהל הבטיחות כפי שיפורט בהמשך.

מדוע מצויין שנדרש להגדיל את כמות הבודקים במעט? האם הגבלה זאת (הגדלה במעט) נעשית גם בשוק ממוני הבטיחות??? או כל שוק אחר??? על השוק להיות שוק חופשי ולרבות עיקרון התחרות בשוק החופשי.

9. חלופות לפתרון:

א. לפני שניגשים לחלופות מוצע להוציא את תהליך הסינון הראשוני, תהליך החניכה, ההסמכה בוועדות קבלה והסמכה **מידי הבודקים עצמם!** לא יכול להיות שמי שחונך את המועמד, מבצע לו וועדות קבלה, מדריך אותו בקורס, מסמך אותו בוועדות הסמכה ולאחר מכן בחלק מן המקרים אף מעסיק את הבודק המוסמך החדש בצורה ישירה אחרי הקורס.

ב. ראוי שהפתרון יבוא במספר כיוונים מתוך החלופות שמוצעות:

(1) אפשרות א'-הגמשת תנאי הסף לקורס בודקים מוסמכים. לעניין זה ראה מכתב לשכת ממוני הבטיחות כפי שנשלח למינהל הבטיחות בתאריך 23.3.2021 ודן בנושא זה (להלן: "התייחסות לשכת ממוני הבטיחות בעניין תנאי הסף לקורס בודקים מוסמכים").

עותק התייחסות לשכת ממוני הבטיחות בעניין תנאי הסף לקורס בודקים מוסמכים מצ"ב **נספח 3.**

(2) אפשרות ב'- הגמשת תנאי הסף לקורס בודקים מוסמכים. **מכונות, מיכלי לחץ, אביזרי הרמה, חוזק חומרים, חשמל, מכאניקה, פיזיקה, קריאת שרטוטים, חישובי כוחות ובדיקות הינם תחומי הלימוד הנדרשים ממי שמתכנן להיות בודק לעניין כלים טעוני בדיקה. מעיון בסילבוס הלימודים של הפקולטה להנדסה בטכניון עולה כי אך ורק בסילבוס הלימודים של פקולטות להנדסת מכונות, ניתן לראות כי קיימים קורסים בכל אחד מהתחומים המפורטים לעיל כאשר שאר מחלקות ההנדסה האקדמיות אינן**

רוני (אהרן) שדה - משרד עורך דין Roni (Aharon) Sade- Law Office

ח.פ 513014167

רוני שדה, עורך דין, ממונה בטיחות

רחוב אהוד מנור 7 נתניה 4265953

דוא"ל: ronis-law@netvision.net.il

טל: 052-8260360, פקס: 0747621153 Fax:

עונות בהתאמה מלאה על כל התחומים הנ"ל. היות וקורס ההכשרה של מינהל הבטיחות לא נותן ולא יכול לתת את כל הידע התאורטי הנדרש ללא השכלה מתאימה מראש, מוצע לא לאמץ חלופה זאת במלואה. בחלק מהפקולטות נלמדים רוב הנושאים הנדרשים ומומלץ לאשר כחריג מועמד מפקולטה אחרת שביצע קורסים (מעבר לתוכנית הלימודים שהינה חובה) בכל אחד מהתחומים המפורטים למעלה. **לעניין זה מומלץ לאשר כחריג מועמד בעל תואר ראשון בהנדסת חומרים** שהוכיח כי השלים גם קורסים בתחום החשמל מלבד קורסי החובה מהפקולטה להנדסת חומרים.

ג. מוצע לאמץ את הגישה הבריטית הקובעת מיהו הבודק ומהו הידע והכלים עליו לשאת ולהכניס זאת בתוך התקנה בצורה ברורה וכדלקמן:

- 1) להחזיק ברשותו את הידע העיוני, המעשי והניסיון המתאים הרלוונטי לסוג הכלים אותם הוא בודק.
- 2) להיות בקיא באופן מוחלט ומלא במבנה ואופן הפעלתה של המכונה אותה הוא בודק.
- 3) להיות מודרך ומאומן כיאות לשם ביצוע פעולת הבדיקה.
- 4) להכיר היטב את ההוראות הטכניות (ספר היצרן) של הכלי אותו הוא בודק.
- 5) להכיר היטב תקנים בין לאומיים ומקומיים ולהיות בקיא בהם.
- 6) להכיר ולהיות מנוסה בתפקודם של סוגי ושיטות פעולתם של התקני וגובלי בטיחות הרלוונטיים לכלי ומגינים עליו מפני עומס יתר וכדומה.
- 7) להיות בעל מנטליות ואתיקה מקצועית בוגרת המאפשרת לו להכיר במגבלותיו שלו עצמו, לעניין הידע, הניסיון על מנת שלא להידחק לביצוע בדיקות ואישור כלים אשר לגביהם אינו משוכנע במלואו שהוא בעל הכשירות המתאימה לאשרם.

ד. בעניין זה, יובהר כי ביום 13.3.2021, פירסמה לשכת ממוני הבטיחות את התייחסותה למפע"ר בנושא: "הערות לשכת ממוני הבטיחות בישראל להצעת דוח נטל רגולטורי בנושא עגורני צריח - 16.3.2021" (להלן: "הערות לשכת ממוני הבטיחות לתקנות עגורני צריח") ובה בין היתר פירטה הערותיה בעניין הכשרת הבודקים המוסמכים לעגורני צריח ואופן עבודתם.

עותק הערות לשכת ממוני הבטיחות לתקנות עגורני צריח מצ"ב **נספח 4**

ה. נוהל הסמכה ונוהל עבודה של בודקים מוסמכים לכלי הרמה ומתקני לחץ לפי פקודת הבטיחות בעבודה (נ.ח) התש"ל 1970 המצ"ב נספח 2 לעיל, קובע תנאים לחידוש הסמכה של בודקים מוסמכים. בפועל נראה כי קיים מצב ולפיו קיימים בודקים מוסמכים שלא עומדים בתנאי הסעיף במשך שנים אך עדיין מקבלים חידוש אוטומטי. לעניין זה יצויין כי סעיף 5.7 לנוהל נספח 2 לעיל קובע כדלקמן:

רוני (אהרן) שדה - משרד עורך דין Roni (Aharon) Sade- Law Office

ח.פ 513014167

רוני שדה, עורך דין, ממונה בטיחות

רחוב אהוד מנור 7 נתניה 4265953

דוא"ל: ronis-law@netvision.net.il

טל: 052-8260360, פקס: 0747621153 Fax:

(1) סעיף 5.7 חידוש הסמכה:

ההסמכה תחודש ע"י מפקח העבודה הראשי בתנאים ובצירוף האישורים הבאים:

- 5.7.1. הבודק דווח על פעילות שוטפת של ביצוע בדיקות בתחום/ים שהוסמך בהם – לפחות 25 בדיקות בשנה (10 בדיקות עבור מתקני לחץ). מפקח העבודה הראשי רשאי לאשר פעילות אחרת כשוות ערך לבדיקות אלה לעניין זה.

האם כך אכן מבוצע? האם מפע"ר אישר פעילות אחרת כשוות ערך לבדיקות השנתיות הנדרשות כתנאי לחידוש הסמכה?

למותר לציין כי פעולותיו של רגולטור כגוף מנהלי אמורה להתבצע על פי עיקרון חוקיות המינהל. פירושו: כי לאזרח מותר לעשות הכל, למעט מה שנאסר עליו בחוק, ולמדינה אסור לעשות דבר, אלא אם כן הדבר הותר לה מפורשות בחוק.

עיקרון זה נובע מתפיסת יסוד במשטר דמוקרטי ולפיה על הרשות השלטונית מחד להקפיד על חירותם של האזרחים, לכבד את האוטונומיה האישית שלהם ולא להתערב בחייהם בשרירות, אלא על-פי חוק, ומאידך, להפעיל סמכויותיה כלפי האזרח מכוח החוק ואך ורק מכוחו ועל פיו וזאת בכדי להימנע משרירות לב כלפי האזרח, ומניצול לרעה של כוחה של הרשות.

לפיכך ובהיעדר פירסום לעניין אישור הרגולטור את פעילותם האחרת של הבודקים המוסמכים כתנאי לחידוש כשירותם, הרי שלא ניתן לחדש את כשירותם של הבודקים המוסמכים בהיעדר 25 בדיקות בשנה ובהם 10 בדיקות למתקני לחץ...

- ו. הכשרת בודקים מוסמכים באמצעות מעבדת בדיקה שתקבל הסמכה מהרשות להסמכת מעבדות. כל רשות הסמכה נוספת שתאפשר הכנסת בודקים נוספים לתחום הינה יוזמה מבורכת, כל עוד מפקחת בצורה נכונה ומקצועית.
- ז. הגדלת מספר בודקים:

(1) לא מתקבל על הדעת שהרגולטור שומר על מספר מצומצם של בודקים אל מול הצורך באכיפת איכות העבודה, בטיחות הכלים ושמירה על בטיחות הציבור והעובדים.

(2) פתיחה של קורסים נוספים לא תפגע באיכותם של הבודקים המוסמכים והטענה הנטענת בעניין זה מופרכת מכל יסוד ואין לקבלה. הפיקוח שנעשה במצב הנוכחי על קורס הבודקים המוסמכים הוא מינורי וכל ההכשרה מועברת על ידי המוסד להכשרה שהוכר על ידי הרגולטור, כמו כל הכשרה. כפי שצינו מספר פעמים, לא ברור מדוע בוחר מינהל הבטיחות לאורך

רוני (אהרן) שדה - משרד עורך דין Roni (Aharon) Sade- Law Office

ח.פ 513014167

רוני שדה, עורך דין, ממונה בטיחות

רחוב אהוד מנור 7 נתניה 4265953

דוא"ל: ronis-law@netvision.net.il

טל: 052-8260360, פקס: 0747621153 Fax:

השנים לשמור על מספר מאוד מאוד מצומצם של בודקים מוסמכים ובכך גורם לפגיעה בזכות היסוד של חופש העיסוק, בתחרות שוק חופשי ובאיכות העבודה בשטח.

(3) רק הכנסת בודקים בכל התחומים בתדירות שנתית במהלך 10 שנים הבאות, תאפשר שוק חופשי, בדיקות איכותיות של הכלים, הורדת מחירים מאוד גבוהים ובכך תסייע לשוק העבודה ותפתור את בעיית הבודקים המוסמכים.

(4) הטענה שבדק מוסמך ייתן תסקיר לא איכותי מחשש שיחליפו אותו לא אמורה להיכתב על ידי מינהל הבטיחות! כפי שזה לא המניע בשום שוק שמוכתב על ידי גורמי מדינה, כך גם פה. ראוי שמינהל הבטיחות יבצע פיקוח על עבודת הבודקים ובכך יפסול את העבריינים שלא פועלים על פי הנחיות המינהל ולא יפגע בשוק החופשי. בעבר המאוד קרוב, מינהל הבטיחות הוציא מכתב לבודקים בהם הוא מבקש לקבל תוכניות עבודה על מנת להגיע לבדיקות בשטח... מעניין לבדוק מה היו תוצאות שיתוף הפעולה ומה היו תוצאות הבדיקות בשטח. עוד יותר מעניין האם הבקרה על עבודת הבודקים המוסמכים נעשית באופן חשאי. הכנסת בודקים מוסמכים מקצועיים וחדשים לשוק העבודה רק תשפר את איכות הבדיקות ואיכות השירות שמקבל השוק ותשפר את רמת הבטיחות של הציבור והעובדים ולא ההיפך.

(5) יש לבחון את שוק הבודקים המוסמכים לעגורני צריח על מנת לשאול את השאלות הנכונות. והן:

- האם הבודקים המוסמכים שרובם הם בני דור המדבר עובדים בצורה מקצועית?
- האם ניתן לבדוק 3-4 ואף יתר עגורני צריח ביום ולעשות את הבדיקה באופן יסודי ואיכותי?
- האם וכיצד חלק מהבודקים המוסמכים מקבלים הסמכה אוטומטית למרות שלא בודקים אף כלי במשך השנה?
- האם בודק מוסמך מבוגר שעבר את גיל הפרישה באמת מסוגל לעלות לבצע בדיקות של עגורן צריח?
- האם הבודקים המוסמכים שקיבלו הסמכה על כל הציוד הקיים בשוק, מכירים את הוראות היצרנים כולם והאם מישהו מהם הוסמך על ידי יצרן כלשהו או שכל עבודתם מתבססת לכאורה על ניסיון העבר?
- מה הסיבות שאין הכשרות לבודקים מוסמכים מידי שנה?

רוני (אהרן) שדה - משרד עורך דין Roni (Aharon) Sade- Law Office

ח.פ 513014167

רוני שדה, עורך דין, ממונה בטיחות

רחוב אהוד מנור 7 נתניה 4265953

דוא"ל: ronis-law@netvision.net.il

טל: 052-8260360, פקס: 0747621153 Fax:

- מדוע אותו דור מדבר של הבודקים המוסמכים יושב על הברז של חניכה והסמכה בוועדות? האם ככה מתנהל שוק חופשי שנקבע על ידי המדינה?

10. לפני סיום...

א. סעיף ה' בדו"ח השפעת נטל רגולציה- תקנות בודקים מוסמכים נספח 1 לעיל, עוסק בין היתר ב"הקלות בתחום חידוש רישיון" וכדלקמן:

"חידוש הרישיון יבוצע באופן אוטומטי כל עוד ביצע הבודק השתלמויות כראוי ודיווח על ביצוע מינימום בדיקות בתקופה שתיקבע ע"י מפע"ר. כמו כן, יבוטל הצורך באישור רופא תעסוקתי לבודקים עד גיל 60, ומעל גיל זה יהיה צורך בבדיקה כל 5 שנים. מפע"ר עדיין יוכל לדרוש אישור רופא תעסוקתי במקרים מיוחדים הדורשים זאת (לאחר תאונה, אירוע רפואי קשה וכיו"ב)"

מרשתי מציעה לבטל את ההקלה לעיל שכן עניין לנו בבעלי מקצוע הנדרשים לעבוד בצורה פיזית ולבצע מאמץ רב על מנת לבדוק בצורה איכותית ומקצועית את הכלים. כך לדוגמא, בודק עגורן צריך נדרש לעלות עשרות מטרים על סולם מדי יום ולפעמים מספר פעמים, וכלים מורכבים באתרי בניה דורשים יכולת פיזית כדי להגיע אליהם. מהסיבה הזאת מומלץ לא לבטל את הדרישה לקבלת אישור רופא תעסוקתי לכלל הבודקים.

ב. ככל שמהאמור בהתייחסותה של מרשתי עולה כי עניין לנו בבעלי מקצוע שאינם עושים עבודתם נאמנה, הרי שלא לכך התכוון המשורר... כמו בכל אוכלוסיית בעלי מקצוע, אין היוצא מן הכלל מעיד על הכלל. מקצוע הבודק המוסמך הינו מקצועי תובעני עם אחריות רבה בצידו העוסק בדיני נפשות. ראוי כי מינהל הבטיחות יתאים את המקצוע לדרישות השוק ויוקיע מהמקצוע את אלה שאינם עושים עבודתם נאמנה.

11. ברצון מרשתי לחזק את ידיך ואת ידי מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית על עבודתו הרבה. מאבקו של מינהל הבטיחות למען הנחלת הבטיחות בעבודה במשק הוא מאבקו של עם ישראל למען אזרחיו. לשכת ממוני הבטיחות בישראל-מקצוענים זה אנחנו, מבקשת לשתף בכל הליך רגולטורי בנושא הבטיחות והגיהות התעסוקתית ומתחייבת לשתף עימך פעולה בכל הצעדים שימצאו לנכון לצורך שמירה על חיי העובדים במשק.

12. בברכה

רוני שדה, עורך דין

רוני (אהרן) שדה - משרד עורך דין Roni (Aharon) Sade- Law Office

ח.פ 513014167

רוני שדה, עורך דין, ממונה בטיחות

רחוב אהוד מנור 7 נתניה 4265953

דוא"ל: ronis-law@netvision.net.il

טל: 052-8260360, פקס: 0747621153

נספחים :

1. נספח 1- דו"ח השפעת נטל רגולציה- תקנות בודקים מוסמכים
2. נספח 2- נוהל הסמכה ונוהל עבודה של בודקים מוסמכים לכלי הרמה ומתקני לחץ לפי פקודת הבטיחות בעבודה - התש"ל 1970.
3. נספח 3- התייחסות לשכת ממוני הבטיחות בעניין תנאי הסף לקורס בודקים מוסמכים מיום 23.3.2021
4. נספח 4- הערות לשכת ממוני הבטיחות לתקנות עגורני צריח

העתק

אריק שמילוביץ - סגן מפקח עבודה ראשי וסגן ראש מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

דוד נגר – מנהל תחום כלים טעוני בדיקה, מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

רן כהן, יעקב בורנשטיין – מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

דו"ח הערכת השפעות רגולציה – טיוטה להערות הציבור

תקנות הבטיחות בעבודה (בודקים מוסמכים לכלים טעוני בדיקה)

כתיבה: רן כהן, דוד נגר, יעקב בורנשטיין – מנהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית
עריכה: רון גיל-רון, אגף אסטרטגיה ותכנון מדיניות

מאי 2021

הקדמה

פקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש) התש"ל-1970 (להלן: "הפקודה" או "הפב"ט") קובעת כי יש לבצע בדיקות ראשוניות ותקופתיות לכלים טעוני בדיקה כגון מכונות ואבזרי הרמה, מעליות, דרגנועים ומתקני לחץ במפעלים. בשל חשיבות תקינותם של כלים אלו, קובעת הפקודה כי בדיקות אלו יבוצעו על ידי בודקים מוסמכים אשר הוכשרו והוסמכו על ידי מפקח עבודה ראשי.

ביום 28.01.2016 נכנס לתוקפו [תיקון מס' 9](#) (תשע"ו-2016) לפקודה, ובהתאם להוראת המעבר שבתיקון, הנחיות והוראות נוהל הקיימות ונוהגות כיום הקובעות דרישות לבטיחות ואשר הוצאו מכוח הפקודה - טעונות הסדרה במסגרת תקנות.

מכוח הוראה זו עלה הצורך להמיר את הנהלים הקיימים לבודקים מוסמכים לכלים טעוני בדיקה לתקנות.

במסגרת המרת ההסדרים מנהלים לתקנות, ראה המינהל צורך לשנות מקצת מההסדרים, בין היתר במטרה להעמיק ולהרחיב את כשירותם המקצועית של הבודקים ותיקופה, להתאים את היצע הבודקים לביקוש הנוכחי ולזה הצופה פני עתיד אל מול התפתחות המשק, להפחית, היכן שניתן, את הנטל הרגולטורי הנובע מתהליך הסמכתם, ולעגן הסדרים אשר יאפשרו איסופו של מטא דאטה שיתבסס על הנתונים הקיימים ברבבות תסקירי הבדיקה המגיעים למינהל מדי שנה, וזאת למטרת הידוק וטיוב הפיקוח והאכיפה בתחום, כמו גם לצורך גיבוש אסדרה עתידית נוספת בשנים הבאות, במידה ותידרש.

מסמך זה מופץ בזאת לציבור הבודקים ולשאר בעלי העניין בתחום לצורך התייעצות וקבלת חוות דעת. בנוסף, וכחלק בלתי נפרד מדו"ח זה, מופץ [שאלון מקוון למיפוי עומסים רגולטוריים](#) לאוכלוסיית הבודקים המוסמכים שמטרתו להשלים ולחדד את כיווני הפעולה הרגולטוריים המפורטים במסמך זה.

הערות ניתן להעביר עד לתאריך 26.05.2021 לכתובת הדוא"ל Shituf.regulation@labor.gov.il.

א. רקע

1. כללי

פקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש) התש"ל-1970 (להלן: "הפקודה" או "הפב"ט") קובעת כי יש לבצע בדיקות ראשוניות ותקופתיות לכלים טעוני בדיקה כגון מכונות ואבזרי הרמה, מעליות, דרגנועים ומתקני לחץ במפעלים. בשל חשיבות תקינותם של כלים אלו, קובעת הפקודה כי בדיקות אלו יבוצעו על ידי בודקים מוסמכים אשר הוכשרו והוסמכו על ידי מפקח עבודה ראשי.

כלים טעוני בדיקה כוללים את המכונות והאבזרים הבאים:

- מכונות הרמה – כגון מגבהים לרכב, כננות הרמה, מלגזות, עגורנים לסוגיהם ועוד.
- אבזרי הרמה – כגון אונקלים, סגירים, שרשראות, כבלים, מתלה הרמה, דוד בטון ועוד.
- מעליות – כגון מעליות נוסעים (חשמליות/הידראוליות), מעליות בניה, מעליות משא/שרות ועוד.
- כלי לחץ - דוודי קיטור, מעקרי קיטור (אוטוקלב), קולטי קיטור, קולטי אויר.
- דרגנועים – מדרגות נעות (לא כולל מסוע).

כאמור, את הבדיקות מבצע אך ורק "בודק מוסמך". הבודקים המוסמכים מקבלים את הכשרתם בקורס המתקיים במוסד הכשרה אשר אושר ע"י מפקח עבודה ראשי, בהתאם לעמידתו בתנאים ובדרישות שקבע הרגולטור (במקרה זה – מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית שבזרוע העבודה). מוסדות שקיבלו הכרה שכזו יכולים להפעיל קורסים המוכרים ומלווים על ידי הרגולטור עד להסמכת התלמידים כבודקים מוסמכים. בהתאם לסוג הכלי/מכשיר, ישנם תחומי הסמכה שונים לכל בודק:

- בודק מוסמך למכונות ואבזרי הרמה.
- בודק מוסמך למעליות.
- בודק מוסמך לכלי לחץ (דוודי קיטור, קולטי קיטור, קולטי אויר).
- בודק מוסמך לדרגנועים.
- בודק מוסמך לעגורני צריח.
- בודק מוסמך פנים מפעלי לאבזרי הרמה.

2. הבסיס החוקי והצורך בהתקנת התקנות

בודק מוסמך מוגדר בפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש) התש"ל-1970 כמי שהמפקח הראשי הסמיכו בכתב לעשות בדיקות וניסויים לפי האמור באותו סימן.

בהתאם לכך, נושאים הקשורים בהסמכתם ובעבודתם של בודקים מוסמכים לכלים טעוני בדיקה הוסדרו בשני נהלים של מינהל הבטיחות:

- **נוהל להסמכת ועבודת בודקים מוסמכים למתקני הרמה ומתקני לחץ** - לפי פקודת הבטיחות בעבודה (נ.ח) התש"ל 1970, מיום 27.11.07 (להלן: "נוהל בודקים מוסמכים") – מסדיר תהליך הכשרה, הסמכה ועבודה של תחומי הסמכת בודקים לכלים טעוני בדיקה, כפי שהוצגו לעיל.
- **נוהל להסמכת בודקים פנים מפעליים לאבזרי הרמה**. 13/1/2017 (להלן: "נוהל בודקים פנים מפעליים") – מסדיר תהליך הכשרה, הסמכה ועבודה של בודק מוסמך פנים מפעלי לאבזרי הרמה.

נהלים אלו מסדירים, בין היתר, את תנאי הסף לקבלה לקורס בודקים מוסמכים; את תהליך ההכשרה; דרכי ההסמכה; טיפול בחריגים; וכן מגדירים דרישות והגבלות שונות הקשורות בתפקיד הבודק ואופן מילויו.

ביום 28.01.2016 נכנס לתוקפו **תיקון מס' 9** (תשע"ו-2016) לפקודה. בהתאם להוראת המעבר שבתיקון, הנחיות והוראות נוהל הקיימות ונוהגות כיום הקובעות דרישות לבטיחות ואשר הוצאו מכוח הפקודה - טעונות הסדרה במסגרת תקנות. **מכוח הוראה זו עלה הצורך להמיר את הנהלים הקיימים לבודקים מוסמכים לכלים טעוני בדיקה לתקנות, שיקראו מעתה תקנות הבטיחות בעבודה (בודקים מוסמכים לכלים טעוני בדיקה).**

מבחינה זו, התקנות החדשות אינן קובעות הסדרים חדשים, אלא מעגנות את ההסדרים הקיימים במדרג נורמטיבי חדש.

יחד עם זאת, במסגרת המרת ההסדרים מנוהל לתקנות, ראה המינהל צורך לשנות מקצת מההסדרים, בין היתר במטרה להעמיק ולהרחיב את כשירותם המקצועית של הבודקים ותיקופה, להתאים את היצע הבודקים לביקוש הנוכחי ולזה הצופה פני עתיד אל מול התפתחות המשק, ולהפחית, היכן שניתן, את הנטל הרגולטורי הנובע מתהליך הסמכתם. שינויים אלה יתוארו במסמך זה.

3. הצורך בהתערבות ממשלתית - האינטרס הציבורי

מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים (להלן: "מינהל הבטיחות" או "הרגולטור") פועל בעיקר מכח חוק ארגון הפיקוח על העבודה, 1954 – התשי"ד ומכח פקודת הבטיחות בעבודה. מטרותיו העיקריות של המינהל הן למנוע תאונות עבודה ולשמור על בריאותם של העובדים במדינת ישראל (מניעת מחלות מקצוע).

בהתאם לכך, המינהל אחראי על קביעת המדיניות בנושא בטיחות בעבודה, בריאות העובדים, ועל פיקוח ואכיפת דיני הבטיחות במקומות העבודה. במסגרת אחריותו זו, המינהל הינו רגולטור הקובע תנאים ודרישות להסמכה ורישוי של גורמים מקצועיים הפועלים בתחום הבטיחות ובריאות העובדים. בין היתר, המינהל מנפיק אישור כשירות לממונים על בטיחות, היתר אחסנת נפט, היתר אחסנה, הובלת חומר נפץ, מכשיר/מסמך בעלי תפקידים בתחום הבטיחות ועוד.

המשמעויות הרגולטוריות הנגזרות מהאינטרס הציבורי עליו מגן הרגולטור, מתבססות על השיקולים שלהלן:

א. בדיקות המבוצעות על ידי בודקים מוסמכים נועדו להבטיח כי הכלים בהם נעשה שימוש בתחומי בענפי המשק השונים בטוחים לשימוש, וכי הם אינם מהווים סיכון למפעילים, למועסקים במקומות העבודה, ולעוברי אורח העלולים להימצא בקרבתם או להיות מושפעים מפעולתם, הנעשית גם במרחב הציבורי. במסגרת זו, על הרגולטור לוודא כי הכשרת הבודקים הינה ראויה ומספקת מבחינה מקצועית, וכי הם מבצעים את עבודתם נאמנה כך שהכלים יהיו בטוחים לשימוש. כמו כן על הרגולטור לעודד הליך הסמכה אפקטיבי ויעיל עד כמה שניתן, מבלי שהדבר יבוא על חשבון איכות ההכשרה, וכי יש בנמצא עתודה מספקת של בודקים בענף, על מנת שלא ייווצר מחסור בשל פרישה טבעית ממנו.

ב. הבודקים המוסמכים פועלים מתוקף דרישות האסדרה, גם בכל הנוגע לאישור מתקנים המצויים במרחב הציבורי, ולא רק במקומות עבודה. כך למשל מסדיר הרגולטור, באמצעות הבודקים המוסמכים, את שוק מעליות הנוסעים בבתי מגורים, קניונים וכיו"ב, אשר היקפן בישראל נאמד בכ-120,000. מנקודת מבט של ניהול הסיכונים באסדרה, הרי ככל שהיא באה לידי ביטוי במקומות שאינם מקומות עבודה - ומשכך נעדרים מעצם טבעם מערך טכני (כפי שיש במפעלים), מודעות לבטיחות (מתוקף החובה למנות וועדת בטיחות, ממונה בטיחות), מחויבות הנהלה ועוד - הרי שהדבר מחייב שרמתם המקצועית של הבודקים המוסמכים תהא גבוהה במיוחד, משום שהם מהווים לא פעם את 'קו ההגנה האחרון' אל מול מחזיקי הכלים (כגון וועדי בתים אשר אמונים על תקינותה השוטפת של המעלית בבניין מגוריהם).

ג. מאחר ותחום הכלים טעוני הבדיקה מחייב ידע בסיסי מעמיק ואינטר-דיסציפלינרי בתחומי ההנדסה והטכנולוגיה והתפתחות מקצועית של המחזיק בו על ציר הזמן, אין בנמצא מסגרות הכשרתיות המהוות תחליף להכשרות עליהן מפקח הרגולטור. משמעות הדבר בישראל, היא שבמקרה של אירוע בטיחותי משמעותי, קשה עד בלתי אפשרי להגיע לחקר הכשל והסקת מסקנות - אלא באמצעות בודק מוסמך שעבר את תהליך ההכשרה וההסמכה של הרגולטור.

חלופות בדמות "מומחה מהאקדמיה", בניגוד לתחומים אחרים כגון כלכלה או משפטים שבהם ניתן להסתמך גם על מקורות ידע אחרים, אינן רלוונטיות לתחום זה, ולכן החשיבות בהכשרה בלתי מתפשרת של בודקים אלו מקבלת משנה תוקף.

מסיבה זו, ברבות השנים, החלו גם רגולטורים אחרים להישען על קיומם של הבודקים המוסמכים בבואם לתכנן מדיניות רגולטורית. כך למשל, משרד האנרגיה, בתקנות מקורות אנרגיה בשנת 2004¹, הסתמך על האסדרה של מינהל הבטיחות לעניין 'בודק מוסמך לכלי לחץ' אשר יכול לשמש גם לצורכי משרד האנרגיה כשהוא מעוניין לוודא את נצילותו האנרגטית של מתקן שאיבה.

דוגמה נוספת נוגעת לבדיקתם התקופתית של מתקני שעשועים, עליהם אמון משרד הכלכלה, המבוצעת על ידי בודקים מוסמכים בשוק החופשי, וזאת על אף שלא מדובר בתחומי העיסוק של מינהל הבטיחות בזרוע העבודה במשרד הרווחה.

דוגמאות אלה ואחרות, ממחישות כיצד התשתית הרגולטורית עליה אמון מינהל הבטיחות משמשת, בין אם בשל אילוצי המשק, מענה למחסור במסגרות חלופיות להכשרת בעלי מקצוע אלה, ועוד - גם לקידום האינטרס הציבורי והלאומי עליהם אמונים רגולטורים אחרים ותורמת להתפתחות המשק.

הדבר ממחיש את הצורך בהמשך השבחה והקפדה על איכותם ורמתם המקצועית של הבודקים המוסמכים.

¹https://www.nevo.co.il/law_html/law01/999_315.htm

4. עיקרי הנוהל הקיים:

הנוהל הקיים כולל הוראות והסדרים באשר להליך ההסמכה של הבודק, החל מהוכחת עמידה בדרישות סף לקבלה, עמידה בפני ועדת קבלה, השתתפות בקורס, התמחות מעשית ומבחן מסכם, עמידה במבחן הסמכה בעל-פה, וכלה בקבלת ההסמכה. עוד קובע הנוהל הוראות כלליות באשר לאופן ביצוע התפקיד, תפקידי וחובות הבודק². אלה הם הנושאים וההוראות העיקריות המופיעות בנוהל:

- **דרישות הסף למועמדים לקבלה לקורס בודק מוסמך:** תחום ההשכלה הנדרש הוא הנדסת מכונות. מהנדס מכונות נדרש ב-5 שנות ניסיון הנדסי בתחום, ועוד שנתיים ניסיון מקצועי בתחום הספציפי שהוא מעוניין ללמוד (כלי לחץ, מעליות וכו'). להנדסאים נדרשת תקופה כפולה: 10 שנות ותק כללי בתחום הנדסת מכונות ו-4 שנות ניסיון מקצועי בתחום הספציפי.
- בתחום המעליות ניתן שההשכלה תהיה גם בתחום הנדסת חשמל. בתחום עגורני צריח דרישות הסף הם תעודת הכשרה תקפה וניסיון של שנתיים כבודק מוסמך למכונות הרמה, וביצוע של 1,500 בדיקות לפחות של מכונות הרמה. למועמדים מתקיימת בחינת כניסה הכוללת שאלות במתמטיקה ובסטטיקה.
- **מהלך הלימודים וביצוע התמחות מעשית:** כל משתתף בקורס בודקים מוסמכים ישתתף בלימודים מעשיים (התמחות), שבהם הוא יצטרף לבודקים מוסמכים (חונכים) בעלי ניסיון של 5 שנים לפחות, בתחום ההסמכה הספציפי.
- במסגרת זו, על החניך לבצע בין 15 ל-130 בדיקות (תלוי בתחום הספציפי). 20% מההתמחות תאורגן ע"י מוסד ההכשרה, ולאחר מכן המועמד יעבור מבחן מסכם בכתב.
- במידה ועבר את המבחן, עליו להשלים את יתרת שעות ההתמחות המעשית על אחריותו בטרם יותר לו לגשת למבחן בעל-פה.
- **מבחן הסמכה בעל-פה:** מועמד שעמד בהצלחה במבחן המסכם בכתב והשלים את שעות ההתמחות הנדרשות, יהיה רשאי לגשת למבחן הסמכה בעל-פה מטעם מפקח עבודה ראשי. המבחן הוא בע"פ בפני ועדת בוחנים. לאחר קבלת המלצת ועדת הבוחנים, יסמך מפע"ר את הבודק לתקופה של עד 5 שנים.
- **חידוש הסמכה:** ההסמכה מחודשת אחת ל-5 שנים למי שביצע לפחות 25 בדיקות בשנה (10 בלבד למתקני לחץ), והנפיק אישור מרופא תעסוקתי המעיד כי מצבו הבריאותי מאפשר לו להמשיך בעבודתו. כמו כן על הבודק להשתתף בהשתלמויות בהיקף ומהסוג שמפע"ר יקבע מעת לעת.
- **תפקידי הבודק המוסמך ואופן פעילותו:** הנוהל קובע כי על הבודק לבצע את הבדיקות בהתאם לחוק, תקנות ונהלים של הרגולטור; תקנים ישראלים או זרים מקובלים בתחום; הוראות היצרן וכללי מקצוע הנדסיים ובטיחותיים מקובלים. ממצאי הבדיקה יסוכמו בתסקיר בדיקה שקבע מפע"ר, ועליו להישלח בהקדם לבעלי הכלי, מפקח עבודה אזורי שבאזרו פועל הכלי, וחברת השירות (רלוונטי בתחום המעליות). במקרה של סכנה, על הבודק המוסמך להודיע על כך באופן מידי לבעל הכלי ולמפא"ז, בפקס, טלפון או דוא"ל.

² הנוהל הקיים כולל גם הוראות באשר להכרה במוסד להכשרה, כלומר, מהם התנאים לכך שמוסד מסוים יוכל להעביר קורסים לבודקים מוסמכים. נושא זה עובר בימים אלה לטיפול במסגרת סט חדש של תקנות – תקנות ההכרה במוסדות ובתכניות הכשרה – התשפ"א-2021. תקנות אלה מרכזות את כלל נושא ההכרה במוסדות ובתכניות הכשרה, והן חלות על כל הקורסים וההכשרות, ובכללן הקורסים וההכשרות לבודקים מוסמכים לכלים טעוני בדיקה.

כאמור, לצד הנוהל העיקרי קיים נוהל להסמכת בודקים פנים מפעליים לאבזרי הרמה. בודק פנים מפעלי הוא מי שהוסמך ע"י מפע"ר לשמש בודק מוסמך לאבזרי הרמה אך ורק במקום עבודתו. אלה הם עיקרי הנוהל:

- הבודק הפנים מפעלי מוסמך לבצע את הבדיקות החצי-שנתיות לאבזרים, ואולם בדיקה ראשונה ושביעית של האבזר או פעולה הכוללת תיקון, הסבה או שינוי עומס של האבזר מחייבת בדיקה של בודק מוסמך חיצוני.
- תנאי סף לקבלה לקורס בודקים מוסמכים פנים מפעליים: על המועמד להיות בעל רקע טכני-הנדסי (כגון מהנדס, הנדסאי, טכנאי או בוגר ב"ס מקצועי בתחום הטכני), ובעל ניסיון של 3 עד 5 שנים בעבודה בתחום טכני הנדסי, כשלפחות שנה אחת מתוכן במפעל בו הוא מבקש להתמנות.
- הסמכה: מבחן הסמכה בע"פ יתקיים למועמד שעבר בהצלחה את הבחינה בכתב.
- חלות ההסמכה: ההסמכה תקפה אך ורק עבור המפעל הספציפי בו מועסק הבודק, ואשר יצוין בכתב ההסמכה. לעניין קונצרו או חברת בנייה, הסמכת הבודק תקפה אך ורק לאתר בו הוא עובד (אתר אחד בלבד), ואך ורק לאבזרי ההרמה השייכים לאותו אתר ספציפי.

5. סקירה בינ"ל

מינהל הבטיחות פנה, באמצעות הרשות הלאומית להסמכת מעבדות בישראל, אל רשות ההסמכה הבריטית כדי לעמוד על הדרכים בהן בודקים לכלים טעוני בדיקה מוסמכים שם לעבודתם³. יצוין כי הרגולציה הבריטית משקפת בהקשר זה, במידה רבה, גם את התפיסה הרגולטורית הרווחת במדינות מערב אירופאיות אחרות. בנוסף נערכה סקירה ספרותית, ונערכו פגישות עבודה בחודש יולי 2017 עם הרגולטור הגרמני.

המסגרת הרגולטורית המרכזית בבריטניה לנושא של 'כלים טעוני בדיקה' מפורטת בהרחבה ב"תקנות פעולות וציוד הרמה" וידועות בקיצור כ- LOLER (The Lifting Operations and Lifting Equipment Regulations) (1998).

תקנות אלה ו-COP⁴ אשר יצא בעקבותיהן⁵ מגדירות 'גבולות גזרה' באשר לשאלה מיהו אדם הכשיר ('Competent Person') לבצע בדיקות תקופתיות לכלים אלו. על פי הגדרה זו, על הבודק המוסמך לעמוד בעקרונות המחייבים הבאים:

- להחזיק ברשותו את הידע העיוני, המעשי והניסיון המתאים הרלוונטי לסוג הכלים אותם הוא בודק.
- להיות בקיא באופן מוחלט ומלא במבנה ואופן פעולתה של המכונה אותה הוא בודק.
- להיות מודרך ומאומן כיאות לשם ביצוע פעולת הבדיקה.
- להכיר היטב את ההוראות הטכניות ('ספר יצרן') של יצרן הכלי.
- להכיר היטב תקנים מקומיים ובינלאומיים, ולהיות בקיא בהם.
- להכיר ולהיות מנוסה בתפקודם של סוגי ושיטות פעולתם של התקני וגובלי בטיחות הרלוונטים לכלי ומגינים עליו מפני עומס יתר וכדומה.

³ דוא"ל מאת ריצ'ארד הלון, ראש תחום הנדסה ברשות ההסמכה הבריטית, מיום 17 במרץ, 2021. BS 7121-2-1: 2012⁴

⁵ האסדרה הבריטית מבוססת על תקנות שאליהן מקושרות לרוב נהלי תפעול והתנהגות (COP) אשר מעמדן המשפטי בבריטניה הוא כשל דרישת חיקוק

- להיות בעל "מנטליות ואתיקה מקצועית" בוגרת המאפשרת לו להכיר במגבלותיו שלו עצמו, לעניין הידע והניסיון על מנת שלא להידחק לביצוע בדיקות ואישור כלים אשר לגביהם אינו משוכנע במלואו שהוא בעל הכשירות המתאימה לאשרם.

על בסיס המסגרת הרגולטורית המפורטת לעיל, הבודקים בבריטניה מועסקים במסגרת "גופי בדיקה" (Inspection Bodies). גוף הבדיקה איננו מחויב בהסמכה או רישיון רשמי, אך עליו לעמוד בשורת תנאים משפטיים ופיננסיים שיעידו על יציבותו, ובכלל זה רישומה של ישות משפטית, משרד מקומי בבריטניה, הוכחת איתנות פיננסית, ביטוחים וכיו"ב. בנוסף, מינהל הבטיחות הבריטי פרסם נהלי תפעול (Code of Practice – COP), שמצופה מגופי הבדיקה עצמם לעמוד בהם.

מינהל הבטיחות הבריטי ממליץ שכל גוף בדיקה יקבל הסמכה מרשות ההסמכה הבריטית (UKAS), אך כאמור זו אינה חובה⁶. עם זאת, הסמכה ע"י הרשות היא עדות ליכולת המקצועית (Competence) של גוף הבדיקה, כך שלגופי הבדיקה תמריץ חיובי לקבלה, מאחר והדבר מוסיף למוניטין שלהם ומעודד לקוחות לשכור את שירותיהם. במובן זה, הרשות משרתת את הרגולטור ופועלת בשמו - להבדיל מפעילות ישירה של הרגולטור עצמו מול גופי הבדיקה, כנהוג בישראל.

במידה וגוף הבדיקה קיבל הסמכה מאת UKAS, תוקפה הוא ל-4 שנים, כשהערכות בדבר עמידתו באמות המידה המקצועיות מבוצעות מדי שנה.

על גוף הבדיקה להגדיר בבירור מהם הקריטריונים לעמידה בדרישה ל"כישורי, הכשרה, ניסיון וידע מתאימים" – וזאת באמצעות ההמלצות של רשות ההסמכה בבריטניה (UKAS).

גופי הבדיקה עצמם הם האחראים לוודא שצוות העובדים שלהם מאומן ומוכשר לביצוע עבודות הפיקוח, לרבות היכרות עם טכנולוגיות חדשות, שינויים בדרישות הרגולטור, כלים חדשים וכיו"ב. גוף הבדיקה קובע בעצמו את הדרך לוודא את הכשירות המתמשכת של העובדים.

עובד שהוסמך בגוף בדיקה אחד יכול לעבור לעבוד בגוף בדיקה אחר, וחלקם פותחים גם גופי בדיקה עצמאיים חדשים משלהם. גוף הבדיקה החדש נדרש להעריך את מידת התאמתו של הבודק המוסמך.

השיטה הרגולטורית בגרמניה מבוססת אף היא על מעבדות מוסמכות המעסיקות מהנדסים בודקים מטעמם, ואשר אמונים על בדיקות תקופתיות כפי שמגדירה האסדרה במדינה.

⁶ למעט עבודה ב"אתרים מסוכנים", שם הסמכה מאת UKAS היא תנאי מוקדם לפעילות הגוף הבודק.

ב. מאפייני הבעיה

מנהל הבטיחות ריכז את הנתונים הבאים לגבי מספר הבודקים המוסמכים לפי סוג הכלי :

קורסי הכשרה	כמות הבודקים המוסמכים עד 2017	כמות הבודקים המוסמכים הרשומים 2021	כמות בודקים מוסמכים בפועל 2021	הערכת כמות הבדיקות השנתיות ⁷	כמות בדיקות בשנה לבודק, בממוצע	כמות בדיקות ממוצעת ליום (247 ימי עבודה בשנה)
בודקי מעליות	91	126	92	260,000	2,826	11.44
בודקי כלי לחץ	71	66	35	30,000	857	3.5
בודקי אביזרי ומכונות הרמה	74	115	77	130,000	1,688	6.8
בודקים פנים מפעליים לאביזרי הרמה	241	354	305	3,000,000	9,836	39.8
בודקי עגורני צריח	9	21	14	4,000	286	1.15

מן הטבלה עולה כי על פניו, בחלק מן התחומים, היצע הבודקים מעט גבולי בהשוואה למספר הבדיקות שיש לבצע מדי שנה על פי חוק, ועל כן יש מקום לבחון פעולות שמטרתן הגדלה מסוימת וקלה של מספר הבודקים המוסמכים.

יצוין כי בזמן שחלף מאז איסוף הנתונים, חלה הפחתה בעומס על בודקים בתחום המעליות, עגורני צריח ומכונות הרמה, וזאת בהינתן קורסים חדשים שנפתחו בתחומים אלה, והצטרפותם הצפויה של בודקים נוספים שיוסמכו במהלך שנת 2021.

עם זאת, בתחום מתקני הלחץ עדיין קיים פער משמעותי של בודקים מוסמכים, בעיקר בהינתן גילם הממוצע הגבוה של הבודקים בתחום זה, העומד על כ-70 שנה. יצוין כי באופן כללי גילם הממוצע של הבודקים המוסמכים לכלים

⁷ הערכת מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית.

טעוני בדיקה הינו נמוך יותר (57) כך שגם התוספת הצפויה בחלק מהתחומים בשנת 2021 תהווה פתרון ארוך-טווח להיצע כוח האדם בשוק ותצעיר את ממוצע גילם של הבודקים.

כאמור, לצד הצורך לוודא כי יש בנמצא די בודקים מוסמכים למגוון הכלים טעוני הבדיקה הפועלים בשוק, על הרגולטור מוטלת החובה לוודא כי הכשרתם והסמכתם של הבודקים הינה ראויה וברמה מקצועית גבוהה – בהתאם לרמת הסיכון הנשקפת מן הכלים. אשר על כן, קבע הרגולטור כי יש לבחון את תנאי הסף בקבלה לקורס בודקים מוסמכים לכלים טעוני בדיקה, וכן את הליכי ההכשרה וההסמכה עצמם.

ג. חלופות לפתרון

0. המשד המצב הקיים

בחלופה זו מוצע לא לערוך שינויים בנהלים הקיימים, שעיקריהם תוארו לעיל בחלק ב' של מסמך זה⁸.

1. הגמשת תנאי הסף לקורס בודקים מוסמכים (השכלה, ניסיון) – אפשרות א'

מוצע להקל את תנאי הסף לקורס ע"י הפחתת שנות הניסיון הכללי הנדרש בתחום הנדסת מכונות – במקום 5 שנים למהנדס ו-10 שנים להנדסאי- ל-4 שנים למהנדס ול-8 שנים להנדסאי. הותק המקצועי הנדרש נותר ללא שינוי – שנתיים למהנדס ו-4 שנים להנדסאי, וזאת בשל חשיבות צבירת הניסיון על הכלי הספציפי אליו מוסמך הבודק.

היתרון בצעד זה הינו ברור, אולם החיסרון שבאובדן שנות ניסיון מקדמי, טרם הסמכתו של הבודק ובהינתן העובדה שלא קיימות מסגרות הכשרה חליפיות (אקדמיה, שוק חופשי וכיו"ב) משמעותו 'מטען ידע' נמוך יותר לעומת זה הנדרש כיום מהמבקש להתקבל לקורס בודקים מוסמכים. יחד עם זאת, חסרון זה הינו סביר וניתן להכלה, הן לאור העובדה שקיצור שנות הניסיון המוצע הינו מצומצם יחסית, והן לאור המסננים המקצועיים הנוספים המובנים בתהליך ההסמכה שמאפשרים איזון בניהול הסיכונים הנדרש בטרם תבוצע הפחתה זו.

2. הגמשת תנאי הסף לקורס בודקים מוסמכים (השכלה, ניסיון) – אפשרות ב'

מוצע להקל את תנאי הסף לקורס ע"י הפחתת שנות הניסיון הכללי הנדרש כמתואר בחלופה 1, ובנוסף, לפתוח את הקורס גם לבוגרים בתחומי ההנדסה הנוספים, כדוגמת הנדסה אזרחית, תעשייה וניהול, חומרים וכיו"ב (ולא רק הנדסת מכונות או חשמל כפי שקובע הנוהל הנוכחי). על פניו, צעד זה יביא בוודאות לעלייה בהיקף הבודקים המוסמכים הקיימים בשוק. יחד עם זאת, שאלת כשירותם המקצועית של בודקים אלו עלולה לעמוד בספק משמעותי מהטעמים שלהלן:

i. בדיקת 'כלים טעוני בדיקה', בתכן שלהם ובמגמות הטכנולוגיות המאפיינים אותם בשנים האחרונות, דורשים יותר ויותר ידע אינטר-דיסציפלינרי המשלב הבנה עמוקה בתכן וייצור של מערכות מכאניות, לצד הבנה עמוקה של אופן פעולתם של מערכות אנרגיה וחשמל. משכך נדרש כי הבודקים המוסמכים יחזיקו בבסיס ידע עיוני ומעשי שכזה בהיקף מעמיק ומספק טרם כניסתם לקורס. בהינתן העובדה שאין בנמצא מסלול הכשרה חליפי אחר שיכול לבסס ידע זה אצל המועמדים, סומך הרגולטור את ידיו על הרקע האקדמי עיוני והמעשי שמביא עימו החניך לקורס, כשלב פתיחה.

⁸ סוגיית התנאים למתן הכרה למוסדות הכשרה המוסמכים לבצע הכשרות לבודקים מוסמכים טופלה במסגרת תקנות הסמכת מוסדות הכשרה.

ii. מעיון באתרי האוניברסיטאות⁹ של הנדסת מכונות וחשמל עולה כי בסיס הלימודים להנדסת מכונות/חשמל, כוללת בדיוק את הקניית הידע הזה ומשכך מתאימה לתפיסה הרגולטורית הנשענת על בוגרים אלו.

iii. תחומי הנדסה אחרים, בין אם תעשייה וניהול, חומרים, הנדסה אזרחית וכיו"ב, לא רק שאינם כוללים באופן מקיף (על בסיס השוואה שנערכה בין הסילבוסים השונים באוני' של מחלקות אלו) את הידע הני"ל, אלא חלקם באופן ברור עוסקים רק בהיבט צר שרלוונטי לתחום הכלים טעוני הבדיקה (למשל מיקוד אקדמי והבנה בעומסים סטטיים, וזאת כאשר הכלים טעוני הבדיקה דורשים גם הבנה בעומסים דינמיים וכיו"ב).

iv. יתרה מזאת, מאחר והרגולטור אינו נסמך רק על ידע עיוני המגובה בתעודות אקדמיות, אלא גם על ניסיון מקצועי רלוונטי, הרי שבוגרי מסלולי הנדסה שאינם מכונות/חשמל אינם מועסקים ברובם בפועל בתחומים המקנים להם את הידע המעשי הנדרש. כך למשל, בניגוד למהנדס מכונות שרבה הסבירות שיועסק בתחומים של תכן מכונות, אחזקה מכאנית ועוד, מהנדס חומרים או הנדסה אזרחית לא יעסוק בהם ומשכך לא תעמוד לו שכבת הידע הנוספת הנדרשת להסמכתו בהמשך כבודק מוסמך.

ועל אף כל זאת, הרי שגם כיום מאפשרת פקודת הבטיחות בעבודה, למפקח עבודה ראשי להכיר במי שמחזיק בידע מתאים לדעתו כבודק מוסמך. כלומר, גם אם בקרב בוגרי מסלולי הנדסה אחרים, שאינם מכונות/חשמל, יימצא מי שעוסק באופן חריג בתכן מכונות ובעל ידע מתאים-הרי שניתן להסמיכו ולא קיים חסם רגולטורי מהותי בפניו.

3. הכשרת בודקים באמצעות מעבדת בדיקה שתקבל הסמכה מהרשות להסמכת מעבדות

מוצע כי בנוסף לוועדות ההסמכה של מינהל הבטיחות, תוקם בישראל מעבדה ייעודית לבודקים מוסמכים לכלים טעוני בדיקה, אשר תקבל את הסמכתה מהרשות להסמכת מעבדות, באישור מפע"ר. כך, יוצר מסלול מקביל להסמכת בודקים (ישירות ע"י המעבדה) – והמשימה של אישור קורסים חדשים וקיום ועדות הסמכה לא ייפול אך ורק על כתפי הרגולטור (ראו פרק סקירה בינ"ל לעיל).
היתרון המרכזי בצעד כזה גלום בהגדלת היקף הבודקים המוסמכים, כפי שצויין לעיל, אולם יחד עם זאת החיסרון המובנה הוא אובדן השליטה של הרגולטור בתיקוף פרטני של הבודקים הללו כפי שקיים כיום, דבר שעלול להביא חלילה לפגיעה באינטרס הציבורי.

4. הגדלת מספר הקורסים

קורסים להסמכת בודקים מוסמכים, מעצם חשיבותם הגדולה, מפוקחים באופן הרמטי על ידי הרגולטור, וזאת בניגוד לקורסים אחרים אשר לגביהם ניתנות דרגות חופש גדולות יותר למוסד ההכשרה המוכר על ידי הרגולטור. הגדלת מספר הקורסים עלול להיראות פתרון מתבקש במטרה להגדיל את מספרם של הבודקים, אולם צעד זה של הצפת השוק בבודקים מוסמכים עלול להביא לתופעות שליליות כדלקמן:

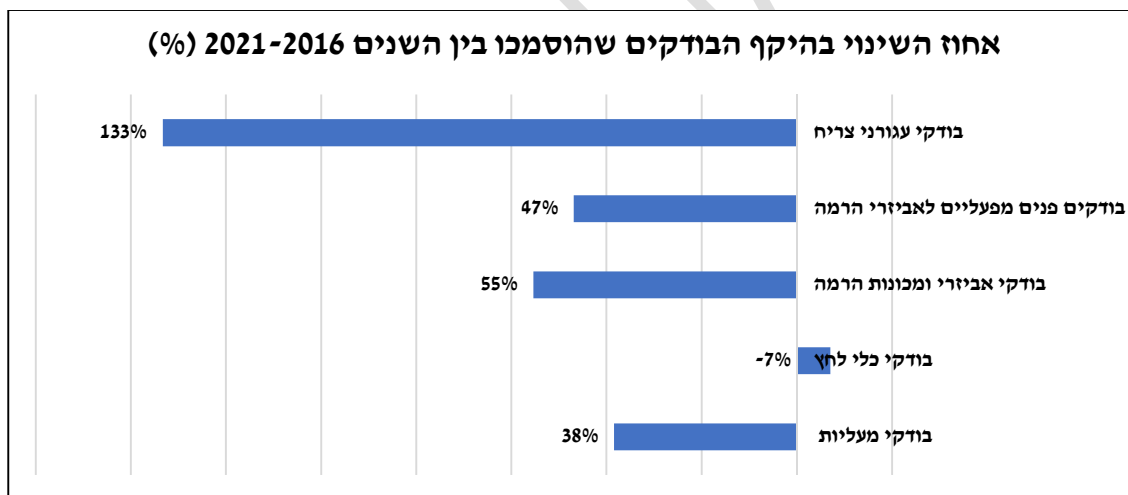
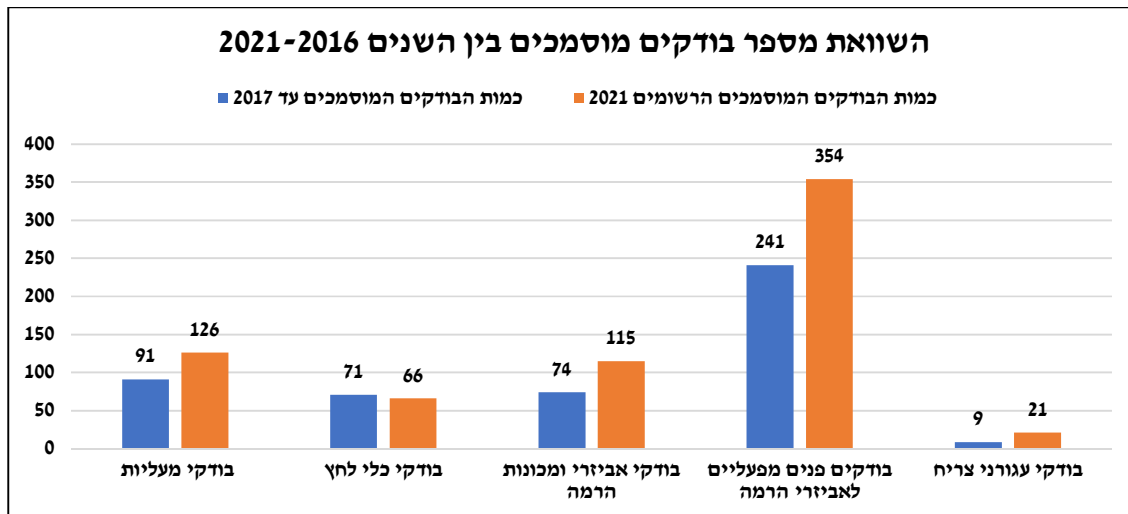
v. שחיקה וודאית של יכולתו של הרגולטור לפקח בו זמנית על קורסים רבים, ומשכך השאת סיכון לאיכותו של הקורס ובוגריו, ומכאן פגיעה אפשרית במהימנותם המקצועית של ממצאי בדיקתם.

vi. מתן תסקירים גבוליים מבחינת איכותם וטיבם, בשל החשש של הבודק שיחליפו אותו באחר אם לא יאשר את הכלי. מצב זה יביא בהכרח לכשל רגולטורי חריף אשר ישליך באופן ישיר על בטיחות הציבור והעובדים העושים שימוש בכלים אלו או מושפעים מעבודה בסביבתם.

⁹ במקרה זה נעשתה סקירה של תוכנית הלימודים ומאפייניה, על בסיס השנתון שמפרסמת הפקולטה להנדסה באוני' בן גוריון בנגב

vii. יש לציין כי בשנים האחרונות פעל הרגולטור על מנת להגדיל את מספרם של הבודקים המוסמכים ואיפשר פתיחת קורסים להכשרתם בהיקף מקסימלי שהביא לשיא את יכולתו לאזן בין פיקוח על איכותם של הקורסים ובוגריו לבין הצורך בהגדלת מספרם של הבודקים.

להלן נתונים על היקף פעילותו של הרגולטור לעניין זה, בין השנים 2016-2021:

5. שינויים בהיקף ובאופן ביצוע ההתמחות המעשית

כפי שתואר לעיל, תלמיד בקורס בודקים מוסמכים נדרש לבצע התמחות מעשית הכוללת מספר מסוים של בדיקות, כאשר 20% מהן מבוצעות במסגרת הקורס, והיתר עצמאית לאחר שהתלמיד עבר את מבחן ההסמכה בכתב. המציאות שבה בודק מוסמך חדש צריך 'לחזור על הפתחים' כדי למצוא חונך איתו יבצע 80% מהסטאז' עלולה להוות חסם לכניסת בודקים חדשים בתחום ועלולה להקשות על סיום הליך ההסמכה.

לעניין זה ניתן לבחון מספר אפשרויות:

- לדרוש כי הסטאז' יבוצע כולו במסגרת הקורס במוסד ההכשרה, וזאת על מנת למנוע מצב שבו עובדים חדשים בתחום אינם מצליחים למצוא חונך, ומאידך כדי להבטיח פיקוח נאות על עצם ביצוע ההתמחות המעשית, באופן מקצועי ומשביע רצון. המשמעות של צעד זה עלולה להיות כבדה ברמה הכלכלית וצפויה להזניק את עלותו של הקורס. יתרה מזאת, היא אינה מבטיחה פתרון לחסם - מאחר והקושי למצוא חונכים עלול להימשך גם כשהם מבצעים את החניכה במסגרת הקורס.
- להוריד את דרישת הוותק של החונך מחמש שנים לשנתיים, ובכך להרחיב את היצע החונכים המאושרים לחניכה. זאת, לצד הותרת האפשרות להוציא לפועל את החלופה של הטמעת הסטאז' כולו בקורס בעתיד (מאחר ותכני הקורס והרכבו נקבעים ממילא שלא על פי התקנות, אלא על פי נהלים המושתתים עליהן, ואשר גמישים יותר מבחינת שינויים ועדכונים). לצד זאת החיסרון המובנה בהצעה זו, הוא העובדה שהחונך עצמו עלול להיות בודק מוסמך חדש יחסית (שנתיים מאז הוסמך) שחסר בידע הנדרש או בהיקפו המעשי בפועל, ומשכך הליך החניכה עצמו יהא פחות איכותי ורחב מהמצופה. יחד עם זאת, מאחר והרגולטור מתכוון לדרוש השתלמויות תקופתיות מהבודקים ועוד, הרי שניתן לגדר את הסיכון הנ"ל ולקבל הצעה זו.

ד. בחירה בחלופות המועדפות

כדי לבחון את החלופה הטובה ביותר, בחן המינהל את החלופות המוצעות לעיל ביחס לשלושה קריטריונים עיקריים:

1. האם החלופה מסייעת להרחיב את היצע הבודקים המוסמכים בשוק (30%);
2. האם החלופה מסייעת להפחתת הנטל הרגולטורי (20% מהציון)
3. האם החלופה מגינה על האינטרס הציבורי של שמירה על בטיחות העובדים והכלים (50% מהציון).

לגבי כל אחד מהקריטריונים וביחס לכל אחת מהחלופות, ניתן ציון שבין 0 ל-3, כש-3 פירושו הצלחה של החלופה במימוש הקריטריון. תוצאות הניתוח מוצגות להלן:

חלופה 1 - הגמשת תנאי סף א' (שנות ניסיון מוקדם)	חלופה 2 - תנאי סף ב' (השכלה נדרשת)	חלופה 3 - הקמת מעבדת בדיקה	חלופה 4 - הגדלת מספר הקורסים	חלופה 5א - שינויים בהיקף ואופן ביצוע הסטאז' (תנאי ב' - הפחתת שנות ניסיון נדרש מחונך מ-5 שנים לשנתיים)	חלופה 5ב - שינויים בהיקף ואופן ביצוע הסטאז' (תנאי א' - הפחתת שנות ניסיון נדרש מחונך מ-5 שנים לשנתיים)	המשך המצב הקיים	
2	2	2	2	1	2	0	הגדלת מס' הבודקים בשוק (35%)
1	2	2	0	1	2	0	הפחתת נטל רגולטורי (20%)
2	0	1	2	3	2	2	הגנה על האינטרס הציבורי (45%)
1.8	1.1	1.55	1.6	1.9	2.0	0.9	ציון כולל

על פי הציונים שניתנו לחלופות המוצעות לעיל, ובהתחשב בעובדה שחלק מחלופות הינן תחליפיות זו לזו (למשל שתי תתי החלופות לעניין הסטאז'), להלן הבחירה של הרגולטור:

- א. יוגמשו תנאי הסף הנוגעים לניסיון המוקדם הנדרש מהמבקש להתקבל לקורס בודקים מוסמכים (חלופה 1).
- ב. יופחתו שנות הניסיון מבודק מוסמך פעיל, מחמש שנים לשנתיים, על מנת להכיר בו כמי שרשאי לבצע חניכה למתלמד בקורס (חלופה 5ב).

ה. שינויים נוספים במעבר מנוהל לתקנות – הפחתת נטל

במסגרת המעבר מנהלים לתקנות, מבקש מינהל הבטיחות להפחית את הנטל הרגולטורי באמצעות שורת צעדים שיתוארו להלן:

תסקיר בדיקה מקוון: תוצאות הבדיקה יתועדו באופן דיגיטלי ומקודד באמצעות תסקיר מקוון אשר יוכר ע"י מפע"ר. הדבר יאפשר לפרסם את תוצאות הבדיקה באופן מקוון במועד סמוך ככל הניתן לסיומה, ולהביאה לידיעת כלל הגורמים הרלוונטיים. בנוסף, שיטת הדיווח החדשה תאפשר לרגולטור ניתוח עומק של כלל הנתונים שייאספו על הכלים השונים ואתרי העבודה בהם הם מוצבים, וזאת על מנת לטייב את עבודתו של הרגולטור הן בפן של תעדוף אכיפה והן לצורך צעדי מדיניות עתידיים.

הקלות בתחום חידוש רישיון: חידוש הרישיון יבוצע באופן אוטומטי כל עוד ביצע הבודק השתלמויות כראוי ודיווח על ביצוע מינימום בדיקות בתקופה שתיקבע ע"י מפע"ר. כמו כן, יבוטל הצורך באישור רופא תעסוקתי לבודקים עד גיל 60, ומעל לגיל זה יהיה צורך בבדיקה כל 5 שנים. מפע"ר עדיין יוכל לדרוש אישור רופא תעסוקתי במקרים מיוחדים הדורשים זאת (לאחר תאונה, אירוע רפואי קשה, וכיו"ב).

ו. התייעצות עם ציבור בעלי העניין

בחודש ינואר הופץ לציבור הבודקים [שאלון למיפוי עומסים רגולטוריים](#) אשר סייע בגיבוש כמה מכיווני הפעולה המוצגים במסמך זה. בנוסף, לאורך השנים התקיימו פגישות עבודה במסגרות שונות עם בעלי עניין ישירים (כגון הבודקים המוסמכים, בפורומים שונים) ועקיפים (כאלה המקבלים שירותיהם מן הבודקים המוסמכים). פגישות אלה, הגם שלא התרכזו במהותן בתיקון התקנות, תרמו לגיבוש התובנות העומדות בבסיס דו"ח זה.

<p>בתוקף מתאריך: חודש מפרסומו- 26.12.2007</p> <p>פורסם בתאריך: 27.11.2007 עודכן בתאריך: 01.06.2008</p>	<p><u>שם הנוהל</u> : נוהל הסמכה ונוהל עבודה של בודקים מוסמכים לכלי הרמה ומתקני לחץ לפי פקודת הבטיחות בעבודה (נ.ח) התש"ל 1970</p>	<p><u>אפיון הנוהל</u>: אגפי</p>
--	--	-------------------------------------

<p><u>סוג הנוהל</u> : מבטל את "נוהל הסמכה ונוהל עבודה של בודקים מוסמכים למכונות הרמה ומתקני לחץ לפי הפב"ט" מתאריך 24/06/2001</p> <p>- בתאריך 1.6.2008 עודכן סעיף 4.4.5</p>	<p><u>סימוכין</u> : קובץ הנהלים המקצועיים של אגף הפיקוח על העבודה</p>	<p><u>רשימת הנספחים</u> :</p> <p>נספח 1: רשימת הקורסים להכשרת בודקים מוסמכים</p> <p>נספח 2: בקשה להירשם לוועדת קבלה</p> <p>נספח 3: תעודת סיום קורס</p> <p>נספח 4: תעודות הסמכה</p> <p>נספח 4.1: בודק למעליות נספח 4.2: בודק לכלי לחץ נספח 4.3: בודק לכלי הרמה נספח 4.4: בודק לכלי הרמה ועגורני צריח</p> <p>נספח 5: הפנייה לבדיקות רפואיות.</p> <p>נספח 6: הצהרות נספח 6.1: הצהרת ויתור על סודיות רפואית נספח 6.2: הצהרה בדבר העדר ניגוד עניינים.</p> <p>נספח 7: אישור חונך על השתתפות בבדיקות.</p>
--	---	--

1. מטרת הנוהל:

מטרת נוהל זה, לקבוע את הליך הסמכתם של בודקים מוסמכים, ביטול הסמכתם, אופן פעולתם ויחסי הגומלין בינם לבין אגף הפיקוח על העבודה.

2. רקע כללי:

2.1 יסוד משפטי:

סעיף 1 לפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), התש"ל 1970 קובע: "בודק דוודים מוסמך או בודק מוסמך, לענין סימן פלוני – מי שמפקח הראשי הסמיכו בכתב לעשות בדיקות וניסויים לפי האמור באותו סימן".

הסימנים הם:

2.1.1. בודק מוסמך למכונות הרמה ואבזרי הרמה ומעליות
סימן ה' – מעליות, סעיפים 58 עד 69;
סימן ו' – שרשרות, חבלים ואבזרי הרמה, סעיפים 71 עד 77; (להלן- אבזרי הרמה)
סימן ז' – מכונות הרמה, סעיפים 79 עד 87;
תקנות הבטיחות בעבודה (עגורני צריח), התשכ"ז – 1966;

2.1.2. בודק מוסמך למתקני לחץ
סימן י' – דודי קיטור, סעיפים 100 א' עד 107;
סימן י"א – קולט קיטור, סעיפים 108 עד 111;
סימן י"ב – קולט אויר, סעיפים 113 עד 116;

2.1.3. הוראות כלליות
סימן י"ד – 1 – הוראות כלליות לענין תסקירים סעיף 119 א

2.2. ההסמכה תינתן לגבי כל סימן לחוד אולם הסמכה לפי סימן ז' תכלול הסמכה לפי סימן ו' וכמו-כן, הסמכה לפי סימן י' תכלול הסמכה לפי סימנים י"א ו- י"ב. הבודק רשאי לבדוק כלים השייכים לאותו סימן בלבד, עבורו הוסמך. בכל מקרה של ספק לגבי שייכות כלי לסימן מסוים, על הבודק לפנות לפיקוח על העבודה להכרעה בסוגיה.

2.3 תהליך ההסמכה:

תהליך ההסמכה כולל מספר שלבים:

2.3.1 הוכחת עמידה בדרישות סף לקראת רישום לקורס לרבות: השכלה, נסיון מקצועי, נסיון בתחום, הצהרת המועמד, בדיקה רפואית, מבחני התאמת אישיות (יידרשו בעתיד על פי הודעה שתתפרסם) ובחינת כניסה לקורס.

2.3.2 עמידה בפני ועדת קבלה

2.3.3 השתתפות בקורס, בהתמחות מעשית ובמבחן מסכם

2.3.4 עמידה במבחן הסמכה

2.3.5 קבלת הסמכה

3. הגדרות:

3.1 מוסד להכשרה: מוסד אקדמי, בו מלמדים תחום הנדסת מכונות לקראת תואר אקדמי מוכר, שמפקח העבודה הראשי אישר לו להכשיר בודקים מוסמכים ולהעניק להם תעודות הכשרה.

3.2 בודק מוסמך: מי שהוסמך על ידי מפקח עבודה ראשי להיות אחד מאלה: בודק מוסמך למעליות, בודק מוסמך למכונות ולאבזרי הרמה, בודק מוסמך לעגורני צריח, בודק מוסמך לדודי קיטור ולקולטי קיטור, בודק מוסמך לקולטי אויר, והוא רשום במרשם.

3.3 קורס להכשרת בודקים מוסמכים: אחד מהקורסים המפורטים בנספח 1 המכשירים בודקים לקראת הסמכתם בהתאם לדרישות חיקוק שביצוען מופקד בידי מפקח העבודה הראשי, נהלים ותכנית לימודים שהוא מפרסם.

3.4. רופא מורשה: רופא מומחה לרפואה תעסוקתית וכן רופא של שירות רפואי מוסמך ששר התמ"ת, בהסכמת שר הבריאות, הרשהו לעניין בדיקות רפואיות תעסוקתיות.

3.5. המרשם: פנקס לרישום של מוסדות להכשרה ושל בודקים מוסמכים, שמנהל מפקח העבודה הראשי.

4. ההכשרה:

4.1. תנאים לאישור מוסד להכשרה:

4.1.1. מוסד אקדמי המבקש להיות מוסד להכשרה יגיש בקשה בכתב לאגף הפיקוח על העבודה אם הוא עומד בתנאים הבאים, ויצרף מסמכים המוכיחים זאת:

- (1) הוא או מנהליו בעלי ניסיון ויכולת מקצועית, מוכרת בהדרכה והכשרה בתחומי הקורס הנדרש או בתחומים דומים;
- (2) לרשותו כיתות לימוד וציוד הנוגע להכשרת הלומדים בכל הכשרה או השתלמות שהוא מקיים, לרבות ספריה מקצועית, וכן בעל יכולת מוכחת להעמיד לפי דרישות הקורס מיתקנים להתנסות מעשית;
- (3) מלמד בו צוות הוראה הכולל מרצים ומדריכים בעלי הכשרה, ניסיון וידע המתאימים לתחומים הנלמדים, ובעלי ניסיון מוכח בהדרכה בתחומים אלה, וכן בוחנים בעלי הכשרה, ידע וניסיון מעשי מתאים;
- (4) הוא מקיים את דיני הבטיחות בעבודה הנוגעים לתחום פעולתו בהדרכה והכשרה;
- (5) הוא בעל יכולת לבצע את תכנית הקורס בתחום המבוקש, ואת כל הדרישות למתן תעודת הכשרה;
- (6) בעיסוקיו או תפקידיו האחרים אין ולא עלול להיווצר ניגוד ענינים עם תפקידו כמבצע קורס להכשרת בודקים מוסמכים;

4.1.2. לאחר שבדק עמידת המוסד בכל התנאים האמורים, יתן אגף הפיקוח על העבודה אישור למוסד להכשרה, האישור יינתן לתקופה של שלוש שנים; מפקח העבודה הראשי רשאי לתת אישור לתקופה קצרה יותר.

4.2. תפקיד מוסד להכשרה ואחריות המוסד;

4.2.1. המוסד להכשרה יגיש לאגף הפיקוח בקשה לפתיחת קורס בהתאם לתכנית הלימודים שפותחה ע"י האגף ולקיום ועדת קבלה, בצירוף מידע מלא על הקורס. אגף הפיקוח יבחן את הבקשה ויאשר פתיחת הקורס ויודיע על הרכב ועדת הקבלה.

4.2.2. ועדת קבלה תהיה מורכבת משני בודקים מוסמכים מומחים בתחום ההסמכה המבוקשת, וכן מנציג/נציגים של אגף הפיקוח על העבודה. נציג המוסד להכשרה רשאי להשתתף בוועדת הקבלה במעמד של משקיף בלבד.

4.2.3. מוסד להכשרה לא ייתן הכשרה למפורטים להלן אלא אם כן עמדו בתנאי הקבלה כמפורט בסעיף 4.4, הגישו בקשה להשתתף בהכשרה כמפורט בסעיף 4.4, ועברו ועדת קבלה כמפורט בסעיף 4.6,

4.2.4. (א) מוסד להכשרה ייתן לאדם תעודת הכשרה אם ראה שנתקיימו בו כל הדרישות כמפורט בסעיף 4.9.

(ב) בתעודת ההכשרה יצוין סוג ההכשרה שעבר;

(ג) תוקף תעודת הכשרה יהיה לתקופה שלא תעלה על שנתיים והיא תחודש

על ידי מוסד להכשרה, בתנאי שהמבקש עבר בהצלחה השתלמות רענון באותו

מוסד, על פי תכנית שאישר מפקח העבודה הראשי, ויכול שתכנית כאמור

תכלול מבחן.

4.2.5. (א) מוסד להכשרה ינהל רישום לגבי כל אלה:

(1) מבקש לקבל הכשרה וכל מי שבקשתו נדחתה;

(2) מבקש להבחן, לרבות מבחן נוסף;

(3) מי שקיבל תעודת הכשרה או חידשה ומי שלא עמד בדרישות ההכשרה.

(ב) מוסד להכשרה ידווח למפקח העבודה הראשי על כל תעודת

הכשרה שנתן

4.3 השעיה או בטול הכרה במוסד להכשרה

4.3.1 מפקח העבודה הראשי רשאי לבטל, לתקופה מוגבלת או ללא הגבלת זמן, אישור שנתן למוסד להכשרה, אם נתקיים בו אחד מאלה:

- (1) לדעתו אין המוסד ממלא אחר אחד או יותר מן התנאים בסעיף 4.1 או הפר הוראות לפי נוהל זה;
- (2) האישור ניתן על יסוד מידע כוזב או שגוי;
- (3) אחד מנושאי המשרה בו עבר עבירה הקשורה בעיסוקו או עבירה שמחמת חומרתה או נסיבותיה אינו ראוי לשמש במשרה;
- (4) ניתן למוסד צו פירוק זמני או מונה לו כונס נכסים, או שהמוסד החליט על פירוק מרצון.

4.3.2 סבר מפקח העבודה הראשי שנתקיים במוסד תנאי כאמור בסעיף 4.3.1 יודיע על כך למוסד בכתב, בצירוף נימוקיו, וייתן לו הזדמנות להביא את טענותיו לפניו, לפני מתן החלטתו, ובלבד שאין סכנה בהמשך פעולתו; קיימת סכנה כאמור, יבוטל אישורו, וייתן לו להשמיע טענותיו בהזדמנות הראשונה.

4.3.3 החליט מפקח העבודה הראשי לבטל את האישור שנתן למוסד, ישלח הודעה מנומקת בכתב למוסד; ודבר הביטול יפורסם לידיעת הציבור באתר האינטרנט של המשרד.

4.3.4 מי שרואה עצמו נפגע מהחלטתו של מפקח העבודה הראשי רשאי להשיג על כך בפניו בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה.

4.4 דרישות סף למועמד לקראת ועדת קבלה לקורס:

המבקש להתקבל לקורס בודקים יגיש בקשה למוסד להכשרה אם הוא עומד בתנאים הבאים ויצרף אישורים המוכיחים זאת:

4.4.1 השכלה נדרשת

לכל הסימנים (תחומים) שבסעיף 2: מהנדס מכונות או הנדסאי מכונות הרשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים או בפנקס ההנדסאים והטכנאים בהתאמה.

למעלות (לפי סימן ה' בסעיף 2) יכול שיהיה גם מהנדס חשמל או הנדסאי חשמל הרשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים או בפנקס ההנדסאים והטכנאים בהתאמה.

4.4.2 הניסיון המקצועי הנדרש כמהנדס או כהנדסאי - ניסיון כללי:

4.4.2.1 למהנדס – 5 שנים כמהנדס.

4.4.2.2 להנדסאי – 10 שנים כהנדסאי.

4.4.3 הניסיון בתחום שבו מבקש המועמד לקבל הסמכה:

4.4.3.1 בנוסף לניסיון המקצועי הכללי, נדרשת תקופת ניסיון בתחום ההסמכה המבוקשת (תקופה זו יכולה להיות חלק מתקופת הניסיון הכללי), שלא תפחת מ:

(א) למהנדס – שנתיים.

(ב) להנדסאי – ארבע שנים.

4.4.3.2 הניסיון הדרוש יכול שיירכש בעבודה באחד או יותר מן התחומים הבאים:

(א). תכנון, יצור או אחזקה של מתקנים מסוגים שונים, מאותו תחום

שהמועמד מבקש להיבחן בו או;

(ב). השתתפות לפני מועד הגשת הבקשה לקורס בבצוע בדיקות של כלים מן הסוג לגביו המועמד מבקש הסמכה.

הבדיקות הנדרשות:

למכונות הרמה: 150 למהנדס ו-300 להנדסאי.

למעליות: 100 למהנדס ו-200 להנדסאי.

למתקני לחץ: 100 למהנדס, ו-200 להנדסאי .

הבדיקות יבוצעו עם בודק מוסמך חונך, בעל ותק של חמש שנים לפחות, שיאשר בכתב את השתתפות המועמד בבדיקות הללו, ע"ג טופס מתאים, המצורף כנספח לנוהל זה.

4.4.4. דרישות סף למבקש להיות בודק מוסמך לעגורני צריח:

הוא בעל תעודת הכשרה תקפה וניסיון של שנתיים כבודק מוסמך למכונות הרמה, והוא ביצע, כבודק מוסמך, לא פחות מ-1500 בדיקות של מכונות הרמה .

4.4.5. המצב הבריאותי והאישי של המועמד:

יחד עם הבקשה, יציג המועמד מסמך מטעם רופא מורשה, שבדק את המועמד בבדיקה להערכת כשירותו לעבודה, בו יציין הרופא את התאמתו של המועמד לשמש כבודק מוסמך, בתחום ההסמכה המיועד. הבדיקה תהיה תקפה ל-12 חודשים לכל היותר.

4.4.5.1 הבדיקות הרפואיות יבוצעו על פי הנדרש בטופס ההפניה לשירות הרפואי

המוסמך/מרפאה לרפואה תעסוקתית על פי סוג ההסמכה המבוקש כמפורט בנספח 5.

4.3.5.2 מבחני התאמת אישיות -יידרשו בעתיד על פי הודעה שתתפרסם.

4.4.6. בחינת כניסה לקורס

4.4.6.1 מועמד לקורס חייב לעבור בחינת כניסה בכתב, שתוכן ותקויים על ידי המוסד להכשרה, באישורו של נציג אגף הפיקוח על העבודה.

הבחינה תכלול את הנושאים הבאים:

(א) מתמטיקה: בעיות הגיון וחישוב.

(ב) סטאטיקה: חישובי חוזק בקורות ובמסבכים , מאמצי כפיפה , קריסה, פיתול וגזירה, שקיעות.

המועמד חייב להשיג לפחות ציון 70 בבחינת הכניסה. תוצאת הבחינה תימסר לנבחן בכתב, בתוך שלושה שבועות ממועד קיומה.

4.4.6.2 מועמד לקורס בודקים מוסמכים לעגורני צריח אינו חייב בבחינת כניסה לקורס.

4.4.6.3 העדר ניגוד עניינים:

על המועמד להצהיר כי בעיסוקיו או תפקידיו האחרים אין ולא עלול להיווצר ניגוד עניינים עם תפקידו כבודק מוסמך.

4.4.6.4 הצהרות המועמד:

המועמד יחתום על הצהרות כמפורט להלן:

(א) הצהרת ויתור על סודיות רפואית וכן הצהרה המחייבת אותו להודיע למפקח העבודה הראשי על כל החמרה במצב בריאותו העלולה להפריע לתפקודו כבודק מוסמך, וידוע לו כי קיימת אפשרות לפסילתו או השעייתו אם ימצא שינוי במצב בריאותו, או שינוי אחר המונע ממנו להמשיך בפעילותו כבודק מוסמך, כמפורט בנספח 6.1.

(ב) הצהרה בדבר העדר ניגוד עניינים כמפורט בנספח 6.2.

4.5 הגשת הבקשה:

4.5.1 מועמד לקורס יגיש למוסד להכשרה בקשה כמפורט בנספח 2, בפירוט ההסמכות המבוקשות (ניתן להירשם ליותר מהסמכה אחת באותו מועד בתנאי שאין חפיפה בין הקורסים).

4.5.2 המועמד יצרף לבקשתו מסמכים המעידים על השכלתו, ניסיונו, מצב בריאות ותוצאות הבחינות הנדרשות.

4.5.3 מועמדות חריגה

מועמד המבקש להיות מוסמך על אף שאינו עונה לדרישות ההשכלה והנסיון המפורטות לעיל, אולם עונה לדרישות שוות ערך להן, רשאי לפנות למפקח העבודה הראשי בבקשה להתקבל לקורס. מפקח העבודה הראשי יבדוק את הבקשה ויודיע למועמד את החלטתו.

4.6 ועדת קבלה:

4.6.1 המוסד יודיע בכתב למועמד לקורס על מועד ומקום התכנסות ועדת הקבלה.

4.6.2 הועדה תבדוק את נתוני המועמד, תראיינו ותמליץ על קבלתו או דחיית מועמדותו לקורס.

4.6.3 ועדת הקבלה תרשום את החלטותיה, ובמקרה של תשובה שלילית תשלח למועמד תשובה מנומקת בכתב.

4.7 פטור מקורס:

מועמד העומד בכל דרישות הסף ומבקש פטור מהשתתפות בקורס הכשרה לבודקים מוסמכים, כולו או חלקו, יפרט את נימוקיו לכך בפני ועדת הקבלה. הועדה תמליץ בפני מפקח העבודה הראשי שיחליט אם לפטור מועמד מחובת ההשתתפות בקורס.

4.8 מהלך הקורס:

4.8.1 תכנית הקורס והמרצים:

בסמוך למועד פתיחת הקורס יפרסם המוסד להכשרה הודעה על מועדי הקורס, תכנית הלימודים, חומר הקריאה הנדרש, ושמות המרצים שאושרו ע"י האגף. כן תישלח הודעה אישית לכל מועמד שאושר על ידי ועדת קבלה. אגף הפיקוח יפרסם באתר האגף באינטרנט מידע על פתיחת הקורס.

4.8.2 תפקיד מרכז הקורס:

מרכז הקורס, יסייע למשתתפים בקורס, יטפל בכל בעיה הקשורה בביצוע הקורס וידאג לתיאום והעברת מידע בין המרצים על הנושאים הנלמדים במהלך הקורס.

4.8.3 חובת השתתפות בקורס:

על המשתתף בקורס להיות נוכח לפחות ב-80% מהשיעורים בקורס. מעקב נוכחות יתבצע ע"י מרכז הקורס במוסד להכשרה.

4.9 בחינות בכתב, התמחות מעשית, ביצוע בדיקות עם בודק מוסמך חונך ותעודה:

4.9.1 בחינות במהלך הקורס:

במהלך הקורס יקיים המוסד לא פחות משני מבחני ביניים. בקורס בודקים לעגורני צריח יתקיים לא פחות ממבחן ביניים אחד.

לאחר סיום הלימודים העיוניים והמעשיים יערוך המוסד מבחן מסכם בכתב, שיאושר על ידי אגף הפיקוח על העבודה.

4.9.2. לימודים מעשיים – התמחות:

כל משתתף בקורס ישתתף בלימודים מעשיים (התמחות), שבהם יצטרף לבודקים מוסמכים (חונכים) בעלי ניסיון של 5 שנים לפחות, בתחום ההסמכה הספציפי.

כל משתתף בקורס נדרש להשתתף בבדיקות לצורך הסמכתו, לפי הפרוט הבא:

להסמכה לבדיקת מכונות הרמה- 80 בדיקות של מכונות הרמה ובנוסף 50 בדיקות של אביזרי הרמה, להסמכה לבדיקת מעליות- 50 בדיקות של מעליות .

להסמכה לבדיקת קולטי אוויר - 15 בדיקות של קולטי אוויר.

להסמכה לבדיקת קולטי קיטור- 15 בדיקות קולטי אוויר ו-15 בדיקות לקולטי קיטור.

להסמכה לבדיקת דוודי קיטור- 10 בדיקות קרות ו-10 בדיקות חמות של דוודי קיטור, ובנוסף 15 בדיקות של קולטי אוויר, ו-15 בדיקות לקולטי קיטור.

להסמכה לבדיקת עגורני צריח- 20 בדיקות של עגורני צריח.

20% מן הלימודים המעשיים יאורגנו ע"י המוסד ויבוצעו בקבוצות של 6 חניכים לכל היותר.

יתרת הלימודים המעשיים (80% מהנדרש) תושלם לאחר המבחן המסכם בכתב, ותהיה באחריותו של המועמד להסמכה.

7. הבודקים המוסמכים (החונכים) יאשרו בכתב ובחתימתם את השתתפותו בבדיקות הללו, ע"ג טופס כמפורט בנספח.

4.9.3. מבחן מסכם בכתב:

4.9.3.1. מבחן מסכם בכתב ייערך לאחר סיום הלימודים העיוניים ו-20% מהלימודים המעשיים. המבחן יהווה תנאי לבחינת ההסמכה. כתנאי לגשת למבחן המסכם נדרש ציון 70 לפחות בכל מבחן ביניים.

המבחן יוכן על ידי ועדת בוחנים או חלק ממנה (הרכב ועדת הבוחנים מפורט בסעיף 5.2). ויהיה מורכב משלושה חלקים שיכילו את הנושאים הבאים, כולם או מקצתם:

- חוקים תקנות,
- תקנים, תפעול, תחזוקה ובטיחות
- תרגילי חישוב.

4.9.3.2. ועדת הבוחנים (או חלק ממנה) תבדוק את התשובות למבחן המסכם ללא חשיפת זהות הנבחנים.

לצורך קבלת ציון עובר במבחן המסכם בכתב נדרשים ציונים על פי הפרוט הבא:

א. ציון 75 בפרק הראשון-חוקים ותקנות .

ב. ציון 65 בכל אחד משני הפרקים האחרים.

4.9.3.3. תוצאות המבחן המסכם בכתב ירוכזו אצל מרכז הקורס והעתקן יישלח למשרד הראשי של אגף הפיקוח על העבודה, בסמוך לקבלת התוצאות. מחברות המבחנים יישמרו במוסד להכשרה בארון נעול ותחת השגחה למשך 3 שנים.

4.9.3.4. מועמד אשר נכשל במבחן בכתב רשאי להבחן פעם אחת נוספת בלבד, לא יאוחר משנה ממועד המבחן הראשון.

4.9.4 תעודת סיום קורס:

בסיום הקורס, (לאחר ביצוע 20% מן ההתמחות המעשית והמבחן המסכם), יעניק המוסד להכשרה תעודת סיום קורס, על פי דוגמא כמפורט בנספח 3.

5 ההסמכה:

5.1 הגשת בקשה להסמכת בודקים לכלי הרמה ומתקני לחץ:

מועמד שעמד בהצלחה הנדרשת במבחן המסכם והשלים את הלימודים המעשיים הנדרשים - ההתמחות, יהיה רשאי לגשת למבחן ההסמכה מטעם מפקח העבודה הראשי. המבחן יהיה בעל פה בפני ועדת בוחנים.

המוסד יעביר למפקח העבודה הראשי את רשימת המועמדים למבחן ההסמכה בצירוף אישורים על הבדיקות שנעשו עם הבודקים המוסמכים החונכים ותעודות סיום הקורס להכשרת בודקים. מי שהוא בעל אישור חריג מטעם מפקח עבודה ראשי, או מי שמבקש להבחן במועד אחר, יפנה לאגף הפיקוח ויבקש להירשם למבחן הסמכה.

5.2 הרכב ועדת הבוחנים:

מפקח עבודה ראשי יקבע את הרכב ועדת הבוחנים למבחן ההסמכה, ואת יו"ר הועדה. בוועדה ישב מפקח עבודה אחד לפחות מאגף הפיקוח על העבודה ושני בודקים מוסמכים המומחים בתחום ההסמכה. ניתן לשתף בוועדה מומחה מהאקדמיה, נציג מכון התקנים הישראלי, ונציג הארגון היציג של המהנדסים.

5.3 נושאי מבחן ההסמכה:

המבחן יכלול נושאים הנוגעים לתחום ההסמכה המבוקש, על פי הפירוט להלן:

- חוקים, תקנות, נהלים ותבחיני בדיקה החלים בארץ;
- תקנים ישראליים ובין-לאומיים;
- חומרים, מבנה, בניית או התקנת מתקנים, פקודים, אמצעי בטיחות ואבזרים במתקנים, עבורם מבקש המועמד הסמכה;
- חישוב אלמנטים וחלקים מכנים וחשמליים של המתקנים;
- נושאי ריתוך, קורוזיה ובדיקות לא הורסות (בל"ה);
- שיטות בדיקה של המתקנים;
- לקויי בטיחות והשלכותיהם;
- ידע מקצועי כללי בתחום הרלוונטי.

5.4 ביצוע מבחן ההסמכה:

ועדת הבוחנים תבדוק את עמידת המועמד בכל הדרישות הקודמות (לרבות השלמת הלימודים המעשיים – ההתמחות), כפי שפורטו בנוהל זה.

במבחן ההסמכה יציגו חברי ועדת הבוחנים שאלות בעל פה בפני הנבחן בתחומים כמפורט בפרק 6.3, כל חבר ירשום לעצמו את הערכתו על תשובות הנבחן. אחרי כל מבחן ידונו חברי הוועדה ויקבעו על פי דעת הרוב, האם הנבחן "עבר" או "נכשל".

השאלות והתשובות במבחן יוקלטו ויישמרו באגף הפיקוח ותוצאות מבחן ההסמכה תפורטנה בפרוטוקול, ותישלחנה למפקח העבודה הראשי.

מועמד, אשר נכשל במבחן ההסמכה, רשאי להיבחן שנית בתוך תקופה של שלוש שנים ממועד המבחן המסכם בכתב. ניתן להאריך את המועד על פי שיקול דעת חברי הוועדה.

נכשל המועמד גם במבחן ההסמכה השני, יהיה עליו לחזור על המבחן המסכם בכתב ולאחר שיעמוד בו בהצלחה יוכל לגשת למבחן ההסמכה בפעם השלישית והאחרונה.

5.5 חריגים:

מפקח העבודה הראשי רשאי, על פי המלצת הוועדה המייעצת, להתיר, חריגה מהליך מבחן ההסמכה, אם הנסיבות מצדיקות זאת. החריגה יכולה להיות במתן פטור מחלק מהמבחן, ביצוע מבחן חלופי או ביצוע מבחן שלא מן המניין.

5.6 קבלת ההסמכה:

לאחר קבלת המלצת ועדת הבוחנים יסמך מפקח העבודה הראשי את המבקש כבודק מוסמך. ההסמכה תינתן לתקופה של עד חמש שנים.

ההסמכה תירשם בתעודה (נספחים 4.1 עד 4.4) בה יפורטו סוג ההסמכה שהוענקה לבודק, ומספר מינויו של הבודק. מספר זה יהיה על הבודק לציין בכל תסקיר שבחתימתו.

5.7 חידוש הסמכה:

ההסמכה תחודש ע"י מפקח העבודה הראשי בתנאים ובצירוף האישורים הבאים:

5.7.1. הבודק דווח על פעילות שוטפת של ביצוע בדיקות בתחום/ים שהוסמך בהם – לפחות 25 בדיקות בשנה (10 בדיקות עבור מתקני לחץ). מפקח העבודה הראשי רשאי לאשר פעילות אחרת כשוות ערך לבדיקות אלה לעניין זה.

5.7.2. אישור מרופא תעסוקתי המעיד כי מצבו הבריאותי של הבודק מאפשר לו להמשיך בבדיקות, בהתאם לסוג הבדיקות, כמפורט בסעיף 4.

5.7.3. הבודק השתתף בהשתלמויות בהיקף ומהסוג שמפקח העבודה הראשי יקבע מעת לעת.

בודק שלא עמד בדרישות הנ"ל יידרש לעבור מבחן לצורך חידוש הסמכה או למלא אחר דרישה אחרת, כפי שייקבע ע"י מפקח העבודה הראשי.

5.8 ביטול הסמכה של בודק מוסמך:

מפקח העבודה הראשי רשאי לבטל הסמכה אחת או יותר של בודק מוסמך, לתקופה מוגבלת או ללא הגבלת זמן, וכן לקבוע באילו תנאים תוחזר ההסמכה אם נתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא אינו ממלא את תפקידו או את דרישות הבטיחות הנוגעות לעיסוקו כבודק מוסמך או שאינו מסוגל למלאן,

מחמת ליקוי גופני או נפשי או מכל סיבה אחרת.

(2) הוא שרוי במצב העלול לסכן אותו או את העובדים עימו, לרבות בשל השפעת סמים או משקאות משכרים.

- (3) הוא אינו ממלא אחר אחד או יותר מן התנאים שבנוהל בעניין דרישות מקדמיות ותנאים למתן הסמכה או הפר הוראות אחרות לפי נוהל זה;
- (3) שגה בשיקוליו או התרשל בצעו בדיקות התעלם מהוראות הקיימות או פעל בניגוד לכללי המקצוע, לנהלים או להנחיותיו של מפקח העבודה הראשי.
- (4) ההסמכה ניתנה לו על יסוד מידע כוזב או שגוי;
- (5) עבר עבירה הקשורה בעיסוקו או עבירה שמחמת חומרתה ונסיבותיה אין הוא יכול להמשיך לעסוק בעיסוקו כבודק מוסמך;

5.9 בדיקת ממצאים:

הגיעו לידי אגף הפיקוח על העבודה ממצאים על בודק שנתקיימו בו אחד או יותר מן הליקויים המפורטים מעלה, יבדקו הממצאים בדרך שייקבע מפקח העבודה הראשי. נמצא ממש בממצאים הנ"ל תינתן לבודק המוסמך הזדמנות להעלות בכתב את טענותיו והסבריו לגבי המעשים או המחדלים המיוחסים לו, בטרם תינתן החלטה על ידי מפקח העבודה הראשי.

5.10 הודעה:

החלטת מפקח העבודה הראשי על התליה או ביטול ההסמכה תהיה מנומקת ובכתב.

6. הגבלת עיסוק:

6.1 לא יבצע אדם בדיקה הנדרשת בפקודת הבטיחות בעבודה, כמפורט בסעיף 2 בנוהל זה אם הוא בודק מוסמך בעל הסמכה תקפה **ורשום במרשם.**

6.2 המרשם:

6.2.1. במרשם יירשמו כל אלה:

- (1) מוסד להכשרת בודקים מוסמכים, שאישר מפקח העבודה הראשי;
 - (2) בודק מוסמך לפי העניין, שהוסמך על ידי מפקח העבודה הראשי.
- 6.2.2 המרשם ינוהל בידי מפקח העבודה הראשי והוא יהיה פתוח ונגיש לעיון הציבור.
- 6.2.3 מפקח העבודה הראשי יפרסם באתר האינטרנט של משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה (להלן - המשרד), את המוסדות להכשרה ואת בעלי ההסמכות כבודקים מוסמכים.

7. תפקידיו של הבודק המוסמך:

7.1 כללי:

בודק מוסמך, אשר התבקש/הוזמן לבדוק כלי לפי אחד מהסימנים המפורטים בסעיף 2 לנוהל, יבצע את הבדיקה לפי המסמכים והכללים הבאים:

- חוק, תקנה, תקן רשמי, נוהל, מפרט בדיקות או הוראת מפקח עבודה ראשי, החלים בארץ לגבי אותו כלי.
- תקנים ישראליים, או זרים המובילים בתחום.
- הוראות היצרן של אותו כלי.
- כללי מקצוע הנדסיים ובטיחותיים מקובלים בתחום הרלוונטי.

נתקל הבודק באי התאמה בין הדרישות בכללים השונים, יפעל על פי הדרישות המחמירות מביניהם.

על סמך בדיקתו יחליט הבודק אם לאשר את הפעלת הכלי ובאלו תנאים.

בבואו לקבוע את הלחץ המותר לכלי על הבודק לקחת בחשבון את הבלאי הצפוי, המאמצים בהם עומד הכלי והתקלות שעלולות להופיע עד לבדיקה הבאה, ובהתאם לכך לקבוע את העומס/הלחץ המותר לכלי.
הבודק רשאי להמליץ על מועד בדיקה מוקדם מהנקוב בפקודה או להפחית מהעומס/הלחץ הבטוח המותר על פי הערכים המקוריים.

7.2 תסקיר קודם:

על הבודק המוסמך, לקרוא את התסקיר הקודם של הכלי ולהתייחס אליו. אם הכלי נבדק בבדיקה קודמת ע"י בודק אחר, יעשה הבודק כל מאמץ להשיג את התסקיר הקודם, מאת בעל הכלי או מאגף הפיקוח.

7.3 תסקיר הבדיקה:

7.3.1 הבודק יסכם את ממצאיו בתסקיר הבדיקה, בהתאם למה שנקבע ע"י מפקח עבודה ראשי. בתסקיר יתוארו הנתונים הבאים:

- נתונים על סוג הכלי.
- תוצרת הכלי, כולל דגם
- נתונים מזהים
- התצורה של הכלי
- עומס / לחץ מבחן שהוטל על הכלי
- עומס / לחץ העבודה הבטוח שנקבע על ידו.
- מיקום הבדיקה

7.3.2 ממצאי הבדיקה:

הבודק יציין בתסקיר את הליקויים בכלי, ואת המלצותיו.

אם יש לדעת הבודק סיכון בהמשך הפעלת הכלי עליו לציין זאת בתסקיר באופן בולט וברור, לקבוע כי חל איסור להמשיך הפעלת הכלי ולנמק איזה מהערותיו הביאה אותו לקביעה זו.

קבע מפקח עבודה ראשי מתכונת מחייבת לתסקיר בבדיקה, חייב הבודק המוסמך לדווח במתכונת שקבע מפקח עבודה ראשי.

7.3.3 תסקיר הבדיקה יישלח בהקדם האפשרי, אל:

- בעל הכלי
- מפקח העבודה האזורי, באזורו נמצא הכלי
- חברת השרות (כאשר נבדקת מעלית או כלי אחר המטופל על ידי חברת שירות. עותק נוסף של תסקיר הבדיקה יישמר בידי הבודק המוסמך לתקופה שלא תפחת מ-7 שנים.

7.4 הודעה על סיכון בהפעלת כלי:

במקרה של קיום סכנה בהמשך הפעלת הכלי, על הבודק המוסמך, בנוסף לשיגור תסקיר הבדיקה, להודיע על כך באופן מיידי לבעל הכלי וכן למפקח העבודה האזורי, באזורו נמצא הכלי או בוצעה הבדיקה להלן - הוראת השבתה.

הודעה כאמור תימסר באחת מהדרכים הבאות:

- פקס, עם וידוא קבלתו.
- טלפון בלויי הודעה בכתב.
- בדואר אלקטרוני עם אישור קריאה.

בנוסף, יישלח תסקיר הבדיקה גם בדואר כאמור בסעיף 7.3.

בהתאם לתסקיר יוצא על ידי מפקח עבודה אזורי צו בטיחות, האוסר על הפעלת הכלי עד לתיקון הליקויים.

7.5 בדיקה חוזרת:

לאחר שכלי הושבת על פי הוראת השבתה או צו בטיחות, ייבדק הכלי בשנית, לאחר תיקונו, בידי אותו בודק שגילה את הליקוי, בגינו הוצאה ההוראה או הצו. מפקח עבודה אזורי רשאי לאשר הוכחת התיקון באופן אחר. מפקח העבודה האזורי רשאי לאשר, או לדרוש הזמנת בודק אחר, כאשר הנסיבות מצדיקות זאת.

7.6 הוראות מיוחדות:

7.6.1. לא יערוך בודק מוסמך בדיקה, לכלי שהוא תכנן, ייצר, יעץ בנושא תכנונו, בנייתו או שינויו, שיפץ, או תיחזק.

7.6.2. בודק מוסמך רשאי לייעץ בעניין ביצוע תיקון ליקויים שהוא הצביע עליהם בבדיקתו.

7.6.3. לא יערוך בודק מוסמך בדיקה לכלי ששייך לבודק עצמו או כלי הנמצא בבעלות אדם, עימו מקיים הבודק יחסי עובד – מעביד, או קשרים עסקיים אחרים.

7.6.4. הוראות סעיף 7.6.3. לא יחולו על בודקים פנים-מפעליים לאבזרי הרמה – בעניינים קיים נוהל נפרד.

7.6.5. בודק מוסמך חייב לבצע בעצמו את בדיקת הכלי. במקרים שמפקח העבודה הראשי דורש זאת, על הבודק לבצע את הבדיקה בנוכחות ובסיוע טכנאי מטעם חברת שירות. חתימת הבודק המוסמך על תסקיר הבדיקה מהווה אישור כי הבודק בדק בעצמו את הכלי על כל חלקיו.

7.6.6. בודק, אשר החל בבדיקת כלי, חייב לערוך תסקיר בדיקה גם אם בצע בדיקה חלקית בלבד, וגם אם בעל הכלי חזר בו מההזמנה. במקרה שהבודק לא עומד לשלוח תסקיר בדיקה לבעל הכלי (עקב אי-תשלום וכדומה), עליו לשלוח התסקיר למפקח העבודה האזורי.

8. ועדה מיעצת למפקח העבודה הראשי:

8.1 תפקיד הועדה:

לצד מפקח העבודה הראשי פועלת ועדה מיעצת שאנשיה מונו על ידו. הוועדה תפעל לפי פניות שיועברו אליה על ידי מפקח העבודה הראשי, בנושאים שיחליט להפנותם אליה לרבות:

- ייעוץ בנושאים טכניים-בטיחותיים הקשורים לכלים טעוני בדיקה.
- ייעוץ בנוגע לנהלים, תקנות והוראות בתחומים הרלוונטיים.

- ייעוץ בנוגע להכשרות, השתלמויות והדרכות לבודקים המוסמכים.
- ייעוץ למפקח עבודה ראשי, אם נדרש על ידו, במקרה של תיפקוד בלתי תקין של בודק מוסמך, ביטול הסמכת בודק או השעייתו מלבצע בדיקות, או תפקוד בלתי תקין של מוסד להכשרה בהתאם לנסיבות כמפורט בסעיפים 4.3 ו-5.9.

8.2. הרכב הועדה:

בועדה המייעצת יהיו חברים:

- נציגים מאגף הפיקוח על העבודה, (נציג האגף ישמש כיו"ר);
- נציג הממונה על התקינה
- נציג/י מוסד להשכלה גבוהה

הועדה רשאית לזמן מומחים לדיוניה, לפי העניין, לרבות בודקים מוסמכים, יועצים משפטיים ורשם המהנדסים או נציגו.

9. תחילה:

תחילתו של נוהל זה חודש מפרסומו.

ורדה אדוארדס
מפקחת עבודה ראשית

רשימת הקורסים להכשרת בודקים מוסמכים

1. **בודקים מוסמכים למכונות ואבזרי הרמה** – עפ"י דרישות פקודת הבטיחות בעבודה, סעיפים 75, 76, 81.
2. **בודקים מוסמכים למעליות** – עפ"י דרישות פקודת הבטיחות בעבודה, סעיפים 59א', 60.
3. **בודקים מוסמכים למתקני לחץ (דודי קיטור, קולטי קיטור וקולטי איר)** – עפ"י דרישות פקודת הבטיחות בעבודה, סעיפים 104, 105, 110, 111, 115, 116.
4. **בודקים מוסמכים לעגורני צריח** – עפ"י דרישות פקודת הבטיחות בעבודה סעיפים 75, 76, 81. סעיפים 86-91 לתקנות הבטיחות בעבודה (עגורני צריח), התשכ"ז-1966.

בקשה להרשם לוועדת קבלה

א. פרטים אישיים של המבקש:

1. שם פרטי _____ 2. משפחה _____
3. מספר ת"ז: _____ 4. שם האב _____ 5. תאריך לידה _____
6. כתובת: _____
רחוב: _____ עיר: _____ מיקוד: _____
7. טלפון: _____ טל. נייד: _____ פקס: _____ @ _____
E-mail: _____

ב. פרטי השכלה (נא לצרף צילומי תעודות):

שם המוסד	מגמה	תואר	מס' שנות לימוד	שנת סיום	תעודה מצ"ב

ג. ניסיון בעבודה (נא לצרף אישורים):

שם המעסיק	התפקיד	משך ההעסקה	שנת סיום	אישור מצ"ב

ד. מצב בריאותי: אישור הרופא התעסוקתי מצ"ב.
ה. תוצאות הבחינות האישיות והכניסה מצ"ב.

ו. פרוט לגבי סוג ההסמכה המבוקש: אני החתום מטה מבקש להירשם לוועדת קבלה בקורס להכשרת בודקים מוסמכים ל

הריני מצהיר בזאת כי כל הנתונים שרשמתי בטופס הינם נכונים.

_____ _____ _____
תאריך שם המבקש חתימה

לוגו וסמל המוסד להכשרה
באישור ופיקוח אגף הפיקוח על העבודה /משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה

וזאת לתעודה כי:

שם ומשפחה

מס' ת.ז. _____

סיים בהצלחה

קורס להכשרת בודקים מוסמכים

ל _____

הנ"ל למד

מתאריך --/--/-- ועד לתאריך--/--/--

סה"כ _____ שעות

קורס מס' -----

נושא תעודה זו רשאי לגשת למבחן הסמכה עם השלמת הדרישות בעניין לימודים מעשיים – התמחות.

מנהל המוסד להכשרה

מדינת ישראל

משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, אגף הפיקוח על העבודה

תעודת בודק מוסמך
מס' _____

בתוקף סמכותי לפי סעיף 1 לפקודת הבטיחות בעבודה הריני להסמיך בזה את:

מר / גב' _____

ת"ז : _____

לערוך בדיקות וניסויים של: מעליות ולחתום על תסקירים בהתאם לסעיפים:
59'א, 60 לפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), תש"ל – 1970.

תוקף תעודה זו עד _____

ורדה אדוארדס
מפקחת עבודה ראשית

מדינת ישראל

משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, אגף הפיקוח על העבודה

תעודת בודק מוסמך
מס' _____

בתוקף סמכותי לפי סעיף 1 לפקודת הבטיחות בעבודה הריני להסמיך בזה את:

מר / גב' _____

ת"ז : _____

לערוך בדיקות וניסויים של: דודי קיטור, קולטי קיטור, קולטי אויר ולחתום על תסקירים בהתאם לסעיפים:
104, 105, 110, 111, 115, 116 לפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), תש"ל - 1970.

תוקף תעודה זו עד _____

ורדה אדוארדס
מפקחת עבודה ראשית

מדינת ישראל

משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, אגף הפיקוח על העבודה

תעודת בודק מוסמך
מס' _____

בתוקף סמכותי לפי סעיף 1 לפקודת הבטיחות בעבודה הריני להסמיך בזה את:

מר / גב' _____

ת"ז : _____

לערוך בדיקות וניסויים של: שרשרות, חבלים, אבזרי הרמה, מכונות הרמה ולחתום על תסקירים בהתאם לסעיפים:
75, 76, 81, 86 לפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), תש"ל – 1970.

תוקף תעודה זו עד _____

ורדה אדוארדס
מפקחת עבודה ראשית

מדינת ישראל

משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, אגף הפיקוח על העבודה

תעודת בודק מוסמך
מס' _____

בתוקף סמכותי לפי סעיף 1 לפקודת הבטיחות בעבודה הריני להסמיך בזה את:

מר / גב' _____

ת"ז : _____

לערך בדיקות וניסויים של: שרשרות, חבלים, אבזרי הרמה, מכונות הרמה ועגורני צריח ולחתום על תסקירים בהתאם
לסעיפים:

75, 76, 81, 86 לפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), תש"ל – 1970.

תוקף תעודה זו עד _____

ורדה אדוארדס
מפקחת עבודה ראשית

מדינת ישראל
משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה
אגף הפיקוח על העבודה

תאריך :

לכבוד
שירות רפואה תעסוקתית מוסמך
מרפאה לרפואה תעסוקתית

שלום רב!

הנדון: הפנייה לבדיקה רפואית תעסוקתית- בודק מוסמך למכונות הרמה/מעליות/מתקני לחץ.

במסגרת דרישות הבטיחות לבדיקת כלים טעוני בדיקה, קבע אגף הפיקוח על העבודה כי מועמדים לשמש כבודקים מוסמכים חייבים בבדיקה רפואית תעסוקתית לשם הערכת כשירותם הגופנית לתפקיד. הבדיקה מהווה תנאי סף לקבלת ההסמכה. כמו כן, על הבודק המוסמך להצהיר, בתדירות של פעם בשנה, שלא חל שינוי במצבו הבריאותי והוא כשיר לביצוע תפקידו.

אבקשכם לערוך בדיקה רפואית למר/גב' _____ ת.ז. _____.

המועמד לשמש כבודק מוסמך למכונות הרמה/מעליות/מתקני לחץ (הקף את המתאים).

בתוקף תפקידו יהיה עליו לערוך בדיקה ויזואלית של מנגנונים שונים במכונות הרמה/מעליות, מתקני לחץ, לעלות על משאית או מתקן באמצעות סולם, לרדת לבור, ולהתכופף לצורך בדיקה ויזואלית של חלקי המכונות. לשם ביצוע תפקיד זה נדרש כושר ראייה של לפחות 6/12 בעין אחת, יכולת להתכופף, לעלות/לרדת בסולם והעדר הפרעות שיווי משקל.

נא לערוך בדיקה רפואית בהיקף הבא:

1. אנמנזה רפואית כללית, לרבות היסטוריה של מחלת אפילפסיה, הפרעות שיווי משקל, סכרת תלוית אינסולין, נטילת תרופות (אינסולין, דיאזפינים, תרופות אנטי-אפילפטיות).
2. בדיקה קלינית כללית.
3. בדיקת כושר ראייה (באמצעות לוח לבדיקת ראייה).
4. כל בדיקה רפואית קלינית לפי ראות עיניו של רופא תעסוקתי.

אבקשכם להנפיק למועמד בתום הבדיקה, אישור רפואי, חתום על ידי רופא תעסוקתי ובו לציין את כשירותו/אי כשירותו לעבודה כבודק מוסמך ולציין את מגבלותיו הרפואיות באם ישנן כאלה.

ב כ ב ו ד ר ב

לובה פושני
רופאה ראשית של אגף הפיקוח על
העבודה

מדינת ישראל
משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה
אגף הפיקוח על העבודה

תאריך :

לכבוד

שירות רפואה תעסוקתית מוסמך
מרפאה לרפואה תעסוקתית

שלום רב,
הנידון : הפנייה לבדיקה רפואית (המועמד לבדוק מוסמך לעגורני צריח).

אבקשכם לערוך בדיקה רפואית למר _____ ת.ז. _____
המועמד לשמש כבודק מוסמך לעגורני צריח.

בתוקף תפקידו יהיה עליו לערוך בדיקה ויזואלית של מנגנונים שונים בעגורנים, לטפס על עגורני צריח (לגובה אפשרי של כ- 50 ואף יותר) וכן להלך בגבהים (תוך שימוש ברתמות הגנה מפני נפילה) על זרוע עגורן לצורך בחינת תקינות הכלי.
נא לערוך בדיקה רפואית הכוללת:

1. אנמנזה רפואית כללית.
 2. בדיקה קלינית כללית.
 3. בדיקת כושר ראייה, לרבות חדות ראייה ושדה ראייה היקפי.
 4. בדיקת כושר השמיעה.
 5. כל בדיקה רפואית קלינית לפי ראות עיניו של הרופא המורשה.
- אבקשכם בתום הבדיקה להנפיק למועמד אישור רפואי חתום על ידי רופא תעסוקתי מורשה, ובו לציין את כשירותו/אי כשירותו לעבודה בתור בודק עגורני צריח ומגבלותיו הרפואיות באם ישנן כאלה.

ב כ ב ו ד ר ב

לובה פושני
רופאה ראשית של אגף הפיקוח על העבודה

הצהרת ויתור על סודיות רפואית

אני הח"מ _____ שם פרטי _____
שם משפחה _____ מס' תעודת זהות _____

מצהיר בזאת על הסכמתי כדלהלן:

1. אני מסכים/ה לכך שמידע מפורט ומלא אודות מצב בריאותי וליקויי הגופניים בעבר ובהווה, הקיים לגבי בקופות החולים ו/או המוסד לביטוח לאומי ו/או במוסד רפואי או אחר, יימסר למפקח העבודה הראשי או למי מטעמו.
2. אני מסכים/ה ומבקש/ת שכל אדם או מוסד אשר בידו מצוי מידע כלשהו אודות מצב בריאותי, ימסור אותו למפקח העבודה הראשי או לגורם מטעמה על פי דרישה.
3. הסכמתי זו באה לאפשר למפקח העבודה הראשי או לגורם מטעמו לשקול את מידת תפקודי והתאמתי לתפקיד בודק מוסמך.
4. אני מסכים למסור כל מידע שיידרש ממני לצורך קבלת אישור להסמכתי כבודק מוסמך.
5. אני מתחייב להודיע למפקח העבודה הראשי על כל החמרה במצב בריאותי העלולה להפריע לתפקודי כבודק מוסמך, וידוע לי כי קיימת אפשרות לפסילתי או השעייתי אם ימצא שינוי במצב בריאותי, או שינוי אחר המונע ממנו להמשיך בפעילותי כבודק מוסמך.

ולראיה באתי על החתום

_____ תאריך
_____ חתימת המבקש

הסדר למניעת ניגוד עניינים

אני הח"מ, מתחייב כלפי מפקח העבודה הראשי שלא לעשות דבר שיש בו משום ניגוד עניינים בין תפקידי כבודק מוסמך למכונות, אבזרי הרמה ומעליות כמפורט בסעיף 2.1.1 לנהל זה, ותפקידי כבודק מוסמך למתקני לחץ, כמפורט בסעיף 2.1.2 לנהל זה, לבין עיסוקי האחרים .

אני מתחייב שלא לעסוק או להתקשר בכל דרך שהיא בעיסוק שיש בו משום פגיעה בחובותי כבודק מוסמך או שמכוח מתן השירותים כבודק מוסמך אני עשוי להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים, בין מילוי תפקידי או עיסוקי במסגרת היותי בודק מוסמך לבין עניין אחר.

בכלל "עניין אחר" ייחשבו ענייני, ענייניו של קרובי או של גוף שאני או קרוב שלי חבר בו, מנהל אותו או עובד אחראי בו, או גוף שלי או לקרוב שלי חלק בו, בהון מניות, בזכות לקבלת רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות הצבעה, וכן גם ענייניו של לקוח, שאני או מעסיקי או שותפי, או עובד העובד עימי או בפיקוחי, מיצגים, מייעצים או מבקרים.

אני מתחייב לדווח למפקח העבודה הראשי וליועץ המשפטי של המשרד או נציגו המוסמך לכך, על כל עניין שבידיעתי, העלול להעמידני במצב של חשש לניגוד עניינים, אף אם לא נשאלתי לגביו במפורש. כמו כן אני מתחייב כי אם אמצא במצב של ניגוד עניינים בפועל לגבי נושא מסוים עקב תפקידי כבודק מוסמך, אמנע מלבדוק או לייעץ בכל הקשור לנושא זה .

ידוע לי כי הפרת התחייבות זו מהווה עילה לביטול הסמכתי כבודק, וכי אין בהתחייבות זו כדי לגרוע מכל זכות או סעד או סמכות אחרת המוקנית למפקח העבודה הראשי על פי כל דין.

שם: _____

חתימה: _____

תאריך: _____

אישור חונך על השתתפות בבדיקות.

אני הח"מ _____ שהוסמכתי ע"י מפקח עבודה הראשי לערוך בדיקות לפי סעיף _____
שם של בודק המוסמך

לפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), התש"ל-1970, תעודת הסמכה מס' _____, מאשר כי חניכים

הרשומים מטה השתתפו בבדיקות לפי הפרוט הבא:

מס'	שם החניך	תאריך בדיקה	סוג כלי הנבדק	מיקום בדיקה/מפעל/כתובת	מס' תסקיר	הערות
1						
2						
3						
4						
5						
6						

חתימה _____ תאריך _____

**לשכת ממוני הבטיחות בישראל -
מקצוענים זה אנחנו (ע.ר.)
מס' עמותה 580700185**

אצל עו"ד רוני שדה
רחוב אהוד מנור 7 נתניה מיקוד 4265953
טל': 052-8260360 פקס': 074-7621153,
דוא"ל: ronis-law@netvision.net.il

Date: 25.3.2021: תאריך:

לכבוד

מר חזי שוורצמן, מפקח עבודה ראשי וראש מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית
דוד נגר – מנהל תחום כלים טעוני בדיקה, מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

א,נ,

**הנדון: קיצור דרישות וותק מבודק מוסמך חונך לטובת ניסיון נדרש בקורס בודקים מוסמכים
למכונות הרמה**

בשם עמותת לשכת ממוני הבטיחות בישראל - מקצוענים זה אנחנו (ע.ר.) (להלן: "העמותה"),
הריני לפנות אליך כדלקמן:

1. בתאריך 23.3.2020, נרשמה העמותה שבנדון.
2. עובר לכתיבת מכתבי זה, בעמותה לעיל חברים 1732 ממוני בטיחות בהכשרתם והיא מהווה ארגון ממונים על הבטיחות המייצג את המספר הגדול ביותר של ממונים על הבטיחות שחברותם בעמותה בתוקף. זאת ועוד, חבריה רשומים כדין בפנקס החברים של העמותה הגלוי לכל חברה וכאשר כל חברי העמותה ביקשו כדין להצטרף לשורות העמותה.
3. נוהל מינהל הבטיחות בעניין הסמכה ונוהל עבודה של בודקים מוסמכים לכלי הרמה ומתקני לחץ לפי פקודת הבטיחות בעבודה (נ.ח) התש"ל 1970 מתאריך 6.2007 (להלן: "הנוהל"), דן בדרישות הסף המינימליות של מועמד לקראת קבלה לקורס ונותן שתי אפשרויות לצורך רכישת ניסיון בתחום בו מעוניין המועמד ללמוד:
 - א. **תכנון, יצור או אחזקה** של מתקנים מסוגים שונים, מאותו תחום שהמועמד מבקש להיבחן בו או;
 - ב. **השתתפות לפני מועד הגשת הבקשה לקורס** בביצוע בדיקות של כלים מן הסוג לגביו המועמד מבקש הסמכה.

(1) הבדיקות הנדרשות:

- א) למכונות הרמה: 150 למהנדס ו-300 להנדסאי.
- ב) למעליות: 100 למהנדס ו-200 להנדסאי.
- ג) למתקני לחץ: 100 למהנדס, ו-200 להנדסאי.

**לשכת ממוני הבטיחות בישראל -
מקצוענים זה אנחנו (ע.ר.)
מס' עמותה 580700185**

אצל עו"ד רוני שדה
רחוב אהוד מנור 7 נתניה מיקוד 4265953
טל': 052-8260360 פקס': 074-7621153,
דוא"ל: ronis-law@netvision.net.il

יובהר כי הבדיקות יבוצעו עם בודק מוסמך חונך, בעל ותק של חמש שנים לפחות, שיאשר בכתב את השתתפות המועמד בבדיקות הללו, ע"ג טופס מתאים, המצורף כנספח לנוהל לעיל.

עותק הנוהל מצ"ב נספח 1

4. בנוסף, סעיף 4.9.2 בנוהל הדן בלימודים מעשיים – התמחות קובע כדלקמן:
 - א. כל משתתף בקורס ישתתף בלימודים מעשיים (התמחות), שבהם יצטרף לבודקים מוסמכים (חונכים) בעלי ניסיון של 5 שנים לפחות, בתחום ההסמכה הספציפי.
 - ב. 20% מן הלימודים המעשיים יאורגנו ע"י המוסד ויבוצעו בקבוצות של 6 חניכים לכל היותר.
 - ג. יתרת הלימודים המעשיים (80% מהנדרש) תושלם לאחר המבחן המסכם בכתב, ותהייה באחריותו של המועמד להסמכה.
5. במאגר בעלי תפקיד בבטיחות ובריאות בתחום העבודה, רשומים 129 בודקים בלבד המוסמכים כבודקים למכונות הרמה.
6. מתוך רשימה של 129 בודקים רשומים במרשם, הסמכתם של חלק מהבודקים אינה בתוקף, חלקם אף לא עוסקים בביצוע בדיקות בפועל וחלק נכבד מהבודקים לא עומדים בדרישות הוותק על פי הנוהל להיות בודק מוסמך חונך לטובת מועמדים חדשים לקורס.
7. ככל הידוע לנו, עד שנת 2011 לא נפתחו קורסים חדשים במשך 9 שנים ומאז נפתחו מספר קורסים (2018, 2019, 2019 מועד 2, 2020). נוצר מצב שכל מי שביצע את הקורס החל משנת 2018 ועבר את וועדות ההסמכה לא רשאי לחנוך על פי הנוהל הקיים. מצב זה יוצר לכאורה שתי בעיות עיקריות:
 - א. חוסר בבודקים מוסמכים אשר עומדים בדרישות של חמש שנות ניסיון הנדרשות על מנת להיות בודק חונך, דבר המונע אפשרות לקבוע ולמצוא בודקים פנויים לבצע חניכה למועמדים.
 - ב. אין לאף בודק שום מניע נראה לעין לחנוך מועמדים חדשים שיכנסו לתחום ממנו הוא מתפרנס, מועמדים אשר מטבע הדברים ייקחו חלק מנתח השוק ופרנסתו של הבודק החונך עצמו עת יעברו את ההסמכה.
8. מתגובות שהגיעו אלינו מהשטח עולה בעיה וקושי רב לקבל סיוע מבודקים חונכים וותיקים וכתוצאה מזה קושי לעמוד בדרישות הקבלה לקורס בעקבות שתי הסיבות המפורטות בסעיף ו' לעיל. למעשה במצב הנוכחי נוצר מעין קרטל של הבודקים המוסמכים העושים ככל שבאפשרותם לא לצרף לגילדה שנוצרה, בודקים מוסמכים נוספים.
9. על מנת לפתור את הבעיה ולהקל (פרוצדורלית) על מועמדים חדשים להיכנס לתחום, אנחנו ממליצים לאפשר לבודקים בעלי וותק של 2 שנים לבצע את החניכה הנדרשת

**לשכת ממוני הבטיחות בישראל -
מקצוענים זה אנחנו (ע.ר.)
מס' עמותה 580700185**

אצל עו"ד רוני שדה
רחוב אהוד מנור 7 נתניה מיקוד 4265953
טל': 052-8260360 פקס': 074-7621153,
דוא"ל: ronis-law@netvision.net.il

למועמדים. בודק מוסמך שעובד בתחום מבצע אלפי בדיקות של אביזרי הרמה ומכונות הרמה בשנתיים ורוכש ניסיון רב וידע רב בנושא ואין מניעה מקצועית לתת לו לחנוך מועמדים לקורס.

10. הבנת הצורך לבצע שינוי בנוהל וקביעת וותק מינימאלי של שנתיים לבודק מוסמך במעמדו כחונך, חייבת להיות מניע מרכזי של מינהל הבטיחות על מנת לאפשר כניסה של עוד בודקים מוסמכים מקצועיים, גם למועמדים שאין להם את ההכרות המוקדמת עם הבודקים הוותיקים לצורך חניכה.

11. פנייה זאת אליכם הינה בעקבות פנייה של חבר העמותה אלי, העומד לכאורה בתנאי הקבלה לקורס בודק מוסמך אך ניתקל בקשיים כפי שפורטו במכתב זה.

12. ברצוננו לחזק את ידי מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית על עבודתו הרבה. מאבקו של מינהל הבטיחות למען הנחלת הבטיחות בעבודה במשק הוא מאבקו של עם ישראל למען אזרחיו. לשכת ממוני הבטיחות בישראל-מקצוענים זה אנחנו, מתחייבת לשתף עימו פעולה בכל הצעדים שימצאו לנכון לצורך שמירה על חיי העובדים במשק.

13. בברכה

רוני שדה - עורך דין

יו"ר לשכת ממוני הבטיחות בישראל- מקצוענים זה אנחנו (ע.ר.)

נספחים:

1. נוהל הסמכה ונוהל עבודה של בודקים מוסמכים לכלי הרמה ומתקני לחץ לפי פקודת הבטיחות בעבודה - התש"ל 1970.

לשכת ממוני הבטיחות בישראל- מקצוענים זה אנחנו (ע.ר.)
מספר עמותה 580700185

אצל עו"ד רוני שדה
רחוב צופית 15 אלפי מנשה 44851
טל': 09-7925646, Tel: 09-7674439, פקס':

תאריך: 16.3.2021

לכבוד

מר חזי שוורצמן, מפקח עבודה ראשי וראש מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית
רן כהן, דוד נגר, יעקב בורנשטיין – מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

א.נ,

הנדון: הערות בנוגע לדו"ח הערכת השפעות רגולציה (RIA) – תקנות הבטיחות בעבודה (עגורני צריח) תשפ"א, 2021.

בשם עמותת לשכת ממוני הבטיחות בישראל- מקצוענים זה אנחנו (ע.ר.) (להלן: "העמותה"), הריני לפנות אליך כדלקמן:

1. בתאריך 23.3.2020, נרשמה העמותה שבנדון.

א. ואלה מטרות העמותה:

- 1) הקמת ארגון יציג לפי כל דין לכלל ממוני הבטיחות בישראל
- 2) לפעול למען קידום המקצועי של ממוני הבטיחות בין היתר לפי המלצות "וועדת אדם".
- 3) לפעול למען רווחתם של ממוני הבטיחות בין היתר על ידי הפחתת כמות ימי העיון הנדרשת מממונה הבטיחות לפי דין ו/או הגבלת התשלום בגין ביצוע ימי העיון באופן שלא יעלה על 100 ₪ לכל יום עיון.

ב. עובר לכתיבת מכתבי זה, בעמותה לעיל חברים **1725** ממוני בטיחות בהכשרתם והיא מהווה ארגון ממונים על הבטיחות המייצג את המספר הגדול ביותר של ממונים על הבטיחות שחברותם בעמותה בתוקף. זאת ועוד, חבריה רשומים כדין בפנקס החברים של העמותה הגלוי לכל חבריה וכאשר כל חברי העמותה ביקשו כדין להצטרף לשורות העמותה.

2. בתאריך 4.2.2021 פורסם להערות הציבור דו"ח הערכת השפעות רגולציה (RIA) – תקנות הבטיחות בעבודה (עגורני צריח) תשפ"א, 2021 (להלן: "הדו"ח").

3. **להלן התייחסות לשכת ממוני הבטיחות לבעיות המפורטות בדו"ח:**

א. חלוקת הבעיות 1,2,3 והחלופות המוצעות לבעיות אלה כמפורט בדו"ח לעיל, מהווה התערבות לא נכונה של הרגולטור במה שאמור להיות מוגדר בצורה מקצועית על ידי בעלי העניין ובאחריותם המלאה בלבד. אם יתקבלו החלופות כפי שהן מתוארות בדו"ח, ימצא את עצמו הרגולטור במצב בו אין אחראי אחד וברור לכל נושא וכאשר פעולתו לבניית מנגנון של ההכשרות- לא תצלח. גופים ובעלי תפקיד כפי המוצע להקים יעמיסו נטל רגולטורי על המשק עת הרגולטור חסר יכולת והבנה מעמיקה בתחום כה

לשכת ממוני הבטיחות בישראל - מקצוענים זה אנחנו (ע.ר.) מספר עמותה 580700185

אצל עו"ד רוני שדה
רחוב צופית 15 אלפי מנשה 44851
טל': 09-7925646, Tel: 09-7674439, פקס': Fax:

מסובך, מורכב ומשתנה כל הזמן. התערבות הרגולטור בהכשרה פנימית של הגופים העוסקים בתחום היא אסון שהמשק לא יוכל לצאת ממנו מעבר לפתיחת עוד מכללות שיהיו היחידות שירוויחו מהמהלך. אין היום אף יצרן המוכן לתת הסמכה לגופים להדריך ולהסמך מטעמו! לכל היותר, הוא מוכן לעשות קורס פנימי אצלו במגרש הביתי ובצורה פרטנית לכל דגם בנפרד ולכל מכלול באותו הדגם בנפרד (יצויין כי ההכשרה של יצרן העגורן על מכלול החשמל שונה מההכשרה על מכלול הבקרה, הגבהת עגורן וקשירת עגורן וכו'). אין לרגולטור בישראל את הכלים והיכולת לבנות כאלה הכשרות לכל סוגי העגורנים ולכל דגמי העגורנים הקיימים היום וכאלה שיכנסו בעתיד.

ב. יש היום חברות בישראל שעובדות ומכשירות את כל הטכנאים שלהן אצל היצרן בהתאם לעגורנים שהן רוכשות והמכלולים הנדרשים! זה אפשרי וזאת הדרך הנכונה וכך יש לעשות. יבואן רשמי של העגורן נכנס בנעליו של יצרן העגורן והוא הכתובת בכל נושא הקשור בעגורן כדוגמת יבואן רשמי רכב.

ג. להלן מוצעת חלופה נוספת לפתרון של בעיות 1,2,3 ולפיה חלוקת האחריות כולה תהיה בין 4 גורמים באופן הבא:

1) **בעל העגורן** - כל האחריות בנושא הרכבה, פירוק, תחזוקת שבר ותחזוקה שוטפת צריכה להיות של בעל העגורן! מי שבחר לקנות עגורן ולעשות רווח צריך לקחת בחשבון את דרישות המצופות ממנו והעובדים שהוא מעסיק לטובת זה, בין אם בצורה ישירה או כקבלני משנה. ואלה חובותיו של בעל העגורן:

א) הדרכות שיבחר בעל העגורן לבצע למי שמנהל מטעמו את העבודות ואת הטכנאים מטעמו וזאת בהתאמה לסוג העגורן והסיכונים בעבודות אלה ובין היתר על פי תקן EN14439 שמוזכר בנוהל יבוא עגורני צריח החל מחודש 6.2010, (בין אם שכירים שלו ובין אם קבלני משנה שלו). הכשרות אלה חייבות להיות של היצרן בלבד או מוכרות על ידי היצרן. היצרן לא נותן הכשרה אך בהחלט עושה קורסים מקצועיים ובעל העגורן חייב להכשיר את עובדיו על ידי היצרן (בין אם בישראל או בארץ הייצור וזאת על פי הסכם בין בעל העגורן והיצרן).

ב) הכנת תכנית ניהול סיכונים לעבודות באתר ובין היתר לנושא מנופי עזר, הנפות וכל מה שקשור לביצוע העבודה של בעל העגורן באתר.

ג) ביצוע תחזוקה שוטפת של העגורן על פי הוראות היצרן ולתמחר בהתאם את השירות אל מול המזמין.

ד) אחזקת ספר עגורן לכל דגם עגורן והכשרת עובדיו בהתאם לספר העגורן. יובהר כי תקנה 3 לתקנות הבטיחות בעבודה (מכירה והשכרה של מכונות, מיתקנים וציוד), תשס"א-2001, אף מחייבת כי ספר העגורן יהיה כולו בשפה העברית (הוראות הפעלה, אחזקה ובטיחות בשפה העברית).

ה) הכשרת עובדיו לביצוע איתור תקלות במכלולים השונים בעגורן.

לשכת ממוני הבטיחות בישראל - מקצוענים זה אנחנו (ע.ר.)
מספר עמותה 580700185

אצל עו"ד רוני שדה
רחוב צופית 15 אלפי מנשה 44851
טל': 09-7925646, Tel: 09-7674439, פקס': Fax:

- (ו) העסקת מהנדס שעבר הכשרה אצל היצרן בלבד בנושאים הנדסיים כגון תוכניות הנדסיות לטובת הקמה, ביסוס, קשירה ותוכניות פירוק של עגורן.
- (ז) דיווח למנהל הבטיחות בצורה מקוונת כאשר עגורן של בעל העגורן לא עובר את הבדיקות הנדרשות על פי הוראות היצרן מסיבות שאינן קשורות לבעל העגורן.
- (ח) להיות החוליה המקשרת בין היבואן למזמין בנושא היבטי הבטיחות והנחיות בטיחות המתעדכנות מעת לעת מטעם יצרן העגורן בכל דגם עגורן כלשהו או ריקול נדרש.
- נדרש כי הרגולטור יישם, ידרוש ויבצע בקרה על בעלי העגורנים בצורה אפקטיבית ויטיל אחריות כתובה על בעל העגורן אל מול ענישה מחמירה.
- (2) **יבואן -** האחריות לרישום דגם, נושא חלפים מתאימים ועדכון בעלי עניין בעת תקלות בטיחות יהיה על היבואן וזאת על פי סעיף 41 לחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ן – 2016 שקובע בין היתר דרישות בטיחות כדלקמן:

- (א) מי שמחקימים בו כל אלה זכאי לקבל רישיון יבואן ישיר מאת המנהל:
- (3) הוא המציא כתב התחייבות מאת היצרן הרכב במדינת חוץ –
- (א) לספק מוצרי תעבורה לכל רכב מתוצרתו המיובא לישראל, לתקופה שלא תפחת משבע שנים מיום המכירה ללקוח או לתקופה אחרת שקבע השר, באישור הוועדה;
- (ב) לאפשר את מימוש האחריות שנתן היצרן לכל רכב מתוצרתו המיובא לישראל, לרבות מתן המידע הטכני הדרוש לתיקון הרכב בתקופת האחריות;
- (ג) לעניין טיפול בכל תקלת בטיחות סדרתית שתגלה ברכב מתוצרתו של היצרן המיובא לישראל – למסור ליבואן באופן מיידי מידע על תקלת בטיחות סדרתית שהתגלתה בייצור של רכב מתוצרתו המיובא לישראל וכן הוראות טכניות לתיקונה, לספק ליבואן מוצרי תעבורה הנדרשים לשם תיקון התקלה ולשאת בעלות הטיפול בה כאמור בפסקת משנה זו;
- (ד) לקיים את חובות היבואן לפי סעיף זה אם לא יהיה ביכולתו של היבואן לקיימן בשל אחת מאלה:
- (1) ניתן לגביו צו פירוק, צו פירוק זמני, צו כינוס, צו כינוס נכסים או צו הקפאת הליכים לפי כל דין;
- (2) היצרן מבקש שחובות היבואן ימולאו על ידי גורם אחר;
- (ה) לספק ליבואן מידע טכני, ספרות מקצועית, הדרכה וציוד לתיקון הרכב ולמתן שירותי תחזוקה לרכב מתוצר שהוא מייבא;
- (4) הוא המציא כתב התחייבות מטעמו –
- (א) לספק מוצרי תעבורה לכל רכב מתוצר שהוא מייבא לתקופה כאמור בפסקה (3)(א);

לשכת ממוני הבטיחות בישראל - מקצוענים זה אנחנו (ע.ר.)
מספר עמותה 580700185

אצל עו"ד רוני שדה
רחוב צופית 15 אלפי מנשה 44851
טל': 09-7925646, פקס': 09-7674439

- (ב) לטפל בכל רכב מתוצר שהוא מייבא, לפי אחריות בהיקף ולתקופה שלא יפחתו מהאחריות לפי פסקה (3)(ב);
- (ג) לטפל בכל תקלת בטיחות סדרתית שתגלה ברכב מתוצר שהוא מייבא בהתאם לכתב ההתחייבות שבפסקה (3)(ג), ולפי סעיף 50;
- (5) הוא הוכיח כי קיימת תשתית למתן שירותי תחזוקה לרכב כפי שקבע השר לעניין מוסכים הנותנים שירותים אלה;
- (6) הוא המציא אישור מרואה חשבון המעיד כי יש לו הון עצמי כפי שקבע השר, בין השאר בהתאם לסוג הרכב שהוא מייבא ולמספר כלי הרכב.
- (ב) המנהל ירשום ברישיון לפי סעיף זה את התוצר שבעל הרישיון רשאי לייבא.

חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב מצ"ב נספח 1

נדרש ליישם ולדרוש יישום וביצוע בקרה על היבואנים על ידי הרגולטור בצורה אפקטיבית ולהטיל אחריות כתובה על היבואן ולקבוע מידת ענישה מחמירה.

(3) מבצע הבניה –

(א) האחריות לנושא ביסוס מתאים והתאמתו לתוכנית הנדסית של מהנדס מטעם בעל העגורן בשטח תהיה של מבצע הבניה, כולל הסדרי הבטיחות הנדרשים ברמת האתר (גידור, ניקוי, הרחקת עובדים וכו').

(ב) בחר מבצע בניה להיות גם בעל העגורן, ישא בנוסף בכל האחריות והחובות של בעל עגורן כפי שתוארו בסעיף 3 2 לעיל.

(4) **בודק מוסמך לעגורני צריח** - באחריותו לתכלל את קיומם והפעלתם של עגורני צריח. הוא הסמכות שמדינת ישראל הסמיכה לבדוק ולאשר שימוש של העגורן. בתקנות הבטיחות בעבודה (עגורני צריח) 1966 סעיף 87(ב) (להלן: "תקנות עגורני צריח"), ניתנת למפקח עבודה ראשי הזכות לקבוע את היקף הבדיקות והוראות שונות בנושא. לכן מוצע כי אחריות בודק מוסמך לעגורני צריח תכלול בין השאר:

(א) יפרט ויצוין את כל הרכיבים שנבדקו ע"י על ידו לפי תקנות עגורני צריח לעיל וכן של קווי עיגון המותקנים ולרבות סולמות, מערכת הגבהה ו/או הנמכה של העגורן.

(ב) יוודא את אופן הבדיקה כאשר חלקי עגורן אינם מותקנים על העגורן, כגון כלוב הגבהה.

(ג) יוודא בדיקת בל"ה להתקן הרמה ו/או הגבהה ואביזרים נוספים שלא נבדקו עם העגורן בשטח האחסון.

(ד) יוודא קיום תחזוקה שוטפת על פי הוראות היצרן ורישום תוצאות הבדיקה על ידי בעל העגורן במרשם דיגיטלי.

(ה) יבדוק קיום אישור קונסטרוקטור מטעם מבצע הבניה לביצוע על פי תוכנית ביסוס של מהנדס מטעם בעל העגורן.

(ו) יבדוק תוכניות קשירת ותמיכת העגורן.

לשכת ממוני הבטיחות בישראל - מקצוענים זה אנחנו (ע.ר.)
מספר עמותה 580700185

אצל עו"ד רוני שדה
רחוב צופית 15 אלפי מנשה 44851
טל': 09-7925646, פקס': 09-7674439 Fax:

ז) יבדוק את העגורן על פי הוראות היצרן כולל חלקי המכונה כמפורט בספר העגורן.

יובהר כי על כל בודק מוסמך לעגורני צריח לעבור הכשרה מתאימה על העגורן אותו הבודק בודק ומאשר אצל יצרן העגורן. לא כל העגורנים זהים ולכן נדרשת הכשרה יעודית נוספת.

ד. אחריות הרגולטור:

1) מוצע כי מינהל הבטיחות יפעל בתחומים הבאים :

א) **הכשרות בתחום בודקים מוסמכים** - יש היום 15 בודקים על 2700 עגורני צריח שנבדקים פעמיים בשנה לפחות בעלות ממוצעת של 5,000 ₪ לבדיקה (~ 27 מיליון ₪ לפחות!!!).

במקום לרווח בדיקות של כלי שמתואר בדו"ח ככלי בעל סיכון גבוה ופוטנציאל לנזק גדול, נדרשת הכשרת השלמה ל-15 הבודקים הקיימים בנושאים בהם לא הוכשרו ופתיחת קורס לבודקי עגורני צריח בכל שנה עד השלמת הפער שנוצר אחרי שנים רבות. מסלול נוסף הינו הכשרה של בודק מוסמך באירופה ומבחן הסמכה בישראל למי שמעוניין להיות בודק לעגורני צריח. קיימים קורסים מקיפים של 3 חודשים עם תנאי קבלה גבוהים במדינות כמו צרפת וגרמניה. ניתן אף לסייג קורסים אלה על פי דגמי העגורנים הנלמדים בהם ולסייג את המתקנים המאושרים בבדיקה על ידי בודקים אלה.

המספרים המתוארים בסעיף זה (להלן: "הנתונים") לקוחים מהדו"ח וחייבים להדליק נורות אדומות בהיבט של שוק סגור, יצירת קרטל ואפקטיביות הבדיקה בפועל כאשר יכולת הבודקים המוסמכים לבדוק את כל העגורנים בצורה יעילה ונכונה - מוטלת בספק.

על פי הנתונים לעיל, כל בודק נדרש לבדוק מספר עגורנים ביום וכמובן שזאת משימה בלתי אפשרית ככל שבדיקת העגורן אמורה להיות מקיפה ומקצועית לפי הוראות יצרן העגורן.

ב) **בקרה ופיקוח** – הרגולטור חייב לבצע פיקוח יזום ובקרה על כל החומר החייב בדיווח על ידי הבודקים המוסמכים ועל ידי בעלי העגורן בצורה פרואקטיבית ולא אחרי תאונה.

ג) **אכיפה** - על הרגולטור לאכוף ולהטיל סנקציות כבדות על מי שלא מיישר קו עם ההנחיות בנושא. כל אחד מהאחראים בסעיף 3 חייב להבין את האחריות האישית וההשלכות הכספיות והפליליות במידה ויוכח כי לא קיים את ההנחיות והדרישות בעניין.

כל ניסיון לבנות הכשרות מקצועיות, לבנות גופים חדשים, להמציא בעלי תפקיד חדשים, מכללות חדשות ופיקוח של הרגולטור שלא

לשכת ממוני הבטיחות בישראל - מקצוענים זה אנחנו (ע.ר.) מספר עמותה 580700185

אצל עו"ד רוני שדה
רחוב צופית 15 אלפי מנשה 44851
טל': 09-7925646, Tel: 09-7674439, פקס':

יתממש, יגרום לבירוקרטיה מיותרת שלא תקדם בטיחות למעט רווח כלכלי למכללות ובריחה מאחריות של כל הגורמים. מן הראוי שכל הטיפול בעגורנים יתבצע לפי הנהוג במדינות ה-OECD.

ה. שאר הבעיות המתוארות בדו"ח :

(1) בהתאם לנוהל יבוא עגורני צריח שנכנס לתוקף החל מ-2010 (להלן: "הנוהל"), הוחלט שכל עגורן צריח שמיובא לארץ יעמוד בתקן EN14439. בתקן קיימת דרישה לשבשבת רוח, הקמה על פי משטר רוחות, דרישה לסולמות טיפוס אלכסוניים ועוד וזאת בעגורנים שמיובאים לארץ החל מ-2010.

(2) לעניין זה מומלץ כי:

(א) יש להכיל ולדורש יישום הנוהל ואף להמליץ להפוך את תקן EN14439 לתקן מחייב עת יצויין ככזה בתקנות עגורני צריח החדשות.

(ב) תקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה), התשס"ז 2007 דורשות התייחסות לסולמות בסעיף 27(ב)(4). יש לאכוף זאת ולעדכן את אחריות בנושא על בעל העגורן שמספק את העגורן. על עגורנים ישנים שיש להם סולם קבוע המצויד בכלוב מגן שגובהו מעל 10 מטרים, להיות מצוידים בקו עיגון אנכי קשיח.

(ג) יצרני העגורנים מתקינים כננת שירות על הזרוע האחורית של העגורן. לפיכך נדרש לחייב את בעל העגורן לספק כננת שמטרתה מתן אפשרות שירות לטכנאי השירות בלבד. מתן אפשרות עבודה למנופאי לעבוד עם הכננת, תיצור בעיה בטיחותית של יציאת המנופאי לאזור השירות. מעבר לכך, העלויות של חלופה זאת הן יקרות מאוד למשק (בדיקות תקופתיות, כבל של עשרות ואף מאות מטרים, כננת גדולה ויקרה).

(ד) קיימים התקנים הנדסיים המותקנים על האונקל (במקום הקרש) שמאושרים על ידי מהנדס בודק ומאושרים לשימוש בטיחותי ונוח. נדרש לדרוש התייחסות להתקן על ידי הבודק המוסמך בתסקיר נפרד ותכנון הנדסי למתקן. שימוש בכננת אחורית מייקר משמעותית את העגורן בקניה ובשירות וגורם למנופאי להגיע למצבים שמן הראוי שלא ייכנס אליהם.

נוהל יבוא עגורני צריח מצ"ב נספח 2

(3) בצו הרחבה בענף הבנייה, התשתיות, צמ"ה, עבודות ציבוריות ושיפוצים - נספח מנופאים (להלן: "צו הרחבה"), אשר אושר ונחתם בחודש יולי 2017 על ידי משרד העבודה, ישנן חובות נוספות אשר יש לתת עליהן את הדעת בתקנות בנושא עגורני צריח 2021 החדשות ובנושאים הבאים:

(א) מעבר בין הבניין למנוף עבור המנופאי במנופים מעל 60 מטר – צריך להיות באחריות מבצע הבניה.

לשכת ממוני הבטיחות בישראל- מקצוענים זה אנחנו (ע.ר.)
מספר עמותה 580700185

אצל עו"ד רוני שדה
רחוב צופית 15 אלפי מנשה 44851
טל': 09-7925646, פקס': 09-7674439

-
- (ב) התקנת שבשבת רוח בעגורן (מד רוח) – צריכה להיות באחריות בעל העגורן.
- (ג) פתרון להעלאת ציוד למנופאי בצורה בטיחותית – צריך להיות באחריות בעל העגורן.
- (ד) תנאים גהותיים בסיסיים למנופאי- באחריות מבצע הבנייה.
- (ה) מסמכי אוגדן המנוף הכולל את תסקיר הבטיחות של המנוף, ספר עגורן, טבלאות ועומסים – צריך להיות באחריות בעל העגורן.
- (4) עבודה בחפיפה ומצבי קיצון –
- (א) בהמשך לנוהל מינהל הבטיחות בעניין הצבה והפעלת עגורני צריח העובדים במצבי קיצון (מס' נוהל 567226), ברצוננו להעיר הנושאים הבאים שמן הראוי שיקבלו ביטוי בתקנות החדשות:
- (1) פרק 3 להנחיה קובע מספר הגדרות וביניהן:
- "חפיפה" - מצב בו זרוע עגורן אחד עלולה להיכנס לגזרת עבודת עגורן אחר המוצב בסמוך.
- "מצב קיצון" – גזרת עבודה משותפת של עגורנים או גזרת עבודה מחוץ לשטח אתר הבנייה.
- (2) לכאורה קיימים מצבים בהם זרוע עגורן אחד עלולה להיכנס לגזרת עבודה של זרוע עגורן אחר המוצב בסמוך, אך התקנת גובל גזרה משולב מונע מעגלה של עגורן מספר 2 (העליון מבין השניים) לעבור מעל זרוע של עגורן 1 (התחתון) גם כאשר זרוע אחת עובדת מעל השנייה.
- (3) מצב זה עונה על הגדרת "שטח חפיפה" על פי הנוהל ולכאורה לא מאפשר לעגורנים לעבוד למרות שפיזית לא קיימת בעיה או חשש מתאונה ולא נדרש "ואתת מתאם" ואין לראות במצב זה "עבודה במצבי קיצון".
- (4) דוגמא: כאשר עגורן מספר 2 (הגבוה מבין השניים) על פי דרישות (ההנחיה) נמצא במצב OUT OF SERVICE והעגלה צמודה לתורן בעוד עגורן מספר 1 (הנמוך מבין השניים) נמצא במצב עבודה ללא הגבלה כלל.
- (5) לשם מתן אפשרות להמשיך לעבוד בצורה בטיחותית ועל פי ההנחיה מוצע להוסיף הגדרה נוספת בפרק ההגדרות בהנחיה (אחת מהשניים):
- (6) גזרת עבודה משותפת - מצב בו זרוע עגורן אחד עלולה להיכנס לגזרת עבודת עגורן אחר המוצב בסמוך ולא מותקן גובל גזרה משולב המונע מהעגלה והמטען של האחד להיכנס לשטח החפיפה.
- (7) גזרת עבודה משותפת - מצב בו זרוע עגורן אחד עלולה להיכנס לגזרת עבודת עגורן אחר המוצב בסמוך לצורך ביצוע עבודה והכנסת העגלה והמטען לאזור החפיפה.

לשכת ממוני הבטיחות בישראל - מקצוענים זה אנחנו (ע.ר.)
מספר עמותה 580700185

אצל עו"ד רוני שדה
רחוב צופית 15 אלפי מנשה 44851
טל': 09-7925646, פקס': 09-7674439 Fax:

(8) מצב זה אומנם ייחודי אך הוא המצב השכיח במצבים בהם ישנם שני מבצעי בניה שונים בשני אתרי בניה שונים להם עגורן של מבצע בניה האחד הינו גורם לאפשרות של עבודה במצב קיצון לעגורן של מבצע בניה שני.

(9) לאור מעמדה של לשכת ממוני הבטיחות עת היא מהווה ארגון המייצג את המספר הגדול ביותר של ממונים על הבטיחות וכאשר אחת ממטרותיה היא להיות ארגון יציג לכלל ממוני הבטיחות, אנו מבקשים ממינהל הבטיחות לשתף עימנו פעולה ולבחון את דרישתו לעיל מחדש.

(ב) בנוסף ההנחייה להצבת והפעלת עגורני צריח העובדים במצבי קיצון אינה מתייחסת לעבודה עם מערכות למניעת התנגשות. יש להגדיר במדויק מה נדרש ולבטל הצורך באתת מתאם בעת שימוש במערכות אלו .

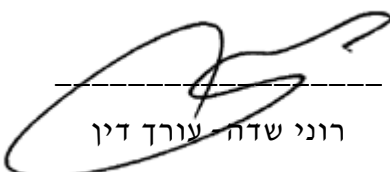
(ג) יש להגדיר תקן למערכות נגד התנגשות, לרבות דרישות בטיחות בעבודה עם מערכות וכו'. המצב הקיים פרוץ וכל אחד יכול לייבא מערכת שהוא רוצה .

(ד) לא קיימת דרישה לביצוע הדרכות למערכות נגד התנגשות למנופאים ולא כולם יודעים לתפעל את המערכות המשוכללות .

4. ברצוננו לחזק את ידי מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית על ההתייחסות הרצינית לבעיה שחייבת לקבל טיפול רחב היקף וחוצה משרדים. מאבקו של מינהל הבטיחות למען הנחלת הבטיחות בעבודה במשק הוא מאבקו של עם ישראל למען אזרחיו. לשכת ממוני הבטיחות בישראל-מקצוענים זה אנחנו, מתחייבת לשתף עימו פעולה בכל הצעדים שימצאו לנכון לצורך שמירה על חיי העובדים במשק.

5. התוכן המקצועי של מכתב זה נכתב על ידי הוועדה המייעצת בנושא הבניה של לשכת ממוני הבטיחות בישראל, מקצוענים זה אנחנו (ע.ר.).

6. בברכה

רוני שדה - עורך דין

יו"ר לשכת ממוני הבטיחות בישראל - מקצוענים זה אנחנו (ע.ר.)

**לשכת ממוני הבטיחות בישראל- מקצוענים זה אנחנו (ע.ר.)
מספר עמותה 580700185**

אצל עו"ד רוני שדה
רחוב צופית 15 אלפי מנשה 44851
טל': 09-7925646, Tel: פקס': 09-7674439 Fax:

נספחים

נספח 1- חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב

נספח 2- נוהל יבוא עגורני צריח

חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, תשע"ו-2016

רשויות ומשפט מנהלי – רישוי – תעבורה – רכב
רשויות ומשפט מנהלי – רישוי – רישוי בעלי מקצוע

תוכן ענינים

8	Go	פרק א': מטרה והגדרות	
8	Go	מטרה	סעיף 1
8	Go	הגדרות	סעיף 2
13	Go	פרק ב': רישוי מתן שירותי רכב ורישוי מקצועות בענף הרכב	
13	Go	סימן א': הוראות לעניין רישיונות	
13	Go	מתן שירות רכב וחובת רישיון	סעיף 3
13	Go	עיסוק במקצוע בענף הרכב וחובת רישיון	סעיף 4
13	Go	הגשת בקשה לרישיון	סעיף 5
13	Go	מתן רישיון ופרסום בעלי הרישיונות	סעיף 6
13	Go	תקופת רישיון או אישור	סעיף 7
14	Go	סירוב לתת או להחדש רישיון	סעיף 8
14	Go	פטור מתנאים לקבלת רישיון	סעיף 9
14	Go	ביטול רישיון, התלייתו, הגבלתו או אי חידושו	סעיף 10
15	Go	בקשה לרישיון לעיסוק במקצוע בענף הרכב לאחר ביטולו	סעיף 11
15	Go	סימן ב': חובות בעל רישיון – הוראות כלליות	
15	Go	איסור העברת רישיון	סעיף 12
15	Go	ניגוד ענינים וכללי אתיקה מקצועית	סעיף 13
15	Go	השתלמות מקצועית והדרכה תקופתית	סעיף 14
15	Go	הודעה על שינוי שחל לגבי בעל רישיון	סעיף 15
15	Go	דיווח ומסירת פרטים למנהל	סעיף 16
16	Go	סירוב לתת שירות	סעיף 17
16	Go	הצגת רישיון	סעיף 18
16	Go	חשבונית ללקוח	סעיף 19
16	Go	פרק ג': ייצור רכב	
16	Go	סימן א': רישיון לייצור רכב ושיווקו	
16	Go	רישיון לייצור רכב ושיווקו	סעיף 20
16	Go	סימן ב': אישור לייצור דגם רכב	
16	Go	אישור לייצור דגם רכב	סעיף 21
17	Go	ציוד, מיתקנים, הסדרי פיקוח ובקרת איכות	סעיף 22
17	Go	תקלת בטיחות סדרתית חובות בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו	סעיף 23
17	Go	חובת סימון רכב	סעיף 24
17	Go	ייצור ושיווק רכב שלא לפי תכנית הייצור או שאינו זהה לאב טיפוס	סעיף 25
18	Go	ייצור רכב במפעל ייצור	סעיף 26
18	Go	שירותי תחזוקה ומוצרי תעבורה	סעיף 27
18	Go	בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו אחריות לרכב	סעיף 28
18	Go	חובות דיווח של בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו	סעיף 29
18	Go	פטור מחובות בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו	סעיף 30

18	Go	פרק ד': ייבוא רכב	
18	Go	סימן א': רישיון ייבוא רכב	
18	Go	רישיון ייבוא רכב	סעיף 31
19	Go	יבואן מסחרי תנאים למתן רישיון ייבוא רכב	סעיף 32
20	Go	ייבוא רכב לשימוש אישי תנאים למתן רישיון ייבוא רכב	סעיף 33
21	Go	הגבלות לעניין תשלום בעד רכב המיובא לשימוש אישי	סעיף 34
21	Go	הגבלת העברת בעלות ברכב שיובא לשימוש אישי	סעיף 35
21	Go	ייבוא רכב במקרים מסוימים תנאים למתן רישיון ייבוא רכב	סעיף 36
21	Go	רישיון ייבוא רכב מסוג מכונה נידת	סעיף 37
21	Go	איסור העברה, שעבוד או עיקול של רישיון ייבוא רכב	סעיף 38
21	Go	ביטול רישיון ייבוא רכב, התלייתו או הגבלתו	סעיף 39
22	Go	סירוב לתת רישיון ייבוא רכב	סעיף 40
22	Go	סימן ב': רישיון יבואן מסחרי	
22	Go	רישיון יבואן ישיר	סעיף 41
23	Go	רישיון יבואן עקיף	סעיף 42
24	Go	פטור מהתנאים לקבלת רישיון יבואן ישיר או יבואן עקיף	סעיף 43
24	Go	רישיון יבואן זעיר	סעיף 44
24	Go	קידום התחרות וצמצום הריכוזיות בענף ייבוא הרכב	סעיף 45
24	Go	בירור תלונות לגבי יבואנים מסחריים	סעיף 46
24	Go	סימן ג': חבות יבואן מסחרי	
24	Go	שירותי תחזוקה	סעיף 47
24	Go	הספקת מוצרי תעבורה	סעיף 48
25	Go	מתן אחריות לרכב מיובא	סעיף 49
25	Go	תקלת בטיחות סדרתית ברכב מיובא	סעיף 50
26	Go	מידע לעניין דגמי רכב שיובאו לישראל	סעיף 51
26	Go	תשלום בעד עלויות נלוות	סעיף 52
26	Go	הגבלה על בעלות של יבואן מסחרי במוסך שירות	סעיף 53
26	Go	איסור התערבות	סעיף 54
26	Go	מסירת מידע ללקוח	סעיף 55
27	Go	חובות דיווח של יבואן מסחרי	סעיף 56
27	Go	שמירת מסמכים בידי יבואן עקיף	סעיף 57
27	Go	תנאים להתקשרות עם מוסך שירות של יבואן ופרסום רשימת מוסכי השירות	סעיף 58
28	Go	התקשרות בין יבואן מסחרי ומוסך שירות של יבואן	סעיף 59
28	Go	סימן ד': מועצה מייעצת לייבוא רכב ולשיווק	
28	Go	מועצה מייעצת לייבוא רכב ולשיווק	סעיף 60
28	Go	תפקידי המועצה המייעצת לייבוא רכב ולשיווק	סעיף 61
28	Go	סייגים למינוי	סעיף 62
28	Go	הפסקת כהונה	סעיף 63
29	Go	ניגוד עניינים	סעיף 64
29	Go	החלת דינים	סעיף 65
29	Go	תוקף פעולות	סעיף 66
29	Go	סדרי דיון	סעיף 67
29	Go	סימן ה': עיסוק בתיווך בייבוא אישי	
29	Go	רישיון לתיווך בייבוא אישי	סעיף 68
30	Go	מתווך בייבוא אישי חובת נאמנות והגינות	סעיף 69
30	Go	הסכם תיווך עם מייבא רכב בייבוא אישי	סעיף 70
30	Go	תנאים לעניין תיווך בייבוא אישי	סעיף 71
30	Go	מסירת מידע למייבא רכב	סעיף 72

30	Go	הגבלות לעניין הסכם לרכישת רכב	סעיף 73
30	Go	תשלום בעד תיווך בייבוא אישי	סעיף 74
30	Go	איסור שיווק רכב על ידי מתווך בייבוא אישי	סעיף 75
30	Go	הוראות לעניין חובות מתווך ומייבא רכב בייבוא אישי	סעיף 76
31	Go	פרק ה': חובות משווק רכב	
31	Go	מכירה ושיווק של רכב מיובא	סעיף 77
31	Go	מכירת רכב שלא כדין	סעיף 78
31	Go	מידע בטיחותי לגבי רכב	סעיף 79
31	Go	מסירת מידע וציוד בנוגע לטיפול ברכב	סעיף 80
31	Go	הבטחת כספי הקונה	סעיף 81
32	Go	תיאור רכב על ידי משווק רכב	סעיף 82
32	Go	מתן מידע לקונה	סעיף 83
32	Go	הסכם בכתב לרכישת רכב	סעיף 84
32	Go	רישום הרכב	סעיף 85
32	Go	חובת מתן תעודת אחריות לרכב	סעיף 86
32	Go	נזק שנגרם לרכב לפני מסירתו לקונה	סעיף 87
32	Go	פרק ו': סחר ברכב	
32	Go	פרק ו' הגדרה	סעיף 88
33	Go	רישיון סוחר ברכב מיבואן	סעיף 89
33	Go	החלת חובות על סוחר ברכב מיבואן	סעיף 90
33	Go	חובת דיווח בנושא הון עצמי	סעיף 91
33	Go	רישיון סוחר ברכב שאינו רכב מיבואן	סעיף 92
33	Go	החלת חובות על סוחר ברכב שאינו רכב מיבואן	סעיף 93
33	Go	חובת הצבת שילוט	סעיף 94
33	Go	איסור הסעה או הובלת מטען בתמורה	סעיף 95
33	Go	פרק ז': מוצרי תעבורה	
33	Go	סימן א': הגדרות	
33	Go	פרק ז' הגדרה	סעיף 96
33	Go	סימן ב': ייצור מוצרי תעבורה	
33	Go	קביעת תחולה על מוצרי תעבורה סימן ב'	סעיף 97
34	Go	רישיון לייצור מוצרי תעבורה	סעיף 98
34	Go	חובת קבלת אישור לייצור דגם מוצר תעבורה	סעיף 99
34	Go	אישור לייצור דגם מוצר תעבורה במפעל ייצור	סעיף 100
34	Go	ציוד, מיתקנים והסדרי פיקוח	סעיף 101
35	Go	ליקוי בטיחותי בייצור מוצרי תעבורה	סעיף 102
35	Go	חובת סימון מוצר תעבורה על ידי בעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה	סעיף 103
35	Go	תיאור מוצר תעבורה על ידי בעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה	סעיף 104
35	Go	מוצר תעבורה שלא יוצר לפי תכנית הייצור או שאינו זהה לאב טיפוס	סעיף 105
35	Go	ייצור מוצר תעבורה במפעל ייצור	סעיף 106
35	Go	אחריות למוצר תעבורה בעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה	סעיף 107
35	Go	סימן ג': ייבוא מוצרי תעבורה	
35	Go	קביעת תחולת על מוצרי תעבורה סימן ג'	סעיף 108
35	Go	ייבוא דגם מוצר תעבורה	סעיף 109
37	Go	חובת רישוי לגבי ייבוא מוצרי תעבורה מסוימים	סעיף 110
37	Go	פטור מחובת ההוכחה בדבר עמידה בדרישות תקינה	סעיף 111
37	Go	ייבוא מוצרי תעבורה לשימוש אישי או משפחתי או לצורכי מוסד לימוד	סעיף 112
38	Go	ייבוא מוצרי תעבורה מקוריים	סעיף 113
38	Go	ייבוא מוצרי תעבורה משומשים	סעיף 114

38	Go	פטור מקיום תנאים לייבוא מוצרי תעבורה או לקבלת רישיון לייבוא מוצרי תעבורה	סעיף 115
38	Go	סימן ג' סייג לתחולה	סעיף 116
38	Go	סימן ד': סחר במוצרי תעבורה	
38	Go	רישיון לסחר במוצרי תעבורה	סעיף 117
39	Go	תנאים לסחר במוצרי תעבורה מיובאים	סעיף 118
39	Go	אחריות למוצרי תעבורה בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה	סעיף 119
40	Go	תיאור מוצרי תעבורה על ידי בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה	סעיף 120
40	Go	סימון מוצרי תעבורה על ידי בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה	סעיף 121
40	Go	ליקוי בטיחותי במוצר תעבורה	סעיף 122
40	Go	טיפול בתלונות צרכנים בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה	סעיף 123
40	Go	השתלמות איש מקצוע העומד לרשות בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה	סעיף 124
40	Go	מסירת מידע לעניין בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה	סעיף 125
41	Go	תקנות לעניין סחר במוצרי תעבורה בידי בעלי רישיונות מסוימים	סעיף 125א
41	Go	סימן ד' סייג לתחולה	סעיף 126
41	Go	פרק ח': רישוי מוסכים ומנהלים מקצועיים של מוסכים	
41	Go	סימן א': רישיון להפעלת מוסך	
41	Go	רישיון להפעלת מוסך	סעיף 127
41	Go	ביצוע פעולות ברכב	סעיף 128
41	Go	רישיון להפעלת מוסך מומחה	סעיף 129
41	Go	חובת שילוט במוסך	סעיף 130
42	Go	הצעת סוגי מוצרי תעבורה ללקוח במוסך	סעיף 131
42	Go	הצעת מחיר במוסך	סעיף 132
42	Go	התקנת מוצר תעבורה המתאים לדגם הרכב	סעיף 133
42	Go	איסור העברת מידע ליבואן מסחרי	סעיף 134
42	Go	רישיון להפעלת מוסך נייד	סעיף 135
43	Go	סימן ב': עיסוק בניהול מקצועי של מוסך	
43	Go	רישיון לניהול מקצועי של מוסך	סעיף 136
43	Go	בחינות לקבלת רישיון לניהול מקצועי של מוסך	סעיף 137
43	Go	חובת מיומנות מקצועית	סעיף 138
44	Go	הוראות מקצועיות לעניין ביצוע פעולות ברכב	סעיף 139
44	Go	פיקוח על עובדי המוסך	סעיף 140
44	Go	בדיקת תקינותו של רכב שטופל במוסך	סעיף 141
44	Go	דיווח על ליקויים ברכב שהובא למוסך	סעיף 142
44	Go	חובת נוכחות של מנהל מקצועי של מוסך ואישור ממלא מקום למנהל המקצועי	סעיף 143
44	Go	בירור תלונות לגבי בעלי רישיונות לפי פרק ח'	סעיף 144
45	Go	סימן ג': המועצה המייעצת לעניין מנהלים מקצועיים של מוסכים	
45	Go	המועצה המייעצת לעניין מנהלים מקצועיים של מוסכים	סעיף 145
45	Go	תפקידי המועצה המייעצת לעניין מנהלים מקצועיים של מוסכים	סעיף 146
45	Go	בוחרים בבחינות לקבלת רישיון לניהול מקצועי של מוסך	סעיף 147
45	Go	סדרי הדיון במועצה המייעצת לעניין מנהלים מקצועיים של מוסכים	סעיף 148
46	Go	פרק ט': שמאות רכב	
46	Go	סימן א': עיסוק בשמאות רכב	
46	Go	רישיון לשמאות רכב	סעיף 149
46	Go	בוחרים בבחינות לקבלת רישיון לשמאות רכב	סעיף 150
46	Go	בחינות בשמאות רכב	סעיף 151
46	Go	התמחות בשמאות רכב	סעיף 152

46	Go	הוראות מקצועיות לעניין שמאי רכב	סעיף 153
46	Go	תיקון שומת רכב	סעיף 154
47	Go	מקום עריכתה של שומת רכב	סעיף 155
47	Go	חובת ביצוע בדיקה פיסית לרכב לשם עריכת שומת רכב	סעיף 156
47	Go	איסור התחזות לשמאי רכב	סעיף 157
47	Go	חובת הגינות ועצמאות שיקול הדעת של שמאי רכב	סעיף 158
47	Go	איסור השפעה על שיקול הדעת של שמאי רכב בעריכת שומת רכב	סעיף 159
47	Go	סימן ב': המועצה המייעצת לעניין שמאי רכב	
47	Go	המועצה המייעצת לעניין שמאי רכב	סעיף 160
48	Go	תפקידי המועצה המייעצת לעניין שמאי רכב	סעיף 161
48	Go	סדרי הדיון במועצה המייעצת לעניין שמאי רכב	סעיף 162
48	Go	סימן ג': דין משמעת של שמאי רכב	
48	Go	עבירות משמעת	סעיף 163
48	Go	מינוי ועדת משמעת	סעיף 164
49	Go	תקופת כהונה של חבר ועדת המשמעת	סעיף 165
49	Go	סייגים למינוי של חבר ועדת המשמעת	סעיף 166
49	Go	הפסקת כהונה של חבר ועדת המשמעת	סעיף 167
49	Go	סמכות לסיים דיון	סעיף 168
49	Go	השעיה מכהונה של חבר ועדת המשמעת	סעיף 169
49	Go	אי תלות	סעיף 170
49	Go	תובע ותפקידיו	סעיף 171
49	Go	זכות עיון	סעיף 172
50	Go	הודעה למתלונן	סעיף 173
50	Go	הדיון בוועדת המשמעת	סעיף 174
50	Go	זכות טיעון לנקבל	סעיף 175
51	Go	סדרי דין ודיני ראיות	סעיף 176
51	Go	ועדת המשמעת שנחלקו בה הדעות	סעיף 177
51	Go	מותב חסר	סעיף 178
51	Go	מותב קטוע	סעיף 179
51	Go	פסילת חבר ועדת המשמעת	סעיף 180
51	Go	סמכויות עזר של ועדת המשמעת	סעיף 181
52	Go	אמצעי משמעת	סעיף 182
52	Go	אמצעי משמעת על תנאי	סעיף 183
52	Go	החלטות אחרות של ועדת המשמעת	סעיף 184
52	Go	ערעור על החלטת ועדת המשמעת ועיכוב ביצוע	סעיף 185
53	Go	העמדה לעיון הציבור של החלטות ועדת המשמעת	סעיף 186
53	Go	דין משמעת ודיון פלילי	סעיף 187
53	Go	סמכות המנהל להתלות רישיון עד לסיום ההליכים	סעיף 188
53	Go	תחולת השיפוט המשמעתי על מי שחדל להיות שמאי רכב ועל מי שרישיונו הותלה	סעיף 189
53	Go	שיפוט משמעתי של מתמחים בשמאות רכב	סעיף 190
54	Go	פרק י': פיקוח ואכיפה	
54	Go	הסמכת מפקחים	סעיף 191
54	Go	סמכויות פיקוח	סעיף 192
55	Go	סמכויות אכיפה	סעיף 193
55	Go	זיהוי מפקח	סעיף 194
55	Go	פרק י"א: עיצום כספי	
55	Go	פרק י"א הגדרות	סעיף 195
56	Go	הוראות לעניין הסכום הבסיסי	סעיף 196

56	Go	איסור אצילת סמכויות המנהל לפי פרק י"א	סעיף 197
56	Go	עיצום כספי בגובה הסכום הבסיסי	סעיף 198
58	Go	עיצום כספי בשיעור 75 אחוזים מהסכום הבסיסי	סעיף 199
59	Go	עיצום כספי בשיעור 50 אחוזים מהסכום הבסיסי	סעיף 200
59	Go	עיצום כספי בשיעור 25 אחוזים מהסכום הבסיסי	סעיף 201
60	Go	עיצום כספי בשיעור 10 אחוזים מהסכום הבסיסי	סעיף 202
61	Go	עיצום כספי בשיעור 5 אחוזים מהסכום הבסיסי	סעיף 203
62	Go	הודעה על כוונת חיוב	סעיף 204
62	Go	זכות טיעון	סעיף 205
62	Go	החלטת המנהל ודרישת תשלום	סעיף 206
62	Go	הפרה נמשכת והפרה חוזרת	סעיף 207
62	Go	סכומים מופחתים	סעיף 208
62	Go	סכום מעודכן של העיצום הכספי	סעיף 209
63	Go	המועד לתשלום העיצום הכספי	סעיף 210
63	Go	הפרשי הצמדה וריבית	סעיף 211
63	Go	גבייה	סעיף 212
63	Go	עיצום כספי בשל הפרה לפי חוק זה ולפי חוק אחר	סעיף 213
63	Go	ערעור	סעיף 214
63	Go	פרסום	סעיף 215
64	Go	שמירת אחריות פלילית	סעיף 216
64	Go	דיווח לכנסת הוראת שעה	סעיף 217
64	Go	פרק י"ב: עונשין	
64	Go	עונשין	סעיף 218
65	Go	עבירה נמשכת	סעיף 219
65	Go	עבירה בידי תאגיד	סעיף 220
65	Go	אחריות נושא משרה בתאגיד	סעיף 221
65	Go	פרק י"ג: תחולה על המדינה ועל מערכת הביטחון	
65	Go	פרק י"ג הגדרות	סעיף 222
66	Go	תחולה על המדינה	סעיף 223
66	Go	תחולה על מערכת הביטחון	סעיף 224
66	Go	תחולה לעניין שירות שנותן מוסך לרכב בשימוש מערכת הביטחון	סעיף 225
66	Go	הוראות מיוחדות לעניין סמכויות פיקוח ואכיפה כלפי מערכת הביטחון	סעיף 226
66	Go	התאמה ביטחונית ומידע מסווג	סעיף 227
66	Go	סמכות כניסה	סעיף 228
67	Go	הזדהות	סעיף 229
67	Go	תיעוד מסמכים	סעיף 230
67	Go	מסירת ידיעות ומסמכים	סעיף 231
67	Go	מדידות ודגימות	סעיף 232
67	Go	תפיסה	סעיף 233
67	Go	סייג למסירת מידע	סעיף 234
67	Go	פרק י"ד: הוראות שונות	
67	Go	אצילת סמכויות המנהל	סעיף 235
67	Go	מעבדה מוסמכת לרכב	סעיף 236
67	Go	פרסום רשימת מעבדות מוכרות	סעיף 237
67	Go	אגרות	סעיף 238
68	Go	ביצוע ותקנות	סעיף 239
68	Go	שמירת דינים	סעיף 240
68	Go	תיקון פקודת התעבורה מס' 115	סעיף 241

חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, תשע"ו-2016
נוסח מלא ומעודכן

68	Go	תיקון חוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים	סעיף 242
68	Go	תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים מס' 100	סעיף 243
69	Go	פרק ט"ו: תחילה, הוראות מעבר והוראות שעה	
69	Go	תחילה	סעיף 244
69	Go	תקנות ראשונות	סעיף 245
69	Go	פרסום החוק	סעיף 246
69	Go	שמירת תוקף	סעיף 247
69	Go	הוראות מעבר לעניין רישיונות	סעיף 248
70	Go	הוראות מעבר לעניין תעודות, אישורים, היתרים ופטורים	סעיף 249
70	Go	הוראות מעבר לעניין מינויים	סעיף 250
70	Go	הוראות מעבר לעניין שמאי רכב	סעיף 251
70	Go	הוראות מעבר לעניין ייבוא רכב	סעיף 252
71	Go	הוראות שעה לעניין ייבוא רכב	סעיף 253

חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, תשע"ו-2016*

פרק א': מטרה והגדרות

1. מטרתו של חוק זה להסדיר את השירותים בענף הרכב, לרבות בתחום הייבוא, כדי להבטיח את כל אלה: רמה מקצועית הולמת של נותני השירותים, שמירה על בטיחות הרכב, הגנה על שלום הציבור ובטיחותו, מתן שירות סדיר וזמין למקבלי השירות, קיומם של תנאים הולמים במקומות מתן השירותים, קידומה של התחרות בענף הרכב והגנת הצרכן.

מטרה

2. בחוק זה –

הגדרות

"אב-טיפוס" – דגם בסיס לייצור רכב או מוצר תעבורה;

"האגף להכשרה מקצועית" – האגף להכשרה ולפיתוח כוח אדם במשרד הכלכלה והתעשייה;

"אחריות" – מתן שירות, בלא תשלום, לאחר מכירת רכב או מוצר תעבורה, הכולל תיקון, טיפול או החלפה של הרכב או של מוצר תעבורה, כדי להבטיח את תקינותם;

"בעל עניין" – כהגדרתו בחוק החברות, התשנ"ט-1999;

"דגם רכב" – סדרת כלי רכב מתוצר מסוים שיש להם נתונים טכניים משותפים, שיצרן הרכב קבע לה שם המורכב מאותיות או מספרות ומתועד במסמכי התקינה של הרכב וברישוי הרכב;

"דרישות תקינה אירופית" – דירקטיבה או תקנה של האיחוד האירופי, כתוקפן מעת לעת;

"דרישות תקינה אמריקאית" – תקן או תקנה פדרליים של ארצות הברית, כתוקפם מעת לעת;

"הנדסאי" ו"טכנאי מוסמך" – כהגדרתם בחוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012;

"הוועדה" – ועדת הכלכלה של הכנסת;

* פורסם ס"ח תשע"ו מס' 2562 מיום 18.7.2016 עמ' 970 (ה"ח הממשלה תשע"ג מס' 769 עמ' 770).

תוקן ס"ח תשע"ח מס' 2694 מיום 22.2.2018 עמ' 194 (ה"ח הכנסת תשע"ח מס' 748 עמ' 56) – תיקון מס' 1 בסעיף 22 לחוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 82), תשע"ח-2018.

ס"ח תשע"ח מס' 2712 מיום 22.3.2018 עמ' 456 (ה"ח הממשלה תשע"ח מס' 1196 עמ' 420) – תיקון מס' 2 בסעיף 5 לחוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), תשע"ח-2018; תחילתו ביום 1.6.2018.

י"פ תשע"ח מס' 7774 מיום 24.4.2018 עמ' 7183 – הודעה תשע"ח-2018; תחילתה ביום 1.1.2018.

ס"ח תשע"ח מס' 2725 מיום 21.6.2018 עמ' 700 (ה"ח הממשלה תשע"ח מס' 1157 עמ' 2) – תיקון מס' 3; תחילתו 30 ימים מיום פרסומו.

ס"ח תשע"ט מס' 2763 מיום 12.12.2018 עמ' 77 (ה"ח הממשלה תשע"ח מס' 1248 עמ' 1226) – תיקון מס' 4; תחילתו ביום 18.10.2018.

ס"ח תשע"ט מס' 2781 מיום 10.1.2019 עמ' 254 (ה"ח הממשלה תשע"ח מס' 1221 עמ' 890) – תיקון מס' 5 בסעיף 55 לחוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 21), תשע"ט-2019.

י"פ תשע"ט מס' 8076 מיום 13.1.2019 עמ' 6184 – הודעה תשע"ט-2019; תחילתה ביום 1.1.2019.

י"פ תשע"ט מס' 8076 מיום 13.1.2019 עמ' 6184 – הודעה (מס' 2) תשע"ט-2019; תחילתה ביום 1.1.2019.

י"פ תש"ף מס' 8676 מיום 5.2.2020 עמ' 3628 – הודעה תש"ף-2020; תחילתה ביום 1.1.2020.

י"פ תש"ף מס' 8697 מיום 17.2.2020 עמ' 3908 – הודעה (מס' 2) תש"ף-2020; תחילתה ביום 1.1.2020.

ס"ח תש"ף מס' 2790 מיום 18.2.2020 עמ' 14 (ה"ח הממשלה תש"ף מס' 1292 עמ' 4) – תיקון מס' 6; תחילתו ביום 31.12.2019.

ק"ת תשפ"א מס' 8799 מיום 1.10.2020 עמ' 80 – צו תשפ"א-2020.

י"פ תשפ"א מס' 9374 מיום 18.1.2021 עמ' 3096 – הודעה תשפ"א-2021; תחילתה ביום 1.1.2021.

י"פ תשפ"א מס' 9374 מיום 18.1.2021 עמ' 3097 – הודעה (מס' 2) תשפ"א-2021; תחילתה ביום 1.1.2021.

- "חוק הגנת הצרכן" – חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 ;
- "חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977 ;
- "חוק התקנים" – חוק התקנים, התשי"ג-1953 ;
- "ייבוא" – הבאה או גרם-הבאה של רכב או של מוצר תעבורה לישראל, בים, ביבשה, או באוויר ;
- "יבואן זעיר" – מי שעוסק בייבוא רכב ושיווקו ומייבא כלי רכב בהתאם להסכם עם אדם במדינת חוץ והוא בעל רישיון לפי סעיף 44 ;
- "יבואן ישיר" – מי שעוסק בייבוא רכב ושיווקו ומייבא כלי רכב בהתאם להסכם עם יצרן רכב במדינת חוץ והוא בעל רישיון לפי סעיף 41 ;
- "יבואן מסחרי" – כל אחד מאלה :
- (1) יבואן זעיר ;
- (2) יבואן ישיר ;
- (3) יבואן עקיף ;
- "יבואן עקיף" – מי שעוסק בייבוא רכב ושיווקו ומייבא כלי רכב בהתאם להסכם עם סוכן מורשה והוא בעל רישיון לפי סעיף 42 ;
- "ייצור", של רכב או מוצר תעבורה – לרבות התקנה, הרכבה או חידוש של רכב או של מוצר תעבורה, הרכבתו מחלקים או ממערכת חלקים, או ביצוע שינוי בטיב, באיכות או בצורה של רכב או של מוצר תעבורה, והכול במסגרת תהליך הייצור ;
- "יצרן", של מוצר תעבורה – אדם העוסק בייצור מוצרי תעבורה מחוץ לישראל, בין בעצמו ובין על ידי אחרים, ובכלל זה באריותם של טובין או מזיגתם למכל ;
- "יצרן רכב במדינת חוץ" – יצרן רכב שתכנן וייצר רכב מחוץ לישראל, בין בעצמו ובין בשיתוף עם יצרנים אחרים, או מי שיצרן כאמור הסמיכו בכתב לפעול מטעמו ולמכור רכב מתוצרתו ;
- "מהנדס" – מהנדס רשום כהגדרתו בחוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958 ;
- "מוסך" – מקום שניתנים בו שירותים של תיקון, אחזקה או בדיקה של רכב או ייעוץ בקשר לשירותים כאמור ;
- "מוסך מומחה" – כמשמעותו בסעיף 129 ;
- "מוסך נייד" – רכב המשמש למתן שירותים כאמור בסעיף 135(ב) ;
- "מוסך שירות של יבואן" – מוסך מומחה של יבואן מסחרי, או מוסך מומחה הקשור עם יבואן מסחרי בהסכם לטיפול ברכב מתוצר המיובא על ידי אותו יבואן ;
- "מוצר תעבורה" – אבזר, חלק, מערכת חלקים, מכשיר למעט מכשיר שהוא כלי עבודה המשמש מוסך או יצרן בלבד, מיתקן או חומר נוזלי, מוצק או גז המשמשים או המיועדים לשמש להרכבתו, לתחזוקתו או לפעולתו התקינה של רכב או להבטחת בטיחותו או להבטחת בטיחות המשתמש בו או לנוחיותו, וכן כל אחד מהם אם עליו להימצא ברכב על פי דין ;
- "מוצר תעבורה חליפתי" – מוצר תעבורה שאינו מוצר תעבורה מקורי ;
- "מוצר תעבורה מקורי" – מוצר תעבורה המיוצר לפי תנאים והוראות שקבע יצרן הרכב לשם ייצור הרכב ;
- "מוצר תעבורה משומש" – מוצר תעבורה שפורק מרכב שלא לשם הרכבתו מחדש באותו רכב ;
- "המחיר הכולל" – כהגדרתו בסעיף 17א לחוק הגנת הצרכן ;
- "מייבא רכב בייבוא אישי" – מי שמייבא רכב לפי סעיף 33 ;
- "המנהל" – עובד המשרד המכהן בו כסגן המנהל הכללי לתנועה ;
- "מנהל מקצועי של מוסך" – בעל רישיון לניהול מקצועי של מוסך לפי סעיף 136 ;
- "מסמך תקינה" – מסמך המעיד על עמידת רכב או מוצר תעבורה בדרישות תקינה ;

"מספר קטלוגי" – מספר זיהוי של מוצר תעבורה שקבע יצרן המוצר, יצרן רכב או מייבא מוצר תעבורה, ובלבד שמייבא מוצר התעבורה לא יקבע את אותו מספר קטלוגי שקבע היצרן כאמור;

"מעבדה מאושרת" – מעבדה המוסמכת לאשר עמידה בתקן רשמי לפי סעיף 12 לחוק התקנים;

"מעבדה מוכרת אירופית" – מעבדה לבדיקת רכב או חלקיו שהוסמכה ואושרה לפי דירקטיבה של הקהילה האירופית 2007/46/EC, על עדכונה;

"מעבדה מוכרת אמריקאית" – מעבדה לבדיקת רכב או חלקיו שהוסמכה ואושרה על ידי מינהל הבטיחות האמריקאי (NHTSA);

"מעבדה מוסמכת לרכב" – מעבדה לבדיקת רכב או מוצרי תעבורה שאישר המנהל לפי סעיף 236;

"מפעל ייצור" – מקום שמיוצר בו רכב או מוצר תעבורה;

"מקצוע בענף הרכב" – כל אחד מאלה:

(1) ניהול מקצועי של מוסך;

(2) שמאות רכב;

(3) תיווך בייבוא אישי;

"משווק רכב" – יבואן מסחרי או בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו המוכר רכב, לרבות אחר מטעמו;

"המשרד" – משרד התחבורה והבטיחות בדרכים;

"מתווך בייבוא אישי" – בעל רישיון לפי סעיף 68 לתיווך בייבוא אישי;

"סוג רכב" – סוג הרכב לפי פקודת התעבורה כמפורט להלן, ובכלל זה הסיווגים הראשיים וסיווגי המשנה לפי הפקודה האמורה:

(1) "רכב נוסעים" – רכב מסוג M;

(2) "רכב מסחרי" – רכב מסוג N;

(3) "גרור או נתמך" – רכב מסוג O;

(4) "אופנוע" – רכב מסוג L;

(5) "טרקטור" ו"מכונה ניידת" – רכב מסוג T;

"סוחר ברכב מיבואן" – בעל רישיון לפי סעיף 89 לרכישת רכב מיבואן ישיר או מיבואן עקיף ומכירתו דרך עיסוק לפי אותו סעיף;

"סוחר ברכב שאינו רכב מיבואן" – בעל רישיון לפי סעיף 92 לרכישת רכב שאינו רכב מיבואן ומכירתו דרך עיסוק לפי אותו סעיף;

"סוכן מורשה" – סוכן ראשי או סוכן משני;

"סוכן משני" – אדם הקשור בהסכם עם סוכן ראשי, לעניין תוצר רכב שמייבא יבואן ישיר, שלפיו אותו אדם מוסמך לפעול מטעמו של הסוכן הראשי ולמכור רכב מתוצרת יצרן הרכב שעמו התקשר הסוכן הראשי בהסכם למכירת רכב; הסכם כאמור יהיה בכתב או בדרך אחרת שקבע השר ובתנאים שקבע לעניין זה לפי סעיף 42(ג)(2), ולתקופה שלא תפחת משנה;

"סוכן ראשי" – אדם הקשור בהסכם בכתב עם יצרן הרכב במדינת חוץ לתקופות המפורטות להלן, שלפיו הוא מורשה למכור רכב מתוצרתו של יצרן הרכב והתקיימו בו תנאים שקבע השר לפי סעיף 42(ג)(1):

(1) לעניין תוצר רכב המיובא על ידי יבואן ישיר – לתקופה שלא תפחת משנה או מתקופה קצרה יותר שקבע השר לפי סעיף 42(ג)(1);

(2) לעניין תוצר רכב שאינו מיובא על ידי יבואן ישיר – לתקופה שלא תפחת משנתיים או מתקופה קצרה יותר שקבע השר לפי סעיף 42(ג)(1);

"סוחר במוצרי תעבורה" – רכישת מוצרי תעבורה, מכירתם, שיווקם, הספקתם או הצגתם למכירה, והכול כדרך עיסוק;

"עוסק" ו"עוסק מורשה" – כהגדרתם בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975;
"עניין אישי" – לרבות עניין אישי של קרובו או של גוף שהוא או קרובו הם בעלי שליטה
בו;

"עקרון עסק חי" – כמשמעותו בגילוי דעת שפרסמה לשכת רואי החשבון בישראל;
"פקודת הייבוא והייצוא" – פקודת הייבוא והייצוא [נוסח חדש], התשל"ט-1979;
"צמיג" – חישוק עשוי גומי שהוא חלק מגלגל של רכב מנועי או של רכב שהוא מסוג גרור
או נתמך;

"קרוב" – בן זוג, הורה, הורה הורה, אח או אחות, צאצא, צאצא של בן זוג ובני זוגם של
כל אחד מאלה או אדם אחר הסמוך על שולחנו של האדם, וכן שותף, מעביד או עובד של האדם;
"רישיון" – רישיון למתן שירות רכב או רישיון לעיסוק במקצוע בענף הרכב שניתנו לפי
חוק זה;

"רישיון ייבוא" – רישיון ייבוא, אישור ייבוא או עמידה בתנאים, בהתאם להוראות לפי
פקודת הייבוא והייצוא;

"רישיון להפעלת מוסך" – כמשמעותו בסעיף 127;

"רישיון להפעלת מוסך נייד" – כמשמעותו בסעיף 135;

"רישיון יבואן מסחרי" – כמשמעותו בסימן ב' לפרק ד';

"רישיון לייצור מוצרי תעבורה" – כמשמעותו בסימן ב' לפרק ז';

"רישיון לייצור רכב ושיווקו" – כמשמעותו בסימן א' לפרק ג';

"רישיון לסחר במוצרי תעבורה" – כמשמעותו בסימן ד' לפרק ז';

"רישיון רכב" – כמשמעותו בסעיף 2 לפקודת התעבורה;

"רכב", "רכב מנועי" ו"רשות הרישוי" – כהגדרתם בפקודת התעבורה;

"רכב חדש" – רכב שטרם נרשם לראשונה לתנועה בדרכים בישראל או במדינת חוץ;

"רכב שנרשם במדינת חוץ" – רכב שנרשם לראשונה לתנועה בדרכים במדינת חוץ וטרם
חלפו 90 ימים ממועד הרישום האמור ועד מועד השטת הרכב לישראל הרשום בשטר המטען;

(תיקון מס' 3)
תשע"ח-2018

"רשות מוסמכת לייבוא" – מי שהשר הסמיך לשמש רשות מוסמכת לפי פקודת הייבוא
והייצוא;

"שומת רכב" – חוות דעת הכוללת לפחות אחד מהמפורטים להלן, וכן הערכת שווי הרכב,
אם נדרשת, הנלווית לאחד מאלה, ופרטים נוספים אם נקבעו לפי סעיף 153;

(1) פירוט התיקון הנדרש ברכב שנגרם לו נזק כדי להחזיר את מצב הרכב לקדמותו,
שלא במסגרת הצעה לקבלת שירות במוסך;

(2) הערכת עלות התיקון כאמור בפסקה (1), שלא במסגרת הצעה לקבלת שירות
במוסך;

(3) הערכת השינוי בערכו של הרכב עקב נזק שנגרם לו, ואם לא ניתן לתקנו –
קביעה כי הרכב הוא רכב באבדן גמור לפי פקודת התעבורה;

"שיווק רכב" – מכירה של רכב, הספקתו, הצגתו למכירה, לרבות מכירתו או הצגתו
למכירה באמצעות אחר מטעמו של מי שעוסק בפעולות האמורות;

"שירות רכב" – כל אחד מאלה:

(1) ייצור רכב בישראל ושיווקו;

(2) ייבוא רכב ושיווקו;

(3) סחר ברכב מיבואן כהגדרתו בסעיף 88;

(4) ייצור מוצרי תעבורה בישראל;

(5) סחר במוצרי תעבורה;

(6) הפעלת מוסך או מוסך נייד;

- (7) סחר ברכב שאינו רכב מיבואן כהגדרתו בסעיף 88 ;
"שליטה" – כהגדרתה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ;
"שמאות רכב" – הערכת הנזק שנגרם לרכב באמצעות שומת רכב ;
"שמאי רכב" – בעל רישיון לעיסוק בשמאות רכב לפי פרק ט' ;
"תוצר" – כל רכב שמייצר יצרן רכב בשם משותף שקבע, המתועד במסמכי התקינה של הרכב וברישיון הרכב ;
"תיאור" – תיאור בכתב, בעל פה, בציור או בדרך אחרת הנהוגה במסחר, שיש בו הודעה, במישרין או בעקיפין, בדבר אחד הפרטים שלהלן :
(1) לעניין רכב או מוצר תעבורה –
(א) כמות, משקל ומידות ;
(ב) ארץ הייצור ושם היצרן ;
(ג) הסמל המסחרי של היצרן ;
(ד) חומרים או מרכיבים ;
(ה) איכות ועמידות ;
(ו) פגמים בו ;
(ז) מטרת השימוש בו ;
(ח) התאמה של מוצר תעבורה לרכב ;
(ט) בדיקות ותוצאות ;
(י) אחריות לתקינות ותקופת האחריות ;
(יא) שירותי התיקונים והתחזוקה שיינתנו לרכב או למוצר התעבורה ואחריות למתן שירותים אלה, מחירם והתקופה שבה יינתנו ;
(יב) מחיר, לרבות הנחות מהמחיר ;
(יג) פרטים על תשלומים בעד הרכב ותנאי אשראי ;
(יד) מועד ייצור ;
(טו) מספר קטלוגי ;
(טז) מועד רישומו לראשונה של רכב לתנועה במדינת חוץ ;
(2) לעניין שירות –
(א) תוכן השירות והיקפו ;
(ב) טיב השירות, רמתו ותכליתו ;
(ג) דרך מתן השירות, משכו ותנאיו ;
(ד) אחריות לתקינות החלקים או מערכות החלקים שטופלו, תקופת האחריות על הפעולות שבוצעו, תנאי האחריות ושינויים שיחולו בהם בתקופת האחריות ;
(ה) מחיר, לרבות הנחות מהמחיר ;
"תיווך בייבוא אישי" – ייעוץ, הדרכה או איתור רכב, בתמורה בכסף או בשווה כסף, לשם התקשרות של צדדים בעסקה לרכישת רכב במדינת חוץ וייבואו לפי סעיף 33 ;
"תכנית ייצור" – תכנית הכוללת פרטים לגבי אופן ייצור הרכב, חלק מרכב או מוצר תעבורה בפס הייצור ונתונים בנוגע למוצר המוגמר, ובהם, בין השאר, תיאור ונתונים טכניים בקשר לרכב או למוצר התעבורה, פרטים הנוגעים לעיבוד של חומרים ולייצור של רכיבים, תהליך הייצור וההרכבה ומספר השלדה ;
"תעודת גמר" – תעודה שניתנה על ידי משרד הכלכלה והתעשייה המעידה כי מקבל התעודה עמד בהצלחה בכל דרישות הקורס המקצועי ;
"תעודת מקצוע" – כמשמעותה בסעיף 46 לחוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959 ;
"תקלת בטיחות סדרתית" – תקלה סדרתית ברכב הקשורה לפעולת הרכב, שלדעת יצרן

הרכב עלולה לגרום סיכון בטיחותי למשתמשים בו או לכלל הציבור ולפיקח הודיע עליה היצרן, למעט יצרן שהוא בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו;
"תקן ישראלי" ו"תקן רשמי" – כמשמעותם בחוק התקנים;
"השר" – שר התחבורה והבטיחות בדרכים.

פרק ב': רישוי מתן שירותי רכב ורישוי מקצועות בענף הרכב

סימן א': הוראות לעניין רישיונות

3. (א) לא ייתן אדם שירות רכב אלא אם כן קיבל רישיון מאת המנהל למתן אותו שירות ובהתאם לתנאי הרישיון ולהוראות לפי חוק זה.

מתן שירות רכב וחובת רישיון

(ב) המנהל רשאי לקבוע ברישיון למתן שירות רכב תנאים והגבלות שיחולו על בעל הרישיון, ובכלל זה –

- (1) סוגי השירותים שבעל הרישיון מורשה לתת;
- (2) סוגי כלי הרכב שלהם מורשה בעל הרישיון לתת שירות;
- (3) מיתקנים וציוד הנדרשים לשם מתן השירות;
- (4) הבטחת איכות ובקרה;
- (5) חובת תיעוד ושמירת התיעוד;
- (6) המקום שבו יינתן השירות;
- (7) תנאים והגבלות שמטרתם להבטיח את רמת השירות ושמירה על הבטיחות;
- (8) הוראות לשמירה על הסביבה בהתאם להוראות כל דין.

4. (א) לא יעסוק אדם במקצוע בענף הרכב אלא אם כן קיבל רישיון מאת המנהל לעסוק באותו מקצוע ובהתאם לתנאי הרישיון ולהוראות לפי חוק זה.

עיסוק במקצוע בענף הרכב וחובת רישיון

(ב) המנהל רשאי לקבוע ברישיון לעיסוק במקצוע בענף הרכב תנאים והגבלות שיחולו על בעל הרישיון, ובכלל זה –

- (1) סוגי כלי הרכב שלהם מורשה בעל הרישיון לתת שירות;
- (2) חובת תיעוד ושמירת התיעוד;
- (3) תנאים והגבלות שמטרתם להבטיח את רמת השירות ואיכותו ושמירה על הבטיחות.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), מתמחה בשמאות רכב רשאי בתקופת התמחותו לבצע פעולות מקצועיות בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 152.

5. (א) המבקש רישיון לפי חוק זה או המבקש לחדשו (בחוק זה – המבקש), יגיש בקשה בכתב למנהל.

הגשת בקשה לרישיון

(ב) המבקש יצרף לבקשתו מסמכים המעידים על קיום התנאים למתן הרישיון.

(ג) המנהל רשאי לדרוש מהמבקש כל מידע או מסמך הדרושים לו לשם החלטה בבקשה.

6. (א) המנהל ייתן רישיון למבקש שמתקיימים בו התנאים לקבלת אותו רישיון.
(ב) המנהל יפרסם באתר האינטרנט של המשרד רשימה של שמות בעלי הרישיונות התקפים, ויציין בה את סוג הרישיון ומספרו, בלבד; רשימה כאמור תעודכן מעת לעת.

מתן רישיון ופרסום בעלי הרישיונות

7. (א) תקופת תוקפם של רישיונות לפי חוק זה תהיה שש שנים, ולעניין רישיון יבואן זעיר – שנתיים; ואולם תקופת תוקפם של רישיונות ואישורים כמפורט להלן תהיה עד ל-31 בדצמבר של השנה שבה ניתנו:

תקופת רישיון או אישור

(1) אישור לייצור דגם רכב לפי סימן ב' לפרק ג' ואישור לייצור דגם מוצר תעבורה לפי סימן ב' לפרק ז';

(2) רישיון יבוא רכב לפי סעיף 31 ורישיון יבוא רכב מסוג מכונה ניידת לפי סעיף 37.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), תקופת תוקפו של רישיון או אישור כאמור בסעיף קטן לא תעלה על תקופת תוקפם של מסמכים שהם תנאי לנתינתו לפי חוק זה; הוארך תוקפם של אותם מסמכים לפני תום תקופת הרישיון או האישור, יגיש בעל הרישיון או בעל האישור למנהל את המסמכים המעודכנים; אישר המנהל, להנחת דעתו, את המסמכים המעודכנים, יאריך את תקופת הרישיון או האישור בהתאם, עד לתום תוקפם של המסמכים או עד לתום תקופת הרישיון או האישור לפי סעיף זה, לפי התקופה הקצרה.

(ג) השר, באישור הוועדה, רשאי לשנות את תקופת תוקפו של רישיון או אישור כאמור בסעיף זה, וכן רשאי הוא לקבוע באותה דרך טעמים מיוחדים שבהתקיימם רשאי המנהל לתת רישיון או אישור לתקופה הקצרה מזו שנקבעה לגבי אותו סוג רישיון או אישור.

8. המנהל רשאי לסרב לתת או לחדש רישיון למבקש אף אם התקיימו לגבי המבקש התנאים לקבלת הרישיון, אם המבקש הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לעסוק במתן שירות רכב או במקצוע בענף הרכב שלגביו ביקש את הרישיון, או אם הוגש נגדו כתב אישום בעבירה פלילית כאמור וטרם ניתן פסק דין סופי בעניינו, ובלבד שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו.

סירוב לתת או לחדש רישיון

9. השר, באישור הוועדה, רשאי לקבוע תנאים שבהתקיימם רשאי המנהל, בהחלטה מנומקת בכתב, לתת פטור מהתנאים לקבלת הרישיון המבוקש, כולם או חלקם, למבקש שבידו רישיון אחר לפי חוק זה או כדי לקיים התחייבות בין-לאומית שהמדינה צד לה, ובלבד שלא יהיה בכך כדי לפגוע בבטיחות או בתחרות; סמכות המנהל לפי סעיף זה אינה ניתנת לאצילה.

פטור מתנאים לקבלת רישיון

10. (א) המנהל רשאי לבטל רישיון, להתלותו עד לקיום תנאים שיוורה עליהם, להגבילו או לסרב לחדשו, לאחר שנתן לבעל הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו, אם התקיים בבעל הרישיון אחד מאלה:

ביטול רישיון, התלייתו, הגבלתו או אי-חידושו

- (1) הרישיון ניתן לו על יסוד מידע כוזב או מטעה;
- (2) הוא חדל לעסוק בעיסוק נושא הרישיון;
- (3) הוא אינו מקיים את התנאים לקבלת הרישיון, כולם או חלקם;
- (4) הוא הפר תנאי מהותי מתנאי הרישיון;
- (5) הוא הפר חובה או איסור שהוטלו עליו כבעל רישיון לפי חוק זה;
- (6) ניתן לגביו צו פירוק, צו פירוק זמני, צו כינוס, צו כינוס נכסים או צו הקפאת הליכים לפי כל דין;
- (7) הוא הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לעסוק במתן שירות רכב או במקצוע בענף הרכב שלגביו ניתן לו הרישיון, או שהוגש נגדו כתב אישום בעבירה פלילית כאמור וטרם ניתן פסק דין סופי בעניינו;

(8) (א) הממונה על התחרות קבע כי הוא צד להסדר כובל או כי הוא בעל מונופולין שניצל לרעה את מעמדו בשוק, לפי סעיף 43(א)(1) או (5) לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988, או הטיל עליו עיצום כספי לפי סעיף 50(א)(1), (2) סיפה לעניין הפרת תנאי, (3), (4), (5) או (6) לחוק האמור, והכול אם התקיימו הוראות פסקת משנה (ב);

(תיקון מס' 5)
תשע"ט-2019

(ב) המנהל יפעיל את סמכותו לפי פסקה זו לאחר ששקל את נסיבותיה וחומרתה של ההתנהגות שבשלה הפעיל הממונה על התחרות את סמכותו לפי פסקת משנה (א) וכן את קיומם של הליכים נוספים לפי חוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988, בעניין הקביעה או הטלת העיצום הכספי; ואולם המנהל לא יעשה שימוש בסמכותו לפי פסקה זו, אם נוכח כי בעל הרישיון או מבקש הרישיון חדל מההתנהגות האמורה;

(9) לעניין ניהול מקצועי של מוסך ותיווך בייבוא אישי –

(א) הוא לא מילא אחר הוראות המנהל לעניין השתלמות מקצועית לפי סעיף 14;

(ב) התקיימו בו נסיבות המנויות ברשימה לפי סעיף 13(ב)(1) המעידות על

חשש לניגוד עניינים;

(ג) הפר את כללי האתיקה המקצועית שנקבעו לפי סעיף 13(ב)(2).

(ב) התקיימה בבעל רישיון עילה מהעילות המנויות בסעיף קטן (א)(3), (4) או (5), וההפרה ניתנת לתיקון, לא יבטל המנהל רישיון, לא יתלהו, לא יגבילו ולא יסרב לחדשו בשל אותן עילות אלא לאחר שהמציא לבעל הרישיון התראה שבה יציין את ההפרה ויורה לו לתקנה בתוך 21 ימים ממועד המצאת ההתראה; לא תיקן בעל הרישיון את ההפרה להנחת דעתו של המנהל, רשאי המנהל להפעיל את סמכותו לפי סעיף זה כלפי בעל הרישיון.

(ג) היה למנהל יסוד סביר להניח כי מתקיימת בבעל הרישיון עילה מהעילות המנויות בסעיף קטן (א), ושוכנע כי יש צורך דחוף להתלות את רישיונו לשם הגנה מיידית על שלום הציבור, רשאי הוא להתלות את הרישיון, לאלתר, ובלבד שייתן לבעל הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו בהקדם האפשרי לאחר ההתלה, ולא יאוחר מתום 30 ימים ממועד ההתלה; התלה כאמור תהיה לתקופה המזערית הנדרשת.

(ד) לעניין שמאי רכב, המנהל לא יפעיל את סמכותו לפי סעיף זה, למעט הסמכות לפי סעיף קטן (ג), בשל עילה מהעילות המנויות בסעיף קטן (א)(4), (5) או (7).
(ה) סמכות המנהל לבטל רישיון לפי סעיף זה אינה ניתנת לאצילה.

11. מי שרישיונו לעיסוק במקצוע בענף הרכב בוטל לפי הוראות סעיף 10, לא יגיש בקשה לרישיון חדש לעיסוק באותו מקצוע, אלא בחלוף שלוש שנים ממועד הביטול.

בקשה לרישיון
לעיסוק במקצוע בענף
הרכב לאחר ביטולו

סימן ב': חובות בעל רישיון – הוראות כלליות

12. לא יעביר בעל רישיון לאחר את רישיונו אלא באישור המנהל בהחלטה מנומקת בכתב ובהתאם לתנאים שיוורה המנהל.

איסור העברת רישיון

13. (א) בעל רישיון לעיסוק במקצוע בענף הרכב לא יעסוק במקצועו –

ניגוד עניינים וכללי
אתיקה מקצועית

(1) באופן שיש בו חשש לניגוד עניינים בין עניין שלו לבין עניין של לקוחו, לרבות ניגוד עניינים בין עיסוקו במקצוע בענף הרכב לעיסוק אחר שלו, בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף קטן (ב)(1);

(2) בניגוד לכללי אתיקה מקצועית שנקבעו לפי סעיף קטן (ב)(2).

(ב) (1) השר, באישור הוועדה, יקבע רשימה של נסיבות שיש בהן כדי להעיד על חשש לניגוד עניינים של בעל רישיון לעיסוק במקצוע בענף הרכב, לרבות עיסוקים המעוררים חשש לניגוד עניינים כאמור;

(2) השר, באישור הוועדה, יקבע כללי אתיקה מקצועית לעניין התנהגותו של בעל רישיון לעיסוק במקצוע בענף הרכב;

(3) תקנות לפי סעיף קטן זה לעניין שמאי רכב יותקנו לאחר התייעצות עם המועצה המייעצת לעניין שמאי רכב שמונתה לפי סימן ב' לפרק ט', ולעניין מנהלים מקצועיים של מוסכים – לאחר התייעצות עם המועצה המייעצת לעניין מנהלים מקצועיים של המוסכים שמונתה לפי סימן ג' לפרק ח';

(4) תקנות לפי סעיף קטן זה יפורסמו גם באתר האינטרנט של המשרד.

14. (א) המנהל רשאי להורות לבעל רישיון לעיסוק במקצוע בענף הרכב לעבור השתלמות מקצועית כפי שיוורה לו, בשל התפתחות טכנולוגית או שינוי בתקינה או בחקיקה המצדיקים זאת, ובכלל זה לדרוש חובת בחינה כתנאי לעמידה בחובה לעבור השתלמות כאמור.

השתלמות מקצועית
והדרכה תקופתית

(ב) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין הדרכה תקופתית לבעל רישיון למתן שירות רכב ולמועסקים על ידו או מטעמו, ובכלל זה לעניין חובת עמידה בבחינה כתנאי לסיום ההדרכה, וכן לעניין מועדי ההדרכה והיקפה לפי סוג שירות הרכב הניתן על ידי בעל הרישיון.

15. בעל רישיון יודיע למנהל על כל שינוי שחל לגביו, הנוגע לתנאים לקבלת הרישיון או לעילות לסירוב לתת רישיון, בתוך 15 ימים מהיום שבו חל השינוי.

הודעה על שינוי שחל
לגבי בעל רישיון

16. בעל רישיון ימסור למנהל, לפי דרישתו ולשם ביצוע ההוראות לפי חוק זה, דיווח על מתן שירות, לרבות פרטים על רכב או מוצר תעבורה, ובכלל זה פרטים לעניין כמות, איכות, התאמה

דיווח ומסירת פרטים
למנהל

לדרישות תקינה, דרכי הייבוא, הסחר והשיווק של רכב או של מוצר התעבורה, וכל פרט אחר הדרוש לשם ביצוע ההוראות לפי חוק זה; המנהל, עובד המשרד או מי מטעמו, שהגיע לידיו מידע שנמסר לפי סעיף זה לא יגלה מידע כאמור ולא יעשה בו שימוש, אלא לשם ביצוע ההוראות לפי חוק זה או לפי צו בית משפט.

17. (א) בעל רישיון למתן שירות רכב לא יסרב לתת שירות ללקוח המבקש לקבלו בתנאים דומים לתנאים שבהם הוא מספק את השירות ללקוח דומה, אלא אם כן הראה כי קיימים טעמים המצדיקים את אי-מתן השירות בתנאים דומים (בסעיף זה – סירוב בלתי סביר), והכול בהתאם להוראות לפי סעיף קטן (ב).

סירוב לתת שירות

(ב) השר, באישור הוועדה, יקבע נסיבות ותנאים שייחשבו סירוב בלתי סביר, טעמים המצדיקים אי-מתן שירות, ותנאים שייחשבו דומים לעניין סעיף זה.

18. בעל רישיון יחזיק את רישיונו במקום עסקו, ויציגו ללקוח, למנהל, לפקח או למפקח המוסמכים לפי דין לדרוש את הצגתו, או לשוטר, לפי דרישתם; היה מקום העסק מקום שניתן בו שירות לציבור, יוצג הרישיון במקום נראה לעין.

הצגת רישיון

19. בלי לגרוע מהוראות כל דין, בעל רישיון לא ימכור רכב או מוצר תעבורה, לא יעביר את הבעלות או את החזקה בהם ולא ייתן שירות ללקוח, אלא אם כן כלל בחשבונית שעליו למסור ללקוח לפי כל דין פרטים כפי שקבע השר.

חשבונית ללקוח

פרק ג': ייצור רכב

סימן א': רישיון לייצור רכב ושיווק

20. מי שמתקיימים בו כל אלה זכאי לקבל רישיון לייצור רכב ושיווק:

רישיון לייצור רכב ושיווק

(1) הוא עוסק מורשה, תושב ישראל או תאגיד רשום כדין בישראל שאחד מבעלי העניין בו לפחות ומנהלו הכללי הם תושבי ישראל;

(2) לרשותו מקום, מבנה וציוד או סוגי ציוד המתאימים לייצור רכב ואחסונו, והכול כפי שקבע השר;

(3) לרשותו מהנדס או הנדסאי שהוא בעל ניסיון בתחום הרכב המתאים לייצור רכב, והכול כפי שקבע השר, ומשתייך למדור לפי סעיף 8 לחוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958, שקבע השר לאחר התייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה¹; השר רשאי לקבוע דרישות ניסיון שונות לעניין מהנדס והנדסאי כאמור;

(4) הוא הציג למנהל הסדרי פיקוח פנימיים וחיצוניים הולמים על עבודת הייצור המתבצעת במפעל הייצור, בין השאר כדי להבטיח את התאמת הייצור הסדרתי של רכב לאב-טיפוס של דגם הרכב, והכול כפי שקבע השר;

(5) לרשותו מערך לשיווק מוצרי תעבורה;

(6) הוא המציא למנהל כתב התחייבות –

(א) לספק מוצרי תעבורה לרכב שייצר במשך שבע שנים לפחות מיום מכירתו לראשונה ללקוח, וכן שירותי תחזוקה לרכב, בהתאם להוראות לפי סעיף 27;

(ב) לתת אחריות לרכב שהוא מייצר, בהתאם להוראות לפי סעיף 28;

(7) הוא ביטח את תוצרי מפעל הייצור, כפי שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר האוצר;

(8) הוא המציא למנהל אישור מרואה חשבון המעיד כי יש ברשותו הון עצמי כפי שקבע השר, וכי הוא עומד בעקרון עסק חי.

סימן ב': אישור לייצור דגם רכב

21. (א) לא ייצר אדם דגם רכב ולא ישווק דגם רכב שייצר, אלא אם כן קיבל אישור לייצור דגם הרכב לפי הוראות סימן זה, ובהתאם לתנאי האישור ולהוראות לפי חוק זה.

אישור לייצור דגם רכב

¹ סמכויותיו הועברו לשר העבודה והרווחה והשירותים החברתיים: "פ תשע"ח מס' 7602 מיום 18.10.2017 עמ' 506.

(ב) מי שמתקיימים בו כל אלה זכאי לקבל אישור לייצור דגם רכב:

- (1) הוא בעל רישיון לייצור רכב ושיווק;
 - (2) המנהל אישר את התכנית לייצור דגם הרכב במפעל ייצור וכן את האב-טיפוס שיוצר על פי תכנית הייצור כאמור;
 - (3) הוא הוכיח למנהל כי האב-טיפוס של דגם הרכב שהוא מבקש לייצר או שינוי מבנה שבכוונתו לבצע ברכב עומדים בדרישות תקינה ובדרישות שקבע השר, ובכלל זה בדרישות לעניין איכות ובטיחות, והציג למנהל אישור ממעבדה מוסמכת לרכב לשם הוכחת עמידתו של הרכב בדרישות כאמור, אלא אם כן המנהל פטר אותו מהחובה להציג אישור ממעבדה כאמור לאחר ששוכנע כי בידי מידע מספיק בדבר עמידת הרכב באותן דרישות;
 - (4) הוא הוכיח למנהל כי ביכולתו לתת שירותי תחזוקה לדגם הרכב בהתאם לדרישות שקבע השר;
 - (5) לעניין ייצור של דגם רכב המיוצר גם במדינת חוץ – הוא התקשר בחוזה לייצור הרכב עם יצרן הרכב במדינת חוץ.
- (ג) המנהל יציין ברישיון הייצור את דגם הרכב שבעל הרישיון רשאי לייצר במפעל הייצור.

סימן ג': חובות בעל רישיון לייצור רכב ושיווק

22. בעל רישיון לייצור רכב ושיווק יחזיק במפעל הייצור ציוד או סוגי ציוד, ומיתקנים מתאימים הנדרשים לתהליך הייצור, ויפעל לפי הסדרי פיקוח פנימיים וחיצוניים ובקרת איכות, והכול כפי שקבע השר.

ציוד, מיתקנים,
הסדרי פיקוח ובקרת
איכות

23. (א) גילה בעל רישיון לייצור רכב ושיווק תקלת בטיחות סדרתית ברכב או במוצר תעבורה שהתקין ברכב שייצר כחלק מתהליך הייצור –

תקלת בטיחות
סדרתית – חובות
בעל רישיון לייצור
רכב ושיווק

- (1) יודיע למנהל בכתב על תקלת הבטיחות הסדרתית;
- (2) יפרסם הודעה לציבור על תקלת הבטיחות הסדרתית בדרך ובמועד שקבע השר, באישור הוועדה;
- (3) יודיע בכתב על תקלת הבטיחות הסדרתית לכל בעלי כלי הרכב הרשומים בישראל שהתקלה נוגעת אליהם ויזמין אותן למוסכי השירות המורשים על ידו לשם טיפול בתקלה, ויטפל בתקלה, ואם לא ניתן לתקנה – לשם החלפת הרכב או מוצר התעבורה, והכול בלא תשלום.

(ב) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין תקלת בטיחות סדרתית ברכב שייצר בעל רישיון לייצור רכב ושיווק, ובכלל זה הוראות לעניין יישום חובות בעל הרישיון לפי סעיף קטן (א)(1) ו-(3) ולעניין הודעות שימסור למוסכים בנוגע לטיפול בתקלה.

24. (א) בתום תהליך הייצור יסמן בעל רישיון לייצור רכב ושיווק את הרכב שהוא מייצר בפרטים אלה: מספר השלדה בהתאם להוראות לפי פקודת התעבורה, שם היצרן ודגם הרכב.
(ב) השר רשאי –

חובת סימון רכב

- (1) לשנות, באישור הוועדה, את הפרטים שחובה לסמנם לפי סעיף קטן (א);
- (2) לקבוע הוראות נוספות לעניין סימון כאמור בסעיף זה.

25. (א) בעל רישיון לייצור רכב ושיווק לא ייצר דגם רכב ולא ישווקו, אלא אם כן הרכב יוצר לפי תכנית ייצור שאישר המנהל והוא זהה לאב-טיפוס של הרכב שאישר המנהל.

ייצור ושיווק רכב
שלא לפי תכנית
הייצור או שאינו
זהה לאב-טיפוס

(ב) המנהל רשאי להורות לבעל רישיון לייצור רכב ושיווק להפסיק את ייצורו של דגם רכב שיוצר שלא בהתאם לתכנית הייצור או שאינו זהה לאב-טיפוס, עד למילוי תנאים שיוורה לו, ובלבד שנתן לבעל הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו.

(ג) המנהל רשאי להורות לבעל רישיון לייצור רכב ושיווק ששיווק רכב שיוצר שלא בהתאם לתכנית הייצור או שדגם הרכב אינו זהה לאב-טיפוס שנקבע בתכנית הייצור, להזמין את כל בעלי הרכב הרשומים בישראל והנוגעים בדבר למוסכי השירות המורשים על ידי בעל הרישיון,

לשם תיקון הרכב והתאמתו לתכנית הייצור; לא ניתן לתקן את הרכב כאמור – יחולו הוראות סעיף 32 לחוק הגנת הצרכן.

26. בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו לא ייצר רכב אלא במפעל ייצור שאישר המנהל, ולא ישווק רכב אלא אם כן הוא יוצר במפעל כאמור, והכול בהתאם להוראות שקבע השר לפי סעיף 20(2).

ייצור רכב במפעל ייצור

27. בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו ייתן שירותי תחזוקה לרכב שהוא מייצר וימכור מוצרי תעבורה לרכב כאמור, והכול כפי שקבע השר, באישור הוועדה.

שירותי תחזוקה ומוצרי תעבורה

28. בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו ייתן לרכב שהוא מייצר אחריות כפי שקבע השר, באישור הוועדה.

בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו – אחריות לרכב

29. בלי לגרוע מחובות הדיווח לפי חוק זה, בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו ימסור למנהל –

חובות דיווח של בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו

(1) אישור רואה חשבון המבוסס על דוחות כספיים מבוקרים, לגבי השנה שקדמה למועד הגשת האישור, המעיד כי יש בידו הון עצמי כאמור בסעיף 20(8) (בסעיף זה – הון עצמי) וכי הוא עומד בעקרון עסק חי; אישורים כאמור יימסרו למנהל מידי שנה ולא יאוחר מ-31 בדצמבר;

(2) דיווח על כל אירוע שעלול להביא, לדעת רואה חשבון, לירידה בהון העצמי של בעל הרישיון או לאי-עמידתו של בעל הרישיון בעקרון עסק חי; דיווח כאמור ימסר למנהל בהקדם האפשרי ולא יאוחר משבעה ימים מהמועד שבו נודע לבעל הרישיון על אירוע כאמור.

30. (א) השר, באישור הוועדה, רשאי לקבוע פעולות ייצור רכב, שלא יחולו לגביהן הוראות לפי סעיפים 20(3), (5), (6) ו-8(ב), 21(ב), 27 עד 29, כולן או חלקן, אם שוכנע כי בשל המאפיינים של אותן פעולות, אין צורך בקיום אותן הוראות וכי אין בכך כדי לפגוע בבטיחות או באיתנות הכלכלית של בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו; השר רשאי לקבוע בדרך האמורה תנאים חלופיים או משלימים כדי להבטיח כי תישמר רמת בטיחות או איתנות כלכלית שוות ערך לזו המושגת בקיום ההוראות האמורות.

פטור מחובות בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו

(ב) המנהל, בהחלטה מנומקת בכתב, רשאי לפטור ייצור רכב המיועד לייצוא, מקיום הוראות לפי פרק זה, כולן או חלקן, אם שוכנע כי הרכב אינו משווק בישראל ואינו מיועד לשיווק בה.

פרק ד': ייבוא רכב

סימן א': רישיון ייבוא רכב

31. (א) לא ייבא אדם רכב אלא אם כן קיבל רישיון ייבוא רכב מאת הרשות המוסמכת לייבוא, והוא אחד מאלה, ולעניין פסקאות (3) עד (10) – גם אם מתקיימים בו התנאים המפורטים באותן פסקאות, לפי העניין:

רישיון ייבוא רכב

(1) יבואן מסחרי;

(2) הוא מייבא רכב בייבוא אישי;

(3) גוף הצלה שהוקם מכוח דין הנותן שירות לציבור או ארגון עזר כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, ובלבד שהרכב ישמש את הגוף המייבא למטרות הצלה ושהמנהל אישר את הייבוא;

(4) מינהל הרכש הממשלתי, ובלבד שהרכב מיועד לשימוש במשרד ממשלתי או ביחידות סמך שלו ונועד לענות על צורך מיוחד, שדגם הרכב אינו מיובא על ידי יבואן מסחרי ושהמנהל אישר את הייבוא;

(5) מפעל בעל רישיון לייצוא ביטחוני לפי חוק הפיקוח על ייצוא ביטחוני, התשס"ז-2007, ובלבד שהרכב מיועד לשמש את המפעל המייבא לייצור ומיועד לייצור בתוך תקופה של שנתיים מיום מתן הרישיון או תקופה אחרת שאישרה הרשות המוסמכת לייבוא, בהחלטה מנומקת בכתב;

(6) יצרן רכב במדינת חוץ הרשום כתאגיד בישראל ועורך מחקר ופיתוח בכלי רכב

- בישראל, ובלבד שהרכב מיועד לשמש למטרות מחקר או פיתוח;
- (7) הוא מייבא רכב מסוגים אלה: גרור או נתמך, טרקטור, למעט טרקטור משא, וכן מכונה ניידת, למעט עגורן נייד; בפסקה זו, "עגורן נייד" – מכונת הרמה בעלת זרוע המורכבת על שלדה משולבת שכושר ההרמה שלה עולה על 150 טונות או על משקל אחר שקבע השר;
- (8) אדם המייבא רכב למטרת ניסוי הרכב ובדיקת טכנולוגיית הרכב בתחום עיסוקו או רכב המיועד לשימוש במוסד לימוד, למעט מוסד ללימוד נהיגה, ובלבד שהרכב ישמש למטרה כאמור לתקופה קצובה ומיועד לייצוא בתום התקופה, אלא אם כן יש צורך בשימוש בו במוסד הלימוד גם לאחר התקופה האמורה;
- (9) יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה, שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה, ובלבד שגורם מוסמך בכיר באותן יחידות אישר כי הרכב מיועד לשימוש מבצעי;
- (10) גורם שקבע השר, באישור הוועדה, לאחר ששוכנע שקיימת הצדקה לייבוא רכב על ידי אותו גורם ולא באמצעות גורם המנוי בפסקאות (1) עד (9).
- (ב) לא ייבא אדם רכב אם חדל להתקיים תנאי מהתנאים לקבלת רישיון ייבוא רכב או בניגוד לתנאי הרישיון.
- (ג) על אף האמור בסעיף 7, הרשות המוסמכת לייבוא רשאית, בהחלטה מנומקת בכתב, לתת רישיון לפי סעיף זה לתקופה קצרה יותר מתקופת הרישיון לפי אותו סעיף, אם שוכנעה כי קיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, כדי למנוע פגיעה בבטיחות.
32. יבואן מסחרי זכאי לקבל רישיון ייבוא רכב, אם מתקיימים ברכב כל אלה:
- (1) דגם הרכב עומד בהוראות כל דין לעניין רישום רכב, ובכלל זה בהוראות לעניין בטיחות הרכב והגנה על הסביבה, לרבות הוראות לפי פקודת התעבורה;
- (2) דגם הרכב כשיר לרישום במדינה ממדינות האיחוד האירופי, בארצות הברית או בקנדה, למעט סוגי כלי רכב שאינם חייבים ברישום לפי הדין החל באותן מדינות, וכן הרכב לא ניזוק באופן שהיה מונע את האפשרות לרשום אותו באחת מהמדינות האמורות;
- (3) דגם הרכב מונע במקור אנרגיה שאושר לשימוש בישראל לפי כל דין;
- (4) דגם הרכב מתאים לשימוש בתנאי האקלים בישראל;
- (5) לעניין יבואן ישיר – אם מתקיימים כל אלה:
- (א) הרכב תוכנן או יוצר בידי היצרן שעמו הוא התקשר בהסכם לפי סעיף 41(א)(2);
- (ב) הרכב הוא רכב חדש, ולעניין רכב כאמור שהוא רכב נוסעים מסוג M1, רכב מסחרי מסוג N1 או אופנוע – מספר הקילומטרים של כלל נסיעות הרכב אינו עולה על 150;
- (6) לעניין יבואן עקיף – אם מתקיימים כל אלה:
- (א) הרכב תוכנן או יוצר בידי היצרן הקשור בהסכם עם הסוכן המורשה שעמו הוא התקשר בהסכם לפי סעיף 42(א)(2);
- (ב) הרכב נרכש מסוכן מורשה שעמו התקשר בהסכם, או נרכש מגורם אחר והסוכן המורשה התחייב לקיים לגביו את כל חובות הסוכן המורשה לפי חוק זה, והוא אחד מאלה:
- (1) רכב חדש, ולעניין רכב כאמור שהוא רכב נוסעים מסוג M1, רכב מסחרי מסוג N1 או אופנוע – מספר הקילומטרים של כלל נסיעות הרכב אינו עולה על 150;
- (2) רכב שנרשם במדינת חוץ, ולעניין רכב כאמור שהוא רכב נוסעים מסוג M1, רכב מסחרי מסוג N1 או אופנוע – מספר הקילומטרים של כלל נסיעות הרכב אינו עולה על 150;
- (ג) אם לרכב אין אחריות בתוקף, יש בידי היבואן האמצעים הדרושים לתיקונו;
- (ד) יש בידי היבואן מסמכים לגבי הרכב כאמור בסעיף 57;

יבואן מסחרי –
תנאים למתן רישיון
ייבוא רכב

(תיקון מס' 3)
תשע"ח-2018

(תיקון מס' 3)
תשע"ח-2018

(תיקון מס' 3)
תשע"ח-2018

(7) לעניין יבואן זעיר – אם מתקיימים כל אלה:

(א) הרכב הוא מסוג רכב נוסעים, רכב מסחרי, גרור או נתמך, אופנוע או מכונה ניידת;

(ב) הרכב הוא רכב חדש או רכב שנרשם במדינת חוץ, ולעניין רכב כאמור שהוא רכב נוסעים מסוג M1, רכב מסחרי מסוג N1 או אופנוע – מספר הקילומטרים של כלל נסיעות הרכב אינו עולה על 150;

(ג) הרכב הוא אחד מאלה:

(1) הוא מתוצר שמיובא על ידי יבואן ישיר, ואולם לעניין רכב מסוג רכב נוסעים או רכב מסחרי, שמשקלו הכולל עולה על 3.5 טון – ובלבד שהיבואן הישיר מייבא רכב מסוג כאמור, מאותו תוצר, שמשקלו הכולל עולה על 3.5 טון;

(2) הוא מתוצר שאינו מיובא על ידי יבואן ישיר, לפי תנאים שקבע השר, באישור הוועדה.

33. (א) בסעיף זה, "רכב" – רכב מסוגים אלה:

(1) רכב נוסעים מסוג M1;

(2) רכב נוסעים מסוג M2 המיועד לאדם עם מוגבלות פיסית הזקוק לרכב מסוג זה בשל מוגבלותו, או רכב מהסוג האמור שהוא אוטובוס זעיר כמשמעותו לפי פקודת התעבורה;

(3) אופנוע;

(4) מכונה ניידת;

(5) רכב מסחרי מסוג N1.

(ב) המבקש לייבא רכב לשימוש אישי זכאי לקבל רישיון יבוא רכב, לרכב אחד בשנה, בהתקיים כל אלה:

(1) הרכב מיועד לשימוש האישי או המשפחתי, ואם הוא עוסק – הרכב מיועד לשימוש העסקי-עצמי;

(2) חלפה שנה לפחות מהמועד שבו ייבא המבקש רכב לשימוש אישי או עסקי-עצמי לפי סעיף זה; על אף האמור, השר רשאי לקבוע נסיבות מיוחדות שבהן יהיה ניתן לייבא יותר מרכב אחד בשנה;

(3) לא חלפו שנתיים ממועד ייצור הרכב עד מועד רישומו בישראל;

(4) הרכב כשיר לרישום במדינות האיחוד האירופי, בארצות הברית או בקנדה, ועומד בהוראות לפי פקודת התעבורה ובהוראות לעניין בטיחות הרכב והגנה על הסביבה לפי כל דין;

(5) הרכב הוא מתוצר המיובא על ידי יבואן ישיר; השר, באישור הוועדה, רשאי לקבוע תנאים שבהתקיימם ניתן לייבא רכב לפי סעיף זה, שאינו מתוצר כאמור;

(6) הרכב עומד בדרישות כאמור בסעיף 32(3) ו-4;

(7) הוא התחייב להביא את הרכב לתיקון אם תתגלה תקלת בטיחות סדרתית לאחר ייבוא הרכב ושחוררו מבית המכס וכל עוד הרכב בבעלותו;

(8) הוא מסר הצהרה –

(א) בדבר קבלת או אי-קבלה של שירות ממתווך בייבוא אישי, ואם קיבל שירות כאמור – מסר את הסכם התיווך לפי סעיף 70 ומידע לגבי הרכב לפי סעיף 72;

(ב) כי למיטב ידיעתו קיימת תשתית תחזוקה ומוצרי תעבורה לתיקון ותחזוקה של הרכב, ובלבד שלא ידרש לתקן את הרכב במוסך מסוים או במוסך של עוסק מסוים.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), לא ייבא אדם רכב לפי סעיף זה למטרת מכירתו או

(תיקון מס' 3)
תשע"ח-2018

ייבוא רכב לשימוש אישי – תנאים למתן רישיון ייבוא רכב

(תיקון מס' 3)
תשע"ח-2018

(תיקון מס' 3)
תשע"ח-2018

השכרתו כדרך עיסוק, למעט רכב שהוא מְעוֹנֵעַ; בסעיף קטן זה, "מְעוֹנֵעַ" – קרון מגורים נייד שהוא נגרר או ממונע.

(ד) השר, באישור הוועדה, רשאי לקבוע כי הוראות סעיף זה יחולו גם על ייבוא לשימוש אישי או עסקי-עצמי של רכב אספנות כמשמעותו לפי פקודת התעבורה, בשינויים או בלא שינויים כפי שיקבע, ובכלל זה רשאי הוא לקבוע תנאים אחרים למתן רישיון ייבוא לרכב לפי סעיף קטן זה.

(ה) הרשות המוסמכת לייבוא תפרסם באתר האינטרנט של המשרד הודעה מפורטת שתכלול את כל הדרישות לייבוא רכב לפי סעיף זה.

34. אדם שאינו מייבא רכב בייבוא אישי לא ישלם את התמורה בעד הרכב המיובא, ובכלל זה את תשלומי המסים החלים עליו.

35. (א) לא יעביר אדם בעלות ברכב שיובא לפי סעיף 33, אלא אם כן התקיימו כל אלה:

(1) חלפה שנה ממועד רישום הרכב בישראל; השר, באישור הוועדה, רשאי לשנות את התקופה כאמור;

(2) הוא קיבל מהקונה התחייבות בכתב להביא את הרכב לתיקון אם תתגלה תקלת בטיחות סדרתית כל עוד הרכב בבעלות הקונה.

(ב) השר רשאי לקבוע נסיבות מיוחדות שבהתקיימן יהיה ניתן להעביר בעלות ברכב שיובא לפי סעיף 33 גם אם לא התקיימו התנאים כאמור בסעיף קטן (א), כולם או חלקם, כפי שיקבע.

(ג) הרשות המוסמכת לייבוא תרשום את הגבלת העברת הבעלות ברישיון שניתן לפי סעיף 33.

36. (א) המבקש לייבא רכב והוא אחד מהמנויים בסעיף 31(א)(3) עד (7), (9) ו-10), יהיה זכאי לקבל רישיון ייבוא רכב אם התקיימו לגבי הרכב התנאים המפורטים בסעיף 33(ב)(3), (4) ו-6).

(ב) השר רשאי לקבוע תנאים נוספים למתן רישיון ייבוא רכב על ידי גורם המנוי בסעיף 31(א)(8).

(ג) השר, באישור הוועדה, רשאי לקבוע תנאים שבהתקיימם רשאית הרשות המוסמכת לייבוא, בהחלטה מנומקת בכתב, לתת פטור מהתנאים למתן רישיון ייבוא רכב לפי סעיף זה, כולם או חלקם.

37. רישיון ייבוא רכב מסוג מכונה ניידת יכול שיינתן לפי סעיף 32 או 33, ואולם לא יחולו לגביו הוראות סעיף 32(5) עד (7) או סעיף 33(ב)(3), לפי העניין, בכפוף לתנאים שקבע השר לעניין מועד ייצורו.

38. רישיון שניתן לפי סימן זה, לרבות זכות מהזכויות המוקנות בו, אינו ניתן להעברה, לשעבוד או לעיקול, אלא באישור הרשות המוסמכת לייבוא, מנימוקים מיוחדים ובכתב, ובתנאים כפי שתורה.

39. (א) הרשות המוסמכת לייבוא רשאית, בהחלטה מנומקת בכתב, לבטל רישיון שניתן לפי סימן זה, להתלותו לרבות בתנאים כפי שתורה, וכן להגבילו, אם התקיים כבעל הרישיון אחד מאלה:

- (1) הרישיון ניתן לו על יסוד מידע כוזב או מטעה;
- (2) הוא אינו מקיים את התנאים לקבלת הרישיון, כולם או חלקם;
- (3) הוא הפר תנאי מהותי מתנאי האישיון;
- (4) הוא הפר חובה או איסור שהוטלו עליו כבעל רישיון לפי חוק זה;
- (5) ניתן לגביו צו פירוק, צו פירוק זמני, צו כינוס, צו כינוס נכסים או צו הקפאת הליכים לפי כל דין;
- (6) הוא הורשע בעבירה פלילית, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין זה ראוי כי הוא יהיה מורשה לייבא רכב לישראל, או שהוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור וטרם ניתן פסק דין סופי בעניין; ואולם לעניין רישיון ייבוא רכב לפי סעיף 33,

הגבלות לעניין תשלום בעד רכב המיובא לשימוש אישי הגבלת העברת בעלות ברכב שיובא לשימוש אישי

ייבוא רכב במקרים מסוימים – תנאים למתן רישיון ייבוא רכב

רישיון ייבוא רכב מסוג מכונה ניידת

איסור העברה, שעבוד או עיקול של רישיון ייבוא רכב

ביטול רישיון ייבוא רכב, התלייתו או הגבלתו

יחולו הוראות פסקה זו רק על עבירה הנוגעת לייבוא כאמור באותו סעיף.

(ב) הרשות המוסמכת לייבוא לא תבטל, תתלה או תגביל רישיון כאמור בסעיף קטן (א), אלא לאחר שנתנה לבעל הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו לפנייה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), היה לרשות המוסמכת לייבוא יסוד סביר להניח כי מתקיימת לגבי בעל הרישיון עילה מהעילות המנויות בסעיף קטן (א), והיא שוכנעה כי יש צורך דחוף להתלות את רישיונו לשם הגנה מיידית על שלום הציבור, רשאית היא, בהחלטה מנומקת בכתב, להתלות את הרישיון, לאלתר, ובלבד שתיתן לבעל הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו בהקדם האפשרי לאחר ההתליה, ולא יאוחר מתום 30 ימים ממועד ההתליה; התליה כאמור תהיה לתקופה המזערית הנדרשת.

40. (א) הרשות המוסמכת לייבוא רשאית לסרב לתת רישיון ייבוא רכב, בהחלטה מנומקת בכתב, אף אם מתקיימים במבקש הרישיון התנאים לקבלת הרישיון לפי סימן זה, אם בשלוש השנים שקדמו להגשת הבקשה לרישיון התקיים במבקש אחד מאלה:

- (1) בוטל רישיון שניתן לו לפי סימן זה; החלטה לפי פסקה זו תתקבל בין השאר בהתחשב בעילת הביטול לפי סעיף 39 ובמשך הזמן שחלף מאז הביטול;
- (2) מבקש הרישיון לא קיבל רישיון לפי סימן זה בשל מסירת מידע כוזב בבקשה לרישיון.

(ב) הרשות המוסמכת לייבוא לא תסרב לתת רישיון לפי סעיף זה אלא לאחר שנתנה למבקש הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו.

סימן ב': רישיון יבואן מסחרי

41. (א) מי שמתקיימים בו כל אלה זכאי לקבל רישיון יבואן ישיר מאת המנהל:

- (1) הוא תאגיד רשום כדין בישראל שאחד מבעלי העניין בו לפחות ומנהלו הכללי הם תושבי ישראל;
- (2) הוא התקשר עם יצרן רכב במדינת חוץ בהסכם בכתב למכירת רכב מתוצרתו לתקופה שלא תפחת משלוש שנים, וההסכם אינו מעניק לו זכויות שיווק בלעדיות, במישרין או בעקיפין;
- (3) הוא המציא כתב התחייבות מאת יצרן הרכב במדינת חוץ –

(א) לספק מוצרי תעבורה לכל רכב מתוצרתו המיובא לישראל, לתקופה שלא תפחת משבע שנים מיום המכירה ללקוח או לתקופה אחרת שקבע השר, באישור הוועדה;

(ב) לאפשר את מימוש האחריות שנתן היצרן לכל רכב מתוצרתו המיובא לישראל, לרבות מתן המידע הטכני הדרוש לתיקון הרכב בתקופת האחריות;

(ג) לעניין טיפול בכל תקלת בטיחות סדרתית שתתגלה ברכב מתוצרתו של היצרן המיובא לישראל – למסור ליבואן באופן מיידי מידע על תקלת בטיחות סדרתית שהתגלתה בייצור של רכב מתוצרתו המיובא לישראל וכן הוראות טכניות לתיקונה, לספק ליבואן מוצרי תעבורה הנדרשים לשם תיקון התקלה ולשאת בעלות הטיפול בה כאמור בפסקת משנה זו;

(ד) לקיים את חובות היבואן לפי סעיף זה אם לא יהיה ביכולתו של היבואן לקיימן בשל אחת מאלה:

(1) ניתן לגביו צו פירוק, צו פירוק זמני, צו כינוס, צו כינוס נכסים או צו הקפאת הליכים לפי כל דין;

(2) היצרן מבקש שחובות היבואן ימולאו על ידי גורם אחר;

(ה) לספק ליבואן מידע טכני, ספרות מקצועית, הדרכה וציוד לתיקון הרכב ולמתן שירותי תחזוקה לרכב מתוצר שהוא מייבא;

(4) הוא המציא כתב התחייבות מטעמו –

(א) לספק מוצרי תעבורה לכל רכב מתוצר שהוא מייבא לתקופה כאמור

בפסקה (3)(א);

(ב) לטפל בכל רכב מתוצר שהוא מייבא, לפי אחריות בהיקף ולתקופה שלא יפחתו מהאחריות לפי פסקה (3)(ב);

(ג) לטפל בכל תקלת בטיחות סדרתית שתתגלה ברכב מתוצר שהוא מייבא בהתאם לכתב ההתחייבות שבפסקה (3)(ג), ולפי סעיף 50;

(5) הוא הוכיח כי קיימת תשתית למתן שירותי תחזוקה לרכב כפי שקבע השר לעניין מוסכים הנותנים שירותים אלה;

(6) הוא המציא אישור מרואה חשבון המעיד כי יש לו הון עצמי כפי שקבע השר, בין השאר בהתאם לסוג הרכב שהוא מייבא ולמספר כלי הרכב.

(ב) המנהל ירשום ברישיון לפי סעיף זה את התוצר שבעל הרישיון רשאי לייבא.

42. (א) מי שמתקיימים בו כל אלה זכאי לקבל רישיון יבואן עקיף מאת המנהל:

רישיון יבואן עקיף

(1) הוא תאגיד רשום כדין בישראל שאחד מבעלי העניין בו לפחות ומנהלו הכללי הם תושבי ישראל;

(2) הוא התקשר עם סוכן מורשה בהסכם למכירת רכב, באחת מהדרכים המפורטות להלן, לתקופה שלא תפחת משנה, ובלבד שהסוכן המורשה התקשר עם יצרן הרכב במדינת חוץ לפחות לתקופה האמורה:

(א) הסכם בכתב, ואם הוא סוכן משני – ההסכם הוא לייבוא רכב מתוצר שמיובא על ידי יבואן ישיר;

(ב) הסכם בדרך ובתנאים שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישור הוועדה, ובלבד שההסכם הוא למכירת רכב מדגם שמיובא על ידי יבואן ישיר;

(3) הוא המציא כתב התחייבות מאת סוכן מורשה –

(א) לעניין רכב מתוצר שאינו מיובא על ידי יבואן ישיר – לתת לרכב את האחריות שנתן יצרן הרכב;

(ב) להודיע ליבואן באופן מיידי על כל תקלת בטיחות סדרתית שתתגלה ברכב שהוא מכר לו, ולעניין רכב מתוצר שאינו מיובא על ידי יבואן ישיר – גם למסור ליבואן הוראות טכניות לתיקון התקלה, לספק לו את מוצרי התעבורה הנדרשים לשם תיקון התקלה ולשאת בכל עלויות הטיפול בה כאמור בפסקת משנה זו;

(ג) לעניין רכב מתוצר שאינו מיובא על ידי יבואן ישיר – לקיים את חובות היבואן לפי סעיף זה, אם לא יהיה ביכולתו של היבואן לקיימן בשל אחת מנסיבות אלה:

(1) ניתן לגביו צו פירוק, צו פירוק זמני, צו כינוס, צו כינוס נכסים או צו הקפאת הליכים לפי כל דין;

(2) הסוכן המורשה מבקש שחובות היבואן ימולאו על ידי גורם אחר;

(ד) לעניין רכב מתוצר שאינו מיובא על ידי יבואן ישיר – לספק ליבואן מידע טכני, ספרות מקצועית וציוד לתיקון ולמתן שירותי תחזוקה לרכב מתוצר שהוא מייבא;

(4) הוא המציא כתב התחייבות מטעמו –

(א) לספק מיוצרי תעבורה לרכב שהוא מייבא, לתקופה שלא תפחת משבע שנים מיום מכירת הרכב ללקוח, או לתקופה אחרת שקבע השר, באישור הוועדה;

(ב) לתת אחריות לרכב שייבא כאמור בפסקה (3)(א), בהיקף ולתקופה שלא יפחתו מהאחריות לפי אותה פסקה;

(ג) לעניין רכב מתוצר שאינו מיובא על ידי יבואן ישיר – לטפל בכל תקלת בטיחות סדרתית שתתגלה ברכב שהסוכן המורשה מכר לו, בהתאם לכתב ההתחייבות שבפסקה (3)(ב), ולפי סעיף 50;

- (5) הוא הוכיח כי קיימת תשתית למתן שירותי תחזוקה לרכב כפי שקבע השר לעניין מוסכים הנותנים שירותים אלה;
- (6) הוא המציא אישור מרואה חשבון המעיד כי יש לו הון עצמי כפי שקבע השר, בין השאר בהתאם לסוג הרכב שהוא מייבא ולמספר כלי הרכב שהוא מייבא ולכך שיש יבואן ישיר המייבא את תוצר הרכב שמבקשה רישיון מעוניין לייבא.
- (ב) המנהל ירשום ברישיון לפי סעיף זה את התוצר שבעל הרישיון רשאי לייבא.
- (ג) השר רשאי לקבוע –
- (1) תנאים לעניין היקף פעילותו בשיווק רכב של סוכן ראשי, וכן תקופות קצרות יותר מהתקופות הקבועות בהגדרה "סוכן ראשי";
- (2) דרך אחרת לעריכת הסכם בין סוכן משני לסוכן ראשי ותנאים לעניין זה; תקנות לפי פסקה זו טעונות אישור של הוועדה.

43. השר, באישור הוועדה, רשאי לקבוע כי מבקש או סוג של מבקשים יהיו זכאים לקבל רישיון יבואן ישיר או רישיון יבואן עקיף, אף אם לא מתקיים בהם תנאי מהתנאים לקבלת רישיון כאמור לפי סעיף 41 או 42 כפי קבע, אם מצא כי התנאי אינו מתאים בנסיבות העניין, ובלבד שקבע הוראות לשם שמירה על הבטיחות ועל האיתנות הפיננסית ולשם הבטחת רמת השירות ללקוחות, ככל שהדבר נדרש בנסיבות העניין; פטור מקיום התנאים האמורים בסעיף 41(א) או 42(א) (6) ייקבע לאחר התייעצות עם שר האוצר.

פטור מהתנאים לקבלת רישיון יבואן ישיר או יבואן עקיף

44. (א) מי שמתקיימים בו כל אלה זכאי לקבל רישיון יבואן זעיר מאת המנהל:
- (1) הוא עוסק מורשה תושב ישראל או תאגיד רשום כדין בישראל שאחד מבעלי העניין בו לפחות ומנהלו הכללי הם תושבי ישראל;
- (2) הוא התקשר בהסכם בכתב עם מוכר הרכב;
- (3) הוא הוכיח כי קיימת תשתית למתן שירותי תחזוקה לרכב כפי שקבע השר לעניין מוסכים הנותנים שירותים אלה;
- (4) הוא המציא אישור מרואה חשבון המעיד כי יש לו הון עצמי כפי שקבע השר, בהסכמת שר האוצר, בהתאם לסוג הרכב שהוא מייבא.
- (ב) יבואן זעיר רשאי לייבא עד 20 כלי רכב בשנה בלבד.

רישיון יבואן זעיר

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), המנהל רשאי, בהחלטה מנומקת בכתב, לסרב לתת רישיון לפי סעיף זה, אף אם התקיימו במבקש הרישיון התנאים לקבלת הרישיון, אם שוכנע כי יהיה בכך כדי לעקוף את המגבלה כאמור בסעיף קטן (ב), ובלבד שנתן למבקש הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו.

45. על מתן רישיון לפי סימן זה, קביעת תנאים בו או חידושו יחולו הוראות סימן ג' לפרק ב' לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013, בשינויים המחויבים.

קידום התחרות וצמצום הריכוזיות בענף ייבוא הרכב

46. המנהל יברר תלונות שהגישו לקוחות של בעלי רישיונות לפי סימן זה על פעילותם של בעלי הרישיונות, בין השאר בהתאם להמלצת המועצה המייעצת לייבוא רכב ולשיווקו שמונתה לפי סימן ד'.

בירור תלונות לגבי יבואנים מסחריים

סימן ג': חבות יבואן מסחרי

47. (א) יבואן ישיר ייתן שירותי תחזוקה לכל רכב מתוצר שהוא מייבא בהתאם להוראות לפי סעיף 41(א) (5).

שירותי תחזוקה

(ב) יבואן עקיף ייתן שירותי תחזוקה לרכב שהוא מייבא בהתאם להוראות לפי סעיף 42(א) (5).

(ג) יבואן זעיר ייתן שירותי תחזוקה לרכב שהוא מייבא בהתאם להוראות לפי סעיף 44(א) (3).

48. (א) יבואן ישיר יספק מוצרי תעבורה לכל רכב מתוצר שהוא מייבא לשם תחזוקת הרכב ושמירה על תקינותו, לתקופה כאמור בסעיף 41(א) (3) (א).

הספקת מוצרי תעבורה

(ב) יבואן עקיף יספק מוצרי תעבורה לרכב שהוא מייבא לשם תחזוקת הרכב ושמירה על תקינותו, לתקופה כאמור בסעיף 42(א)(4)(א).

(ג) יבואן ישיר ויבואן עקיף יספקו מוצר תעבירה של דגם רכב שהם מייבאים, בתוך שבעה ימי עבודה מיום קבלת ההזמנה; ואולם יבואן ישיר רשאי לספק מוצר תעבורה לרכב מדגם שהוא לא מייבא, בתוך 14 ימי עבודה מיום קבלת ההזמנה.

(ד) הוראות סעיף קטן (ג) לא יחולו בשל עיכוב בהספקה של מוצר תעבורה, שאינו עולה על 45 ימי עבודה מיום קבלת ההזמנה, ובלבד שהיבואן הישיר או היבואן העקיף הוכיח כי עשה כל שביכולתו לספק ללקוח מוצר תעבורה בתוך התקופה כאמור באותו סעיף קטן ונקט את כל האמצעים הדרושים להזמנת מוצר התעבורה מכל מקור סביר שממנו ניתן להשיגו באותה העת, וכי לא היתה לו שליטה על העיכוב בהספקה.

49. (א) יבואן ישיר ייתן את האחריות שנתן יצרן הרכב לכל רכב שהוא מייבא ויממש את האחריות כאמור לכל רכב מתוצר שהוא מייבא.

מתן אחריות לרכב מיובא

(ב) יבואן עקיף ייתן את האחריות שנתן יצרן הרכב, אם ניתנה, לכל רכב שהוא מייבא, שאינו מתוצר המיובא על ידי יבואן ישיר.

(ג) לא יתנה יבואן ישיר או יבואן עקיף את תוקפה של האחריות שנתן לפי סעיף זה בכך שהרכב יטפל במוסך שירות של היבואן או בשימוש במוצר תעבורה מסוים; הוראה זו לא תחול על שירותי תחזוקה לרכב הכלולים באחריות, שהיבואן או מי מטעמו נושא בתשלום בעדם בשיעור של תשעים אחוזים לפחות; השר רשאי לקבוע שיעור אחר לעניין זה.

50. (א) יבואן ישיר יטפל במוסכי השירות שלו בתקלת בטיחות סדרתית בכל רכב מתוצר שהוא מייבא, ולא ידרוש מבעל הרכב תשלום כלשהו בעד הטיפול, למעט עלויות נלוות כאמור בסעיף 52 אם הרכב יובא לפי סעיף 33.

תקלת בטיחות סדרתית ברכב מיובא

(ב) נודע ליבואן ישיר, בין בהודעה של יצרן הרכב ובין בדרך אחרת, על תקלת בטיחות סדרתית ברכב מתוצר שהוא מייבא –

(1) יודיע בכתב על תקלת הבטיחות הסדרתית למנהל ולמוסכי השירות של היבואן;

(2) יפרסם הודעה לציבור על תקלת הבטיחות הסדרתית בדרך ובמועד שקבע השר;

(3) יודיע בכתב על תקלת הבטיחות הסדרתית לכל בעלי כלי הרכב הרשומים בישראל שייבא ושהתקלה נוגעת אליהם, יזמין אותם למוסכי השירות שלו לשם טיפול בתקלה, ויטפל בהתאם להוראות היצרן, והכול בלא תשלום.

(ג) הודיע יבואן ישיר למנהל על תקלת בטיחות סדרתית שהתגלתה בדגם רכב מתוצר שהוא מייבא, יודיע על כך המנהל כל יבואן עקיף, יבואן זעיר ומייבא רכב בייבוא אישי, שייבאו רכב מדגם כאמור, וכן יפנה מייבא רכב בייבוא אישי למוסכי השירות של היבואן הישיר לשם טיפול בתקלה.

(ד) נודע ליבואן עקיף, בין בהודעה של יצרן הרכב או של המנהל ובין בדרך אחרת ובכלל זה מבדיקת פרסומי היצרן, על תקלת בטיחות סדרתית ברכב מדגם שהוא מייבא –

(1) לעניין רכב מתוצר המיובא על ידי יבואן ישיר – יפרסם הודעה על כך לציבור, בדרך ובמועד שקבע השר, יודיע בכתב על התקלה לכל בעלי כלי הרכב הרשומים בישראל שייבא ושהתקלה שהתגלתה נוגעת אליהם, ויזמין אותם למוסכי השירות של יבואן ישיר לשם טיפול בתקלה לפי סעיף קטן (ב)(3); ואולם הוכיח היבואן למנהל כי הוא בעל יכולת מקצועית, ציוד ומוצרי תעבורה הנדרשים לטיפול בתקלת בטיחות סדרתית שהתגלתה ברכב שהוא יבא, רשאי הוא לטפל בתקלה במוסכי השירות שלו;

(2) לעניין רכב שאינו מתוצר המיובא כל ידי יבואן ישיר – יפרסם הודעה על כך לציבור, בדרך ובמועד שקבע השר, יודיע בכתב על התקלה למנהל ולכל בעלי כלי הרכב הרשומים בישראל שייבא ושהתקלה שהתגלתה נוגעת אליהם, ויפנה אותם לקבלת שירות לשם טיפול בתקלה.

(ה) נודע ליבואן זעיר, בין בהודעה של יצרן הרכב או של המנהל ובין בדרך אחרת ובכלל זה מבדיקת פרסומי היצרן, על תקלת בטיחות סדרתית ברכב שהוא מייבא, יפרסם הודעה על כך לציבור, בדרך ובמועד שקבע השר, ויפנה את כל בעלי כלי הרכב הרשומים בישראל שייבא

ושהתקלה שהתגלתה נוגעת אליהם, למוסכי השירות של היבואן הישיר לשם טיפול בתקלה.
(ו) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין תקלת בטיחות סדרתית ברכב מיובא, ובכלל זה הוראות לעניין חובות דיווח למנהל שיחולו על יבואנים מסחריים ולעניין הודעות שיימסרו למוסכים ולבעלי כלי הרכב שהתקלה כאמור נוגעת אליהם.

(ז) תקנות לפי סעיף זה לעניין פרסום הודעות לציבור ולבעלי כלי רכב שתקלת בטיחות סדרתית נוגעת אליהם יותקנו באישור הוועדה.

51. המנהל יעביר ליבואן ישיר, אחת לשישה חודשים לפחות, את מספרי השלדה של כלי רכב מתוצר שהוא מייבא שיובאו לישראל; השר, באישור הוועדה, רשאי לקבוע פרטים נוספים שעל המנהל להעביר ליבואן ישיר לעניין כלי רכב מתוצר כאמור וכן את אופן הדיווח.

52. (א) בסעיף זה, "יבואן אחר" – יבואן עקיף, יבואן זעיר או מייבא רכב בייבוא אישי, שייבא את הרכב שניתן לו השירות לפי סעיף 49(א) או 50(א).

(ב) לשם מתן השירות לפי סעיף 49(א) או 50(א), רשאי יבואן ישיר לדרוש מיבואן אחר תשלום סביר בעד עלויות נלוות, אם ישנן, שאינן מכוסות בהתחייבויות יצרן הרכב לפי סעיף 41(א)(3)(ב) ו-1(ג).

(ג) (1) בהיעדר הסכמה בין יבואן ישיר ליבואן אחר על התשלום לפי סעיף קטן (ב), רשאי המנהל, באישור עובד משרד האוצר ששר האוצר הסמיכו לכך, להורות על התשלום שישלם היבואן האחר ליבואן הישיר בעד העלויות הנלוות, בהתבסס על העלות ועל הצמדת התשלום למדד המחירים לצרכן, לפי העניין, וכן רשאי הוא לתת כל הוראה אחרת כפי שיראה לנכון בנסיבות העניין, לרבות בדבר תשלומים חלקיים; הורה המנהל על תשלום כאמור, יורה גם על מועד התשלום;

(2) הוראה לפי סעיף קטן זה תינתן בתוך זמן סביר בהתחשב בנסיבות העניין, ולא יאוחר מ-60 ימים מיום שהמחלוקת הובאה לפני המנהל.

(ד) אין בהיעדר הסכמה בין יבואן ישיר ליבואן אחר על התשלום בעד עלויות נלוות כדי למנוע או לעכב את מתן השירות בידי יבואן ישיר לפי חוק זה.

(ה) השר רשאי לקבוע הוראות בדבר דרכי החישוב של התשלום לפי סעיף זה ומרכיביו, ובדבר דרכי הצמדת התשלום האמור.

53. השר, באישור הוועדה, רשאי לקבוע נסיבות שבהן יבואן מסחרי יחויב להקים יותר ממוסך שירות אחד המטפל בתוצר רכב שהוא מייבא או להתקשר עם יותר ממוסך אחד כאמור כדי שישמש מוסך שירות שלו, בנפה מסוימת, ובלבד שבאותה נפה לא יהיה בבעלותו או בבעלות תאגיד שהוא בעל שליטה בו יותר ממוסך אחד כאמור או יותר מכמה מוסכים כפי שקבע השר; בתקנות לפי סעיף זה רשאי השר לקבוע גם נסיבות למתן פטור ליבואן מסחרי מחובתו כאמור; בסעיף זה, "נפה" – נפה שנקבעה לפי סעיף 3 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948.

54. (א) יבואן מסחרי לא יכתיב למוסך ולא ינחה אותו בדבר זהות הגורם שממנו ירכוש המוסך מוצרי תעבורה, למעט לעניין שירותי תחזוקה לרכב הכלולים באחריות בשיעור כאמור בסעיף 49(ג) או במסגרת תיקון תקלת בטיחות סדרתית.

(ב) יבואן מסחרי לא יתערב בייבוא רכב בידי יבואן מסחרי אחר, לא יסכל ייבוא רכב כאמור ולא יפעל בכל דרך שהיא לסיכול קבלת רישיון יבואן מסחרי בידי אדם אחר או חידושו; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי למנוע מיבואן מסחרי למסור מידע למנהל לעניין זכאותו של מבקש לקבל רישיון או לחדשו כאמור.

55. יבואן מסחרי ימסור ללקוח שקנה ממנו רכב, לפני חתימת העסקה לרכישת הרכב, מידע בכתב לגבי הרכב בעניינים אלה:

(1) מצבו המכני של הרכב לרבות נזק בטיחותי, כהגדרתו לפי פקודת התעבורה, שנגרם לרכב;

(2) מספר הקילומטרים של כלל נסיעות הרכב ממועד ייצורו;

(3) שנת הייצור של הרכב ומועד רישומו לראשונה במדינת חוץ;

(4) תקלות בטיחות סדרתיות, אם ישנן;

מידע לעניין דגמי רכב שיובאו לישראל

תשלום בעד עלויות נלוות

הגבלה על בעלות של יבואן מסחרי במוסך שירות

איסור התערבות

מסירת מידע ללקוח

(5) תקופת האחריות לרכב והיקפה, אם ניתנה אחריות על ידי יצרן הרכב.
56. (א) יבואן ישיר ויבואן עקיף ימסרו למנהל דיווח בכתב על עניינים אלה, במועדים כמפורט להלן:

(1) הוראות לתיקון הרכב שיצרן הרכב במדינת חוץ הביא לידיעתם – בלא דיחוי לאחר שהוראות כאמור הובאו לידיעת היבואן;

(2) מועד סיום התקשרותם עם יצרן הרכב במדינת חוץ או עם סוכן מורשה, לפי העניין, וכן מועד סיום התקשרות של יצרן הרכב עם סוכן ראשי או מועד סיום ההסמכה שנתן סוכן ראשי לסוכן משני לפי ההסכם בין הסוכנים – בלא דיחוי לאחר שנודע ליבואנים על מועד כאמור, או שישה חודשים לפני אותו מועד, לפי העניין.

(ב) יבואן מסחרי –

(1) ימסור למנהל, לא יאוחר מ-31 ביולי בכל שנה, או – אם המנהל אישר לו זאת – לא יאוחר מ-31 בדצמבר, אישור רואה חשבון המבוסס על דוחות כספיים מבוקרים לגבי השנה שקדמה למועד הגשת האישור, המעיד כי יש בידו הון עצמי כאמור בתנאים למתן רישונו לפי חוק זה וכי הוא עומד בעקרון עסק חי;

(2) ידווח למנהל על כל אירוע שעלול, לדעת רואה חשבון, להביא לירידה בהון העצמי הנדרש ממנו לפי חוק זה או לפגיעה בעקרון עסק חי; חלה ירידה בהון העצמי כאמור, רשאי המנהל לאפשר לו להשלים את ההון העצמי המזערי הנדרש בתוך 30 ימי עבודה ממועד הדיווח, או להעמיד ערבות בנקאית או ערבות ממבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, בגובה ההון העצמי הנדרש עד להשלמת ההון העצמי; דיווח לפי פסקה זו יימסר בהקדם האפשרי ולא יאוחר משבעה ימים לאחר המועד שבו נודע ליבואן על אירוע כאמור.

(ג) הוראות סעיף קטן (א)(1) יחולו גם על יבואן זעיר בשינוי זה: במקום "שיצרן הרכב במדינת חוץ הביא לידיעתם" יקראו "שהגורם שממנו רכב את הרכב הביא לידיעתו".

(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מחובות דיווח החלות על יבואן מסחרי לפי חוק זה.

57. (א) יבואן עקיף ישמור מסמכים לעניין כלי רכב שהוא מייבא, לרבות חשבוניות ותעודות משלוח, שניתן להשיגם במאמץ סביר, המאפשרים מעקב אחר העברת הבעלות ברכב, בין אם נרשמה ובין אם לאו, עד לגורם שרכש את הרכב מיצרן הרכב במדינת חוץ, וכוללים פרטים המאפשרי את זיהוי הרכב.

שמירת מסמכים
בידי יבואן עקיף

(ב) שמירת מסמכים לפי סעיף קטן (א) תהיה לתקופה של חמש שנים לפחות מהמועד שבו הרכב המיובא הגיע לישראל; שמירת מסמכים כאמור יכול שתהיה באמצעים אלקטרוניים, ובלבד שתובטח מהימנות המידע שנשמר ויינקטו אמצעי הגנה עליו מפני חדירה שלא כדין.

(ג) השר, לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישור הוועדה, רשאי לקבוע נסיבות שבהן יבואן עקיף יחויב לשמור מסמכים המאפשרים מעקב אחר העברת הבעלות ברכב רק עד לגורם שעל שמו נרשם הרכב במדינת חוץ, ואם לא נרשם – עד לגורם אחר שממנו נרכש הרכב כפי שיקבע השר כאמור; לא נמסרה עמדת שר האוצר לעניין קביעת ההוראות לפי סעיף קטן זה בתוך 21 ימים מיום שפנה אליו השר בעניין, יראו, בתום אותה תקופה, כאילו קוימה חובת ההתייעצות לפי סעיף קטן זה.

(ד) יבואן עקיף ימסור למנהל, לפי דרישתו, מסמכים ששמר לפי סעיף זה, לא יאוחר משבעה ימים מיום שנמסרה לו הדרישה לקבלם; המנהל רשאי למסור מסמכים שקיבל כאמור למנהל המכס כהגדרתו בפקודת המכס.

58. (א) יבואן מסחרי יפרסם באתר האינטרנט שלו את התנאים להתקשרותו עם מוסך כדי שישמש מוסך שירות של היבואן; השר, באישור הוועדה, רשאי לקבוע הוראות לעניין התנאים כאמור ולעניין פרסומם, וכן נסיבות מיוחדות שבהן יחולו הוראות שיקבע לגבי אופן ביטול ההתקשרות האמורה.

תנאים להתקשרות
עם מוסך שירות של
יבואן ופרסום
רשימת מוסכי
השירות

(ב) יבואן מסחרי יפרסם רשימה מעודכנת של מוסכי השירות שלו, במקום מכירת הרכב וכן באתר האינטרנט שלו, שבה יפורטו תוצרי הרכב או דגמי הרכב שבהם מורשה לטפל כל אחד ממוסכי השירות שלו, וימסור אותה לקונה לא יאוחר ממועד מסירת הרכב; היבואן ידווח למנהל

על כל שינוי ברשימת מוסכי השירות שלו, ויודיע לו באופן מיידי על מסירת הודעת ביטול הסכם עם מוסך השירות שלו.

59. (א) לא יתנה יבואן מסחרי את התקשרותו עם מוסך כדי שישמש מוסך שירות של היבואן בתנאי מהתנאים המפורטים להלן, לא יכתוב למוסך שירות או ינחה אותו בעניינים האמורים, לא ידרוש ממנו דיווח לגביהם, ולא יעשה שימוש במאגרי נתונים שיש לו גישה אליהם כדי לברר את נתוני פעילות המוסכים באותם עניינים:

התקשרות בין יבואן מסחרי ומוסך שירות של יבואן

(1) תיקון רכב במוצר תעבורה מסוים או בסוג מסוים של מוצר תעבורה, בלי להציע ללקוח מוצר תעבורה מתאים אחר לפי סעיף 131;

(2) מתן שירות לכלי רכב שיובאו על ידי היבואן בלבד;

(3) מחיר מוצר תעבורה או מחיר השירות לרכב שהמוסך נותן; אין בהוראות פסקה זו כדי למנוע מיבואן מסחרי להציע למוסך מחיר מרבי למוצרי תעבורה או לשירות ברכב כאמור.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו לעניין מוצרי תעבורה ושירותי תחזוקה לרכב הכלולים באחריות בשיעור כאמור בסעיף 49(ג), כחלק מתיקון תקלת בטיחות סדרתית או במקרים אחרים שקבע השר.

סימן ד': מועצה מייצעת לייבוא רכב ולשיווק

60. (א) השר ימנה מועצה מייצעת לייבוא רכב ולשיווק (בסימן זה – המועצה), וחבריה הם כמפורט להלן, ובלבד ששניים מהם לפחות יהיו נשים:

מועצה מייצעת לייבוא רכב ולשיווק

(1) שלושה עובדים של המשרד, בעלי ידע וניסיון מתאימים לתפקידי המועצה, והשר ימנה אחד מהם להיות היושב ראש;

(2) שני עובדים של מעבדה מוסמכת לרכב שהם בעלי מומחיות בתחום הרכב;

(3) שני נציגי ציבור, שאחד מהם יהיה נציג ארגוני צרכנים כהגדרתם בסעיף 31(ג) לחוק הגנת הצרכן.

(ב) השר ינמנה ממלאי מקום לכל אחד מחברי המועצה, שמתקיימים בהם התנאים למינוי לפי הוראות סימן זה.

(ג) חברי המועצה יתמנו לתקופה של שלוש שנים, וניתן לשוב ולמנותם לשתי תקופות כהונה נוספות.

(ד) הודעה על מינוי חברי המועצה תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של המשרד; באתר האמור יפורסם גם הרכב המועצה המכהן.

61. תפקידי המועצה הם:

תפקידי המועצה המייצעת לייבוא רכב ולשיווק

(1) לייעץ למנהל בעניינים אלה:

(א) סירוב לתת רישיון יבואן מסחרי, ביטול הרישיון, התלייתו או סירוב לחדשו, לפי סעיפים 8 ו-10;

(ב) חובות משווק רכב לפי סעיפים 77 עד 87;

(2) להמליץ למנהל בעניין דרכי הטיפול בתלונות שהגישו לקוחות של יבואנים מסחריים לפי סעיף 46, בכל הנוגע לקיום הוראות לפי חוק זה.

62. לא ימונה לחבר מועצה מי שהורשע בעבירה פלילית שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר המועצה או מי שהוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור וטרם ניתן פסק דין סופי בעניינו.

סייגים למינוי

63. (א) חבר המועצה יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו בהתקיים אחד מאלה:

הפסקת כהונה

(1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר וליושב ראש המועצה;

(2) חדל להתקיים בו תנאי למינויו לפי סעיף 60(א), ולגבי נציג ציבור – אם התמנה להיות עובד המדינה;

(3) השר העבירו מכהונתו בהודעה בכתב בשל אחד מאלה:

- (א) הוא הורשע בעבירה כאמור בסעיף 62, או הוגש נגדו כתב אישום בשל עבירה כאמור;
- (ב) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו;
- (ג) התקיים בו הסייג האמור בסעיף 64;
- (ד) הוא נעדר בלא סיבה מוצדקת מארבע ישיבות רצופות של המועצה או מיותר משלוש ישיבות שקיימה המועצה בשנה אחת;
- (ה) התקיימה בו אחת הנסיבות הפוסלות אדם מהיות חבר המועצה.

(ב) התפטר חבר המועצה או חדל מסיבה אחרת לכהן כחבר המועצה לפני תום תקופת כהונתו, יפעל השר בהקדם האפשרי למינוי חבר אחר במקומו, באותה דרך שבה התמנה אותו חבר לפי סעיף 60, ליתרת תקופת כהונתו.

64. (א) לא יתמנה ולא יכהן כחבר מועצה מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר המועצה לבין עניין אישי שלו או של קרובו לבין תפקיד אחר שלו, בין בתמורה ובין שלא בתמורה.

(ב) חבר מועצה יימנע מהשתתפות בדיון ובהצבעה בישיבות המועצה, אם הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר המועצה לבין עניין אישי שלו או של קרובו או לבין תפקיד אחר שלו, בין בתמורה ובין שלא בתמורה; חבר המועצה לא יטפל במסגרת תפקידו במועצה בנושא כאמור גם מחוץ לישיבות המועצה.

(ג) התברר לחבר מועצה כי הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), יודיע על כך ליושב ראש המועצה.

(ד) בסעיף זה, "עניין אישי" – לרבות עניין אישי של קרובו או עניין אישי של גוף שחבר המועצה או קרובו מנהלים או עובדים אחראים בו, או עניין של גוף שיש להם בו חלק מהון המניות, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות ההצבעה.

65. חברי המועצה שאינם עובדי המדינה, דינם כדין עובדי המדינה לעניין חיקוקים אלה:

- (1) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ם-1979;
- (2) חוק העונשין, לעניין ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור;
- (3) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969, לאחר תום תקופת כהונתם במועצה;
- (4) פקודת הנזיקין [נוסח חדש], לעניין ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור.

66. קיום המועצה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה לא ייפגעו מחמת שהתפנה מקומו של חבר בה או מחמת ליקוי במינוי או בהמשך כהונתו, ובלבד שרוב חברי המועצה מכהנים כדין.

67. (א) יושב ראש המועצה יקבע את מועד הישיבות, מקומן וסדר יומן.

(ב) המלצות המועצה יתקבלו ברוב קולות הנוכחים בישיבה, ובלבד שנכחו בישיבה שלושה חברים לפחות, ובהם נציג מכל אחד מהנציגים המפורטים בפסקאות (1) עד (3) שבסעיף 60(א); במקרה של קולות שקולים בהצבעה, יהיה ליושב ראש המועצה קול נוסף.

(ג) המועצה רשאית למנות מבין חבריה ועדות משנה לכל עניין הנוגע לתפקידיה לפי חוק זה; המלצות ועדות המשנה יובאו לאישור מליאת המועצה.

(ד) המועצה רשאית להזמין לישיבותיה הנוגעות למילוי תפקידיה לפי סעיף 61(1)(ב) את נציגי היבואנים, ובלבד שיוזמנו נציגים של כל סוגי בעלי רישיון יבואן מסחרי.

(ה) השר רשאי לקבוע הוראות בדבר סדרי עבודתה ודיוניה של המועצה; המועצה תקבע לעצמה את סדרי עבודתה ודיוניה, כל עוד לא נקבעו לפי חוק זה.

סימן ה': עיסוק בתיווך בייבוא אישי

68. (א) מי שמתקיימים בו כל אלה זכאי לקבל רישיון לתיווך בייבוא אישי:

(1) הוא יחיד תושב ישראל שהוא עוסק מורשה ולא הוכרז פושט רגל, או שהוא מועסק על ידי תאגיד רשום כדין שאחד מבעלי העניין בו לפחות ומנהלו הכללי הם

ניגוד עניינים

החלת דינים

תוקף פעולות

סדרי דיון

רישיון לתיווך
בייבוא אישי

תושבי ישראל ;

(2) הוא עמד בהצלחה בבחינות עיוניות שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר האוצר.

(ב) בעל רישיון לתיווך בייבוא אישי המועסק על ידי תאגיד כאמור בסעיף קטן (א)(1), לא יהיה רשאי לעסוק בתיווך כאמור אלא במסגרת עבודתו בתאגיד.

(ג) השר יקבע את סדרי הבחינות לקבלת רישיון לפי סעיף זה, דרך קבלת תוצאות הבחינות והשגה על תוצאותיהן.

69. מתווך בייבוא אישי ינהג בנאמנות, בהגינות ובדרך מקובלת כלפי לקוחותיו.

מתווך בייבוא אישי – חובת נאמנות והגינות

70. (א) מתווך בייבוא אישי יתקשר בהסכם תיווך בכתב עם מייבא רכב בייבוא אישי, שיכלול פרטים אלה: סוג הרכב, תיאור הרכב, תוספות לרגם הרכב ומחירן, ככל שישנן, שנת הייצור של הרכב, מוסך למתן שירותי תחזוקה לרכב בישראל ובלבד שהוא מוסך בעל רישיון לפי חוק זה, תקופת האחריות והיקפה, אם ניתנה אחריות לרכב, מועד הספקת הרכב, חובות המתווך כלפי המייבא, המחיר הכולל של הרכב, מחיר הרכב במדינה שממנה הוא מיובא, דמי התיווך, פרטי המתווך ומספר רישיונו, וכן אומדן לגבי סך כל תשלומי המסים החלים על הרכב או על מכירתו, לאחר שנקט את כל האמצעים הנדרשים, הסבירים בנסיבות העניין, לקבלת המידע בעניין זה מהגורם המוסמך לכך; בסעיף קטן זה, "מחיר כולל" – לרבות דמי משלוח והובלה, ולמעט תשלומי המסים החלים על הרכב או על מכירתו, ובכלל זה מס ערך מוסף, אגרות או תשלומי חובה אחרים.

הסכם תיווך עם מייבא רכב בייבוא אישי

(ב) מתווך בייבוא אישי ימסור למייבא הרכב העתק של הסכם התיווך עם חתימת ההסכם.

(ג) השר, באישור הוועדה, רשאי לקבוע פרטים נוספים שמתווך בייבוא אישי חייב לכלול בהסכם לפי סעיף קטן (א).

71. מתווך בייבוא אישי לא יתווך בייבוא רכב שלא מתקיימים לגביו או לגבי מייבא הרכב בייבוא אישי התנאים למתן רישיון ייבוא לפי סעיף 33 או אם הרכב נמצא כבר בנמל בישראל או במחסן רשוי כהגדרתו בפקודת המכס.

תנאים לעניין תיווך בייבוא אישי

72. מתווך בייבוא אישי ימסור למייבא רכב בייבוא אישי, לפני חתימת ההסכם לרכישת הרכב, מידע בכתב לגבי הרכב שהוא תיווך בייבואו, בעניינים אלה:

מסירת מידע למייבא רכב

(1) מספר הבעלים הקודמים של הרכב, לרבות בעל הרכב שממנו נרכש הרכב, וסוג פעילותם אם ישנו, ובכלל זה אם מדובר בתאגיד שעיסוקו החכרת רכב או השכרתו;

(2) הגורם שממנו נרכש הרכב ומענו, אם אינו הבעלים של הרכב כאמור בפסקה (1);

(3) מספר הקילומטרים של כלל נסיעות הרכב ממועד ייצורו;

(4) שנת הייצור של הרכב ומועד רישומו לראשונה במדינת חוץ;

(5) מצבו המכני של הרכב לרבות נזק בטיחותי, כהגדרתו לפי פקודת התעבורה, שנגרם לרכב;

(6) תקלות בטיחות סדרתיות, אם ישנן;

(7) תקופת האחריות לרכב והיקפה, אם ניתנה אחריות על ידי יצרן הרכב.

73. מתווך בייבוא אישי, לרבות תאגיד שבבעלותו או תאגיד שבו מועסק מתווך כאמור, לא יהיה צד להסכם לרכישת רכב, במישרין או בעקיפין, בין מייבא הרכב בייבוא אישי למוכר הרכב במדינת החוץ.

הגבלות לעניין הסכם לרכישת רכב

74. מתווך בייבוא אישי לא יקבל ממייבא רכב בייבוא אישי תשלום בעד התיווך, בכסף או בשווה כסף, בסכום העולה על הסכום שנקבע לכך בהסכם התיווך.

תשלום בעד תיווך בייבוא אישי

75. מתווך בייבוא אישי לא ישווק רכב ולא יפרסמו למכירה, למעט רכב הרשום על שמו לפי פקודת התעבורה.

איסור שיווק רכב על ידי מתווך בייבוא אישי

76. (א) השר רשאי לקבוע חובות שיחולו על מתווך בייבוא אישי, נוסף על החובות הקבועות

הוראות לעניין חובות מתווך ומייבא רכב בייבוא אישי

בחוק זה.

(ב) אין בהוראות סימן זה כדי לגרוע מחובות מייבא רכב בייבוא אישי.

פרק ה': חובות משווק רכב

77. לא ימכור אדם רכב שיובא לישראל על ידי יבואן מסחרי וטרם ניתן לגביו לראשונה רישיון רכב, ולא ישווק אותו, אלא אם כן הוא משווק רכב.

מכירה ושינוק של רכב מייבא

78. משווק רכב לא ימכור רכב שאינו עומד בהוראות כל דין לעניין בטיחות הרכב והגנה על הסביבה, לרבות הוראות לפי פקודת התעבורה.

מכירת רכב שלא כדין

79. משווק רכב יכלול בפרסומת לרכב שהוא משווק מידע לגבי רמת האבזור הבטיחותי של הרכב, ויציג במקום עסקו, באופן בולט לעין, הודעה הכוללת מידע כאמור; השר, באישור הוועדה, יקבע הוראות לעניין סעיף זה, ובכלל זה הוראות לעניין רמת האבזור הבטיחותי שיש לכלול בפרסומת, דרך הצגת הודעה כאמור, גודלה ומאפייניה; בסעיף זה, "פרסומת" – פרסומת בכתב, בדפוס או באמצעים אלקטרוניים חזותיים, המיועדת או הזמינה לציבור.

מידע בטיחותי לגבי רכב

80. (א) משווק רכב, למעט יבואן זעיר, ימסור, לבקשת בעל רישיון להפעלת מוסך או להפעלת מוסך מומחה, מוסד לימוד או גורם אחר שקבע השר (בסעיף זה – גורם מטפל), מידע שהעביר לו יצרן הרכב במדינת חוץ או סוכן מורשה, הנדרש לשם טיפול ותחזוקה ברכב מתוצר שמשווק הרכב מייבא או מייצר, לרבות מידע טכני ומידע על ציוד והכשרת בעלי מקצוע; לעניין זה, "מוסד לימוד" – מוסד לימוד שהוכר על ידי משרד הכלכלה והתעשייה לעניין הכשרה מקצועית בתחומי טיפול ותחזוקה בכלי רכב.

מסירת מידע וציוד בנוגע לטיפול ברכב

(ב) משווק רכב, למעט יבואן זעיר, יאפשר לגורם מטפל המבקש זאת לקבל את כל המידע הטכני, ההדרכה, הציוד וכלים אחרים, ובכלל זה תוכנה, הנדרשים כדי לטפל ולתחזק רכב מתוצר שהוא מייבא או מייצר, שקיבל מיצרן הרכב במדינת חוץ או מסוכן מורשה.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי –

(1) למנוע ממשווק רכב לדרוש תשלום סביר בעד השירות שיתן לפי סעיפים קטנים (א) או (ב); על תשלום כאמור יחולו הוראות לפי סעיף 52, בשינויים המחויבים;

(2) להטיל על משווק רכב אחריות לגבי השימוש שנעשה במידע שמסר לפי סעיף זה;

(3) לגרוע מזכות היוצרים לפי כל דין לגבי המידע והציוד, אם ישנה.

81. (א) משווק רכב המוכר רכב שמחירו עולה על 50,400 שקלים חדשים או על סכום שקבע השר לפי סעיף קטן (ח), לא יקבל מהקונה תשלום העולה על 20 אחוזים ממחיר הרכב, אלא אם כן מסר את הרכב לקונה או רשם אותו על שם הקונה, ואם לא עשה כן – יידע את הקונה, טרם ההתקשרות בעסקה, על זכותו לקבל ערבות בנקאית לפי הוראות סעיף זה; לעניין סעיף זה, יראו כתשלום בעד הרכב גם את אלה:

הבטחת כספי הקונה הודעה (מס' 2) תשפ"א-2021

(1) תשלום על חשבון מחיר הרכב שמשלם צד שלישי מטעמו של הקונה;

(2) מכירת רכב אחר בבעלות הקונה למשווק הרכב, במסגרת ההתקשרות לרכישת רכב חדש שנערכה בין משווק הרכב לקונה.

(ב) משווק רכב יודיע לקונה, בעת שהוא מיידע אותו על זכותו לקבל ערבות בנקאית כאמור בסעיף קטן (א), כי הוא רשאי לדרוש ממנו החזר בסכום שיוודיע לקונה, שלא יעלה על מחצית מההוצאות שישלם משווק הרכב וכרוכות במתן הערבות הבנקאית (בסעיף זה – החזר), ובלבד שגובה החזר לא יעלה על שני אחוזים לשנה מהסכום המובטח בערבות האמורה באופן יחסי לתקופת הערבות.

(ג) ערבות בנקאית לפי סעיף קטן (א) תהיה להבטחת החזרתו של כל תשלום ששילם הקונה או מי מטעמו, למשווק הרכב, על חשבון מחיר הרכב, במקרה שמשווק הרכב לא יוכל להעביר לקונה בעלות או זכות אחרת ברכב כפי שהוסכם בחוזה המכר, מחמת עיקול שהוטל על הרכב או אם ניתן לגביו צו פירוק, צו פירוק זמני, צו כינוס, צו למינוי כונס נכסים או צו הקפאת הליכים לפי כל דין או מחמת נסיבות שבהן נוצרה מניעה מוחלטת למסור את החזקה ברכב, ואולם ביטול חוזה המכר כשלעצמו לא יהווה מניעה מוחלטת לעניין זה.

(ד) ביקש הקונה לקבל ערבות בנקאית לפי הוראות סעיף זה, ימסור לו המשווק ערבות כאמור; ויתר הקונה על זכותו לקבל ערבות בנקאית, יאשר בחתימתו שהוא מוותר על קבלתה, ובלבד שמשווק הרכב יידע אותו על זכותו לקבלה כאמור בסעיף קטן (א).

(ה) ערבות בנקאית תוחזר למשווק הרכב במועד מסירת הרכב לקונה וכתנאי למסירת הרכב או כנגד השבת הסכום ששילם הקונה למשווק הרכב; במועד החזרת הערבות ישלם הקונה למשווק הרכב את ההחזר, ואם היה גובה ההחזר נמוך מ-125 שקלים חדשים או מסכום אחר שקבע השר לפי סעיף קטן (ח), רשאי משווק הרכב לדרוש מהקונה החזר בסכום שלא יפחת מהסכום האמור.

(ו) הצדדים להסכם לרכישת רכב אינם רשאים להתנות על הוראות לפי סעיף זה אלא לטובת הקונה.

(ז) מחיר הרכב הנקוב בסעיף קטן (א) יתעדכן ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור שינוי המדד שפורסם בחודש נובמבר לעומת המדד שפורסם בחודש נובמבר שקדם ליום העדכון בשנה הקודמת, ולעניין יום העדכון הראשון – לעומת המדד שפורסם בחודש נובמבר של השנה הקודמת; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה; המנהל הכללי של המשרד יפרסם ברשומות הודעה על הסכום המעודכן כאמור.

(ח) השר, באישור הוועדה, רשאי –

- (1) לשנות את מחיר הרכב כאמור בסעיף קטן (א);
- (2) לשנות את סכום ההחזר לפי סעיף קטן (ב);
- (3) לקבוע את נוסח הערבות הבנקאית ואת דרכי מסירתה וקבלתה.

82. (א) משווק רכב יתאר תיאור מלא ונכון של רכב שהוא משווק.

(ב) יראו משווק רכב כאילו מילא אחר הוראות סעיף קטן (א), אם הוכיח כי הפרטים שמסר בתיאור הרכב זהים לפרטים שמסר יצרן הרכב.

83. (א) משווק רכב ימסור לקונה הוראות שימוש בכתב בשפה העברית ורשימת מוסכים למתן שירותי תחזוקה לרכב מטעמו; ואולם יבואן ישיר או יבואן עקיף שייבא עד עשרים כלי רכב מדגם מסוים או יבואן זעיר, רשאי למסור לקונה הוראות שימוש בכתב בשפה האנגלית במקום בשפה העברית.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), השר, באישור הוועדה, יקבע הוראות לעניין תמצית הוראות שימוש ברכב שימסור משווק רכב לקונה, שתכלול הוראות בסיסיות לגבי הפעלה ובטיחות, בשפות שיקבע.

84. משווק רכב יתקשר עם הקונה בהסכם בכתב למכירת רכב, שיכלול את כל אלה: מפרט טכני של הרכב, מקום ייצור הרכב – אם הוא יבואן מסחרי, מחיר הרכב, תנאי מכירת הרכב ומועד הספקתו, ואם ניתנת אחריות לרכב מטעם יצרן הרכב או סוכן מורשה – תקופת האחריות והיקפה; העתק מההסכם יימסר לקונה עם חתימתו.

85. משווק רכב ירשום את הרכב על שם הקונה בטרם מסירת החזקה בו לקונה.

86. (א) משווק רכב לא ימכור רכב בלי למסור לידי הקונה תעודת אחריות לרכב ולחלקיו בשפה העברית, אם ניתנה אחריות לרכב על ידי יצרן הרכב או סוכן מורשה.

(ב) משווק רכב המציע תקופת אחריות נוספת מעבר לתקופת האחריות שנתן יצרן הרכב או סוכן מורשה, יפרט את תנאיה, ואם היא כרוכה בתשלום – יציג את מחירה בנפרד ממחיר הרכב, ולא יתנה את רכישת הרכב ברכישת אחריות נוספת כאמור.

87. משווק רכב ידווח לקונה על נזק שנגרם לרכב לפני מסירת החזקה בו לקונה, ובכלל זה נזק שתוקן; השר, באישור הוועדה, יקבע הוראות לעניין סוג הנזק שעליו נדרש לדווח ולעניין אופן הדיווח לקונה.

פרק ו': סחר ברכב

88. בפרק זה, "רכב מיבואן" – רכב שנרכש מיבואן ישיר או מיבואן עקיף לשם מכירתו דרך

תיאור רכב על ידי משווק רכב

מתן מידע לקונה

הסכם בכתב לרכישת רכב

רישום הרכב

חובת מתן תעודת אחריות לרכב

נזק שנגרם לרכב לפני מסירתו לקונה

פרק ו' – הגדרה

עיסוק ונרשם בישראל לראשונה על שם הקונה לפי פקודת התעבורה, ובלבד שמתקיימים בו התנאים לייבוא רכב על ידי יבואן כאמור לפי סעיף 32(5) או (6).

רישיון סוחר ברכב מיבואן

89. מי שמתקיימים בו כל אלה זכאי לקבל רישיון סוחר ברכב מיבואן:

(1) הוא יחיד תושב ישראל שהוא עוסק מורשה, או שהוא תאגיד רשום כדין שאחד מבעלי העניין בו לפחות ומנהלו הכללי הם תושבי ישראל;

(2) לרשותו מקום מתאים לניהול עסקו, ובכלל זה לחניית כלי הרכב שהוא מוכר, כפי שקבע השר;

(3) הוא המציא אישור מרואה חשבון המעיד כי יש לו הון עצמי, כפי שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר האוצר, בהתאם לסוג הרכב, ולגבי מי שהחזיק ברישיון לפי סעיף זה בשנה קודמת – גם בהתאם למספר כלי הרכב שמכר באותה שנה.

90. על סוחר ברכב מיבואן יחולו החובות הקבועות בסעיפים 81 עד 87, בשינויים המחויבים.

החלת חובות על סוחר ברכב מיבואן חובת דיווח בנושא הון עצמי

91. (א) סוחר ברכב מיבואן יגיש למנהל, עד ל-31 ביולי בכל שנה, אישור רואה חשבון המבוסס על דוחות כספיים מבוקרים לגבי השנה הקודמת, כפי שקבע השר, ולפיו יש לו הון עצמי כאמור בסעיף 89(3).

(ב) פחת ההון העצמי של סוחר ברכב מיבואן מההון העצמי כאמור בסעיף 89(3), ידווח על כך למנהל בכתב בתוך שבעה ימים.

92. מי שמתקיימים בו כל אלה זכאי לקבל רישיון לרכישת רכב שאינו רכב מיבואן ומכירתו דרך עיסוק:

רישיון סוחר ברכב שאינו רכב מיבואן

(1) הוא יחיד תושב ישראל שהוא עוסק מורשה, או שהוא תאגיד רשום כדין שאחד מבעלי העניין בו לפחות ומנהלו הכללי הם תושבי ישראל;

(2) לרשותו מקום מתאים לניהול עסקו, ובכלל זה לחניית כלי הרכב שהוא מוכר, כפי שקבע השר;

(3) תנאים נוספים ככל שקבע השר, באישור הוועדה.

93. (א) על סוחר ברכב שאינו רכב מיבואן יחולו החובות הקבועות בסעיפים 82 ו-87, והוראות חוק מכירת רכב משומש (זכאות למידע וגילוי נאות), התשס"ח-2008, והכול בשינויים המחויבים.

החלת חובות על סוחר ברכב שאינו רכב מיבואן

(ב) סוחר ברכב שאינו רכב מיבואן ירשום את הרכב על שם הקונה, בהקדם האפשרי לאחר מסירתו ולא יאחר מתום שישה ימי עבודה מהמועד האמור.

94. בעל רישיון לפי פרק זה יציב שלט בולט לעין במקום המכירה, שיכלול את שמו ואת מספר רישיונו.

חובת הצבת שלוט

95. בעל רישיון לפי פרק זה לא יסיע נוסעים בתמורה בכלי רכב שבהם הוא סוחר ולא יוביל מטען בתמורה בכלי רכב כאמור, ולא יתיר לאחר לעשות כן.

איסור הסעה או הובלת מטען בתמורה

פרק ז': מוצרי תעבורה

סימן א': הגדרות

96. בפרק זה, "מוצר תעבורה" –

(1) לעניין ייצור – מוצר תעבורה שקבע השר בצו לפי סעיף 97;

(2) לעניין ייבוא – מוצר תעבורה שקבע השר בצו לפי סעיף 108;

(3) לעניין סחר – מוצר תעבורה כהגדרתו בסעיף 2, למעט מוצר או סוג מוצר שקבע השר בצו לפי סעיף 126.

סימן ב': ייצור מוצרי תעבורה

97. השר יקבע בצו, בהתחשב בטעמים בטיחותיים או סביבתיים, מוצרי תעבורה המיועדים לשיווק בישראל בלבד, שהוראות סימן זה יחולו עליהם, למעט מוצרי תעבורה לרכב מסוג טרקטור ומכונה ניידת ולרכב הפטור מחובות רישום ורישוי לפי אותה פקודה; צו כאמור ייקבע בהסכמת

קביעת תחולה על מוצרי תעבורה – סימן ב'

שר האוצר ושר הכלכלה והתעשייה.

רישיון לייצור מוצרי
תעבורה

98. מי שמתקיימים בו כל אלה, זכאי לקבל רישיון לייצור מוצרי תעבורה:

- (1) הוא עוסק מורשה, או תאגיד רשום כדין בישראל שאחד מבעלי העניין בו לפחות ומנהלו הכללי הם תושבי ישראל;
- (2) לרשותו מקום וציוד המתאימים לייצור מוצרי התעבורה שהוא מבקש לייצר ולאחסונם;
- (3) לרשותו אדם הממונה על תהליכי הייצור במפעל הייצור שהוא בעל השכלה, ידע וניסיון בתחום מוצרי התעבורה, כפי שקבע השר;
- (4) הוא הציג הסכם עם מעבדה מוסמכת לרכב, לתקופת הרישיון לפחות, לשם פיקוח על ייצור מוצרי התעבורה במפעל הייצור לפי הסדרי פיקוח שקבע השר, בין השאר כדי להבטיח את התאמת הייצור הסדרתי של מוצר התעבורה לאב-טיפוס שלו;
- (5) הוא הציג למנהל הסדרי פיקוח פנימיים הולמים, להבטחת איכות ולבקשת איכות על עבודת הייצור המתבצעת במפעל הייצור, בין השאר כדי להבטיח את התאמת הייצור הסדרתי של מוצר התעבורה לאב-טיפוס שלו.

99. לא ייצר אדם מוצר תעבורה, אלא אם כן קיבל אישור לייצור דגם מוצר התעבורה לפי הוראות סימן זה, ובהתאם לתנאי האישור ולהוראות לפי חוק זה.

חובת קבלת אישור
לייצור דגם מוצר
תעבורה

100. (א) מי שמתקיימים בו כל אלה זכאי לקבל אישור לייצור דגם מוצר תעבורה:

אישור לייצור דגם
מוצר תעבורה
במפעל ייצור

- (1) הוא בעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה;
- (2) הוא הציג למנהל אישור ממעבדה מאושרת כי האב-טיפוס של מוצר התעבורה שהוא מבקש לייצר במפעל הייצור עומד בדרישות תקן רשמי, ואם אין לגבי המוצר תקן רשמי – הציג למנהל אחד מאלה:

(א) אישור ממעבדה מוסמכת לרכב כי האב-טיפוס עומד בדרישות תקינה שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה, בהתבסס על דרישות תקינה אירופית או דרישות תקינה אמריקאית; דרישות התקינה שיקבע השר יהיו ברמת בטיחות שוות ערך לדרישות התקינה הזרות כאמור ולא ייקבעו בהן דרישות מחמירות מדרישות התקינה הזרות;

(ב) לעניין מוצר תעבורה שיש לגביו דרישות תקינה אירופית – אישור ממעבדה מוכרת אירופית או מעבדה מוסמכת לרכב על עמידתו בדרישות התקינה האירופית, או בתקן של אחת ממדינות האיחוד האירופי ובלבד שדרישותיו של אותו תקן תואמות לרמת הבטיחות שנקבעה בדרישות התקינה האירופית ושבאותה מדינה פועלים לפי התקן כאמור;

(ג) לעניין מוצר תעבורה שיש לגביו דרישות תקינה אמריקאית – אישור ממעבדה מוכרת אמריקאית על עמידה בדרישות התקינה האמריקאית;

(ד) לעניין מוצר תעבורה שיש לגביו תקן ישראלי שקבע השר בצו, לאחר התייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה, ואינו תקן רשמי – אישור ממעבדה מוסמכת לרכב על עמידתו באותו תקן;

(ה) לעניין מוצר תעבורה שאין לגביו דרישות תקינה כאמור בפסקאות משנה (א) עד (ד) – אישור ממעבדה מוסמכת לרכב על עמידתו בדרישות איכות ובטיחות שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה, בהתבסס על מפרט שאישר מכוון התקנים לפי חוק התקנים;

(3) הוא הציג תכנית שאישרה מעבדה מוסמכת לרכב, לייצור מוצרי התעבורה שהוא מבקש לייצר במפעל הייצור.

(ב) המנהל יציין ברישיון לפי סעיף זה את דגם המוצר התעבורה שבעל הרישיון רשאי לייצר במפעל הייצור.

101. בעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה יחזיק במפעל הייצור ציוד ומיתקנים מתאימים הנדרשים לתהליך הייצור ויפעל בהתאם להסדרי פיקוח לפי סעיף 98(4) ו-5).

ציוד, מיתקנים
והסדרי פיקוח

102. גילה בעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה כי יש פגם סדרתי במוצר תעבורה שייצר וכי עלולה להיות לפגם השפעה על בטיחות הרכב שבו מותקן המוצר או מיועד להיות מותקן בו (בסעיף זה – ליקוי בטיחותי) –

ליקוי בטיחותי
בייצור מוצרי
תעבורה

(1) יפרסם הודעה בעניין, בדרך ובמועד קבע השר, באישור הוועדה;

(2) יזמין אליו את כל מי שקיבל ממנו את מוצר התעבורה, זולת אם יש קושי ממשי באיתורו, לשם טיפול בליקוי הבטיחותי, ואם לא ניתן לתקן את מוצר התעבורה – לשם החלפתו, והכול בלא תשלום.

103. בתום תהליך הייצור יסמן בעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה, על גבי מוצר התעבורה שהוא מייצר או על גבי אריזתו, נוסף על הפרטים שעליו לסמן לפי חוק הגנת הצרכן, את מספרו הקטלוגי של המוצר ואת דרישות התקינה שלפיהן יוצר.

חובת סימון מוצר
תעבורה על ידי
בעל רישיון לייצור
מוצרי תעבורה

104. בעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה יתאר תיאור מלא ונכון של מוצרי התעבורה שהוא מייצר.

תיאור מוצר
תעבורה על ידי
בעל רישיון לייצור
מוצרי תעבורה
מוצר תעבורה שלא
יוצר לפי תכנית
הייצור או שאינו
זהה לאב-טיפוס

105. (א) בעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה לא ייצר מוצר תעבורה, אלא אם כן המוצר יוצר לפי תכנית ייצור שאישר המנהל והוא זהה לאב-טיפוס של מוצר התעבורה כאמור בסעיף 100(א)(2) ו-3) שאישר המנהל.

(ב) המנהל רשאי להורות לבעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה להפסיק את הייצור של דגם מוצר תעבורה שיוצר בניגוד להוראות סעיף קטן (א), עד למילוי תנאים שיוורה המנהל לבעל הרישיון, ובלבד שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו.

(ג) המנהל רשאי להורות לבעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה שייצר מוצר תעבורה בניגוד להוראות סעיף קטן (א), להזמין אליו את כל מי שהוא העביר לו את החזקה במוצר התעבורה הנוגע בדבר לשם תיקון המוצר והתאמתו לתכנית הייצור; לא ניתן לתקן את מוצר התעבורה – יחולו הוראות סעיף 32 לחוק הגנת הצרכן בשינויים המחויבים.

106. בעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה לא ייצר מוצר תעבורה אלא במפעל הייצור שאישר המנהל לפי סעיף 98(2).

ייצור מוצר תעבורה
במפעל ייצור

107. (א) בעל רישיון לייצור מוצר תעבורה ייתן למוצר תעבורה שהוא מייצר אחריות שלא תפחת משלושה חודשים או לנסיעה של 6,000 קילומטרים, מיום התקנת המוצר ברכב, ואם לא נדרשת התקנה כאמור – מיום מסירתו ללקוח, והכול לפי המוקדם מביניהם; השר, באישור הוועדה, רשאי לשנות את התקופה או את מספר הקילומטרים כאמור בסעיף קטן זה.

אחריות למוצר
תעבורה – בעל
רישיון לייצור מוצרי
תעבורה

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), נקבעה לפי דין, ובכלל זה לפי חוק הגנת הצרכן, תקופת אחריות ארוכה יותר מהתקופה כאמור – תחול התקופה הארוכה יותר.

סימן ג': ייבוא מוצרי תעבורה

108. השר יקבע בצו, בהתחשב בטעמים בטיחותיים או סביבתיים, מוצרי תעבורה או סוגי מוצרי תעבורה שהוראות סימן זה יחולו עליהם, לרבות לפי ייעוד מוצר התעבורה או מטרת השימוש בו, למעט מוצרי תעבורה לרכב מסוג טרקטור שאינו מסוג טרקטורון משא, טרקטורון או רכב שטח, ולרכב הפטור מחובות רישום ורישוי לפי אותה פקודה; צו כאמור ייקבע בהסכמת שר האוצר ושר הכלכלה והתעשייה.

קביעת תחולת על
מוצרי תעבורה –
סימן ג'

109. (א) אדם זכאי לייבא דגם מוצר תעבורה אם הוא בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה ודגם מוצר התעבורה שהוא מבקש לייבא עומד בדרישות תקן רשמי, לפי אישור ממעבדה מאושרת, ואם אין לגבי הדגם תקן רשמי – בהתקיים אחד מאלה, לפי העניין:

ייבוא דגם מוצר
תעבורה

(1) לעניין דגם שיש לגביו דרישות תקינה אירופית – דרישות תקינה כאמור, או דרישות תקן של אחת ממדינות האיחוד האירופי ובלבד שדרישותיו של אותו תקן תואמות לרמת הבטיחות לפי דרישות התקינה האירופית ושכאותה מדינה פועלים לפי התקן כאמור;

(2) לעניין דגם מוצר תעבורה שיש לגביו דרישות תקינה אמריקאית – דרישות תקינה כאמור, וכן ימסור המבקש הצהרה בכתב כי הדגם משווק בארצות-הברית

שמונה חודשים לפחות במועד הגשת הבקשה, וכי לא פורסמה לגביו באתר האינטרנט של מינהל הבטיחות הפדרלי של ארצות הברית (NHSTA) הודעת החזרה מהשוק (Recall) בשלוש השנים שקדמו להגשת הבקשה, או הודעה בדבר חקירה בשנתיים שקדמו להגשת הבקשה; השר רשאי לקבוע הוראות לעניין פרסום הודעות כאמור ובדיקתן, ובכלל זה דרכים נוספות או חלופיות לפרסום או לבדיקה כאמור;

(ב) נוסף על האמור בפסקת משנה (א), לעניין דגם מוצר תעבורה כאמור באותה פסקת משנה המיוצר מחוץ לארצות הברית ואינו מיובא ממנה, על המייבא להוכיח כי המוצר יוצר במפעל שבו הייצור הסדרתי של אותו מוצר תואם לאב-טיפוס של המוצר;

(3) לעניין דגם מוצר תעבורה שסומן עליו או על גבי אריזתו כי יש לגביו דרישות תקינה אירופית וכן דרישות תקינה אמריקאית – דרישות התקינה האירופית;

(4) לעניין דגם מוצר תעבורה שיש לגביו תקן ישראלי שאינו תקן רשמי, שקבע השר, בהסכמת שר האוצר ושר הכלכלה והתעשייה – דרישות תקן כאמור;

(5) לעניין דגם מוצר תעבורה שאין לגביו דרישות תקינה או תקנים כאמור בפסקאות (1) עד (4) – דרישות איכות ובטיחות שקבע השר, בהסכמת שר האוצר ושר הכלכלה והתעשייה;

(6) לעניין דגם מוצר תעבורה שיש לגביו דרישות תקינה קנדית – דרישות התקינה האמורות, ובלבד שהשר, באישור הוועדה, קבע דגמים של מוצרי תעבורה שיש לגביהם דרישות תקינה קנדית, שיהיה ניתן לייבאם אם הם עומדים באותן דרישות תקינה ואת דרכי הוכחתן; בתקנות לפי פסקה זו רשאי השר לקבוע כי הוראות סימן זה יחולו על דגמי מוצר התעבורה האמורים, בהתאמות ובשינויים כפי שיקבע.

(ב) הוכחת עמידתו של דגם מוצר תעבורה בדרישות כאמור בסעיף קטן (א) תהיה כמפורט להלן:

(1) לעניין דגם מוצרי תעבורה מקורי – באמצעות סימון על גבי המוצר או על גבי אריזתו, שקבע כדין יצרן הרכב, המזהה את היצרן, או באמצעות הצגת אישור מיצרן הרכב, או תעודה ממעבדה מוכרת אירופית, ממעבדה מוכרת אמריקאית או ממעבדה מוסמכת לרכב, בדבר עמידתו של הדגם בדרישות המפרט של יצרן הרכב;

(2) לעניין דגם מוצר תעבורה חליפי שיש לגביו דרישות תקינה אירופית כאמור בסעיף קטן (א) – באמצעות הצגת תעודה ממעבדה מוכרת אירופית או ממעבדה מוסמכת לרכב שהוסמכה לעניין זה;

(3) לעניין דגם מוצר תעבורה חליפי שיש לגביו תקן של אחת ממדינות האיחוד האירופי כאמור בסעיף קטן (א) – באמצעות הצגת תעודה ממעבדה מוכרת אירופית או ממעבדה מוסמכת לרכב;

(4) לעניין דגם מוצר תעבורה חליפי שיש לגביו דרישות תקינה אמריקאית כאמור בסעיף קטן (א) והוא מיובא מארצות הברית – באמצעות אחת מאלה: הצהרת יצרן מוצר התעבורה, תעודה ממעבדה מוכרת אמריקאית או תעודה ממעבדה מוסמכת לרכב;

(5) לעניין דגם מוצר תעבורה חליפי שיש לגביו דרישות תקינה אמריקאית כאמור בסעיף קטן (א) והוא לא מיובא מארצות הברית – באמצעות תעודה מאחת מאלה: מעבדה מוכרת אירופית, מעבדה מוכרת אמריקאית או מעבדה מוסמכת לרכב;

(6) לעניין דגם מוצר תעבורה חליפי שסומן עליו לפי דרישות תקינה שיש לגביו דרישות תקינה אירופית וכן דרישות תקינה אמריקאית כאמור בסעיף קטן (א) – באמצעות הצגת תעודה ממעבדה מוכרת אירופית או ממעבדה מוסמכת לרכב;

(7) לעניין דגם מוצר תעבורה חליפי שיש לגביו דרישות תקן ישראלי שאינו תקן רשמי כאמור בסעיף קטן (א) – באמצעות הצגת תעודה ממעבדה מוסמכת לרכב;

(8) לעניין דגם מוצר תעבורה חליפי שנקבעו לגביו דרישות איכות ובטיחות לפי סעיף קטן (א) – באמצעות הצגת תעודה ממעבדה מוסמכת לרכב או בדרך אחרת

שקבע השר, בהסכמת שר האוצר ושר הכלכלה והתעשייה;

(9) לעניין דגם מוצר תעבורה שיש לגביו דרישות תקינה קנדית – בהתאם להוראות שקבע השר כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) נוסף על האמור בסעיף זה, אדם זכאי לייבא צמיגים אם ממועד ייצור הצמיג טרם חלפו כמה חודשים, כפי שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה; השר רשאי לקבוע תנאים נוספים לעניין ייבוא צמיגים, ובכלל זה הוראות שונות לעניין ייבוא ממקומות שונים, וסייגים או תנאים חלופיים לדרישות התקינה ולדרכי ההוכחה הקבועות בסעיף זה.

110. (א) על אף האמור בסעיף 109, השר רשאי לקבוע סוגי מוצרי תעבורה, שאדם יהיה זכאי לייבאם אם ניתן לו רישיון ייבוא מאת הרשות המוסמכת לייבוא, לאחר שמצאה כי התקיימו התנאים כאמור בסעיף 109.

(ב) לא ייבא אדם מוצר תעבורה שחלה על ייבואו חובת רישוי לפי חוק זה בלא רישיון ייבוא, אם חדל להתקיים תנאי מהתנאים לקבלת הרישיון או בניגוד לתנאי הרישיון.

111. (א) על אף האמור בסעיף 109, המבקש לייבא מוצר תעבורה מאותו דגם שיובא כדין לפי אותו סעיף, רשאי להגיש למנהל בקשה לפטור מהחובה להוכיח את עמידת הדגם בדרישות תקינה כאמור באותו סעיף, למעט תקן רשמי; מבקש פטור לפי סעיף זה יצרף לבקשתו מידע ומסמכים, להנחת דעתו של המנהל, שיאפשרו לו לזהות את דגם מוצר התעבורה.

(ב) המנהל רשאי לאשר בקשה לפטור לפי סעיף קטן (א), בהחלטה מנומקת בכתב, אם שוכנע כי דגם מוצר התעבורה שמבקשים לייבאו זהה לדגם שיובא כדין והוכח לגביו כי הוא עומד בדרישות התקינה.

112. (א) המבקש לייבא מוצרי תעבורה לשימוש אישי או משפחתי זכאי לייבא מוצרי תעבורה או לקבל רישיון לייבואם לפי סעיף 110, לפי העניין, לייבוא חמישה מוצרי תעבורה מאותו סוג במשלוח, לכל היותר, בהתקיים כל אלה:

(1) מוצרי התעבורה מיועדים לשימוש אישי, ואם הוא עוסק – לשימוש עסקי-עצמי;

(2) מוצרי התעבורה הם מסוג שקבע השר בצו מבין מוצרי התעבורה שנקבעו לפי סעיף 108;

(3) מוצרי התעבורה עומדים בדרישות תקינה לפי סעיף 109(א), ככל שישנן; הוכחת עמידתם של מוצרי התעבורה בדרישות התקינה תהיה בהתאם להוראות אלה:

(א) לעניין דגם מוצר תעבורה שיש לגביו תקן רשמי וחלה על המוצר חובת עמידה בדרישות תקן רשאי בהתאם להוראות סעיף 9(א)(1) לחוק התקנים –

(1) אם התקן הרשמי מבוסס על דרישות תקינה אירופית, אמריקאית או קנדית לפי סעיף 109(א), ולפי אותן דרישות יש סימון על גבי המוצר או על גבי אריזתו המעיד על עמידתו בדרישות האמורות, או אם מייבא המוצר המציא מידע אחר בכתב, להנחת דעתו של המנהל, המעיד על עמידתו של המוצר בדרישות האמורות – באמצעות אישור מאת רשות מוסמכת לייבוא, אלא אם כן מייבא המוצר ביקש להעביר את המוצר למעבדה מאושרת לשם קבלת אישורה;

(2) אם אין לגבי דגם המוצר סימון או מידע אחר בכתב כאמור בפסקת משנה (1) – באמצעות אישור מאת מעבדה מאושרת;

(ב) לעניין דגם מוצר תעבורה שיש לגביו תקן רשמי אך המוצר פטור מחובת העמידה בדרישות התקן הרשמי בהתאם להוראות סעיף 9(א)(2) לחוק התקנים – באמצעות אישור מאת רשות מוסמכת לייבוא, אלא אם כן מייבא המוצר ביקש להעביר את המוצר למעבדה מוסמכת לרכב לשם קבלת אישורה;

(ג) לעניין דגם מוצר תעבורה שאין לגביו תקן רשמי –

(1) אם יש לגבי דגם המוצר דרישות תקינה אירופית, אמריקאית או קנדית לפי סעיף 109(א), ולפי אותן דרישות יש סימון על גבי המוצר או על גבי אריזתו המעיד על עמידתו בדרישות האמורות, או אם מייבא המוצר

חובת רישוי לגבי ייבוא מוצרי תעבורה מטומימים

פטור מחובת ההוכחה בדבר עמידה בדרישות תקינה

ייבוא מוצרי תעבורה לשימוש אישי או משפחתי או לצורכי מוסד לימוד (תיקון מס' 2) תשע"ח-2018 (תיקון מס' 2) תשע"ח-2018

(תיקון מס' 2) תשע"ח-2018

המציא מידע אחר בכתב, להנחת דעתו של המנהל, המעיד על עמידתו של המוצר בדרישות האמורות – באמצעות אישור מאת רשות מוסמכת לייבוא, אלא אם כן מייבא המוצר ביקש להעביר את המוצר למעבדה מוסמכת לרכב לשם קבלת אישורה;

(2) אם אין לגבי דגם המוצר כאמור בפסקת משנה (1) סימון או מידע אחר בכתב כאמור באותה פסקת משנה – באמצעות אישור מאת מעבדה מוסמכת לרכב, אלא אם כן קבע השר בצו לגבי סוג מוצר התעבורה כאמור כי הוכחת עמידתו בדרישות התקינה תהיה באמצעות אישור מאת רשות מוסמכת לייבוא.

(4) המבקש הצהיר בכתב כי מוצרי התעבורה יותקנו ברכב במוסך שקיבל רישיון להפעלת מוסך, אלא אם כן לפי חוק זה לא נדרש להתקינו במוסך;

(5) (נמחקה).

(תיקון מס' 2)
תשע"ח-2018
(תיקון מס' 2)
תשע"ח-2018

(1)(א) השר רשאי לפטור, בצו, סוג מוצר תעבורה שאין לגביו תקן רשמי כאמור בסעיף קטן (א)(3) מהוכחת עמידה בדרישות התקינה כאמור באותו סעיף קטן;

(2) השר, בהתייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה, רשאי לקבוע כי הוכחת עמידתו של סוג מוצר תעבורה בדרישות תקינה לפי סעיף קטן (א)(3), הנעשית באמצעות אישור מאת רשות מוסמכת לייבוא לפי אותו סעיף קטן, תהיה באמצעות אישור מאת מעבדה מאושרת או מעבדה מוסמכת לרכב, כפי שיקבע לפי העניין;

(3) השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור הוועדה, רשאי לקבוע מקרים ונסיבות שבהתקיימם יראו מוצרי תעבורה המיובאים בכמות כאמור בסעיף קטן (א) כמוצרים שאינם מיובאים לשימוש אישי או משפחתי.

(ב) המבקש לייבא מוצרי תעבורה לצורכי מוסד לימוד זכאי לייבא מוצרי תעבורה או לקבל רישיון לייבואם לפי סעיף 110, לפי העניין, לייבוא מוצרי תעבורה במספר הנדרש לצורכי מוסד הלימוד, ויחולו לעניין זה הוראות סעיף קטן (א)(1) עד (3), בשינויים המחויבים.

(ג) לא ייבא אדם מוצר תעבורה לפי סעיף זה למטרת מכירתו לאחר.

113. השר רשאי לקבוע, מטעמים של בטיחות והגנה על שלום הציבור, סוגי מוצרי תעבורה שאין לייבאם אלא אם כן הם מוצרי תעבורה מקוריים; תקנות לפי סעיף זה יותקנו בהסכמת שר האוצר ושר הכלכלה והתעשייה ובאישור הוועדה.

ייבוא מוצרי תעבורה מקוריים

114. (א) לא ייבא אדם מוצרי תעבורה משומשים.

ייבוא מוצרי תעבורה משומשים

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הרשות המוסמכת לייבוא רשאית לתת רישיון לייבוא מוצרי תעבורה משומשים –

(1) לצורך התקנתם ברכב אספנות כמשמעותו לפי פקודת התעבורה, בתנאים שתקבע ברישיון;

(2) מסוג שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה, בתנאים שתקבע ברישיון.

(ג) בסעיף זה, "מוצר תעבורה" – כהגדרתו בסעיף 2.

115. השר, באישור הוועדה, רשאי לקבוע כי בהתקיים נסיבות שיקבע תהיה הרשות המוסמכת לייבוא רשאית לתת למייבא מוצרי תעבורה פטור מקיום התנאים לייבוא מוצר תעבורה או מקבלת רישיון לפי סעיפים 109 ו-110, לפי העניין, ובכלל זה רשאי השר לקבוע תנאים חלופיים או משלימים לאותם תנאים; ואולם לא יינתן פטור לפי סעיף זה לעניין טובין שייבואם אסור על פי כל דין.

פטור מקיום תנאים לייבוא מוצרי תעבורה או לקבלת רישיון לייבוא מוצרי תעבורה

116. השר, באישור הוועדה, רשאי לקבוע כי הוראות מסוימות מסימן זה לא יחולו על ייבוא מוצרי תעבורה המיועדים להתקנה ברכב מסוג שיקבע.

סימן ג' – סייג לתחולה

סימן ד': סחר במוצרי תעבורה

117. (א) מי שמתקיימים בו כל אלה זכאי לקבל רישיון לסחר במוצרי תעבורה:

רישיון לסחר במוצרי תעבורה

(1) לרשותו מקום מתאים לאחסון של מוצרי תעבורה כפי שקבע השר, לפי סוג מוצר התעבורה; ואולם מצא המנהל כי בשל מאפייני פעילותו של מבקש הרישוי אין צורך במקום אחסון כאמור, רשאי הוא לפטור מבקש רישוי, בהחלטה מנומקת בכתב, מהחובה לפי פסקה זו, ובלבד שקבע ברישוי תנאים חלופיים להבטחת בטיחות הסחר במוצר התעבורה; פטור לפי פסקה זו יכול שיינתן לעניין סוג מוצר תעבורה; מתן פטור לפי פסקה זו יפורסם באתר האינטרנט של המשרד;

(2) הוא איש מקצוע שמתקיימים לגביו התנאים המפורטים להלן או שעומד לרשותו איש מקצוע כאמור:

(א)² הוא בעל ניסיון מוכח של שנתיים לפחות בסחר במוצרי תעבורה מהסוג שמבקש הרישוי מבקש לסחור בהם, או שהוא בעל תעודת מקצוע באחד או יותר ממקצועות רכב כפי שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה, ולעניין בעל רישוי לסחר בצמיגים – הוא מנהל מקצועי של מוסך לתיקון צמיגים ואבובים או טכנאי מוסמך, או הנדסאי או מהנדס במדור שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה;

(ב) הוא עמד בהצלחה בבחינות לפי תכנית בחינות שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה; השר יקבע את סדרי הבחינות, דרך קבלת תוצרות הבחינות והשגה על תוצאותיהן.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), יראו את בעלי הרישיונות המפורטים להלן כבעל רישוי לסחר במוצרי תעבורה:

(תיקון מס' 3)
תשע"ח-2018

(1) בעל רישוי לייצור רכב ושיווקו;

(2) בעל רישוי יבואן מסחרי;

(3) בעל רישוי להפעלת מוסך;

(4) בעל רישוי לייצור מוצרי תעבורה.

(תיקון מס' 3)
תשע"ח-2018

(ג) השר, באישור הוועדה, רשאי לקבוע הוראות לעניין פטור מחובת רישוי לפי סעיף זה, ובכלל זה פטור לעניין סחר במוצרי תעבורה לסוגי רכב כפי שיקבע.

118. (א) בעל רישוי לסחר במוצרי תעבורה לא יסחר במוצר תעבורה מיובא, אלא אם כן מוצר התעבורה יובא בהתאם להוראות לפי פקודת הייבוא והייצוא, ככל שהן חלות לגביו, ולעניין מוצר תעבורה שנקבע לפי סעיף 108 – גם בהתאם להוראות לפי סימן ג'.

תנאים לסחר במוצרי תעבורה מיובאים

(ב) לא יסחר אדם במוצר תעבורה מיובא שהוא מוצר תעבורה משומש כאמור בסעיף 114(ב), אלא אם כן מוצר התעבורה מיוחד לאחד או יותר מאלה:

(1) שימוש בחומר הגלם שממנו עשוי מוצר התעבורה;

(2) הרכבתו ברכב שאינו מיועד לנסיעה בדרך כהגדרתה בפקודת התעבורה;

(3) הרכבתו ברכב אספנות כמשמעותו לפי פקודת התעבורה.

119. (א) לא ימכור בעל רישוי לסחר במוצרי תעבורה מוצר תעבורה, אלא אם כן מסר לקונה בעת המכירה תעודת אחריות למוצר התעבורה ולפעילותו התקינה לתקופה שלא תפחת משלושה חודשים או לנסיעה של 6,000 קילומטרים מיום התקנת המוצר ברכב, ככל שנדרשת התקנה כאמור לצורך השימוש במוצר, ואם לא נדרשת התקנה – מיום המסירה לקונה, והכול לפי המוקדם; השר, באישור הוועדה, רשאי לשנות את התקופה ואת מספר הקילומטרים כאמור בסעיף קטן זה.

אחריות למוצרי תעבורה – בעל רישוי לסחר במוצרי תעבורה

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) –

(1) נקבעה לפי דין, ובכלל זה לפי חוק הגנת הצרכן, תקופת אחריות ארוכה יותר מהתקופה כאמור באותו סעיף קטן – תחול התקופה הארוכה יותר;

(2) תקופת האחריות שיינתן בעל רישוי לסחר במוצרי תעבורה ללקוח לא תפחת מתקופת האחריות שנתן יצרן מוצר התעבורה או מי מטעמו;

² סמכויות שר הכלכלה והתעשייה הועברו לשר העבודה והרווחה והשירותים החברתיים: ["פ תשע"ח מס' 7602](#) מיום 18.10.2017 עמ' 506.

(3) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה רשאי לתת ללקוח אחריות למוצר התעבורה באמצעות חשבונית שהוא מוסר ללקוח לפי דין, ובלבד שכלל בחשבונית פרטים שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה ובאישור הוועדה; בתקנות כאמור רשאי השר לקבוע את גודל האותיות המזערי ואת אופן הצגת פרטי האחריות בחשבונית; הוראות לפי פסקה זו לא יחולו על מוצרי תעבורה שחלות עליהם הוראות לפי חוק הגנת הצרכן, לעניין אחריות ושירות לאחר מכירה.

120. בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה יתאר תיאור מלא ונכון של מוצרי התעבורה שהוא סוחר בהם, וייתן ללקוח הנחיות בדבר התקנתם, הרכבתם והשימוש בהם, או יפנה אותו לקבלת שירות במוסך, לפי סוג המוצר.

תיאור מוצרי תעבורה על ידי בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה

121. (א) (1) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה לא יסחר במוצר תעבורה, אלא אם כן מסומנים על גביו או על גבי אריזתו, נוסף על הפרטים שעליו לסמן לפי חוק הגנת הצרכן, מספרו הקטלוגי ודרישות התקינה שלפיהן יוצר, אם ישנן;

סימון מוצרי תעבורה על ידי בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה

(2) הוראות פסקה (1), למעט חובת סימון מספר קטלוגי ולמעט סימון לפי חוק הגנת הצרכן של שם היצרן או סמלו המסחרי, לא יחולו על בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו לגבי מוצרי תעבורה המשמשים לייצור הרכב;

(3) השר רשאי לקבוע כי בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה יהיה פטור מחובת הסימון של מספר קטלוגי ודרישות תקינה כאמור בפסקה (1), בתנאים ולגבי סוגי מוצרי תעבורה שיקבע.

(ב) מועד הסימון של הפרטים כאמור בסעיף קטן (א) יהיה בהתאם לדרישות התקינה המנויות בסעיף 109, אם נקבעו בהן הוראות לעניין מועד הסימון; לא נקבעו הוראות כאמור בדרישות התקינה – תחול חובת הסימון לאחר ייבוא המוצר ולכל המאוחר טרם שיווקו לצרכן, אך בעל הרישיון לסחר במוצרי תעבורה רשאי לסמן את מוצר התעבורה לפני ייבואו; על אף האמור, סימון המספר הקטלוגי וסימון לפי חוק הגנת הצרכן של שם היצרן או סמלו המסחרי, על גבי מוצר תעבורה מיובא, ייעשו לפני ייבואו.

122. גילו המנהל, בעל רישיון לפי חוק זה או מעבדה מוסמכת לרכב כי יש במוצר תעבורה פגם בטיחותי סדרתי, ובכלל זה פגם שנוצר במסגרת תהליך הייצור, שעשויה להיות לו השפעה על בטיחותו של הרכב שבו הוא מותקן או מיועד להיות מותקן בו (בסעיף זה – ליקוי בטיחותי), יחולו הוראות אלה:

ליקוי בטיחותי במוצר תעבורה

(1) בעל הרישיון או מעבדה מוסמכת לרכב יודיעו על כך למנהל;

(2) המנהל יודיע לכלל בעלי רישיונות לסחר במוצרי תעבורה על הליקוי הבטיחותי, ויפרסם הודעה על כך באתר האינטרנט של המשרד וכן באתר אינטרנט נוסף העוסק בענף הרכב שהגישה אליו פתוחה לציבור הרכב;

(3) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה שקיבל הודעה כאמור בפסקה (2) יחדל מיד עם קבלת ההודעה לשווק את מוצר התעבורה, יפעל במאמץ סביר לאתר את בעלי כלי הרכב שבהם הותקן המוצר האמור ויזמנם אליו לשם החלפתו בלא תשלום, לרבות פירוק המוצר הלקוי והתקנת מוצר תקין במקומו.

123. בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה יטפל בתלונות צרכנים שקיבל לגבי מוצרי תעבורה שסחר בהם, ויתעד בכתב את הטיפול בהן, תוך ציון מהות התלונה ואופן הטיפול בה, והכול כפי שקבע השר, באישור הוועדה.

טיפול בתלונות צרכנים – בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה

124. בלי לגרוע מהוראות לפי סעיף 14, המנהל רשאי להורות לבעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה כי איש מקצוע כמשמעותו בסעיף 117(א)2 העומד לרשותו יעבור השתלמות מקצועית כפי שיוורה לו, בשל התפתחות טכנולוגית או שינוי בתקינה או בחקיקה המצדיקים זאת, אלא אם כן איש המקצוע הוא בעל הרישיון.

השתלמות איש מקצוע העומד לרשות בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה

125. (א) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה יפרסם באתר האינטרנט שלו או באמצעות אתר האינטרנט של עוסק אחר (בסעיף זה – אתר האינטרנט) –

מסירת מידע לעניין בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה

(1) הודעה על ליקוי בטיחותי במוצר תעבורה שהוא משווק כאמור בסעיף 122;

(2) מידע בנוגע אליו ולמוצרי התעבורה שהוא משווק, ובכלל זה את המחיר הכולל

- של מוצר התעבורה לצרכן, והכול כפי שקבע השר, באישור הוועדה.
- (ב) המנהל יפרסם באתר האינטרנט של המשרד את רשימת אתרי האינטרנט, כפי שימסרו לו בעלי הרישיונות לסחר במוצרי תעבורה.
- (ג) המנהל רשאי, בנסיבות מיוחדות ובהחלטה מנומקת בכתב, לפטור בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה מהוראות לפי סעיף זה.
- (ד) השר, באישור הוועדה, רשאי לקבוע כי ההוראות לפי סעיף זה לא יחולו על בעלי רישיונות לסחר במוצרי תעבורה בהתאם להיקף פעילותם, כפי שיקבע.
- 125א. השר, באישור הוועדה, רשאי לקבוע הוראות נוספות שיחולו על בעלי רישיונות המנויים בסעיף 117(ב) לעניין סחר במוצרי תעבורה, ובכלל זה מגבלות שיחולו עליהם לעניין סחר כאמור, וכן רשאי הוא לקבוע בדרך האמורה כי הוראות סימן זה, כולן או חלקן, לא יחולו על בעלי רישיונות כאמור או יחולו עליהם בשינויים כפי שיקבע.
126. הוראות סימן זה לא יחולו על מוצרי תעבורה או סוגי מוצרי תעבורה שהשר יקבע בצו, בין השאר לפי סוג הרכב.

(תיקון מס' 3)
תשע"ח-2018

(תיקון מס' 3)
תשע"ח-2018

תקנות לעניין סחר
במוצרי תעבורה
בידי בעלי רישיונות
מסוימים
(תיקון מס' 3)
תשע"ח-2018

סימן ד' – סייג
לתחולה

פרק ח': רישוי מוסכים ומנהלים מקצועיים של מוסכים

סימן א': רישיון להפעלת מוסך

127. מי שמתקיימים בו כל אלה זכאי לקבל רישיון להפעלת מוסך, מאחד או יותר מהסוגים שקבע השר בהתאם לסוג הפעולות שיתבצעו במוסך ולסוג הרכב שיטופל בו:
- (1) לרשותו מקום המתאים להפעלת אותו סוג מוסך ולחניית כלי הרכב המטופלים במוסך, והמאפשר תנאים הולמים לעובדי המוסך, כפי שקבע השר;
 - (2) לרשותו ציוד או סוגי ציוד מתאימים להפעלת אותו סוג מוסך, כפי שקבע השר;
 - (3) לרשותו מנהל מקצועי של מוסך המתאים להפעלת אותו סוג מוסך שנוכח בו בשעות מתן השירות לציבור; השר רשאי לקבוע כי במוסכים מסוג שקבע, יהיה מנהל מקצועי בהתאם לסוג הרישיון להפעלת מוסך, וכן רשאי הוא לקבוע היקף עבודה או מספר עובדים במוסך, שבהתקיימם יעמדו לרשות המוסך מספר מנהלים מקצועיים כפי שיקבע;
 - (4) לרשותו ממלא מקום אחד לפחות למנהל המקצועי של המוסך, מבין עובדיו, שאישור המנהל לפי סעיף 143(ג).
128. (א) לא ייתן אדם שירותי תיקון רכב, התקנה של מוצר תעבורה ברכב, אחזקה או בדיקה של רכב (בפרק זה – פעולות ברכב), אלא במוסך שניתן לו רישיון להפעלת מוסך או במוסך נייד שניתן לו רישיון להפעלת מוסך נייד.
- (ב) השר, באישור הוועדה, יקבע פעולות ברכב, סוגי פעולות ברכב או נסיבות לביצוען, שהוראות סעיף קטן (א) לא יחולו עליהם; כל עוד לא הותקנו תקנות כאמור, לא יחול האיסור הקבוע בסעיף קטן (א).
129. מי שמתקיימים בו כל אלה זכאי לקבל רישיון להפעלת מוסך מומחה:
- (1) הוא בעל רישיון להפעלת מוסך;
 - (2) הוא בעל יכולת מקצועית וציוד או סוגי ציוד מתאימים לטיפול בתוצר הרכב שלגביו הוגשה הבקשה, והכול כפי שקבע השר.
130. (א) בעל רישיון להפעלת מוסך יציב שלט בולט לעין במקום הנראה לעיני הלקוחות במוסך, שיכלול פרטים אלה:
- (1) שם המוסך ומספר רישיונו;
 - (2) סוג המוסך בהתאם לרישיון להפעלת מוסך שניתן לו;
 - (3) אם הוא מוסך מומחה – התוצר שהוא מתמחה בטיפולו בהתאם לרישיון להפעלת מוסך מומחה שניתן לו לפי סעיף 129;
 - (4) המחיר הכולל של שעת עבודה במוסך, במטבע ישראלי.
- (ב) השר, באישור הוועדה, יקבע את הגודל המזערי של השלט כאמור בסעיף קטן (א) ואת

רישיון להפעלת
מוסך

ביצוע פעולות
ברכב

רישיון להפעלת
מוסך מומחה

חובת שילוט במוסך

גודל האותיות המזערי אשר יופיעו עליו, והוא רשאי לקבוע בדרך האמורה הוראות נוספות לעניין שלט כאמור, ובכלל זה פרטים נוספים שייכללו בו.

(ג) בעל רישיון להפעלת מוסך לא יציג במוסך שלט הכולל פרטים שאינם תואמים את הרישיון הפעלת המוסך שניתן לו.

131. (א) בעל רישיון להפעלת מוסך יציע ללקוח, לשם ביצוע פעולה ברכב, יותר מסוג אחד של מוצר תעבורה ויסביר ללקוח את ההבדלים בין סוגי המוצרים בטרם ייתן לו הצעת מחיר לפי סעיף 132, והכול זולת אם לא יכול היה להשיג יותר מסוג אחד כאמור במאמץ סביר; לעניין זה, "מאמץ סביר" – בדיקה בכל אלה, וכן בדרך נוספת או חלופית שקבע השר:

(1) בפרסומים של בעלי רישיונות לסחר במוצרי תעבורה לפי סעיף 125;

(2) אצל מוסכי השירות של יבואן מסחרי המייבא כלי רכב מתוצר הרכב הנוגע בדבר;

(3) אצל בעלי רישיונות לסחר במוצרי תעבורה.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על ביצוע פעולה ברכב, במסגרת אחריות בשיעור כאמור בסעיף 49(ג), במסגרת טיפול בתקלת בטיחות סדרתית או במקרים אחרים שקבע השר לפי סעיף 59(ב).

(ג) בסעיף זה –

"סוג", של מוצר תעבורה – מוצר תעבורה מקורי, מוצר תעבורה חליפי או מוצר תעבורה משופץ;

"מוצר תעבורה משופץ" – מוצר תעבורה משומש, בין שהוא מוצר תעבורה מקורי ובין שהוא מוצר תעבורה חליפי, שעובד, נבדק והוכשר לשימוש ברכב.

132. (א) (1) בעל רישיון להפעלת מוסך ייתן ללקוח הצעת מחיר שתכלול את הפעולות שהמוסך מציע כי יבוצעו ברכב, את מספר שעות העבודה הצפוי, את מוצרי התעבורה המוצעים לפי סעיף 131, את היקף האחריות למוצר התעבורה ולפעולה שתבוצע ברכב ואת פירוט התשלומים (בסעיף זה – הצעת מחיר);

(2) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין פרטים נוספים שייכללו בהצעת המחיר;

(3) הוראות סעיף זה יחולו גם אם גורם אחר, לרבות מבטח כהגדרתו בפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] התש"ל-1970, הוא שיישא בתשלום בעד ביצוע הפעולות ברכב כאמור, כולן או חלקן.

(ב) הצעת מחיר תינתן לראשונה ללקוח במסמך מודפס או בהודעת דואר אלקטרוני (בסעיף קטן זה – הצעת מחיר ראשונה); בעל רישיון להפעלת מוסך רשאי, בהסכמת הלקוח, לעדכן את הצעת המחיר שנתן גם באמצעים אלקטרוניים או טכנולוגיים אחרים, ובלבד שיעדכן בהתאם לכך, בהקדם האפשרי, את הצעת המחיר הראשונה שנתן.

(ג) בעל רישיון להפעלת מוסך יספק ללקוח את מוצרי התעבורה שפורטו בהצעת המחיר והוסכמו עם הלקוח.

(ד) בעל רישיון להפעלת מוסך יעבור למנהל, לפי דרישתו ולא יאוחר משבעה ימים מהמועד שבו נמסרה לו הדרישה, וכן במועדים ובאופן שיקבע השר, העתקים מהצעות מחיר ומחשבוניות שנתן ללקוחותיו.

(ה) בעל רישיון להפעלת מוסך ישמור הצעות מחיר שנתן ללקוחותיו, ובכלל זה הצעות מחיר מעודכנות כאמור בסעיף קטן (ב), במשך שנה מיום נתינתן.

133. לא יתקין בעל רישיון להפעלת מוסך מוצר תעבורה ברכב שאינו מתאים לדגם הרכב.

134. מוסך שירות של יבואן לא ימסור ליבואן המסחרי שעמו הוא קשור בהסכם מידע על שימוש שעשה המוסך תעבורה שלא נרכש מאותו יבואן מסחרי.

135. (א) מי שמתקיימים בו כל אלה זכאי לקבל רישיון להפעלת מוסך נייד:

(1) לרשותו רכב שיש בו מקום לנשיאת ציוד או סוגי ציוד מתאימים להפעלת מוסך נייד, והציוד או סוגי הציוד עומדים בדרישות שקבע השר;

הצעת סוגי מוצרי תעבורה ללקוח במוסך

הצעת מחיר במוסך

התקנת מוצר תעבורה המתאים לדגם הרכב איסור העברת מידע ליבואן מסחרי

רישיון להפעלת מוסך נייד

(2) הוא מנהל מקצועי של מוסך שרישיונו מתיר לו לבצע פעולות ברכב המבוצעות במוסך נייד לפי סעיף קטן (ב), או שהוא מעסיק מנהל מקצועי של מוסך שיש לו רישיון כאמור ועומד לרשות המוסך הנייד בכל שעות פעילותו של המוסך.
(ב) בעל רישיון להפעלת מוסך נייד ייתן שירותים אלה בלבד, והכול כפי שקבע השר, באישור הוועדה:

- (1) תיקוני חירום לרכב;
 - (2) חילוץ רכב עד להגעתו למוסך;
 - (3) שירותי תחזוקה לצמיגים בהתאם לדרישות בטיחות, ובלבד שלא יינתנו בשול הדרך.
- (ג) בעל רישיון להפעלת מוסך נייד יציין על גבי הרכב המשמש כמוסך נייד את המילים "מוסך נייד" ואת מספר הרישיון של המוסך.
(ד) על מוסך נייד ועל בעל רישיון להפעלת מוסך נייד יחולו הוראות לפי סעיפים 133, 134 ו-139, בשינויים המחויבים.

סימן ב': עיסוק בניהול מקצועי של מוסך

136. (א) מי שמתקיימים בו כל אלה זכאי לקבל רישיון לניהול מקצועי של מוסך:

- (1) הוא תושב ישראל;
- (2) הוא בעל רישיון נהיגה בתוקף מסוג שקבע השר;
- (3)³ הוא אחד מאלה:

(א) מהנדס הרשום במדור שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה;

(ב) הנדסאי הרשום במדור שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה;

(ג) טכנאי מוסמך הרשום במדור שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה, שסיים בהצלחה קורס ניהול עסקי במסגרת לימודי ההסמכה כטכנאי או במסגרת קורס לניהול מקצועי של מוסך, ובלבד שהמנהל אישר את תכניות הלימודים של אותם קורסים, לאחר התייעצות עם מנהל האגף להכשרה מקצועית והמועצה המייעצת לעניין מנהלים מקצועיים של מוסכים שמונתה לפי סימן ג' (בפרק זה – קורסים מקצועיים);

(ד) בעל תעודת מקצוע, במקצוע ובסוג כפי שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה, או תעודה אחרת שקבע השר, וכן תעודות גמר בקורסים מקצועיים, והכול כפי שקבע השר;

(4) הוא עמד בהצלחה בבחינות לפי סעיף 137 או קיבל פטור לפי אותו סעיף.

(ב) השר רשאי לקבוע סוגים של רישיונות לניהול מקצועי של מוסך בהתאם לסוג המוסך.

137. (א) השר, על פי הצעת המועצה המייעצת לעניין מנהלים מקצועיים של מוסכים שמונתה לפי סימן ג', יקבע תכנית בחינות עיוניות ומעשיות לשם קבלת רישיון לעיסוק בניהול מקצועי של מוסך, ורשאי הוא לקבוע כי מהנדס או הנדסאי יהיה פטור מהבחינות, כולן או חלקן, בתנאים כפי שיקבע.

(ב) השר יקבע את סדרי הבחינות כאמור בסעיף קטן (א), דרך קבלת תוצאות הבחינה והשגה על תוצאותיה.

138. במילוי תפקידיו לפי חוק זה יפעל מנהל מקצועי של מוסך במיומנות וברמה מקצועית נאותה.

רישיון לניהול מקצועי של מוסך

בחינות לקבלת רישיון לניהול מקצועי של מוסך

חובת מיומנות מקצועית

³ סמכויות שר הכלכלה והתעשייה הועברו לשר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים: "פ תשע"ח מס' 7602 מיום 18.10.2017 עמ' 506.

139. (א) בעל רישיון להפעלת מוסך ומנהל מקצועי של מוסך יפעלו בהתאם להוראות יצרן הרכב לעניין ביצוע פעולות ברכב; כללו הוראות יצרן רכב את שעות העבודה הנדרשות לביצוע פעולות ברכב, יראו אותן כמשך הזמן המרבי לביצוע אותן פעולות.

הוראות מקצועיות לעניין ביצוע פעולות ברכב

(ב) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין ביצוע פעולות ברכב שיחייבו בעל רישיון להפעלת מוסך ומנהל מקצועי של מוסך.

(ג) המנהל רשאי לתת הוראות מקצועיות לעניין ביצוע פעולות ברכב לשם יישום ההוראות שקבע השר לפי סעיף קטן (ב), שיחייבו בעל רישיון להפעלת מוסך ומנהל מקצועי של מוסך, ובלבד שלא ייתן הוראות כאמור אלא בעניינים שאין לגביהם הוראות של יצרן הרכב; המנהל יפרסם הוראות שנתן לפי סעיף קטן זה באתר האינטרנט של המשרד ויפיץ אותן לבעלי הרישיונות המורשים לבצע את אותן פעולות.

140. מנהל מקצועי של מוסך אחראי לפיקוח על עבודתם של העובדים העוסקים בטיפול בכלי הרכב במוסך, ובכלל זה על עמידתם בהוראות לפי סעיפים 131 עד 133 ו-139.

פיקוח על עובדי המוסך

141. (א) מנהל מקצועי של מוסך אחראי לתקינות הפעולות שבוצעו ברכב שטופל במוסך, והוא יאשר את תקינותן לפני מסירת הרכב ללקוח.

בדיקת תקינותו של רכב שטופל במוסך

(ב) בעל רישיון להפעלת מוסך לא ימסור רכב ללקוח אלא אם כן ניתן אישור המנהל המקצועי של המוסך לפי סעיף קטן (א).

142. מנהל מקצועי של מוסך ירווח למנהל או לרשות הרישוי על ליקויים בטיחותיים ברכב שהובא למוסך שלא תוקנו, העלולים לסכן את התנועה או את הבטיחות, והכול בהתאם להוראות שקבע השר, באישור הוועדה.

דיווח על ליקויים ברכב שהובא למוסך

143. (א) מנהל מקצועי של מוסך יהיה נוכח במוסך בשעות מתן השירות לציבור, אלא אם כן נכח במוסך ממלא מקומו שאישר המנהל לפי סעיף קטן (ג).

חובת נוכחות של מנהל מקצועי של מוסך ואישור ממלא מקום למנהל המקצועי

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בעל רישיון להפעלת מוסך לא ייתן שירות רכב במוסך אם המנהל המקצועי של המוסך נעדר מהמוסך לתקופה העולה במצטבר על 60 ימים לפחות בשנה; המנהל רשאי, בהחלטה מנומקת בכתב, להאריך את התקופה האמורה בתקופות נוספות שלא יעלו על שישה חודשים.

(ג) המנהל לא יאשר לאדם לשמש כממלא מקום של מנהל מקצועי של מוסך, אלא אם כן אותו אדם הוא בעל רישיון לניהול מקצועי של מוסך או שמתקיימים בו כל אלה:

(1) הוא בעל תעודת מקצוע, במקצוע ובסוג כפי שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה⁴ (בסעיף זה – תעודת המקצוע);

(2) תעודת המקצוע מתאימה לסוגי הרישיונות לפי סעיפים 127, 129 ו-136;

(3) הוא בעל ניסיון של חמש שנים לפחות בעבודה במוסך בהתאם לתעודת המקצוע;

(4) המנהל המקצועי של המוסך הצהיר בככתב כי לאותו אדם יש יכולת מקצועית, ניסיון והכשרה מספיקים כדי למלא את מקומו.

(ד) השר רשאי לקבוע נסיבות מיוחדות שבהן ממלא מקום של מנהל מקצועי של מוסך יהיה פטור מקיום התנאים כאמור בפסקאות (1) עד (3) שבסעיף קטן (ג), כולם או חלקם, בהתחשב בין השאר בסוג המוסך, במספר העובדים במוסך, בהיקף העבודה המתבצעת במוסך או בסוג הפעולות ברכב המתבצעות בו.

(ה) בעל רישיון להפעלת מוסך ינהל רישום לעניין היעדרות מהעבודה של המנהל המקצועי של המוסך העולה על יום עבודה אחד; רישום כאמור יישמר במשך שנה; המנהל רשאי לדרוש מבעל רישיון להפעלת מוסך להעביר לו, בתוך זמן סביר ממועד הדרישה, מידע על היעדרותו מהעבודה של המנהל המקצועי של המוסך כאמור.

144. המנהל יברר תלונות של לקוחות לגבי פעילותם של בעלי רישיונות לפי פרק זה.

בידור תלונות לגבי בעלי רישיונות לפי פרק ח'

⁴ סמכויותיו הועברו לשר העבודה והרווחה והשירותים החברתיים: "פ תשע"ח מס' 7602 מיום 18.10.2017 עמ' 506.

סימן ג': המועצה המייעצת לעניין מנהלים מקצועיים של מוסכים

145. (א) השר ימנה מועצה מייעצת לעניין מנהלים מקצועיים של מוסכים (בסימן זה – המועצה) וחבריה הם:

- (1) שלושה עובדים של המשרד, ובהם אישה אחת לפחות, בעלי ידע וניסיון מתאימים לתפקידי המועצה, והשר ימנה אחד מהם להיות היושב ראש;
 - (2) עובד של משרד הכלכלה והתעשייה, לפי המלצת שר הכלכלה והתעשייה⁵;
 - (3) שלושה בעלי רישיון לניהול מקצועי של מוסך, ובהם אישה אחת לפחות, לפי המלצה של הארגון המייצג את המספר הגדול ביותר של בעלי רישיון להפעלת מוסך.
- (ב) השר ימנה ממלאי מקום לכל אחד מחברי המועצה, שמתקיימים בהם התנאים למינוי לפי הוראות סימן זה.

(ג) חברי המועצה יתמנו לתקופה של שלוש שנים, וניתן לשוב ולמנותם לשתי תקופות כהונה נוספות.

(ד) הודעה על מינוי חברי המועצה תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של המשרד; באתר האמור יפורסם גם הרכב המועצה המכהן.

(ה) על המועצה ועל חבריה יחולו, בשינויים המחויבים, הוראות סעיפים 62 עד 66, לעניין סייגים למינוי, הפסקת כהונה, ניגוד עניינים, החלת דינים על חברי המועצה שאינם עובדי המדינה ותוקף פעולות.

146. תפקידי המועצה הם:

- (1) לייצג לשר או למנהל, לפי העניין, בעניינים אלה:
 - (א) קביעת הוראות לפי סעיף 13(ב), לעניין מנהלים מקצועיים של מוסכים;
 - (ב) קביעה של תכנית בחינות לשם קבלת רישיון לניהול מקצועי של מוסך לפי סעיף 137, תכנית לימודים לקורס ניהול מקצועי ולקורס ניהול עסקי כאמור בסעיף 136, ותכניות להשתלמויות מקצועיות למנהלים מקצועיים של מוסכים;
 - (ג) קביעת הוראות מקצועיות לפי סעיף 139;
- (2) לבחון את המועמדים לקבלת רישיון לניהול מקצועי של מוסך, בעצמה או באמצעות בוחנים שהסמיכה לכך, בבחינות כאמור בסעיף 137.

147. (א) המועצה רשאית להסמיך בוחנים לשם בחינת מועמדים לקבלת רישיון לניהול מקצועי של מוסך.

(ב) על בוחנים שהוסמכו לפי סעיף קטן (א) ואינם עובדי המדינה, יחולו הוראות חוק העונשין, הנוגעות לעובדי הציבור.

(ג) השר יקבע הוראות לעניין תנאי כשירות וניסיון מקצועי של בוחנים כאמור בסעיף זה.

148. (א) יושב ראש המועצה יקבע את מועד הישיבות, מקומן ואת סדר יומן.

(ב) החלטות המועצה יתקבלו ברוב קולות הנוכחים בישיבה, ובלבד שנכחו בישיבה שלושה חברים לפחות ובהם נציג מכל אחד מהנציגים המפורטים בפסקאות (1) עד (3) שבסעיף 145(א); במקרה של קולות שקולים בהצבעה, יהיה ליושב ראש המועצה קול נוסף.

(ג) המועצה רשאית למנות מבין חבריה ועדות משנה לכל עניין הנוגע לתפקידיה לפי חוק זה; המלצות ועדות המשנה יובאו לאישור מליאת המועצה.

(ד) השר רשאי לקבוע הוראות בדבר סדרי עבודתה ודיוניה של המועצה; המועצה תקבע לעצמה את סדרי עבודתה ודיוניה, כל עוד לא נקבעו לפי חוק זה.

המועצה המייעצת לעניין מנהלים מקצועיים של מוסכים

תפקידי המועצה המייעצת לעניין מנהלים מקצועיים של מוסכים

בוחנים בבחינות לקבלת רישיון לניהול מקצועי של מוסך

סדרי הדיון במועצה המייעצת לעניין מנהלים מקצועיים של מוסכים

⁵ סמכויותיו הועברו לשר העבודה והרווחה והשירותים החברתיים: "פ תשע"ח מס' 7602 מיום 18.10.2017 עמ' 506.

פרק ט': שמאות רכב

סימן א': עיסוק בשמאות רכב

149. מי שמתקיימים בו כל אלה זכאי לקבל רישיון לשמאות רכב:

(1) הוא תושב ישראל;

(2) הוא בעל רישיון נהיגה בתוקף לרכב נוסעים שהוא רכב פרטי מסוג M1;

(3) הוא אחד מאלה:

(א) מהנדס הרשום במדור שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה;

(ב) הנדסאי הרשום במדור שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה;

(ג) טכנאי מוסמך הרשום במדור שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה;

(ד) בעל תעודת מקצוע, במקצוע ובסוג כפי שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה, וכן יש לו אחת מתעודות אלה:

(1) תעודה המעידה שסיים 12 שנות לימוד במוסד חינוך שאישר משרד החינוך;

(2) תעודה המעידה שסיים 11 שנות לימוד במוסד חינוך שאישר משרד החינוך, וכן רישיון לניהול מקצועי של מוסך מסוג מכונאות רכב או סוג אחר שקבע השר;

(3) תעודת הסמכה תקפה של קצין בטיחות לפי פקודת התעבורה;

(4) הוא סיים בהצלחה קורס שמאות רכב שתכנית הלימודים שלו נקבעה בידי המנהל ואושרה בידי האגף להכשרה מקצועית;

(5) הוא סיים התמחות בת שנה אחת בתחום שמאות רכב בהתאם לכללים לפי סעיף 152, לאחר שעמד בהצלחה בבחינות לפי סעיף 151.

150. (א) המנהל יסמך בוחנים שיבחנו את המועמדים לקבלת רישיון לעיסוק בשמאות רכב ויודעו למנהל על עמידתם בהצלחה בבחינות העיוניות והמעשיות לפי סעיף 151.

(ב) על בוחנים שהוסמכו לפי סעיף קטן (א) ואינם עובדי המדינה יחולו הוראות חוק העונשין, הנוגעות לעובדי הציבור.

(ג) השר יקבע הוראות לעניין תנאי כשירות וניסיון מקצועי של בוחנים כאמור בסעיף זה.

151. (א) השר, על פי הצעת המועצה המייעצת לעניין שמאי רכב שמונתה לפי סימן ב', יקבע תכנית בחינות עיוניות ומעשיות לשם קבלת רישיון לשמאות רכב.

(ב) השר יקבע את סדרי הבחינות, דרך קבלת תוצאות הבחינה והשגה על תוצאותיה.

152. השר יקבע כללים לעניין התמחות בשמאות רכב, ובכלל זה לעניין תנאי הכשירות של מי שיורשה לאמן מתמחה, הפעולות המקצועיות שמתמחה יהיה רשאי לבצע ופעולות כאמור שמתמחה יהיה רשאי לבצע רק בליווי שמאי רכב.

153. השר, לאחר התייעצות עם המועצה המייעצת לעניין שמאי רכב שמונתה לפי סימן ב', יקבע הוראות מקצועיות לעניין עבודתו של שמאי רכב ומתמחה בשמאות רכב, ובכלל זה הוראות לעניין בדיקת רכב, כתיבת שומת רכב ותיקונה, חובות דיווח למנהל או לרשות הרישוי בנוגע לרכב שניזוק בתאונה ושמירת מסמכים ותיעוד, וכן פרטים נוספים שייכללו בשומת רכב.

154. (א) המנהל רשאי לבדוק אם שומת רכב שערך שמאי רכב נערכה בהתאם להוראות המקצועיות שנקבעו לפי סעיף 153.

רישיון לשמאות רכב

בוחנים בבחינות לקבלת רישיון לשמאות רכב

בחינות בשמאות רכב

התמחות בשמאות רכב

הוראות מקצועיות לעניין שמאי רכב

תיקון שומת רכב

⁶ סמכויות שר הכלכלה והתעשייה הועברו לשר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים: "פ תשע"ח מס' 7602 מיום 18.10.2017 עמ' 506.

(ב) מצא המנהל כי שומה שנבדקה לפי סעיף קטן (א) לא נערכה בהתאם להוראות המקצועיות, יורה על תיקון השומה או על ביטולה, לאחר שנתן לשמאי הרכב הזדמנות לטעון את טענותיו.

(ג) שמאי רכב רשאי, בתוך 21 ימים מיום שחתם על שומת רכב שהוגשה לרשות הרישוי לפי דין, לבקש מהמנהל לתקן או לשנות את השומה, ובלבד שהגיש את בקשתו לא יאוחר מ-90 ימים מהמועד שבו נגרם הנזק לרכב שלגביו בוצעה השומה.

(ד) החליט המנהל לתקן או לשנות שומת רכב לפי סעיף קטן (ג), והדבר מחייב עדכון או ביטול של רישיון הרכב שלגביו בוצעה השומה, יודיע על כך בלא דיחוי לרשות הרישוי, לבעל הרכב ולשמאי הרכב שערך את השומה.

155. (א) לעניין שומת רכב שלשם עריכתה יש צורך בציוד ובמיתקנים הנמצאים במוסך, שמאי רכב לא יערוך אותה אלא במוסך שהוא בעל רישיון להפעלת מוסך.

מקום עריכתה של שומת רכב

(ב) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין מקום עריכתה של שומת רכב שאינה שומת רכב כאמור בסעיף קטן (א), הנערכת מחוץ למוסך.

156. שמרי רכב לא יערוך שומת רכב אלא על סמך בדיקה פיסית שערך לרכב; השר רשאי לקבוע הוראות לעניין אופן ומועד ביצועה של הבדיקה הפיסית.

חובת ביצוע בדיקה פיסית לרכב לשם עריכת שומת רכב

157. מי שאינו שמאי רכב לא יציג עצמו כשמאי רכב ולא ישתמש בתואר או בכינוי שמשמע מהם שהוא שמאי רכב.

איסור התחזות לשמאי רכב

158. בעריכת שומת רכב יפעל שמאי רכב בהגיונות ותוך הפעלת שיקול דעת עצמאי ובלתי תלוי, ובכלל זה באופן בלתי תלוי בזהותו של מזמין השומה או עניינו בתוכן השומה, וינקוט אמצעים סבירים כדי להבטיח את התנהגותם המהימנה של עובדיו.

חובת הגיונות ועצמאות שיקול הדעת של שמאי רכב

159. (א) בעל רישיון לפי חוק זה לא יפעל, במישרין או בעקיפין, כדי להשפיע על שיקול הדעת של שמאי רכב לעניין עריכת שומת רכב כפי שנקבע לפי סעיף קטן (ב); הוראות לפי סעיף זה יחולו גם על אדם הנותן שירות רכב או עוסק במקצוע בענף הרכב, הפועל בלא רישיון בניגוד להוראות לפי חוק זה.

איסור השפעה על שיקול הדעת של שמאי רכב בעריכת שומת רכב

(ב) השר, באישור הוועדה, יקבע מעשים או מחדלים המהווים השפעה אסורה על שיקול דעת של שמאי רכב כאמור בסעיף קטן (א).

סימן ב': המועצה המייעצת לעניין שמאי רכב

160. (א) השר ימנה מועצה מייעצת לעניין שמאי רכב (בסימן זה – המועצה) שחבריה הם כמפורט להלן, ובהם שתי נשים לפחות:

המועצה המייעצת לעניין שמאי רכב

(1) שלושה עובדים של המשרד, בעלי ניסיון ומומחיות מתאימים לתפקידי המועצה, והשר ימנה אחד מהם להיות היושב ראש;

(2) שלושה שמאי רכב, לפי המלצה של הארגון הארצי המייצג את המספר הגדול ביותר של שמאי הרכב;

(3) נציג של הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר, לפי המלצת הממונה;

(4) נציג משטרת ישראל, לפי המלצת ראש אגף התנועה במשטרת ישראל;

(5) נציג ארגוני צרכנים כהגדרתם בסעיף 31(א) לחוק הגנת הצרכן, שהוא בעל ידע בתחום שמאות הרכב או בתחום הרכב, או בעל ידע משפטי באחד מתחומים אלה.

(ב) השר ימנה ממלאי מקום לכל אחד מחברי המועצה, שמתקיימים בהם התנאים למינוי לפי הוראות סימן זה.

(ג) חברי המועצה יתמנו לתפקיד של שלוש שנים, וניתן לשוב ולמנותם לשתי תקופות כהונה נוספות.

(ד) המועצה רשאית למנות, מבין חבריה, ועדות משנה אשר ייעצו לה בכל עניין הנוגע לתפקידיה לפי חוק זה.

(ה) הודעה על מינוי חברי המועצה תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של המשרד;
באתר האמור יפורסם גם הרכב המועצה המכהן.

(ו) על המועצה ועל חבריה יחולו, בשינויים המחויבים, הוראות סעיפים 62 עד 66, לעניין סייגים למינוי, הפסקת כהונה, ניגוד עניינים, החלת דינים על חברי המועצה שאינם עובדי המדינה ותוקף פעולות.

161. המועצה תייעץ לשר או למנהל, לפי העניין, בעניינים אלה:

(1) סירוב לתת רישיון לשמאות רכב, ביטול הרישיון, התלייתו או סירוב לחדשו, לפי סעיפים 8 ו-10;

(2) קביעת הוראות לפי סעיף 13(ב), לעניין שמאי רכב;

(3) קביעה של תכניות הבחינות לשם קבלת רישיון לשמאות רכב לפי סעיף 151, תכנית לימודים לקורס שמאות רכב לפי סעיף 149(4), ותכניות להשתלמויות מקצועיות לשמאי רכב;

(4) קביעת הוראות מקצועיות לפי סעיף 153.

162. (א) יושב ראש המועצה יקבע את מועדי ישיבות המועצה, את מקומן ואת סדר יומן.

(ב) החלטות המועצה יתקבלו ברוב קולות הנוכחים בישיבה, ובלבד שנכחו בישיבה לפחות יושב ראש המועצה ושני חברי מועצה נוספים; היו הדעות שקולות, תכריע דעת היושב ראש.

(ג) דנה המועצה בנושא קביעת תכנית לימודים לקורס שמאות רכב לפי סעיף 149(4), תזמין לישיבה נציג ממשרד הכלכלה והתעשייה.

(ד) השר רשאי לקבוע הוראות בדבר סדרי עבודתה ודיוניה של המועצה; המועצה תקבע לעצמה את סדרי עבודתה ודיוניה, כל עוד לא נקבעו לפי חוק זה.

סימן ג': דין משמעתי של שמאי רכב

163. שמאי רכב שעשה אחד מאלה, עבר עבירת משמעת:

(1) התנהג בדרך שאינה הולמת את עיסוקו;

(2) גילה חוסר אחריות או רשלנות חמורה במהלך עיסוקו בשמאות רכב;

(3) פעל באופן שיש בו חשש לניגוד עניינים בניגוד להוראות לפי סעיף 13, או בניגוד לכללי אתיקה מקצועית שנקבעו לפי אותו סעיף;

(4) הורשע בפסק דין סופי בעבירה פלילית שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לעסוק בשמאות רכב;

(5) לא מילא אחר הוראות המנהל לעניין השתלמות מקצועית לפי סעיף 14;

(6) פעל בניגוד להוראות לפי סעיף 153;

(7) ערך שומת רכב בניגוד להוראות לפי סעיף 156;

(8) לא הפעיל שיקול דעת עצמאי ובלתי תלוי בעת עריכת שומת רכב, בניגוד להוראות סעיף 158;

(9) השפיע על שמאי רכב אחר בעריכת שומת רכב, בניגוד להוראות לפי סעיף 159(ב).

164. (א) השר ימנה ועדת משמעת, שתפקידה לדון ולהחליט בעבירות משמעת של שמאי רכב (בסימן זה – ועדת המשמעת).

(ב) חברי ועדת המשמעת תהיה בת שלושה חברים והם:

(1) מי שכשיר להתמנות שופט בית משפט שלום, לפי הצעת שר המשפטים, והוא יהיה היושב ראש;

(2) עובד המדינה, בעל מומחיות בתחום הרכב, שהוא בעל תפקיד בכיר במשרד ואינו המנהל;

(3) שמאי רכב בעל ותק של שבע שנים לפחות שאינו עובד המדינה, לפי המלצת

המועצה המייעצת לעניין שמאי הרכב שמונתה לפי סימן ב' (בסעיף זה – המועצה),
ואם לא המליצה המועצה כאמור בתוך 45 ימים מיום פניית השר – שמאי רכב כאמור
לפי החלטת השר.

(ג) לא ימונה חבר המועצה לחבר ועדת המשמעת, בטרם חלפה שנה מתום כהונתו כחבר
המועצה.

(ד) השר ימנה ממלאי מקום לחברי ועדת המשמעת לפי הוראות סעיף זה.

(ה) הודעה על מינוי חברי ועדת המשמעת תפורסם ברשומות.

165. חבר ועדת המשמעת יתמנה לתקופה של ארבע שנים, ורשאי השר לשוב ולמנותו לתקופה
אחת נוספת, וכן לשוב ולמנותו לאחר הפסקה של ארבע שנים רצופות לפחות.

תקופת כהונה של
חבר ועדת המשמעת

166. לא ימונה לחבר ועדת המשמעת מי שמתקיים בו אחד מאלה:

סייגים למינוי של
חבר ועדת המשמעת

(1) הוא הורשע בפסק דין סופי, בעבירה פלילית או בעבירת משמעת, שמפאת מהותה,
חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש חבר בוועדת המשמעת; לעניין זה, "הורשע" –
לרבות מי שבית משפט קבע כי ביצע את העבירה;

(2) הוגשו נגדו כתב אישום או קובלנה בשל עבירה כאמור בפסקה (1) וטרם ניתן פסק דין
בעניין;

(3) הוא עלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין
תפקידו כחבר ועדת המשמעת לבין עניין אישי או תפקיד אחר שהוא ממלא.

167. (א) חבר ועדת המשמעת יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו אם התפטר מחברותו
בוועדת המשמעת במסירת כתב התפטרות לשר.

הפסקת כהונה של
חבר ועדת המשמעת

(ב) השר רשאי, בהודעה בכתב, להעביר חבר ועדת המשמעת מכהונתו, בהתקיים אחד
מאלה:

(1) הוא חדל למלא אחר תנאי הכשירות לפי סעיף 164(ב);

(2) התקיים בו האמור בסעיף 166(1), (2) או (3);

(3) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו;

(4) התקיימו נסיבות אחרות שבשלהן אין הוא ראוי לכהן כחבר ועדת המשמעת.

168. חבר ועדת המשמעת שהחל בדיון ותקופת כהונתו כחבר ועדת המשמעת הסתיימה לפי
הוראות סעיף 165 או נפסקה לפי הוראות סעיף 167(א) או (ב)(1), יהיה מוסמך לסיים את הדיון
שהחל בו בתוך שישה חודשים מיום שהסתיימה או נפסקה כהונתו, זולת אם ראה השר כי יש
הצדקה לקיצור התקופה.

סמכות לסיים דיון

169. השר רשאי, בהודעה בכתב, להשעות חבר ועדת המשמעת מכהונתו אם הוגשו נגדו כתב
אישום או קובלנה כאמור בסעיף 166(2) – עד למתן פסק דין סופי בעניין.

השעיה מכהונה של
חבר ועדת המשמעת

170. במילוי תפקידו אין על חבר ועדת משמעת מרות זולת מרותו של הדין.

אי-תלות

171. (א) התובע לפני ועדת המשמעת (בחוק זה – תובע) יהיה היועץ המשפטי של המשרד או
עורך דין עובד המדינה שהוא הסמיכו לכך.

תובע ותפקידיו

(ב) קובלנה נגד שמאי רכב תוגש לוועדת המשמעת בידי תובע.

(ג) תובע רשאי לחקור תלונות על עבירות משמעת של שמאי רכב.

(ד) לשם ביצוע סמכויותיו לפי חוק זה יהיו לתובע הסמכויות לפי סעיף 2 לפקודת
הפרוצדורה הפלילית (עדות), וסעיף 3 לפקודה האמורה יחול, בשינויים המחויבים, על חקירה
שערך תובע.

(ה) נוכח תובע כי יש ראיות לכאורה לכך ששמאי רכב עבר עבירת משמעת, יגיש נגדו
קובלנה לוועדת המשמעת, זולת אם סבר שנסיונות העניין בכללותן אינן מתאימות להגשת קובלנה.

(תיקון מס' 2
תשע"ח-2018)

172. (א) הוגשה קובלנה, רשאים הנקבל וסניגורו לעיין בכל זמן סביר בחומר הבירור שבידי
התובע והנוגע לקובלנה ולהעתיקו.

זכות עיון

(ב) נקבע רשאי לבקש מוועדת המשמעת להורות לתובע להתיר לו עיון בחומר שהוא, לטענתו, חומר בירור ולא הועמד לעיונו.

(ג) בקשה לפי סעיף קטן (ב) תידון לפני יושב ראש ועדת המשמעת בשבתו כדן יחיד.

(ד) בעת הדיון בבקשה יהיה יושב ראש ועדת המשמעת רשאי לעיין בחומר שבמחלוקת, אם ראה בכך צורך.

(ה) על החלטת יושב ראש ועדת המשמעת לפי סעיף קטן (ג) ניתן לערער בתוך 15 ימים לפני בית משפט מחוזי שידון בערעור בדין יחיד.

(ו) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות פרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, או כדי לאפשר עיון בחומר כאמור בסעיף קטן (א), שאי-גילוי מותר או שגילוי אסור לפי כל דין.

(ז) לא יגיש תובע לוועדת המשמעת כראיה חומר כאמור בסעיף קטן (א), אם לא ניתנה הנקבל או לסניגורו הזדמנות סבירה לעיין בו ולהעתיקו אלא אם כן הם ויתרו על כך בכתב, או חומר שאי-גילוי מותר או שגילוי אסור לפי כל דין.

173. (א) מתלונן זכאי לקבל מידע על השלב שבו נמצא בירור התלונה שהגיש או הקובלנה הקשורה אליה; ואולם לא יכלול במידע לפי סעיף קטן זה מידע שמסירתו אסורה לפי כל דין או שיש במסירתו, לפי שיקול דעתו של התובע, כדי לפגוע בחקירה או בפרטיותו או בשלמו של אדם.

(ב) החליט תובע שהופנתה אליו תלונה כי אין מקום להגיש קובלנה על פיה, יודיע על כך למתלונן בהודעה מנומקת.

(ג) הוגשה קובלנה על עבירת משמעת על יסוד תלונתו של אדם, יודיע התובע למתלונן על הגשת הקובלנה בעניין, ועל החלטת ועדת המשמעת בקובלנה, אם המתלונן לא נכח בשעת מתן ההחלטה; התובע ימציא העתק מהחלטת ועדת המשמעת למתלונן, אלא אם כן החליטה ועדת המשמעת אחרת, מטעמים שיירשמו.

174. (א) דיון משמעותי יתנהל בנוכחות התובע והנקבל, אך ועדת המשמעת רשאית לנהל דיון שלא בנוכחות הנקבל, באחד מאלה:

(1) סניגורו של הנקבל התייצב במקומו;

(2) הנקבל נעדר מהישיבה בלא סיבה מספקת לאחר שהוזהר כי אם ייעדר בלא סיבה מספקת תהיה הוועדה רשאית לדון בעניינו שלא בפניו.

(ב) הליכים כאמור בסעיף קטן (א) שהתקיימו שלא בנוכחות הנקבל יובאו לידיעתו בדרך שתורה ועדת המשמעת.

(ג) ועדת המשמעת תדון בדלתיים סגורות, אלא אם כן הורתה לקיים את הדיון, כולו או חלקו, בפומבי; ביקש הנקבל כי הדיון יתקיים בפומבי, תקיימו ועדת המשמעת בפומבי, אלא אם כן הורתה, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לקיים את הדיון, כולו או חלקו, בדלתיים סגורות.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג), הדיון בעבירת משמעת כאמור בסעיף 163(4) יתקיים בפומבי, אלא אם כן פסק הדין כאמור באותו סעיף, כולו או חלקו, נאסר לפרסום.

(ה) המתלונן זכאי להיות נוכח בדיון המתקיים בדלתיים סגורות בקובלנה שהוגשה על יסוד תלונתו וכן זכאי הוא שאדם המלווה אותו לפי בחירתו יהיה נוכח עמו בדיון, אלא אם כן החליטה ועדת המשמעת, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שלא לאפשר את נוכחותם בדיון, כולו או חלקו.

(ו) ועדת המשמעת רשאית לאפשר לאדם שאינו הקובל או הנקבל להיות נוכח בדיון המתקיים בדלתיים סגורות, כולו או חלקו.

(ז) על דיון בדלתיים סגורות ועל דיון בפומבי לפי סעיף זה, יחולו ההוראות לעניין איסור פרסום המפורטות בסעיף 70 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, בשניוויים המחייבים.

175. בדיון לפני ועדת המשמעת תינתן לנקבל הזדמנות להשמיע את טענותיו, להביא ראיות, להעיד עדים ולחקור כל עד שיתייצב לפני ועדת המשמעת.

הודעה למתלונן

הדיון בוועדת המשמעת

זכות טיעון לנקבל

176. (א) שר המשפטים יקבע את סדרי הדין לפני ועדת המשמעת; כל עוד לא הותקנו תקנות כאמור או בעניין שלא נקבעה לגביה הוראה בתקנות, תפעל הוועדה בדרך הנראית לה צודקת ומועילה ביותר.

סדרי דין ודיני
ראיות

(ב) הסמכות להחליט בעניינים שבסדרי דין הנוגעים לקובלנה מסוימת, נתונה ליושב ראש ועדת המשמעת שעה שהוועדה אינה יושבת בדיון.

(ג) ועדת המשמעת אינה כפופה לדיני הראיות, פרט לדינים בדבר ראיות חסויות, אלא אם כן קבע שר המשפטים כי על ועדת המשמעת יחולו חלק מדיני הראיות כפי שיקבע.

(ד) הממצאים והמסקנות בהכרעת הדין שבפסק דין סופי במשפט פלילי המרשיע את הנקבל, יראו אותם כמוכחים בהליך משמעת נגד אותו נקבל.

177. נחלקו דעות חברי ועדת המשמעת, תכריע דעת הרוב; באין רוב לדעה אחת, תכריע הדעה אשר לדעת יושב ראש הוועדה מקילה עם הנקבל, ואולם אם לא היה רוב דעות לגבי סוג אמצעי המשמעת או מידתו, תצורף הדעה המחמירה יותר לדעה המקילה הקרובה אליה.

ועדת המשמעת
שנחלקו בה הדעות

178. (א) נעדר חבר ועד המשמעת שאינו היושב ראש משיבה, יתקיים הדיון באותה ישיבה לפני חברי הוועדה הנוכחים אם הסכימו לכך הצדדים, אלא אם כן החליט היושב ראש לדחות את הדיון.

מותב חסר

(ב) דיון שנערך במושב חסר כאמור בסעיף קטן (א) לא יסתיים אלא לפני ועדת המשמעת בהרכבה המלא.

(ג) על אף האמור בסעיף 177, החלטה במושב חסר שנחלקו בו הדעות תתקבל על פי דעתו של יושב ראש ועדת המשמעת.

179. (א) נבצר מחבר ועדת המשמעת שאינו היושב ראש לסיים את הדיון, יצרף היושב ראש במקומו את ממלא מקומו של אותו חבר, אלא אם כן החליט, מטעמים מיוחדים שיירשמו ולאחר שנתן לבעלי הדין הזדמנות לטעון את טענותיהם, כי צירוף ממלא המקום עלול לגרום לעיוות דין.

מותב קטוע

(ב) צורף ממלא המקום כאמור בסעיף קטן (א), רשאית ועדת המשמעת להמשיך בדיון מהשלב שאליו הגיעה בהרכבה הקודם אם סברה שלא ייגרם עיוות דין, לאחר שניתנה לבעלי הדין הזדמנות לטעון את טענותיהם; החליטה הוועדה להמשיך בדיון, רשאית היא לנהוג בראיות שגבתה בהרכבה הקודם כאילו גבתה אותן בעצמה, או לחזור ולגבותן, כולן או חלקן.

(ג) על אף האמור בסעיף 177, החלטה במושב קטוע שנחלקו בו הדעות תתקבל על פי דעתו של יושב ראש ועדת המשמעת.

180. (א) תובע או נקבל רשאים לבקש שחבר ועדת המשמעת יפסול את עצמו מלישב בדיון אם קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בבירור הקובלנה.

פסילת חבר ועדת
המשמעת

(ב) לא תישמע בקשה כאמור בסעיף קטן (א) אלא בתחילת הדיון או מיד לאחר שנודעו לתובע או לנקבל הנסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי כאמור באותו סעיף קטן.

(ג) מטענה טענת פסלות נגד חבר ועדת המשמעת, תחליט בה ועדת המשמעת לאלתר ולפני תיתן כל החלטה אחרת.

(ד) על החלטת ועדת המשמעת בעניין פסלות חבר הוועדה, רשאים תובע או נקבל לערער לפני בית המשפט המחוזי בתוך שבועה ימים מיום המצאת ההחלטה.

(ה) נמנע מחבר ועדת המשמעת להמשיך ולהשתתף בדיון בשל החלטה לפי סעיף קטן (ג), יחולו הוראות סעיף 178.

181. (א) ועדת המשמעת רשאית, ביוזמתה או לבקשת בעל דין –

סמכויות עזר של
ועדת המשמעת

(1) לזמן אדם לבוא לפניו כדי להעיד או להציג דבר;

(2) להזהיר או להשביע עד בהתאם לחוק לתיקון דיני הראיות (אזהרת עדים וביטול שבועה), התש"ם-1980;

(3) לבקש מבית המשפט המחוזי שבתחום שיפוטו יושבת הוועדה לתת צו לפי סעיף 13 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, לשם גביית עדות;

(4) לפסוק דמי נסיעה ולינה ושכר בטלה לעדים שהוזמנו לפי סעיף זה, כמו לעד

שהוזמן להעיד בבית משפט.

(ב) דרשה ועדת המשמעת מאדם להעיד או להציג דבר כאמור בסעיף קטן (א)(1) והוא סירב לעשות כן בלא הצדק המניח את דעת הוועדה, רשאית היא לצוות על הבאתו לפניו בזמן שתקבע בצו, ובלבד שהזהירה אותו כי בכוונתה לעשות כן; על צו הבאה לפי סעיף קטן זה יחולו ההוראות לפי סעיף 73 א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, בשינויים המחויבים.

(ג) הסמכות להחליט בעניינים לפי סעיף זה הנוגעים לקובלנה מסוימת, נתונה ליושב ראש ועדת המשמעת, שעה שהוועדה אינה יושבת בדין.

182. (א) מצאה ועדת המשמעת כי הנקבל עבר עבירת משמעת, רשאית היא לנקוט נגדו אחד או יותר מאמצעים אלה:

(1) התראה;

(2) נזיפה;

(3) קנס בסכום שלא יעלה על הסכום כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין;

(4) התניית המשך העיסוק בשמאות הרכב או בתחומי פעילות מסוימים במסגרת העיסוק האמור, בכך שהנקבל יעבור השתלמות מקצועית או יחויב בתקופת ניסיון;

(5) התליית הרישיון לתקופה שלא תעלה על חמש שנים או הגבלתו לתקופה כאמור לתחומי פעילות מסוימים;

(6) ביטול הרישיון.

(ב) מי שרישיונו בוטל לפי הוראות סעיף קטן (א)(6), לא יגיש בקשה לרישיון לפני שחלפו שבע שנים מיום ביטול הרישיון.

183. (א) החליטה ועדת המשמעת לנקוט נגד נקבל אמצעי משמעת של קנס או התליית רישיון, רשאית היא להורות בהחלטתה שאמצעי המשמעת האמור יהיה, כולו או חלקו, על-תנאי.

(ב) החליטה ועדת המשמעת לנקוט נגד נקבל אמצעי משמעת על-תנאי, לא יופעל התנאי אלא אם כן עבר הנקבל, בתוך התקופה שנקבעה בהחלטת ועדת המשמעת, שלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (בסעיף זה – תקופת התנאי), אחת מעבירות המשמעת שנקבעו בהחלטה (בסעיף זה – עבירה נוספת), וועדת המשמעת מצאה, בתוך תקופת התנאי או לאחריה, שהנקבל עבר עבירה נוספת כאמור.

(ג) תקופת התנאי תימנה מיום מתן החלטת ועדת המשמעת בדבר נקיטת אמצעי משמעת על-תנאי נגד נקבל, אלא אם כן הורתה ועדת המשמעת אחרת.

184. ועדת המשמעת רשאית, נוסף על האמור בסעיפים 182 ו-183 –

(1) לחייב את הנקבל בתשלום הוצאות ההליכים למדינה או למתלונן בסכום שתורה ולא יעלה על סכום או שיעור שקבע שר המשפטים, אם שוכנעה שניהל את ההגנה שלו באופן טרדני או קנטרני;

(2) לחייב את המתלונן בתשלום הוצאות ההליכים למדינה או לנקבל בסכום שתורה ולא יעלה על סכום או שיעור שקבע שר המשפטים, אם זוכה הנקבל והוועדה מצאה שהתלונה הוגשה לשם קנטור או בלא יסוד;

(3) לחייב את המדינה בתשלום הוצאות ההגנה לנקבל, אם זוכה הנקבל והוועדה מצאה שלא היה יסוד להגשת הקובלנה או שהתקיימו נסיבות אחרות המצדיקות זאת.

185. (א) על החלטת ועדת המשמעת בקובלנה רשאים התובע והנקבל לערער לפני בית משפט מחוזי, בתוך 45 ימים מיום המצאת ההחלטה.

(ב) על החלטת ועדת המשמעת לפי סעיף 184(2) רשאי מתלונן לערער לפני בית משפט מחוזי, בתוך 45 ימים מיום המצאת ההחלטה.

(ג) על החלטת בית המשפט המחוזי לפי סעיף זה ניתן לערער לבית המשפט העליון, אם ניתנה רשות לכך מאת שופט של בית המשפט העליון, או אם ניתנה רשות לכך בגוף פסק הדין.

(ד) (1) אין בהגשת ערעור כדי למנוע או לעכב את ביצוע החלטת ועדת המשמעת שעליה הוגש הערעור, אלא אם כן החליטה ועדת המשמעת אחרת, ואם הוגש ערעור

אמצעי משמעת

אמצעי משמעת
על-תנאי

החלטות אחרות של
ועדת המשמעת

ערעור על החלטת
ועדת המשמעת
ועיכוב ביצוע

– אם החליט בית המשפט שלערעור אחרת;

(2) על החלטת ועדת המשמעת לפי פסקה (1) רשאים הנקבל והתובע לערער לבית משפט מחוזי בתוך 30 ימים מיום המצאת ההחלטה.

186. (א) ועדת המשמעת רשאית להעמיד את החלטותיה לעיון הציבור באתר האינטרנט של המשרד וכן בדרכים נוספות כפי שתורה, והכול בלא ציון שם הנקבל ופרטים אחרים שיש בהם כדי לזהותו (בסעיף זה – פרטים מזהים).

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), ועדת המשמעת רשאית להעמיד לעיון הציבור את החלטתה, כולה או חלקה, כאמור באותו סעיף קטן, בציון פרטים מזהים, בדרך ולתקופה קצובה כפי שתורה ולאחר ששמעה את התובע ואת הנקבל ושקלה, בין השאר, את הפגיעה בשמו הטוב ובפרטיותו של הנקבל או של צד שלישי ואת הצורך באזהרת הציבור.

(ג) הורתה ועדת המשמעת על פרסום החלטתה באתר האינטרנט של המשרד בציון פרטים מזהים, תישם אמצעים טכנולוגיים נאותים ומתקדמים כדי למנוע ככל האפשר את אפשרות העיון בפרטים המזהים שפורסמו לאחר תקופת הפרסום.

(ד) החלטות ועדת המשמעת לא יועמדו לעיון הציבור כל עוד ניתן לערער עליהן, ואם הוגש ערעור – כל עוד אל תמו ההליכים בערעור, אלא אם כן החליט בית המשפט שלערעור אחרת.

(ה) על החלטת ועדת המשמעת לפי סעיף זה רשאים הנקבל והתובע לערער כשם שמערערים על החלטת ועדת המשמעת בקובלנה לפי סעיף 185.

(ו) השר, באישור הוועדה, רשאי לקבוע הוראות לעניין דרכי עיון בהחלטות ועדת המשמעת.

187. (א) ענישה או זיכוי בהליכים פליליים או בהליכים משמעתיים על פי דין אחר אינם מונעים נקיטת הליכים לפי פרק זה נגד שמאי רכב בשל אותו מעשה או מחדל, ונקיטת אמצעי משמעת או זיכוי בהליך לפי סימן זה בשל אותו מעשה או מחדל אינם מונעים נקיטת הליכים פליליים או הליכים משמעתיים על פי דין אחר נגדו.

(ב) הוגש כתב אישום נגד שמאי רכב בשל מעשה או מחדל המשמש גם עילה לדיון לפני ועדת המשמעת לפי חוק זה, רשאית ועדת המשמעת להפסיק את דיוניה עד למתן פסק דין סופי בהליך הפלילי.

188. (א) בלי לגרוע מהוראות סעיף 10, המנהל רשאי להתלות רישיון של שמאי רכב שהוגשו נגדו קובלנה או כתב אישום בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לעסוק בשמאות רכב, עד לסיום ההליכים בוועדת המשמעת או ההליכים הפליליים, לפי העניין, אם סבר שהדבר נדרש למניעת סיכון בטיחותי או אם ראה שחומרת העניין או טובת הציבור מחייבות זאת.

(ב) לא יתלה המנהל רישיון לפי סעיף קטן (א), אלא לאחר שנתן לבעל הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו.

(ג) הותלה רישיונו של שמאי רכב לפי סעיף זה, וועדת המשמעת החליטה להתלות את רישיונו לפי סעיף 182(א)(5), תבוא תקופת ההתליה לפי סעיף זה במניין תקופת ההתליה לפי החלטת ועדת המשמעת כאמור.

189. (א) שמאי רכב שרישיונו בוטל ימשיך להיות נתון לשיפוט משמעתי לפני ועדת המשמעת לגבי מה שאירע לפני הביטול; לעניין זה יראו גם רישיון שבוטל לבקשתו של בעל הרישיון או רישיון שלא חודש על ידו לאחר שפקע, כרישיון שבוטל.

(ב) שמאי רכב שרישיונו הותלה ימשיך להיות נתון בתקופת ההתליה לשיפוט משמעתי לפני ועדת המשמעת לגבי פעולותיו בשמאות רכב לפני ההתליה או במהלכה.

190. (א) בתקופת התמחותו ועד להכרעה סופית בדבר מתן הרישיון לשמאות רכב כפוף מתמחה בשמאות רכב להוראות לפי סעיף 13 ולשיפוט משמעתי, ויחולו עליו ההוראות לפי פרק זה, בשינויים המחויבים.

(ב) ועדת המשמעת רשאית להטיל על מתמחה בשמאות רכב שעבר עבירת משמעת התראה או נזיפה או לפסלו מקבלת רישיון לשמאות רכב לתקופה שלא תעלה על שלוש שנים או

העמדה לעיון הציבור של החלטות ועדת המשמעת

דין משמעתי ודיון פלילי

סמכות המנהל להתלות רישיון עד לסיום ההליכים

תחולת השיפוט המשמעתי על מי שחולד להיות שמאי רכב ועל מי שרישיונו הותלה

שיפוט משמעתי של מתמחים בשמאות רכב

לצמיתות; היה בעבירה משום הפרת חובותיו כמתמחה או פגיעה בטוהר הבחינות, רשאית ועדת המשמעת גם להורות על ביטול ההתמחות, כולה או חלקה, או על ביטול בחינה.
(ג) פסלה ועדת המשמעת מתמחה בשמאות רכב מקבלת רישיון לשמאות רכב לצמיתות, לא יגיש המתמחה בקשה לקבלת רישיון כאמור לפני שחלפו שבע שנים מיום הפסילה.

פרק י': פיקוח ואכיפה

191. (א) השר רשאי להסמיך מפקחים, מבין עובדי המשרד, שיהיו נתונות להם סמכויות לפי פרק זה, כולן או חלקן, לשם פיקוח על ביצוע הוראות אלה, כולן או חלקן:

(1) ההוראות לפי חוק זה;

(2) הוראות לפי חוק הגנת הצרכן, לעניין רכב ומוצר תעבורה.

(ב) לא יוסמך מפקח לפי הוראות סעיף קטן (א), אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה, לא יאוחר משלושה חודשים מיום קבלת פרטי העובד, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי פרק זה, כפי שהורה השר בהסמכת השר לביטחון הפנים, וכן הכשרה מתאימה בנושאים הנוגעים לחוק זה ולדיני הגנת הצרכן, כפי שהורה המנהל;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, כפי שהורה השר בהסמכת השר לביטחון הפנים.

(ג) הודעה על הסמכת מפקח לפי סעיף זה תפורסם ברשומות.

(ד) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מסמכויות הפיקוח והאכיפה של הרשות להגנת הצרכן והסחר ההוגן לפי חוק הגנת הצרכן, לעניין רכב ומוצר תעבורה.

192. לשם פיקוח על ביצוע ההוראות כאמור בסעיף 191(א), רשאי מפקח –

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח או להקל את ביצוע ההוראות האמורות, לרבות תכניות פיתוח וייצור של רכב או של מוצר תעבורה; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995;

(3) לערוך בדיקות או מדידות של חומרים, כלי רכב ומוצרי תעבורה, לבדוק תהליכי ייצור של כלי רכב ושל מוצרי תעבורה או ליטול דגימות של חומרים בכמות הנדרשת למילוי תפקידו, וכן למסור את המדידות והדגימות למעבדה, לשמור אותן או לנהוג בהן בדרך אחרת;

(4) (א) אם נטילת דגימות כאמור בפסקה (3) אינה מספקת לשם הפעלת סמכויות הפיקוח לפי סעיף זה – ליטול מוצר תעבורה לשם בדיקתו במעבדה; מוצר תעבורה שניטל לפי פסקה זו יישמר למשך תקופת הבדיקה, שלא תעלה על 90 ימים, ובתום התקופה יודיע המפקח למי שניטל ממנו המוצר או לבעליו של המוצר (בפסקה זו – בעל מוצר התעבורה) כי באפשרותו לקבל בחזרה את המוצר ממקום כפי שיוודע לו;

(ב) על אף האמור בפסקת משנה (א), מפקח לא יחויב להחזיר מוצר תעבורה לידי בעל מוצר התעבורה, אם המוצר אינו עומד בהוראות כל דין לפי בדיקת המעבדה, או אם מצבו של המוצר לאחר בדיקת המעבדה אינו מאפשר לעשות בו שימוש למטרה שלשמה יוצר; במקרים כאמור רשאי המפקח לשמור את המוצר, להשמידו או לנהוג בו בדרך אחרת, בכפוף להוראות פסקת משנה (ג);

(ג) בעל מוצר תעבורה הרואה את עצמו נפגע מהחלטת מפקח שלא להשיב לידיו את מוצר התעבורה בשל אי-עמידת המוצר בהוראות כל דין כאמור בפסקת משנה (ב), רשאי להשיג על החלטה לפני המנהל, בתוך שלושים ימים מהמועד שבו נמסרה לו;

(5) להיכנס למקום, לרבות לכלי תחבורה כשהוא נייד, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.

193. התעורר חשד לביצוע עבירה על הוראות כאמור בסעיף 191(א), רשאי מפקח –

- (1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור, או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), בשינויים המחויבים;
- (2) לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (בסעיף זה – פקודת מעצר וחיפוש), בשינויים המחויבים;
- (3) לבקש מבית משפט צו חיפוש לפי סעיף 23 לפקודת מעצר וחיפוש, ולבצעו; על חיפוש לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 24(א)(1), 26 עד 28 ו-45 לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחויבים.

194. מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

- (1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו, ולובש מדי מפקח בצבע ובצורה שהורה השר לעניין זה, ובלבד שהמדים כאמור אינם נחזים להיות מדי משטרה;
- (2) יש בידו תעודת מפקח החתומה בידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

פרק י"א: עיצום כספי

195. בפרק זה –

"בעל רישיון" – למעט שמאי רכב;

"הסכום הבסיסי" – סכום כמפורט להלן, לפי העניין;

(1) לגבי בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו שהוא –

- (א) יחיד המורשה לייצר ולשווק כלי רכב מסוג אופנוע, טרקטור או מכונה ניידת או רכב שהוא גרור או נתמך מסוג O1 ו-O2 – 15,150 שקלים חדשים;
- (ב) יחיד המורשה לייצר ולשווק כלי רכב שאינם כלי רכב מסוגים כאמור בפסקת משנה (א) – 50,500 שקלים חדשים;
- (ג) תאגיד – סכום הגבוה פי שניים מהסכומים כאמור בפסקאות משנה (א) או (ב), לפי העניין;

(2) לגבי יבואן ישיר ויבואן עקיף שהם –

- (א) מורשים לייבא כלי רכב מסוג אופנוע, טרקטור או מכונה ניידת או רכב שהוא גרור או נתמך מסוג O1 ו-O2 – 201,990 שקלים חדשים;
- (ב) מורשים לייבא כלי רכב שאינם כלי רכב מסוגים כאמור בפסקת משנה (א) – 1,009,960 שקלים חדשים;

(3) לגבי יבואן זעיר שהוא –

- (א) מורשה לייבא כלי רכב מסוג אופנוע, טרקטור או מכונה ניידת או רכב שהוא גרור או נתמך מסוג O1 ו-O2 – 201,990 שקלים חדשים;
- (ב) מורשה לייבא כלי רכב שאינם כלי רכב מסוגים כאמור בפסקת משנה (א) – 101,000 שקלים חדשים;

(ג) תאגיד – סכום הגבוה בחמישים אחוזים מהסכומים כאמור בפסקאות משנה (א) או (ב), לפי העניין;

(4) לגבי מתווך בייבוא אישי – 101,000 שקלים חדשים;

(5) לגבי סוחר ברכב מיבואן שהוא –

- (א) יחיד המורשה לסחור ברכב מסוג אופנוע בלבד – 50,500 שקלים חדשים;
- (ב) יחיד המורשה לסחור ברכב שאינו מסוג אופנוע – 201,990 שקלים חדשים;

- (ג) תאגיד – סכום הגבוה פי שניים מהסכומים כאמור בפסקאות משנה (א) או (ב), לפי העניין;
- (6) לגבי סוחר ברכב שאינו רכב מיבואן שהוא –
- (א) יחיד המורשה לסחור בכלי רכב מסוג אופנוע, טרקטור או מכונה ניידת או רכב שהוא גרור או נתמך מסוג O1 ו-O2 – 201,990 שקלים חדשים;
- (ב) יחיד המורשה לסחור בכלי רכב שאינם כלי רכב מסוגים כאמור בפסקת משנה (א) – 101,000 שקלים חדשים;
- (ג) תאגיד – סכום הגבוה פי שניים מהסכומים כאמור בפסקאות משנה (א) או (ב), לפי העניין;
- (7) לגבי בעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה שהוא –
- (א) יחיד – 25,250 שקלים חדשים;
- (ב) תאגיד – 50,500 שקלים חדשים;
- (8) לגבי בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה שהוא –
- (א) יחיד – 15,150 שקלים חדשים;
- (ב) תאגיד – 30,300 שקלים חדשים;
- (9) לגבי בעל רישיון להפעלת מוסך שהוא –
- (א) יחיד – 75,750 שקלים חדשים;
- (ב) תאגיד – 101,000 שקלים חדשים;
- (10) לגבי בעל רישיון להפעלת מוסך נייד שהוא –
- (א) יחיד – 20,200 שקלים חדשים;
- (ב) תאגיד – 30,300 שקלים חדשים;
- (11) לגבי מנהל מקצועי של מוסך או ממלא מקומו לפי סעיף 143(ג) בעת שהוא ממלא את מקומו – 10,100 שקלים חדשים.

196. (א) הסכום הבסיסי שיחול על מפר כמפורט בפסקאות (1) עד (11) שבהגדרה "הסכום הבסיסי" בסעיף 195, יהיה בהתאם לסוג הרישיון שבקשר אליו בוצעה ההפרה, אף אם ניתן לסווגו ליותר מפסקה אחת בהגדרה האמורה, ואף אם ביצע את ההפרה בלא רישיון.

(ב) מפר שניתן לסווגו ליותר מפסקה או פסקת משנה אחת בפסקאות (1) עד (11) שבהגדרה "הסכום הבסיסי" בסעיף 195, יחול לגביו הסכום הבסיסי הגבוה מביין הסכומים שניתן לסווגו לפי אותן פסקאות או פסקאות משנה.

197. סמכויות המנהל לפי פרק זה אינן ניתנות לאצילה.

198. המנהל רשאי להטיל עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום השווה לסכום הבסיסי, על כל אחד מאלה:

- (1) אדם שנתן שירות רכב בלא רישיון, בניגוד להוראות סעיף 3(א);
- (2) אדם שעסק במקצוע בענף הרכב בלא רישיון, בניגוד להוראות סעיף 4(א);
- (3) בעל רישיון שהעביר את רישיונו לאחר, בניגוד להוראות סעיף 12;
- (4) בעל רישיון לעיסוק במקצוע בענף הרכב שפעל באופן שיש בו חשש לניגוד עניינים, בניגוד להוראות לפי סעיף 13(א)(1);
- (5) בעל רישיון לעיסוק במקצוע בענף הרכב שהפר את כללי האתיקה המקצועית, בניגוד להוראות לפי סעיף 13(א)(2);
- (6) מנהל מקצועי של מוסך שלא עבר השתלמות מקצועית בהתאם להוראות לפי סעיף 14;
- (7) בעל רישיון שלא הודיע למנהל על שינוי שחל לגביו הנוגע לתנאים לקבלת הרישיון

הוראות לעניין
הסכום הבסיסי

איסור אצילת
סמכויות המנהל
לפי פרק י"א

עיצום כספי בגובה
הסכום הבסיסי

- או לעילות לסירוב לתת רישיון, בניגוד להוראות סעיף 15 ;
- (8) בעל רישיון שלא מסר למנהל דיווח בהתאם להוראות סעיף 16 ;
- (9) בעל רישיון למתן שירות רכב שסירב לתת שירות, בניגוד להוראות לפי סעיף 17 ;
- (10) בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו שעשה אחד מאלה :
- (א) ייצר או שיווק רכב בלי שקיבל אישור לייצור דגם הרכב, בניגוד להוראות סעיף 21 ;
- (ב) לא מילא אחר חובותיו לעניין טיפול בתקלת בטיחות סדרתית והודעה לגביה בהתאם להוראות לפי סעיף 23 ;
- (ג) ייצר או שיווק דגם רכב שיוצר שלא בהתאם לתכנית הייצור או שאינו זהה לאב-טיפוס, בניגוד להוראות סעיף 25(א) ;
- (ד) לא מילא אחר חובותיו לעניין רכב שיוצר שלא בהתאם לתכנית הייצור או שאינו זהה לאב-טיפוס, בהתאם להוראות סעיף 25(ג) ;
- (ה) ייצר או שיווק רכב שלא יוצר במפעל ייצור שאישר המנהל, בניגוד להוראות סעיף 26 ;
- (ו) לא נתן שירותי תחזוקה לרכב שהוא מייצר או לא מכר מוצרי תעבורה לרכב כאמור בהתאם להוראות לפי סעיף 27 ;
- (ז) לא נתן אחריות לרכב שהוא מייצר בהתאם להוראות לפי סעיף 28 ;
- (ח) לא דיווח למנהל על אירוע שלדעת רואה חשבון עלול לגרום ירידה בהון העצמי שנדרש לפי החוק או לאי-עמידה בעקרון עסק חי, בניגוד להוראות סעיף 29 ;
- (11) אדם שייבא רכב בלא רישיון מהרשות המוסמכת לייבוא, בניגוד להוראות סעיף 31(א) ;
- (12) יבואן ישיר שלא נתן לכל רכב שהוא מייבא את האחריות שנתן יצרן הרכב ולא מימש את האחריות כאמור לכל רכב מתוצר שהוא מייבא, בניגוד להוראות לפי סעיף 49(א) ;
- (13) יבואן עקיף שלא נתן לכל רכב שהוא מייבא את האחריות שנתן יצרן הרכב, אם ניתנה, בניגוד להוראות סעיף 49(ב) ;
- (14) יבואן ישיר או יבואן עקיף שהתנה את תוקפה של אחריות, בניגוד להוראות לפי סעיף 49(ג) ;
- (15) יבואן ישיר שלא טיפל בתקלת בטיחות סדרתית ברכב, בניגוד להוראות סעיף 50(א) ;
- (16) יבואן ישיר שלא הודיע על תקלת בטיחות סדרתית, בניגוד להוראות סעיף 50(ב) או (3) ;
- (17) יבואן עקיף שלא הודיע למנהל על תקלת בטיחות סדרתית, בניגוד להוראות סעיף 50(ד) או (2) ;
- (18) יבואן מסחרי שלא מסר אישור למנהל או שלא דיווח למנהל, בניגוד להוראות סעיף 56(1) או (2) ;
- (19) יבואן עקיף שלא שמר חשבונות ותעודות משלוח בניגוד להוראות סעיף 57(א) ;
- (20) יבואן מסחרי שהתנה את התקשרותו עם מוסך לשם היותו מוסך שירות של יבואן, הכתיב למוסך שירות, הנחה אותו, דרש דיווח או עשה שימוש במאגרי נתונים שיש לו גישה אליהם בעניינים כאמור בסעיף 59(א), בניגוד להוראות אותו סעיף ;
- (21) מתווך בייבוא אישי שתיווך בייבוא רכב שלא מתקיימים בו התנאים המפורטים בסעיף 71 ;
- (22) משווק רכב שמכר רכב שאינו עומד בהוראות לפי פקודת התעבורה לעניין בטיחות הרכב והגנה על הסביבה, בניגוד להוראות סעיף 78 ;
- (23) משווק רכב, למעט יבואן זעיר, שסירב למסור מידע, בניגוד להוראות סעיף 80(א) ;
- (24) משווק רכב, למעט יבואן זעיר, שמנע מגורם מטפל כהגדרתו בסעיף 80(א) לקבל מידע וציוד הנדרשים כדי לטפל ולתחזק רכב מתוצר שהוא מייבא או מייצר, בניגוד

- להוראות סעיף 80(ב);
- (25) סוחר ברכב מיבואן שלא הגיש למנהל אישור רואה חשבון בדבר הון עצמי, בניגוד להוראות לפי סעיף 91(א);
- (26) סוחר ברכב מיבואן שלא דיווח למנהל על ירידה בהון העצמי, בניגוד להוראות לפי סעיף 91(ב);
- (27) בעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה שעשה אחד מאלה:
- (א) ייצר מוצר תעבורה שלא קיבל אישור לייצור דגם של אותו מוצר, בניגוד להוראות סעיף 99;
- (ב) לא החזיק במפעל הייצור ציוד ומיתקנים מתאימים ולא פעל לפי הסדרי הפיקוח, בניגוד להוראות סעיף 101;
- (ג) לא מילא אחר חובותיו לעניין טיפול בליקוי בטיחותי בייצור מוצר תעבורה והודעה לגביו, בניגוד להוראות לפי סעיף 102;
- (ד) ייצר מוצר תעבורה שלא לפי תכנית הייצור שאישר המנהל או שאינו זהה לאב-טיפוס, בניגוד להוראות סעיף 105(א);
- (ה) לא מילא אחר חובותיו לעניין מוצר תעבורה שיוצר שלא בהתאם לתכנית הייצור או שאינו זהה לאב-טיפוס, בניגוד להוראות סעיף 105(ג);
- (ו) לא ייצר מוצר תעבורה במפעל ייצור שאישר המנהל, בניגוד להוראות סעיף 106;
- (28) אדם שייבא מוצר תעבורה מסוג החייב ברישיון ייבוא לפי הוראות סעיף 110, בלא רישיון ייבוא, אם חדל להתקיים תנאי מהתנאים לקבלת רישיון הייבוא או בניגוד לתנאי הרישיון, בניגוד להוראות אותו סעיף;
- (29) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה שעשה אחד מאלה:
- (א) סחר במוצר תעבורה מיובא, בניגוד להוראות סעיף 118(א);
- (ב) סחר במוצר תעבורה מיובא שהוא מוצר תעבורה משומש, בניגוד להוראות סעיף 118(ב);
- (ג) לא מסר ללקוח תעודת אחריות כאמור בסעיף 119, בניגוד להוראות לפי הסעיף האמור;
- (ד) לא הודיע למנהל על ליקוי בטיחותי במוצר תעבורה, בניגוד להוראות סעיף 122(1);
- (ה) לא הפסיק לשווק מוצר תעבורה שיש בו ליקוי בטיחותי, בניגוד להוראות סעיף 122(3);
- (ו) לא הזמין בעלי כלי רכב שבהם הותקן מוצר תעבורה שיש בו ליקוי בטיחותי לשם החלפתו בלא תשלום, בניגוד להוראות סעיף 122(3);
- (30) בעל רישיון להפעלת מוסך שנתן שירות רכב בלא נוכחות המנהל המקצועי של המוסך, לתקופה העולה על 60 ימים בשנה או לתקופה העולה על התקופה שאישר המנהל לפי סעיף 143(ב), בניגוד להוראות הסעיף האמור.
199. המנהל רשאי להטיל עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום השווה ל-75 אחוזים מהסכום הבסיסי, על כל אחד מאלה:
- (1) יבואן ישיר שלא נתן שירותי תחזוקה לרכב מתוצר שהוא מייבא, בניגוד להוראות לפי סעיף 47(א);
- (2) יבואן עקיף שלא נתן שירותי תחזוקה לרכב שהוא מייבא, בניגוד להוראות לפי סעיף 47(ב);
- (3) יבואן ישיר שלא סיפק מוצרי תעבורה לכל רכב מתוצר שהוא מייבא בהתאם להוראות לפי סעיף 48(א), בניגוד להוראות לפי הסעיף האמור;
- (4) יבואן עקיף שלא סיפק מוצרי תעבורה לרכב שהוא מייבא לפי הוראות לפי סעיף

ניצוץ כספי בשיעור
75 אחוזים מהסכום
הבסיסי

- 48(ב), בניגוד להוראות לפי הסעיף האמור ;
- (5) סוחר ברכב מיבואן שלא תיאר רכב באופן מלא ונכון, בניגוד להוראות סעיף 82(א), החל עליו לפי הוראות סעיף 90 ;
- (6) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה שלא פרסם מידע כאמור בסעיף 125(א), בניגוד להוראות אותו סעיף ;
- (7) בעל רישיון להפעלת מוסך נייד שהתקין ברכב מוצר תעבורה שאינו מתאים לדגם הרכב, בניגוד להוראות סעיף 133, החל לגביו לפי סעיף 135(ד) ;
- (8) בעל רישיון להפעלת מוסך נייד שפעל בניגוד להוראות יצרן הרכב או להוראות המנהל לעניין ביצוע פעולות ברכב, לפי העניין, כאמור בסעיף 139, בניגוד להוראות אותו סעיף, החל לגביו לפי סעיף 135(ד) ;
- (9) בעל רישיון להפעלת מוסך או מנהל מקצועי של מוסך שפעל בניגוד להוראות יצרן הרכב או להוראות המנהל לעניין ביצוע פעולות ברכב, לפי העניין, כאמור בסעיף 139(א) ו-1(ג), בניגוד להוראות אותו סעיף.
200. המנהל רשאי להטיל עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום השווה ל-50 אחוזים מהסכום הבסיסי, על כל אחד מאלה :

עיצום כספי בשיעור 50 אחוזים מהסכום הבסיסי

- (1) בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו שלא החזיק במפעל הייצור ציוד ומיתקנים מתאימים ולא פעל לפי הסדרי הפיקוח ובקרת האיכות, בניגוד להוראות לפי סעיף 22 ;
- (2) יבואן מסחרי שלא מסר מידע ללקוח, בניגוד להוראות סעיף 55 ;
- (3) יבואן ישיר או יבואן עקיף שלא דיווח למנהל, בניגוד להוראות לפי סעיף 56(א) ;
- (4) משווק רכב שעשה אחד מאלה :
- (א) לא כלל מידע בפרסומת, בניגוד להוראות לפי סעיף 79 ;
- (ב) לא תיאר באופן מלא ונכון רכב שהוא משווק, בניגוד להוראות סעיף 82(א) ;
- (ג) לא מסר לקונה הוראות לשימוש ברכב ורשימת מוסכים בהתאם להוראות לפי סעיף 83 ;
- (5) סוחר ברכב שאינו רכב מיבואן שלא תיאר רכב באופן מלא ונכון שהוא מוכר, בניגוד להוראות סעיף 82, החל לגביו לפי סעיף 93(א) ;
- (6) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה שעשה אחד מאלה :
- (א) נתן ללקוח אחריות לתקופה קצרה יותר מאחריות שנתן היצרן, בניגוד להוראות לפי סעיף 119(ב)2 ;
- (ב) איש המקצוע שעומד לרשותו לא עבר השתלמות מקצועית, בניגוד להוראות סעיף 124 ;
- (ג) לא מסר מידע למנהל בהתאם להוראות לפי סעיף 125(ב) ;
- (7) בעל רישיון להפעלת מוסך שהתקין ברכב מוצר תעבורה שאינו מתאים לדגם הרכב, בניגוד להוראות סעיף 133 ;
- (8) בעל רישיון להפעלת מוסך או מנהל מקצועי של מוסך שביצע פעולות ברכב בניגוד להוראות לפי סעיף 139(ב) ;
- (9) מנהל מקצועי של מוסך שלא דיווח למנהל או לרשות הרישוי על ליקויים בטיחותיים ברכב, בניגוד להוראות לפי סעיף 142.

201. המנהל רשאי להטיל עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום השווה ל-25 אחוזים מהסכום הבסיסי, על כל אחד מאלה :

עיצום כספי בשיעור 25 אחוזים מהסכום הבסיסי

- (1) יבואן מסחרי שהפר את הוראות המנהל לעניין תשלום עלויות נלוות לפי סעיף 52(ג), בניגוד להוראות הסעיף האמור ;
- (2) יבואן מסחרי שלא פרסם את תנאי ההתקשרות שלו עם מוסך כדי שישמש מוסך שירות של היבואן כאמור בסעיף 58(א), בניגוד להוראות הסעיף האמור ;
- (3) מתווך בייבוא אישי שעשה אחד מאלה :

- (א) לא התקשר עם מייבא רכב בייבוא אישי בהסכם תיווך העומד בדרישות לפי סעיף 70, או לא מסר למייבא העתק מההסכם לפי הוראות הסעיף האמור, והכול בניגוד להוראות אותו סעיף;
- (ב) לא מסר למייבא רכב בייבוא אישי מידע בכתב בהתאם להוראות סעיף 72, בניגוד להוראות הסעיף האמור;
- (ג) קיבל תשלום ממייבא רכב בייבוא אישי בסכום העולה על הסכום שנקבע בהסכם התיווך, בניגוד להוראות סעיף 74;
- (4) משווק רכב שלא התקשר בהסכם בכתב עם הקונה בהתאם להוראות סעיף 84 או שלא מסר לקונה העתק מההסכם, בניגוד להוראות הסעיף האמור;
- (5) סוחר ברכב מיבואן שלא התקשר בהסכם בכתב עם הקונה בהתאם להוראות סעיף 84 או שלא מסר לקונה העתק מההסכם, בניגוד להוראות הסעיף האמור החל עליו לפי הוראות סעיף 90;
- (6) בעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה שלא נתן אחריות למוצר תעבורה בהתאם להוראות לפי סעיף 107;
- (7) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה שלא תיעד תלונות צרכנים, בניגוד להוראות לפי סעיף 123;
- (8) מנהל מקצועי של מוסך שלא אישר את תקינותן של פעולות שבוצעו ברכב, בניגוד להוראות לפי סעיף 141(א);
- (9) בעל רישיון להפעלת מוסך שמסר רכב ללקוח לאחר שהרכב טופל במוסך, בלא אישור המנהל המקצועי של המוסך, בניגוד להוראות לפי סעיף 141(ב).
202. המנהל רשאי להטיל עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום השווה ל-10 אחוזים מהסכום הבסיסי, על כל אחד מאלה:
- (1) בעל רישיון שהפר את חובתו לתת חשבונית ללקוח בהתאם להוראות לפי סעיף 19;
- (2) יבואן ישיר ויבואן עקיף שלא סיפקו מוצרי תעבורה בתוך התקופה הקבועה בסעיף 48(ג), בניגוד להוראות אותו סעיף;
- (3) יבואן ישיר שלא הזמין בעלי כלי רכב לתיקון תקלת בטיחות סדרתית, בניגוד להוראות סעיף 50(ב)(3);
- (4) יבואן זעיר שלא דיווח למנהל, בניגוד להוראות סעיף 56(א) החל לגביו לפי הוראות סעיף 56(ג);
- (5) מתווך בייבוא אישי שפרסם רכב למכירה, בניגוד להוראות סעיף 75;
- (6) סוחר ברכב מיבואן שלא מסר לקונה הוראות לשימוש ברכב ורשימת מוסכים בהתאם להוראות סעיף 83, החל עליו לפי הוראות סעיף 90;
- (7) בעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה שלא סימן מוצר תעבורה בהתאם להוראות לפי סעיף 103;
- (8) בעל רישיון לייצור מוצרי תעבורה שלא תיאר מוצר תעבורה תיאר מלא ונכון, בניגוד להוראות סעיף 104;
- (9) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה שלא תיאר מוצר תעבורה שהוא מייבא באופן מלא ונכון, שלא נתן ללקוח הנחיות בדבר התקנת המוצר, הרכבתו והשימוש בו או שלא הפנה אותו לקבלת שירות במוסך, בניגוד להוראות סעיף 120;
- (10) בעל רישיון להפעלת מוסך שעשה אחד מאלה:
- (א) הציע ללקוח סוג אחד בלבד של מוצר תעבורה, בניגוד להוראות סעיף 131(א);
- (ב) לא נתן ללקוח הצעת מחיר, לרבות הצעת מחיר מעודכנת, בהתאם להוראות לפי סעיף 132(א) או (ב), לפי העניין;
- (ג) לא סיפק ללקוח מוצר תעבורה שפורט בהצעת המחיר ועליו הסכים עם הלקוח, בניגוד להוראות סעיף 132(ג);

עיצום כספי בשיעור
10 אחוזים מהסכום
הבסיסי

- (ד) לא העביר למנהל העתק מהצעות מחיר ומחשבוניות, בניגוד להוראות לפי סעיף 132(ד);
- (ה) מסר ליבואן מסחרי שהוא קשור עמו בהסכם מידע על שימוש במוצר תעבורה, בניגוד להוראות סעיף 134;
- (11) מנהל מקצועי של מוסך שלא היה נוכח במוסך בהתאם להוראות סעיף 143(א).
203. המנהל רשאי להטיל עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום השווה ל-5 אחוזים מהסכום הבסיסי, על כל אחד מאלה:
- (1) בעל רישיון שלא החזיק את רישיונו או שלא הציג אותו בהתאם להוראות סעיף 18, בניגוד להוראות הסעיף האמור;
- (2) בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו שלא סימן את הרכב שהוא מייצר בהתאם להוראות לפי סעיף 24;
- (3) יבואן ישיר שלא פרסם הודעה לציבור על תקלת בטיחות סדרתית, בניגוד להוראות לפי סעיף 50(ב)(2);
- (4) יבואן עקיף שלא פרסם הודעה לציבור על תקלת בטיחות סדרתית, שלא הזמין בעלי כלי רכב לתיקון התקלה או שלא הפנה בעלי כלי רכב לתיקון התקלה, בניגוד להוראות סעיף 50(ד);
- (5) יבואן זעיר שלא פרסם הודעה לציבור על תקלת בטיחות סדרתית או שלא הפנה בעלי כלי רכב לתיקון התקלה, בניגוד להוראות סעיף 50(ה);
- (6) יבואן מסחרי שלא פרסם או לא עדכן את רשימת מוסכי השירות שלו או שלא דיווח למנהל בהתאם להוראות סעיף 58(ב);
- (7) משווק רכב שעשה אחד מאלה:
- (א) לא הציג במקום עסקו הודעה, בניגוד להוראות סעיף 79;
- (ב) קיבל מקונה תשלום העולה על 20 אחוזים ממחיר הרכב, בניגוד להוראות סעיף 81(א);
- (ג) דרש מקונה החזר, בניגוד להוראות סעיף 81(ב);
- (ד) לא מסר לקונה ערבות בנקאית, בניגוד להוראות סעיף 81(ד);
- (ה) לא רשם את הרכב על שם הקונה, בניגוד להוראות סעיף 85;
- (ו) לא מסר לקונה תעודת אחריות, בניגוד להוראות סעיף 86(א);
- (ז) הציג תקופת אחריות נוספת שלא בהתאם להוראות לפי סעיף 86(ב) או התנה רכישת רכב ברכישת אחריות נוספת, בניגוד להוראות הסעיף האמור;
- (ח) לא דיווח לקונה על נזק שנגרם לרכב לפני מסירת החזקה בו, בניגוד להוראות לפי סעיף 87;
- (8) סוחר ברכב מיבואן שהפר אחת מההוראות המנויות בפסקה (7), החלות עליו לפי הוראות סעיף 90;
- (9) סוחר ברכב שאינו רכב מיבואן שלא דיווח לקונה על נזק שנגרם לרכב לפני מסירת החזקה, בניגוד להוראות לפי סעיף 87, החל לגביו לפי הוראות סעיף 93(א);
- (10) בעל רישיון לפי פרק ו' שלא הציב שלט בהתאם להוראות סעיף 94;
- (11) סוחר ברכב שאינו רכב מיבואן שהסיע נוסעים בתמורה ברכב שהוא סוחר בו או הוביל מטען בתמורה ברכב כאמור, בניגוד להוראות סעיף 95;
- (12) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה שלא מסר לקונה תעודת אחריות בהתאם להוראות לפי סעיף 119(א);
- (13) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה שסחר במוצר תעבורה שלא סומן בהתאם להוראות לפי סעיף 121(א);
- (14) בעל רישיון להפעלת מוסך שלא הציב שלט בהתאם להוראות לפי סעיף 130 או שהציג במוסך שלט הכולל פרטים שאינם תואמים את הרישיון להפעלת מוסך שניתן לו,

עיצום כספי בשיעור
5 אחוזים מהסכום
הבסיסי

- בניגוד להוראות אותו סעיף;
- (15) בעל רישיון להפעלת מוסך נייד שלא סימן על גבי הרכב המשמש כמוסך נייד את המילים "מוסך נייד" בהתאם להוראות סעיף 135(ג);
- (16) בעל רישיון להפעלת מוסך שלא ניהל רישום לעניין היעדרות מהעבודה של המנהל המקצועי של המוסך, בניגוד להוראות סעיף 143(ה).
204. (א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיפים 198 עד 203 (בפרק זה – המפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותם סעיפים, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב).
- (ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין המנהל, בין השאר, את אלה:
- (1) המעשה או המחדל (בפרק זה – המעשה) המהווה את ההפרה;
- (2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;
- (3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני המנהל לפי הוראות סעיף 205;
- (4) הסמכות להוסיף על סכום העיצום כספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 207, והמועד שממנו יראו הפרה כהפרה נמשכת לעניין הסעיף האמור.
205. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 204 רשאי לטעון את טענותיו, לפני המנהל, בכתב או בעל פה כפי שיוורה המנהל, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 45 ימים ממועד מסירת ההודעה, ורשאי המנהל להאריך את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על 45 ימים.
206. (א) המנהל יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 205, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 208.
- (ב) החליט המנהל לפי הוראות סעיף קטן (א) –
- (1) להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום) שבה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן והתקופה לתשלומו;
- (2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו הודעה על כך, בכתב.
- (ג) בדרישת התשלום או בהודעה לפי סעיף קטן (ב) יפרט המנהל את נימוקי החלטתו.
- (ד) לא טען המפר את טענותיו לפי סעיף 205, בתוך התקופה האמורה באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת חיוב, בתום התקופה האמורה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.
207. (א) בהפרה נמשכת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה; לעניין זה, "הפרה נמשכת" – הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיפים 198 עד 203, לאחר שהמנהל הודיע למפר על הפרת אותה הוראה.
- (ב) בהפרה חוזרת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, סכום השווה למחצית העיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיפים 198 עד 203, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.
208. (א) המנהל אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).
- (ב) השר, בהסכמת שר המשפטים ובאישור הוועדה, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, בשיעורים שיקבע.
209. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני המנהל כאמור בסעיף 205 – ביום מסירת ההודעה על כוונת החיוב; הוגש ערעור לבית משפט לפי סעיף 214 ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי המנהל או בית המשפט – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.

הודעה על כוונת חיוב

זכות טיעון

החלטת המנהל ודרישת תשלום

הפרה נמשכת והפרה חוזרת

סכומים מופחתים

סכום מעודכן של העיצום הכספי

(ב) סכום העיצום הכספי יתעדכן ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור שינוי המדד שפורסם בחודש נובמבר לעומת המדד שפורסם בחודש נובמבר שקדם ליום העדכון בשנה הקודמת, ולעניין יום העדכון הראשון – לעומת המדד שפורסם בחודש נובמבר 2016; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ג) המנהל הכללי של המשרד יפרסם ברשומות הודעה על סכום העיצום הכספי המעודכן לפי סעיף קטן (ב).

210. המפר ישלם את העיצום הכספי בתוך 45 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 206.

המועד לתשלום
העיצום הכספי

211. לא שילם המפר עיצום כספי במועד, ייוספו על העיצום הכספי לתקופת הפיגור הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 (בפרק זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלום.

הפרשי הצמדה
ורביבית

212. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו יחולו הוראות חוק המרכז לגביית קנסות, הוצאות ואגרות, התשנ"ה-1995.

גבייה

213. על מעשה אחד המהווה הפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיפים 198 עד 203 ושל הוראה מההוראות לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.

עיצום כספי בשל
הפרה לפי חוק זה
ולפי חוק אחר

214. (א) על החלטה סופית של המנהל לפי פרק זה ניתן לערער לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום; ערעור כאמור יוגש בתוך 45 ימים מהיום שבו נמסרה למפר דרישת התשלום.

ערעור

(ב) אין בהגשת ערעור לפי סעיף קטן (א) כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן הסכים לכך המנהל או שביית המשפט הורה על כך.

(ג) החליט בית המשפט לקבל ערעור שהוגש לפי סעיף קטן (א) לאחר ששולם העיצום הכספי, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלום עד יום החזרתו.

215. (א) הטיל המנהל עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, יפרסם באתר האינטרנט של המשרד את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

פרסום

(1) דבר הטלת העיצום הכספי;

(2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה;

(3) סכום העיצום הכספי שהוטל;

(4) אם הופחת העיצום הכספי – הנסיבות שבשלהן הופחת סכום העיצום ושיעורי ההפחתה;

(5) פרטים על המפר הנוגעים לעניין;

(6) שמו של המפר – אם הוא תאגיד.

(ב) הוגש ערעור כאמור בסעיף 214, יפרסם המנהל את דבר הגשת הערעור ואת תוצאותיו בדרך שבה פרסם את דבר הטלת העיצום הכספי.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א) (6), רשאי המנהל לפרסם את שמו של מפר שהוא יחיד אם סבר שהדבר נחוץ לצורך אזהרת הציבור, לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו בעניין זה; ואולם לא יפרסם המנהל פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9 (א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9 (ב) לחוק האמור.

(ד) פרסום לפי סעיף זה בעניין עיצום כספי שהוטל על תאגיד יהיה לתקופה של ארבע שנים, ובעניין עיצום כספי שהוטל על יחיד – לתקופה של שנתיים; בפרסום כאמור יישם המנהל אמצעים טכנולוגיים נאותים ומתקדמים כדי למנוע, ככל האפשר, את אפשרות העיון בפרטים

שפורסמו בתום תקופת הפרסום.

(ה) השר רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים בסעיף זה.

216. (א) תשלום עיצום כספי לא יגרע מאחריות פלילית של אדם בשל הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיפים 198 עד 203, המהווה עבירה.

שמירת אחריות
פלילית

(ב) שלח המנהל למפר הודעה על כוונת חיוב בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות המצדיקות זאת.

(ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא ינקוט נגדו המנהל הליכים לפי פרק זה בשל אותה הפרה, ואם הוגש כתב אישום בנסיבות האמורות בסעיף קטן (ב) לאחר שהמפר שילם עיצום כספי – יוחזר לו סכום העיצום הכספי ששולם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

217. המנהל ידווח לוועדה, אחת לשנה, על מספר העיצומים הכספיים שהוטלו, סכומם, בשל אילו הפרות הוטלו ומספר ההפרות החוזרות שבוצעו מתוך כלל ההפרות בשנה שקדמה למועד הדיווח; דיווח כאמור יימסר במשך חמש שנים מתום שנה מיום תחילתו של פרק זה.

דיווח לכנסת –
הוראת שעה

פרק י"ב: עונשין

218. (א) אלה דינם קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין:

עונשין

- (1) בעל רישיון שהעביר את רישיונו לאחר, בניגוד להוראות סעיף 12;
- (2) בעל רישיון למתן שירות רכב שסירב לתת שירות, בניגוד להוראות סעיף 17;
- (3) בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו שלא נתן שירותי תחזוקה לרכב שהוא מייצר או שלא מכר מוצרי תעבורה לרכב כאמור בהתאם להוראות לפי סעיף 27;
- (4) יבואן ישיר שלא נתן שירותי תחזוקה לרכב מתוצר שהוא מייבא, בניגוד להוראות לפי סעיף 47(א);
- (5) יבואן עקיף שלא נתן שירותי תחזוקה לרכב שהוא מייבא, בניגוד להוראות לפי סעיף 47(ב);
- (6) יבואן ישיר ויבואן עקיף שלא סיפקו מוצרי תעבורה בתוך התקופה הקבועה בסעיף 48(ג), בניגוד להוראות סעיף 48;
- (7) מתווך בייבוא אישי שהיה צד להסכם לרכישת רכב, בניגוד להוראות סעיף 73;
- (8) בעל רישיון להפעלת מוסך שהציע ללקוח סוג אחד בלבד של מוצר תעבורה, בניגוד להוראות סעיף 131(א);
- (9) מנהל מקצועי של מוסך שלא פיקח על עמידת עובדי המוסך העוסקים בטיפול בכלי הרכב במוסך בהוראות המנויות בסעיף 140, בניגוד להוראות אותו סעיף;
- (10) מי שעשה מעשה או מחדל שיש בו כדי להשפיע על שיקול דעתו של שמאי רכב לעניין עריכת שומת רכב, בניגוד להוראות לפי סעיף 159.

(ב) אלה דינם מאסר שנה וחצי או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין:

- (1) מי שנתן שירות רכב בלא רישיון או שלא בהתאם לתנאי רישיון, בניגוד להוראות סעיף 3(א);
- (2) מי שעסק במקצוע בענף הרכב בלא רישיון או שלא בהתאם לתנאי רישיון, בניגוד להוראות סעיף 4(א);
- (3) יבואן מסחרי שהכתיב למוסך או הנחה אותו בדבר זהות הגורם שממנו המוסך ירכוש מוצרי תעבורה, בניגוד להוראות סעיף 54(א);
- (4) יבואן מסחרי שהתערב או סיכל ייבוא רכב בידי יבואן מסחרי אחר או פעל לסיכול קבלת רישיון יבואן מסחרי בידי אדם אחר, בניגוד להוראות סעיף 54(ב);
- (5) יבואן מסחרי שהתנה את התקשרותו עם מוסך כדי שישמש מוסך שירות של יבואן, הכתיב למוסך שירות, הנחה אותו, דרש ממנו דיווח או עשה שימוש במאגרי נתונים שיש לו גישה אליהם בעניינים כאמור בסעיף 59(א), בניגוד להוראות אותו

סעיף;

(6) מי שמכר או שיווק רכב שיובא על ידי יבואן מסחרי וטרם ניתן לגביו לראשונה רישיון רכב, והוא אינו משווק רכב, בניגוד להוראות סעיף 77;

(7) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה שסחר במוצר תעבורה שיובא בניגוד להוראות לפי סעיף 118;

(8) בעל רישיון לסחר במוצרי תעבורה שסחר במוצר תעבורה שלא סומן בהתאם להוראות לפי סעיף 121(א).

219. נעברה עבירה כאמור בסעיף 218 ועושה העבירה המשיך בביצוע העבירה, דינו – נוסף על כל עונש אחר, קנס נוסף בשיעור חמישה אחוזים מגובה הקנס הקבוע לאותה עבירה, לכל יום שבו נמשכת העבירה.

עבירה נמשכת

220. נעברה עבירה כאמור בסעיף 218 בידי תאגיד, דינו – קנס פי שלושה מהקנס שנקבע לעבירה.

עבירה בידי תאגיד

221. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות כאמור בסעיף 218 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – מחצית הקנס הקבוע לאותה עבירה כאמור בסעיף 218.

אחריות נושא משרה בתאגיד

(ב) נעברה עבירה כאמור בסעיף 218 בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

(ג) בסעיף זה, "נושא משרה בתאגיד" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, או בעל תפקיד אחר בתאגיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו נעברה העבירה.

פרק י"ג: תחולה על המדינה ועל מערכת הביטחון

222. בפרק זה –

פרק י"ג – הגדרות

"גוף ביטחוני" – גוף מהגופים המנויים בהגדרה "מערכת הביטחון";
"התאמה ביטחונית" – כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002;

"מפקח" – מפקח שהוסמך לפי סעיף 191;

"מערכת הביטחון" – כל אחד מאלה:

(1) משרד הביטחון ויחידות הסמך שלו;

(2) צבא ההגנה לישראל;

(3) יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה, שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה;

(4) מפעלי מערכת הביטחון כמשמעותם בסעיף 20 לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998, שאינם יחידות כאמור בפסקה (3), ואשר שר הביטחון הודיע עליהם לשר;

(5) משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר והרשות להגנה על עדים;

"קצין בכיר" ו"קצין מוסמך" – כהגדרתם בסעיף 10 לחוק הגנת הסביבה (סמכויות פיקוח ואכיפה), התשע"א-2011;

"רכב מבצעי" – רכב ייעודי למטרות ביטחוניות-מבצעיות או לשם שמירה על שלום הציבור וביטחון, או רכב שנעשו בו התאמות ושינויים לשם שימוש בו למטרות האמורות, ויש לגביו מסמך מאת הגוף הביטחוני המעיד על כך שיינתן למשתמש באותו רכב;

"השר הממונה" – כמפורט להלן:

(1) לעניין הגופים המנויים בפסקאות (1), (2) ו-(4) להגדרה "מערכת הביטחון" – שר הביטחון;

(2) לעניין הגופים המנויים בפסקה (3) להגדרה "מערכת הביטחון" – ראש

הממשלה;

(3) לעניין הגופים המנויים בפסקה (5) להגדרה "מערכת הביטחון" – השר לביטחון הפנים.

תחולה על המדינה

223. הוראות חוק זה יחולו גם על המדינה.

תחולה על מערכת הביטחון

224. (א) על אף האמור בסעיף 223, ההוראות לפי חוק זה לא יחולו על שירות רכב שנותן גוף ביטחוני, או על אדם העובד או משרת, לפי העניין, בגוף ביטחוני ועוסק במקצוע בענף הרכב, והכול לעניין רכב כמפורט להלן:

(1) רכב מבצעי בשימוש גוף ביטחוני, ובלבד שהרכב כלול במרשם רכב מבצעי שמנהל אותו גוף (בסעיף זה – מרשם רכב מבצעי);

(2) רכב בשימוש גוף ביטחוני שאינו כלול במרשם הרכב המבצעי, ונעשה בו שימוש למטרות ביטחוניות-מבצעיות או לשם שמירה על שלום הציבור וביטחון, מטעמים ביטחוניים דחופים ולתקופה קצובה, ובלבד שהשימוש ברכב אושר על ידי מי שראש הגוף הביטחוני העושה שימוש ברכב לפי פסקה זו הסמיכו לכך, והוא ינהל רישום על כך; הגוף הביטחוני ייתן למשתמש ברכב מסמך המעיד על קיום הוראות פסקה זו;

(3) רכב הזקוק לשירות מוסך נייד באופן דחוף, וקיימות נסיבות מיוחדות, ובכלל זה נסיבות ביטחוניות, טופוגרפיות ואקלימיות, שבשלהן אין אפשרות לקבל שירות כאמור מבעל רישיון להפעלת מוסך נייד.

(ב) גוף ביטחוני יקבע הוראות פנימיות או פקודות, לפי העניין, לגבי מתן שירותי רכב ועיסוק במקצועות בענף הרכב בקשר לכלי רכב מבצעיים בשימוש; הוראות פנימיות או פקודת כאמור ייקבעו בשים לב להוראות לפי חוק זה; גוף כאמור יעביר את ההוראות הפנימיות או הפקודות לידיעת המנהל, עם קביעתן או שינוין או לפי דרישת המנהל.

(ג) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), השר רשאי לפטור התקשרות מסוימת שערך גוף ביטחוני עם בעל רישיון מסוים, שעניינה מתן שירות רכב לכלי רכב שבשימוש אותו גוף, מתחלת סעיפים מסוימים בחוק זה; פטור כאמור יינתן מטעמים מיוחדים, לבקשת הגוף הביטחוני ובהסכמת השר הממונה עליו, והוא יחול רק על כלי הרכב שבשימוש הגוף הביטחוני המקבלים שירות רכב לפי ההתקשרות האמורה.

תחולה לעניין שירות שנותן מוסך לרכב בשימוש מערכת הביטחון

225. (א) על אף הוראות לפי חוק זה, בעל רישיון להפעלת מוסך או בעל רישיון להפעלת מוסך נייד, שגוף ביטחוני התקשר עמו בהסכם לטיפול בכלי רכב שבשימוש הגוף הביטחוני, לא ימסור מידע לפי חוק זה לגבי כלי רכב כאמור אלא בכפוף לכללי אבטחת מידע של הגוף הביטחוני שהתקשר עמו, כאמור בהסכם ביניהם.

(ב) גוף ביטחוני ימסור למנהל או לעובד המשרד שהמנהל הסמיכו לכך הודעה על כל התקשרות שערך עם בעל רישיון להפעלת מוסך או רישיון להפעלת מוסך נייד, לגבי טיפול בכלי הרכב שבשימוש של אותו גוף ביטחוני, ובכלל זה זהות בעל הרישיון שעמו נערכה ההתקשרות.

(ג) בסעיף זה, "כלי רכב" – בין שהם כלי רכב מבצעיים ובין אם לאו.

226. על אף האמור בפרק י', מפקח יפעיל את סמכויותיו לפי חוק זה לעניין שירות רכב ועיסוק במקצוע בענף הרכב הנעשים בתוך מיתקן של מערכת הביטחון, ולעניין מתן שירות על ידי בעל רישיון להפעלת מוסך או רישיון להפעלת מוסך נייד לרכב שבשימוש מערכת הביטחון, לפי התקשרות שנמסרה עליה הודעה לפי סעיף 225 – גם מחוץ למיתקן כאמור, בכפוף להוראות סעיפים 227 עד 234.

הוראות מיוחדות לעניין סמכויות פיקוח ואכיפה כלפי מערכת הביטחון

227. לא יפעיל מפקח את סמכויותיו כאמור בסעיף 226, אלא אם כן נקבעה לו התאמה ביטחונית מתאימה לכך ובהתאם לכללי אבטחת המידע של גוף ביטחוני; גוף ביטחוני יביא לידיעת המנהל את כללי אבטחת המידע האמורים.

התאמה ביטחונית ומידע מסווג

228. (א) קצין בכיר או קצין מוסמך רשאי לעכב את כניסתו המיידית של מפקח למיתקן של גוף ביטחוני, אם מצא כי התקיים אחד מאלה:

סמכות כניסה

(1) כניסתו באותה העת תשבש פעילות מבצעית או מודיעינית, חקירה פלילית, או

- תרגיל או אימון רחבי היקף או שנעשה בהם שימוש באמצעי לחימה;
- (2) מתרחשת במקום פעילות עוינת;
- (3) מתקיימת במיתקן פעילות שמפקח אינו רשאי להיחשף לה מטעמים של ביטחון המדינה או יחסי החוץ של מדינת ישראל.
- (ב) קבע קצין בכיר או קצין מוסמך כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך למנהל או לעובד המשרד שהמנהל הסמיכו לכך, וייקבע מועד חדש לכניסתו של המפקח, מוקדם ככל האפשר לאחר שחלפה העילה שמנעה את כניסתו.
229. דרש מפקח מאדם להזדהות לפניו, לשם הפעלת סמכויותיו במיתקן של גוף ביטחוני, וכללי אבטחת המדיע של הגוף הביטחוני אוסרים על אותו אדם להזדהות אלא לפני מי שמוסמך לכך על פיהם, רשאי אותו אדם להימנע מהצגת תעודה מזהה, ולמסור כינוי או מידע אחר שיאפשר את איתורו ככל שיידרש באמצעות הקצין המוסמך, באופן שיאפשר את זימונו לחקירה ככל שיידרש.
230. לשם הפעלת סמכויותיו, רשאי מפקח להשתמש באמצעים שונים לתיעוד ממצאיו; הכנסת האמצעים האמורים או תנאי השימוש בהם יהיו בהתאם לכללי אבטחת המידע של הגוף הביטחוני, ובאופן שיאפשר את התיעוד הנדרש.
231. (א) מסירת ידיעה או מסמך, כולם או חלקם, למפקח, תהיה בהתאם להתאמתו הביטחונית ובהתאם לכללי אבטחת המידע של הגוף הביטחוני, ואולם –
- (1) קצין מוסמך רשאי להורות כי ידיעה או מסמך מסוימים בעלי רגישות ביטחונית מיוחדת לא יועברו למפקח, אף אם התאמתו הביטחונית מתאימה, אלא למנהל;
- (2) קצין מוסמך רשאי להורות כי מפקח לא יוציא ממיתקן של גוף ביטחוני מסמך מסוים, שהקצין המוסמך קבע לגביו כי הוא בעל רגישות ביטחונית מיוחדת; מסמך כאמור יישמר במקום שיועד לשם כך במיתקן, ויהיה נגיש למפקח או למנהל, לפי העניין, בהתאם לכללי אבטחת המידע של הגוף הביטחוני.
- (ב) קצין מוסמך רשאי להורות כי מידע מסווג שאינו קשור לחומר החקירה ואינו קשור במישרין לעילת הפיקוח, לא ייכלל בידעיה או במסמך הנמסרים למפקח או למנהל כאמור בסעיף קטן (א)(1), ובלבד שיידע את המפקח בכך שהשמיט מידע.
232. מדידות ודגימות שהן או תוצאותיהן עשויות להיות מסווגות, יבוצעו ויישמרו במעבדות מסווגות שאישר המנהל, בהסכמת קצין בכיר, ובלבד שלא יהיה בכך כדי למנוע עריכת מדידה או נטילת דגימה.
233. (א) לא יתפוס מפקח חפץ שיש חשש כי בשל הוצאתו מידי גוף ביטחוני ייזקו משמעותית כשירותו של הגוף הביטחוני, רמת הכוונות שלו ויכולתו להגן על ביטחון המדינה או על שלום הציבור.
- (ב) קצין מוסמך רשאי להורות כי מפקח לא יוציא ממיתקן של גוף ביטחוני חפץ מסוים שהקצין המוסמך קבע לגביו כי הוא בעל רגישות ביטחונית מיוחדת; חפץ כאמור יישמר במקום שיועד לשם כך במיתקן, בהתאם לכללי אבטחת המידע של הגוף הביטחוני, ויהיה נגיש למפקח.
234. מסירת מידע למנהל או לעובד המשרד לפי פרק זה תהיה בהתאם להתאמתו הביטחונית של המנהל או של עובד המשרד.
- פרק י"ד: הוראות שונות**
235. המנהל רשאי לאצול לעובד המשרד, אחד או יותר, חלק מהסמכויות הנתונות לו לפי חוק זה, אלא אם כן נקבע אחרת בחוק זה; הודעה על אצילה כאמור תפורסם ברשומות.
236. המנהל רשאי לאשר מעבדה כמעבדה מוסמכת לבדיקת רכב או מוצרי תעבורה, לאחר שנוכח כי היא עומדת ברמה מקצועית נאותה; הודעה על אישור מעבדה לפי סעיף זה תפורסם באתר האינטרנט של המשרד.
237. המנהל יפרסם באתר האינטרנט של המשרד הפניה לרשימת מעבדות מוכרות אירופיות ומעבדות מוכרות אמריקאיות.
238. (א) השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור הוועדה, רשאי לקבוע –

(1) אגרות בעד בקשות למתן רישיון, תעודה או אישור לפי חוק זה או חידושם, השתתפות בבחינה, השגה על תוצאות בחינה וקבלת העתק מקור או עותק של רישיון, תעודה או אישור כאמור;

(2) אגרה מופחתת או פטור מתשלום אגרה למבקש רישיון המחזיק ברישיון מסוג אחר לפי חוק זה;

(3) דרכי העדכון של אגרות שנקבעו לפי סעיף קטן זה, מועדי העדכון ומועדי תשלום האגרות.

(ב) לעניין חוק זה, יראו רישיון, תעודה או אישור כתקפים מיום תשלום האגרה בעדם, ולא יהיה בתשלום האגרה כדי לתת להם תוקף כמועד שקדם ליום התשלום.

239. השר ממונה על ביצוע הוראות חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו.

ביצוע ותקנות

240. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות כל דין, לרבות הוראות לפי פקודת התעבורה, פקודת הייבוא והייצוא, חוק הגנת הצרכן, חוק התקנים וחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013, אלא אם כן נקבע במפורש אחרת בחוק זה.

שמירת דינים

241. בפקודת התעבורה –

תיקון פקודת התעבורה – מס' 115

(1) אחרי סעיף 9 יבוא:

"רכב של מערכת הביטחון – הוראות לעניין רישום ורישוי

9א. (א) על אף ההוראות לפי פקודה זו, רשות הרישוי רשאית לרשום רכב שמערכת הביטחון ייבאה לישראל לפי הוראות סעיף 224 לחוק הרישוי, וכן לתת לו רישיון רכב לפי פקודה זו, אף אם הרכב אינו עומד בתנאים לרישום ורישוי לפי פקודה זו, ובלבד שמתקיימים כל אלה:

(1) הרכב הוא בשימוש מערכת הביטחון;

(2) מעבדה מוסמכת לרכב אישרה כי הרכב עומד בתנאים שהורתה רשות הרישוי למבקש הרישום והרישוי.

(ב) בסעיף זה –

"חוק הרישוי" – חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016;

"מעבדה מוסמכת לרכב" ו"מערכת הביטחון" – כמשמעותן בחוק הרישוי.

(2) בסעיף 25(א), אחרי פסקה (9) יבוא:

"(10) עבירות לפי חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016."

242. בחוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות), התשנ"ח-1998 –

תיקון חוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות) – מס' 6

(1) בסעיף 1, במקום ההגדרה "שמאי רכב" יבוא:

"שמאי רכב" – כהגדרתו בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016;

(2) בסעיף 3 –

(א) בסעיף קטן (א) –

(1) בפסקה (2)(א), במקום "מחוות דעת של שמאי הרכב" יבוא "משומת רכב שערך שמאי הרכב";

(2) בפסקה (3), במקום "חוות דעת של שמאי רכב" יבוא "שומת רכב";

(ב) בסעיף קטן (1א), במקום ההגרה "חוות דעת של שמאי רכב" יבוא:

"שומת רכב" – כהגדרתה בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016."

243. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, בתוספת הראשונה, בפרט 14, אחרי פרט משנה (ו) יבוא:

תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים – מס' 100

"(ז) החלטה של רשות לפי חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016".
פרק ט"ו: תחילה, הוראות מעבר והוראות שעה

244. (א) בכפוף להוראות פרק זה, תחילתו של חוק זה שלושה חודשים מיום פרסומו (בחוק זה – יום התחילה).

תחילה

(ב) תחילתם של סימן ה' לפרק ד' ושל פרק ו' ביום ג' בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017).
(ג) תחילתו של פרק י"א שמונה חודשים מיום פרסומו של חוק זה, ובלבד שעד לאותו מועד הותקנו תקנות לפי סעיף 208; לא הותקנו תקנות כאמור עד לאותו מועד, ידחה השר, בצו באישור הוועדה, את מועד תחילתו של פרק י"א לתקופות נוספות שלא יעלו על שישה חודשים בכל פעם.

(ד) לא הותקנו תקנות לפי חוק זה, כולן או חלקן, רשאי השר, בצו, באישור הוועדה, לדחות את מועד תחילתו של חוק זה, כולו או חלקו, לתקופות נוספות שלא יעלו על שישה חודשים בכל פעם, ובלבד שסך התקופות לא יעלה על שנתיים.

245. (א) תקנות ראשונות לפי סעיף 17 יובאו לאישור הוועדה בתוך שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.

תקנות ראשונות

(ב) תקנות ראשונות לפי סעיף 87 יובאו לאישור הוועדה בתוך שלושה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.

(ג) תקנות ראשונות לפי סעיף 128 (ב) יובאו לאישור הוועדה בתוך ארבעה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.

(ד) תקנות ראשונות לפי סעיף 159 (ב) יובאו לאישור הוועדה בתוך שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.

246. חוק זה יפורסם ברשומות בתוך 30 ימים מיום קבלתו בכנסת.

פרסום החוק

247. הצווים המפורטים להלן, וכן הוראות נוהל שנקבעו מכוחם ופורסמו באתר האינטרנט של המשרד, יעמדו בתוקפם כנוסחם ערב יום התחילה, ויראו אותם כאילו נקבעו לפי חוק זה, כל עוד לא שונו או בוטלו לפי דין או כל עוד לא נכנסו לתוקפן הוראות במקומם לפי חוק זה בעניינים המוסדרים בהם, או עד יום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020), לפי המוקדם:

שמירת תוקף
(תיקון מס' 4)
תשע"ח-2018
(תיקון מס' 6)
תש"ף-2020

(1) צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור רכב והרכבתו), התשכ"ז-1967 (להלן – צו ייצור רכב);

(2) צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייבוא רכב ומתן שירותים לרכב), התשל"ט-1978 (להלן – צו ייבוא רכב);

(3) צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור מוצרי תעבורה והסחר בהם), התשמ"ג-1982 (להלן – צו מוצרי תעבורה);

(4) צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (מוסכים ומפעלים לכלי רכב), התש"ל-1970 (להלן – צו המוסכים);

(5) צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שמאי רכב), התש"ם-1980 (להלן – צו שמאי רכב).

248. (א) רישיון למתן שירות רכב שניתן לפני יום התחילה ושעמד בתוקפו ערב יום התחילה, יראו אותו כרישיון שניתן לפי חוק זה והוא יהיה בתוקף עד תום תקופת הרישיון ולא פחות משישה חודשים.

הוראות מעבר
לעניין רישיונות

(ב) רישיון לעיסוק במקצוע בענף הרכב שניתן לפני יום התחילה ושעמד בתוקפו ערב יום התחילה, יראו אותו כרישיון שניתן לפי חוק זה.

(ג) בלי לגרוע מכלליות האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), יראו –

(1) רישיון שניתן לפי צו ייצור רכב כרישיון לייצור רכב ושיווקו לפי סעיף 20 ולרישיון לסחר במוצרי תעבורה לפי סעיף 117, בהתאם לתנאי הרישיון;

(2) רישיון שניתן לפי צו ייבוא רכב ולפי פקודת הייבוא והייצוא לעניין ייבוא רכב כרישיון ייבוא רכב לפי סעיף 31;

- (3) רישיון שניתן לפי סעיף 9 לפקודת התעבורה למטרה של רכישת רכב ומכירתו דרך עיסוק כרישיון סוחר ברכב שאינו רכב מיבואן לפי סעיף 92;
- (4) רישיון ייצור לפי צו מוצרי תעבורה כרישיון לייצור מוצרי תעבורה לפי סעיף 98;
- (5) רישיון ייבוא לפי פקודת הייבוא והייצוא, לעניין מוצרי תעבורה החייבים ברישיון ייבוא לפי סעיף 110 כרישיון ייבוא לפי הסעיף האמור;
- (6) רישיון לסחר במוצרי תעבורה לפי צו מוצרי תעבורה כרישיון לסחר במוצרי תעבורה לפי סעיף 117;
- (7) רישיון מפעל לפי צו המוסכים כרישיון להפעלת מוסך לפי סעיף 127 או רישיון להפעלת מוסך נייד לפי סעיף 135, בהתאם לתנאי הרישיון, וכרישיון לסחר במוצרי תעבורה לפי סעיף 117, בהתאם לתנאי הרישיון;
- (8) הסמכה כמנהל מקצועי של מוסך לפי צו המוסכים כרישיון לניהול מקצועי של מוסך לפי סעיף 136, לפי סוג ההסמכה;
- (9) רישום בפנקס השמאים לפי צו שמאי רכב כרישיון לשמאות רכב לפי סעיף 149.

הוראות מעבר לעניין תעודות, אישורים, היתרים ופטורים

249. תעודות, אישורים, היתרים ופטורים שניתנו לפני יום התחילה בידי מנהל האגף לרכב ושירותי תחזוקה במשרד או מי שהוא הסמיכו לכך לפי צווי הפיקוח האמורים בסעיף 247 ועמדו בתוקפם ערב יום התחילה, יראו אותם כאילו ניתנו לפי חוק זה, והם ימשיכו לעמוד בתוקפם לתקופה של שישה חודשים מיום התחילה או עד לתום תקופת תוקפם, לפי המוקדם.

הוראות מעבר לעניין מינויים

250. (א) עובד המשרד שהוסמך לפי סעיף 30 לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957, לעניין צווי הפיקוח האמורים בסעיף 247, והסמכתו עמדה בתוקפה ערב יום התחילה, יראו אותו כאילו הוסמך למפקח לפי סעיף 191, ואולם הוא לא יפעיל סמכות מהסמכויות הנתונות למפקח לפי סעיפים 192 ו-193 שלא היו נתונות לו לפי הסמכתו ערב יום התחילה, עד לקבלת הכשרה מתאימה בהתאם להוראות לפי סעיף 191; המנהל יפרסם הודעה ברשומות על זהותם של המפקחים כאמור.

(ב) המועצה המייעצת שמונתה לפי סעיף 6 לצו ייבוא רכב, ואשר מינויה עמד בתוקפו ערב יום התחילה, יראו אותה כאילו מונתה לפי סעיף 60, והיא תמשיך לכהן עד תום תקופת המינוי המקורית או עד תום שישה חודשים מיום התחילה, לפי המאוחר.

(ג) המועצה המייעצת שמונתה לפי סעיף 5 לצו שמאי רכב, ואשר מינויה עמד בתוקפו ערב יום התחילה, יראו אותה כאילו מונתה לפי סעיף 160, והיא תמשיך לכהן עד תום תקופת המינוי המקורית או עד תום שישה חודשים מיום התחילה, לפי המאוחר.

(ד) ועדת הסמכה שמונתה לפי סעיף 10 לצו המוסכים, ואשר מינויה עמד בתוקפו ערב יום התחילה, יראו אותה כאילו מונתה לפי סעיף 145, והיא תמשיך לכהן עד תום תקופת המינוי המקורית או עד תום שישה חודשים מיום התחילה, לפי המאוחר.

הוראות מעבר לעניין שמאי רכב

251. (א) הוראות סעיף 8 לצו שמאי רכב ימשיכו לחול לעניין הליכים לפי אותו סעיף שהרשות כמשמעותה בצו האמור החלה בהם לפני יום התחילה לפי הוראות הצו.

(ב) אדם שהחל ערב יום התחילה התמחות בשמאות רכב לפי הוראות צו שמאי רכב, יראו את התמחותו כהתמחות לפי סעיף 152.

הוראות מעבר לעניין ייבוא רכב

252. בתקופה שמיום פרסומו של חוק זה ועד ליום התחילה, יקראו את סעיף 1 לצו ייבוא רכב כך:

(1) בהגדרה "יבואן", במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) סוכן מורשה (להלן – יבואן מקביל);";

(2) במקום ההגדרה "סוכן מורשה" יבוא:

"סוכן מורשה" – כהגדרתו בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016;

(3) בהגדרה "רכב חדש", בסופה יבוא "ולעניין יבואן מקביל – גם רכב שנרשם במדינת חוץ כהגדרתו בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016";.

253. (א) בתקופה של ארבע שנים⁷ מיום התחילה יקראו את סעיף 32(7), כך שבמקום פסקת משנה (ב) יבוא:

"(ב) טרם חלפו 12 חודשים ממועד ייצורו של הרכב עד מועד רישומו בישראל";

(ב) לעניין רכב מסוג שאינו רכב נוסעים או רכב מסחרי, בתקופה של ארבע שנים⁷ מיום התחילה יחולו הוראות אלה כך:

(1) ההוראות והחובות החלות על יבואן ישיר לפי סעיפים 41, 47, 48, 49 ו-50, יחולו רק לעניין רכב שהוא מייבא;

(2) הוראות סעיף 32(7) – לא יחולו;

(3) בסעיף 33(ב)(5), במקום הסיפה החל במילה "השר" יקראו "ובלבד שמבקש הרישיון הוכיח את קיומה של תשתית תחזוקה לרכב שהוא מייבא, להנחת דעתו של המנהל";

(4) הוראות סעיפים 42, 49 ו-50(ד) לא יחולו לעניין רכב מתוצר שיבואן ישיר אינו מייבא לישראל;

(5) הוראות סעיף 44 – לא יחולו.

(ג) לעניין רכב מסוג שאינו אופנוע, בתקופה שמיום התחלה ועד ליום ב' בטבת התשע"ז (31 בדצמבר 2016), יקראו את הסעיפים המפורטים להלן כך:

(1) בסעיף 32(7)(א), במקום "מתוצר שמיובא על ידי יבואן ישיר" יבוא "מדגם שמיובא על ידי יבואן ישיר";

(2) בסעיף 33(ב)(5), במקום "מתוצר המיובא על ידי יבואן ישיר" יבוא "מדגם המיובא על ידי יבואן ישיר, או מדגם או מתוצר אחר, ובלבד שהוכיח, להנחת דעתו של המנהל, את קיומה של תשתית תחזוקה לרכב שהוא מייבא";

(3) בסעיף 48(א), במקום "מתוצר שהוא מייבא" יבוא "מדגם שהוא מייבא";

(4) בסעיף 49 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום "מתוצר שהוא מייבא" יבוא "מדגם שהוא מייבא, אלא אם כן יבואן ישיר שהיה בעל רישיון ייבוא לפי צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייבוא רכב ומתן שירותי תחזוקה לרכב), התשל"ט-1978, לפני יום התחילה, נתן לרשות כמשמעותה בצו האמור, לפני אותו מועד, התחייבות לממש את האחריות שנתן יצרן הרכב לגבי כל רכב מתוצר שהוא מייבא";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום הסיפה החל במילה "מתוצר" יבוא "מדגם המיובא על ידי יבואן ישיר, ואם יבואן ישיר אינו מייבא דגם כאמור – ייתן את האחריות שנתן הסוכן המורשה או ייתן בעצמו את האחריות";

(5) בסעיף 50 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום "מתוצר שהוא מייבא" יבוא "מדגם שהוא מייבא" ובסופו יבוא "ואולם הוראות סעיף קטן זה יחולו גם לעניין רכב שהוא מתוצר שמייבא יבואן ישיר, אם היבואן הישיר נתן לרשות כמשמעותה בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייבוא רכב ומתן שירותי תחזוקה לרכב), התשל"ט-1978, לפני יום התחילה, או למנהל לאחר יום התחילה, התחייבות לטפל בתקלת בטיחות סדרתית בכל רכב מתוצר שהוא מייבא";

(ב) בסעיף קטן (ב), ברישה, במקום "מתוצר שהוא מייבא" יבוא "שהוא אחראי לטיפול בתקלת בטיחות סדרתית לגבי לפי סעיף קטן (א)";

(ג) בסעיף קטן (ג), במקום "מתוצר שהוא מייבא" יבוא "שהוא אחראי לטיפול בתקלת בטיחות סדרתית לגבי לפי סעיף קטן (א)";

(ד) בסעיף קטן (ד)(1), במקום "מתוצר המיובא על ידי יבואן ישיר" יבוא "מדגם המיובא על ידי יבואן ישיר" ובסופו יבוא "ואולם הוראות פסקה זו יחולו

⁷ תוקף הוראת השעה הוארך עד יום 18.4.2021: ["ק"ת תשפ"א מס' 8799](#) מיום 1.10.2020 עמ' 80.

גם לעניין רכב מתוצר המיובא על ידי יבואן ישיר, אם יבואן ישיר נתן לרשות כמשמעותה בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייבוא רכב ומתן שירותי תחזוקה לרכב), התשל"ט-1978, לפני יום התחילה, או למנהל לאחר יום התחילה, התחייבות לטפל בתקלת בטיחות סדרתית בכל רכב שהוא מתוצר שהוא מייבא".

(ד) השר, באישור הוועדה, רשאי בצו –

- (1) להאריך את תוקפן של הוראות השעה שבסעיפים קטנים (א) ו-(ב), כולן או חלקן, לתקופות נוספות שלא יעלו על שישה חודשים בכל פעם, ובלבד שסך תקופות ההארכה לא יעלה על שנתיים;
- (2) להאריך את תוקפה של הוראת השעה שבסעיף קטן (ג) לתקופה אחת שלא תעלה על שישה חודשים.

ישראל כץ
שר התחבורה והבטיחות בדרכים

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

יולי יואל אדלשטיין
יושב ראש הכנסת

ראובן ריבלין
נשיא המדינה

[הודעה למגויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)

נוהל מס'	נוהל בדיקת עגורני צריח המיועדים ליבוא		משרד התמ"ת אגף הפיקוח
	תאריך: 16.5.2010	בתוקף מיום: 01.06.2010	
דף 1 מתוך 11			

1. כללי

1.1 תחום הנוהל

- 1.1.1 בנוהל זה, מפורט התהליך אותו נדרש לעבור מי שמבקש לרשום דגם עגורן צריח שהוא מבקש לייבא למדינת ישראל, לאור הדרישות בפקודת הבטיחות בעבודה ובתקנות הבטיחות בעבודה (עגורני צריח), בפקודת היבוא והיצוא, התשל"ט-1992, ובצו יבוא חופשי, התשס"ו-2006.
- 1.1.2 נוהל זה מבטל כל הוראת נוהל העומדת בסתירה לאמור בנוהל זה.

1.2 מסמכים רלוונטיים

- 1.2.1 תקנות הבטיחות בעבודה (עגורני-צריח), תשכ"ז – 1966 (להלן – "התקנות")
- 1.2.2 הדירקטיבה האירופית למכונות-Directive 98/37/EC, או The revised Machinery Directive 2006/42/EC
- 1.2.3 התקן הישראלי ת"י 5902 "עגורנים – בטיחות – עגורני צריח (להלן "התקן").
- 1.2.4 תקן האירופאי לעגורני צריח EN-14439
- 1.2.5 Workplace Health and Safety Queensland Tower Crane Code of Practice 2006
- 1.2.6 פקודת היבוא והיצוא, התשל"ט-1992,
- 1.2.7 צו יבוא חופשי, התשס"ו-2006.
- 1.2.8 פריט מכס בצו יבוא חופשי: עגורן צריח על כל חלקיו 84-26-2000

2. הגדרות

- 2.1 בעל מקצוע מיומן בתחום עגורני צריח
אדם בעל ניסיון מוכח של 10 שנים לפחות בייבוא, באחזקה ובהרכבת עגורני צריח, או בודק מוסמך לעגורני צריח בעל ניסיון של שנתיים לפחות בבדיקת עגורני צריח.
- 2.2 דגם עגורן צריח - גרסה מסוימת של עגורן צריח המאופיינת ע"י האלמנטים הבאים: תכן מוגדר אחד, החומרים שממנו הוא עשוי, רכיבים זהים, מיוצר בתהליכי יצור זהים ע"י היצרן, בעל ערכים תפקודיים נומינליים זהים, והמסומנים ע"י היצרן כדגם אחד.
- 2.3 יצרן בעל מוניתין – יצרן עגורני צריח, בעל ניסיון של 15 שנה לפחות בייצור עגורני צריח, אשר תכנן וייצר, במהלך תקופה זו, 5 דגמים לפחות של עגורני צריח שאושרו להפעלה באיחוד האירופי ועומדים בדרישות הבטיחות והתקנות במדינת ישראל, לרבות רישום דגמי העגורנים (אין הכוונה לרישום דגם עם מספרו הסידורי (serial number- S.N.).
- 2.4 מעבדה מאושרת - ענף מעליות וכלי הרמה /המעבדה למכאניקה והידראוליקה - מכון התקנים הישראלי, או מוסד ביקורת מוסמך כהגדרתו בתקנות.
- 2.5 ספר עגורן – תיעוד טכני שמסופק על ידי יצרן העגורן, המגדיר עגורן באופן חד משמעי ומלווה כל עגורן ספציפי – דרישות לספר עגורן מפורטות ב**נספח ב'** לנהל זה.
- 2.6 עגורן צריח - עגורן בעל צריח או תורן אשר בחלקו העליון זרוע הנושאת את אונקל העגורן שעליו תולים את המטען, והוא מופעל בחשמל – Tower Crane.
- 2.7 עגורן צריח משומש - עגורן צריח מיד שנייה, או עגורן שלא הוקם, אך אוחסן בחו"ל 12 חודשים או יותר מאז מועד יצורו, או עגורן שעבד באתר בחו"ל.
- 2.8 פנקס דגמי העגורנים – פנקס שהמפקח הראשי מנהל, בהתאם לתקנות, ובו רשומים דגמי עגורני צריח, שהוא החליט לרשום אותם.

נוהל מס'	נוהל בדיקת עגורני צריח המיועדים ליבוא			משרד התמ"ת אגף הפיקוח
	תאריך: 16.5.2010	בתוקף מיום: 01.06.2010	מהדורה: א	
	דף 2 מתוך 11			

2.9 פנקס העגורן – פנקס כהגדרתו בתקנה 1 בתקנות .

2.10 רישום דגם עגורן צריח - רישום דגם של עגורן צריח, ע"י אגף הפיקוח על העבודה במשרד התמ"ת, בפנקס דגמי העגורנים (להלן- רישום דגם).

2.11 תיק מוצר – תיעוד המגדיר את דגם העגורן באופן חד חד ערכי, וכולל בין השאר, תאור של הדגם, שם יצרן, מק"ט יצרן ארץ מקור, שם מותג, מפרט טכני, קטלוג, צילומים, שרטוטים, סכמות חשמליות והידראוליות, וחישובים –דרישות לתיק מוצר מפורטות בנספח א' לנוהל זה.

2.12 Notified Body – גוף העונה על דרישות רלוונטיות, המוכר על ידי אחת או יותר מהמדינות החברות באיחוד האירופי לצורך ביצוע בדיקות התאמה לדירקטיבות ולתקנים הרלוונטים

2.13 EC-Type examination – התהליך שבו Notified Body בוחן, מוודא ומאשר כי דגם עגורן צריח שנבדק עונה על דרישות הדירקטיבות והתקנים הרלוונטים. (type test)

3. יבוא עגורני צריח לישראל

3.1 אין לייבא למדינת ישראל עגורן צריח משומש או חדש אלא אם הוא מדגם שנרשם בפנקס דגמי עגורני צריח, לאחר תאריך התחילה.

3.2 לא ייובא למדינת ישראל עגורן צריח אלא אם הוא עונה על דרישות האיחוד האירופאי ועמד בדרישות הבטיחות והתקנות במדינת ישראל.

3.3 לא ייובא למדינת ישראל עגורן צריח משומש שגילו עולה על 10 שנים מתאריך ייצורו.

3.4 עגורן צריח ייבדק בהתאם לאמור בנוהל זה ובהתאם למסלולי הבדיקה שנקבעו בנוהל.

3.5 עגורן צריח מדגם שיוצר החל מ-1.3.2010 ואילך יהיה בנוי וייבדק לפי התקן לעגורני צריח. עד למועד זה ישמש התקן כמסמך מנחה אך לא מחייב.

3.6 ייבוא לארץ של עגורן צריח חדש מדגם שלא נרשם עדיין שיוצר על ידי יצרן בעל מוניטין, ייעשה בהתאם לדרישות המופיעות ב"מסלול הירוק" בסעיף 6.

3.7 יובא למדינת ישראל עגורן על סמך הצהרות יבואן, ונמצא בבדיקות שנערכו כי אין העגורן תואם את ההצהרות לרבות לעניין התאמה לדגם העגורן הרשום, או למספר הסידורי, ינהגו בו על פי כל דין לרבות חילוטו או החזרתו לארץ המוצא.

4. רישום דגם עגורן צריח

רישום דגם עגורן צריח ייעשה על סמך תעודת בדיקה של המעבדה המאושרת.

4.1 רישומי דגם של עגורני צריח שנרשמו בפנקס דגמי עגורנים טרם תחילת נוהל זה, יהיו תקפים רק לגבי עגורנים שיובאו לארץ עד לתאריך התחילה. ממועד זה ואילך חובה לרשום כל דגם עגורן העומד להיות מיובא, בהתאם לנוהל זה.

נוהל מס'	נוהל בדיקת עגורני צריח המיועדים ליבוא			משרד התמ"ת אגף הפיקוח
	תאריך: 16.5.2010	בתוקף מיום: 01.06.2010	מהדורה: א	
דף 3 מתוך 11				

4.2 יבואן של עגורן צריח, מדגם שלא נרשם לאחר תאריך התחילה של נוהל זה, יגיש למעבדה המאושרת, בטרם ביצוע היבוא, בקשה לצורך רישום דגם העגורן, בצרוף כל המסמכים הנדרשים לצורך בדיקה זו.

4.3 המעבדה המאושרת תבצע בדיקה לפי התוכנית הקבועה בנוהל זה (ראה מסלולי אישור עגורן לפי סוגי עגורנים, סעיף 6). המעבדה תישלח עותק מתעודת הבדיקה למשרד התמ"ת. בתעודת הבדיקה תרשם מסקנת המעבדה הנובעת מן הבדיקות שנעשו בהתאם לדרישות נוהל זה.

4.4 נמצא דגם העגורן מתאים לכל דרישות נוהל זה, ירשום משרד התמ"ת את דגם העגורן בפנקס דגמי עגורני צריח.

4.5 היבואן יישא בכל העלויות הכרוכות בביצוע הבדיקות וקבלת האישורים בהתאם לנוהל זה.

5. סוגי הבדיקות

5.1 בדיקה לצורך רישום דגם

עגורן המיועד לייבוא, מדגם שלא נרשם בפנקס דגמי העגורנים לאחר מועד התחילה, מחויב בבדיקה לצורך רישום דגם; להלן 3 מסלולי בדיקה לצורך רישום דגם עגורן בהתאם לסוג העגורן:

5.1.1 בדיקת עגורן צריח שעבר בדיקות EC- TYPE EXAMINATION –

5.1.1.1 בדיקה על ידי מעבדה מאושרת של מסמכי תיק מוצר. תיק המוצר יכיל מסמכים על פי הרשימה **בנספח א'**

5.1.2 בדיקת עגורן צריח שלא עבר בדיקות EC- TYPE EXAMINATION

תבוצענה הבדיקות המפורטות בסעיפים 5.1.2.1 ו-5.1.2.2:

5.1.2.1 בדיקת מסמכי תיק מוצר. תיק המוצר יכיל מסמכים על פי הרשימה **בנספח א'**, למעט הנדרש בסעיף 6 בנספח א'.

5.1.2.2 בדיקת העגורן בהתאם לדרישות טבלה 7 בתקן, למעט בדיקות המפורטות בסעיפים 5.2 (Calculation, test and analysis), ו-5.5 (Noise measurement) בתקן. יכול שבדיקות אלו יערכו על ידי המעבדה המאושרת או על ידי Notified Body.

5.1.2.3 דגם העגורן ירשם בתוספת מספרו הסידורי (S.N.- serial number) של העגורן, ויתייחס לעגורן ספציפי בלבד.

יובהר כי כל עגורן נוסף מאותו דגם ייבדק על פי דרישת סעיף זה.

5.1.3 בדיקת עגורן צריח שיוצר על ידי יצרן בעל מוניטין.

5.1.3.1 בדיקת מסמכי תיק מוצר. תיק המוצר יכיל מסמכים על פי הרשימה **בנספח א'** למעט בדיקות Notified Body

5.1.3.2 בדיקות אלה יבוצעו על ידי היצרן או על ידי Notified Body, ויוגשו למעבדה המאושרת, בצירוף הצהרת היצרן.

5.2 בדיקת זיהוי

כל עגורן צריח אותו מבקשים לייבא, מחויב בבדיקת זיהוי. בדיקת זיהוי תכלול:

נוהל מס'	נוהל בדיקת עגורני צריח המיועדים ליבוא			משרד התמ"ת אגף הפיקוח
	תאריך: 16.5.2010	בתוקף מיום: 01.06.2010	מהדורה: א	
דף 4 מתוך 11				

5.2.1 אימות והתאמת מסמכים: בדיקת התאמת מסמכי העגורן הספציפי (לפי serial number) להגדרות המאושרות בתיק המוצר וברישום הדגם. הבדיקה תבוצע על ידי המעבדה המאושרת, בטרם ייבוא העגורן לארץ. בהתאם לממצאי בדיקה זו יינתן אישור להכנסת העגורן לארץ לצורך ביצוע המשך הבדיקות הנדרשות.

5.2.1.1 למרות האמור בסעיף 5.2.1, מי שמבקש לייבא עגורן משומש בתקופת המעבר על פי הוראת המעבר, ימציא ספר עגורן מקורי, כמפורט בנספח ב', והצהרה עכשווית של היצרן כי עגורן צריח בעל מספר סידורי זה יוצר על ידו. המעבדה המאושרת תבדוק מסמכים אלו מול מסמכי רישום הדגם.

5.2.2 בדיקת התאמת העגורן לספר העגורן ולדגם הרשום, בהתאם לנספח ב'. - הבדיקה תבוצע לאחר הגעת העגורן לארץ, על ידי המעבדה המאושרת באתר היבואן או באתר התקנה.

5.2.3 בדיקת זיהוי של עגורן צריח ראשון מדגם כלשהו המגיע לארץ כמוגדר בסעיף 5.1, תכלול גם בדיקת אימות מדגמית של חלקי העגורן בהתאם לחלק מדרישות נספח ה'.

5.3 בדיקה מקדימה

5.3.1 כל עגורן צריח משומש המיועד ליבוא לארץ מחויב בביצוע בדיקה מקדימה על מנת לאמוד את מצבו. יכול שהמעבדה המאושרת תבצע את הבדיקות הנדרשות או שתאשר את גופי הבדיקה. הבדיקה המקדימה תכלול:

5.3.1.1 בדיקת תקינות רכיבי העגורן לפי נספח ד' לנוהל זה. בדיקה זו תבוצע על ידי מעבדה מאושרת או על ידי אחד מאלה, לאחר שאושר על ידי המעבדה המאושרת:
- גוף בדיקה המאושר ומוכר על ידי האיחוד האירופאי, לבדיקת תקינות רכיבי העגורן,
- בעל מקצוע מיומן בתחום עגורני צריח.

5.3.1.2 בדיקת אל-הרס (אם נדרשת) של רכיבי העגורן לפי נספח ג' לנוהל זה ובכפוף להבהרות בנספח ד'. הבדיקה תבוצע על ידי גוף בדיקה שאושר מראש על ידי המעבדה המאושרת (אם הבדיקה מבוצעת בחו"ל), או על ידי גוף בדיקה שאושר על ידי אגף הפיקוח על העבודה (אם הבדיקה תבצע בארץ).

5.3.1.3 בדיקת פנקס עגורן הכולל את כל האתרים בהם עבד העגורן, הבדיקות והטיפולים שבוצעו בו.

5.3.2 מקום הבדיקה - הבדיקה תבוצע בחו"ל, באתר בו נמצא או מוקם העגורן ובכפוף להבהרות בנספח ד'.

5.3.3 תוצאות מפורטות של כל הבדיקות הנדרשות, בצירוף פרטים מלאים של העגורן, לרבות מספרו הסידורי, חתומות בידי מי שביצע אותן, יועברו למעבדה המאושרת והיא תקבע האם העגורן עומד בדרישות.

5.4 בדיקה פונקציונלית של עגורן צריח יכולה להתבצע על ידי מעבדה מאושרת או על ידי בודק מוסמך לעגורני צריח; הבדיקה נדרשת לכל אחד מאלה:

- (א) עגורן צריח חדש מדגם שרישומו (שנעשה לאחר תאריך התחילה) קיים בעת ייבוא העגורן
- (ב) עגורן צריח חדש ללא EC-Type examination,
- (ג) עגורן צריח משומש מדגם שנרשם לאחר תאריך התחילה.

5.4.1 הבדיקה הפונקציונלית תכלול בדיקות פיזיות של מידות ואימות חלקי העגורן בהתאם לנספח ה' בנוהל זה.

נוהל מס'	נוהל בדיקת עגורני צריח המיועדים ליבוא			משרד
דף 5 מתוך 11	מהדורה: א	בתוקף מיום: 01.06.2010	תאריך: 16.5.2010	התמ"ת אגף
				הפיקוח

5.4.2 מקום הבדיקה - הבדיקה תבוצע באתר בו הוקם העגורן לפני הפעלה ראשונה שלו בארץ.

5.4.3 בנוסף לאמור בסעיף 5.4.1, בדיקה פונקציונלית תחשב כבדיקה ראשונה של עגורן צריח בהתאם לדרישות פקודת הבטיחות בעבודה ותקנות עגורני צריח, בתנאי שהיא מבוצעת בהתאם לדרישות הפקודה והתקנות.

5.4.4 עותק מתסקיר הבדיקה הפונקציונלית יועבר למעבדה המאושרת (בנוסף לעותק התסקיר שישלח לאגף הפיקוח ולבעל העגורן).

נוהל מס'	נוהל בדיקת עגורני צריח המיועדים ליבוא			משרד התמ"ת אגף הפיקוח
	תאריך: 16.5.2010	בתוקף מיום: 01.06.2010	מהדורה: א	
דף 6 מתוך 11				

6. מסלולי אישור עגורן לפי סוגי עגורנים

עגורן צריח משומש	עגורן צריח חדש			סוג עגורן	סוג בדיקה
	מדגם שלא נרשם אחרי תאריך התחילה		מדגם שרישומו (שנעשה לאחר תאריך התחילה) קיים בעת ייבוא העגורן		
(מדגם שנרשם לאחר תאריך התחילה או בהתאם להוראת מעבר)	שיוצר על ידי יצרן בעל מוניטין ("מסלול ירוק")	ללא EC- TYPE EXAMINATION (רישום דגם ייעשה לפי S.N.)	עם EC- TYPE EXAMINATION		
			V	5.1.1 מלאה	בדיקה לצורך רישום דגם
		V		5.1.2 ללא EC- TYPE EXAMINATION	
	V			5.1.3 יצרן בעל מוניטין	
V	*V	V	*V	V	5.2 בדיקת זיהוי
V					5.3 בדיקה מקדימה לרבות בדיקת אל-הרס
V		V		V	5.4 בדיקה פונקציונאלית

* ראה סעיף 5.2.3

7. לוחות זמנים לבדיקות על ידי המעבדה המאושרת

7.1 בדיקת מסמכי יצרן, לצורך רישום דגם של עגורן צריח, 30 ימי עבודה ממועד קבלת תיק מוצר מלא כמפורט **בנספח א'**.

7.2 בדיקת זיהוי של עגורן צריח תמשך, לכל היותר, 21 ימי עבודה ממועד הגשת תיק עגורן והזמנת הבדיקה.

7.3 בדיקת זיהוי של עגורן צריח משומש בהתאם להוראות המעבר תמשך, לכל היותר, 45 ימי עבודה ממועד הגשת המסמכים הנדרשים והזמנת הבדיקה.

7.4 בדיקה מקדימה, של עגורן משומש, אם תבוצע על ידי המעבדה המאושרת, תמשך לכל היותר 30 ימי עבודה ממועד קבלת התיק הטכני, פנקס העגורן ותוצאות בדיקת אל-הרס.

8. הוראת מעבר

על אף האמור בסעיפים 3.1, 4.1, 4.2, 5.1. ניתן לייבא עגורן צריח משומש מדגם שנרשם בפנקס עגורני צריח לפני מועד התחילה, ללא רישום מחדש של דגם עגורן הצריח, אם עמד עגורן זה בדרישות מסלולי אישור עגורן בסעיף 6 ובשאר דרישות הנוהל למעט השוואה לתיק המוצר של הדגם הרשום. לצורך זיהוי ניתן לעשות שימוש בספר עגורן.

הוראה זו איננה חלה על יבוא עגורן ישן מדגם שנרשם בפנקס עגורני צריח לפני מועד התחילה בצרף מספרו הסידורי (S.N.)

נוהל מס'	נוהל בדיקת עגורני צריח המיועדים ליבוא			משרד התמ"ת אגף הפיקוח
דף 7 מתוך 11	מהדורה: א	בתוקף מיום: 01.06.2010	תאריך: 16.5.2010	

תוקף הוראת מעבר זו עד 01.01.2012 לאחר תאריך זה לא יאופשר ייבוא עגורן צריח משומש, אלא אם כן נרשם דגם העגורן לפי דרישות נוהל זה.

9. תאריך תחילה

- א. תאריך תחילת נוהל זה 01.06.2010
- ב. על אף האמור בסעיף מישנה א' רישום דגם עגורן צריח שבוצע החל מתאריך 01.06.2008 לפי כל הוראות סעיף 5.1.1. בהוראות נוהל זה, ייחשב כרישום דגם שנערך לאחר תאריך התחילה.

לוט:
נספחים א-ה

נוהל מס'	נוהל בדיקת עגורני צריח המיועדים ליבוא			משרד התמ"ת אגף הפיקוח
דף 8 מתוך 11	מהדורה: א	בתוקף מיום: 01.06.2010	תאריך: 16.5.2010	

נספח א' - הנחיות להכנת תיק מוצר לעגורן צריח

No	Subject	Remark
1.	Crane handbook includes:	
1.1	Method and procedure of assembly	
1.2	Load table for all Crane configuration	
1.3	Operation	
1.4	Maintenance	
1.5	Inspection	
1.6	Spare parts	
2	Crane components:	
2.1	Foundation Crane (weights/planted /climber/on track)	
2.2	Mast panels	
2.3	Tying panels	
2.4	Jacking panels	
2.5	Driving system and track:	
2.5.1	Driving system catalogue and (Type Test) EC- Type examination certificate	
2.5.2	Tracks	
2.6	Lifting system:	
2.6.1	Hoist catalogue and Test certificate	
2.6.2	Lifting cable catalogue and Test certificate	
2.6.3	Hook catalogue and Test certificate	
2.7	Trolley system:	
2.7.1	Winch catalogue and Test certificate	
2.7.2	Cable catalogue and Test certificate	
2.8	Slewing system:	
2.8.1	Slewing system catalogue and Test certificate	
2.8.2	Slewing gear	
2.8.3	Slewing motor	
2.9	Jib and counter jib	
2.10	Electricity scheme	
2.11	Mechanical drawings	
3	Design and stability calculation according to standard instruction (DIN, FEM)	
4	Safety accessories:	
4.1	Rated capacity limiters	
4.2	Rated capacity Indicators	
4.3	Motion limiters	
5	General safety:	
5.1	Ladder	
5.2	Doorway	

נוהל מס'	נוהל בדיקת עגורני צריח המיועדים ליבוא			משרד התמ"ת אגף הפיקוח
דף 9 מתוך 11	מהדורה: א	בתוקף מיום: 01.06.2010	תאריך: 16.5.2010	

5.3	Protection part moving	
5.4	Lighting	
5.5	Access to crane jib	

No	Subject	Remark
6	Notified body Test certificate and Test Report according EN14439 מחוייב לעגורנים מדגמים שיוצרו לאחר 1/3/2010	
7	Declaration of Conformity	
8	Quality certificate of the manufacturer (production)	
9	Welders certificates	
10	Material certificates	

נספח ב' - דרישות לגבי ספר עגורן צריח

No	Subject	Remark
1.	Crane handbook includes:	
1.1	Method and procedure of assembly	
1.2	Load table for all Crane configuration	
1.3	Operation	
1.4	Maintenance	
1.5	Inspection	
1.6	Spare parts	
2	Crane components	
3	Declaration of Conformity	
4	Quality certificate of the manufacturer (production)	
5	Welders certificates מתייחס לעגורנים חדשים	למחוק
6	Material certificates מתייחס לעגורנים חדשים	למחוק

נוהל מס'	נוהל בדיקת עגורני צריח המיועדים ליבוא			משרד
דף 10 מתוך 11	מהדורה: א	בתוקף מיום: 01.06.2010	תאריך: 16.5.2010	התמ"ת אגף
				הפיקוח

נספח ג' - הנחיות לבדיקת אל הרס

Non-destructive testing (NDT) is the testing of materials to detect internal, surface and concealed defects or discontinuities, using methods which do not damage or destroy the material under test. NDT of specific tower crane components must take place at set intervals (e.g. pre-erection tests and major inspection). Table 1 specifies the minimum frequency of NDT for particular crane components.

All NDT must be carried out by a competent person who has been accredited by one of the following:

ISO 9712

SNT TC 1A

ANSI/CP-189

ASNT ACCP

EN 473

EN 4179

EN 45013

The results of NDT must be available at the workplace where the crane is erected.

When using NDT for the detection of cracks in metals, the paint must be removed from the metal surface.

Component tested	NDT description	
Boom clevises	Crack test	
Counterweight sheave bracket welds - moving counterweights only	Crack test	
Cruciform welds (luffing cranes only)	Crack test	
Butt heal bosses (luffing cranes only)	Crack test	
Band brake welds	Crack test	
Slew ring bolts (where slew ring has to be split at disassembly)	Crack test minimum 10 % bolts	
Tower bolts	Crack test minimum 10 % bolts	
Aluminium sheaves	Crack test	
Slew ring bolts (all slew rings)	Crack test all bolts	
Boom chord thickness	Material thickness testing	
Slew ring	Crack test	
Hydraulic luffing cylinder gland nut	Crack test	
Hydraulic luffing cylinder and ram (rod ends and caps)	Crack test	
Boom lacing welds	Crack test minimum 10%	
A-frame (all connector welds on primary chords)	Crack test	
A-frame lacing welds	Crack test minimum 10%	
Hook	Crack test	
Welds on hook trolley	Crack test	

Table 1-NDT Tests

נוהל מס'	נוהל בדיקת עגורני צריח המיועדים ליבוא			משרד התמ"ת אגף הפיקוח
	דף 11 מתוך 11	מהדורה: א	בתוקף מיום: 01.06.2010 תאריך: 16.5.2010	

נספח ד' - הנחיות לבדיקה מקדימה לרכיבי העגורן

1. A Pre inspection requires particular attention to be given to the following:
- Structural, mechanical, electrical, instrumentation, control and operational anomalies;
 - Non-destructive testing examination to an appropriate standard; **ראה נספח ג'**
 - Controls and emergency stop;
 - Braking systems;
 - Manufacturer's safety upgrades;
 - Adequacy of safety instructions and manuals;
 - The capacity and viability of upgrading the crane to the requirements of the latest relevant technical standard.

הבהרה להנחיות הבדיקה המקדימה בנספח ד'

- לגבי עגורן צריח שגילו אינו עולה על 5 שנים ממועד ייצורו, ניתן להסתפק בביצוע הבדיקה המקדימה בארץ המוצא ללא צורך בהרכבת העגורן או בביצוע בדיקת אל-הרס.
- לגבי עגורן צריח שגילו עולה על 5 שנים ועד ל-8 שנים ממועד ייצורו, בכפוף להמלצה שתימסר בכתב של נציגי המעבדה המאושרת, בהתאם למצבו של העגורן, ניתן להסתפק בביצוע הבדיקה המקדימה בארץ המוצא ללא צורך בהרכבת העגורן או בביצוע בדיקת אל-הרס.

נוהל מס'	נוהל בדיקת עגורני צריח המיועדים ליבוא			משרד
דף 12 מתוך 11	מהדורה: א	בתוקף מיום: 01.06.2010	תאריך: 16.5.2010	התמ"ת אגף
				הפיקוח

נספח ה' - פירוט הבדיקות הנדרשות בהתאם לחלק מסעיף 5.4 של התקן לעגורני צריח

1. סעיף 5.4.1.3
2. סעיף 5.4.1.4
3. סעיף 5.4.1.5
4. סעיף 5.4.2.4
5. סעיף 5.4.2.5
6. סעיף 5.4.2.6
7. סעיף 5.4.2.7
8. סעיף 5.4.2.8
9. סעיף 5.4.2.9
10. סעיף 5.4.3.1
11. סעיף 5.4.3.2
12. סעיף 5.4.4.3
13. סעיף 5.4.4.5
14. סעיף 5.4.6
15. נספח D2
16. נספח D3